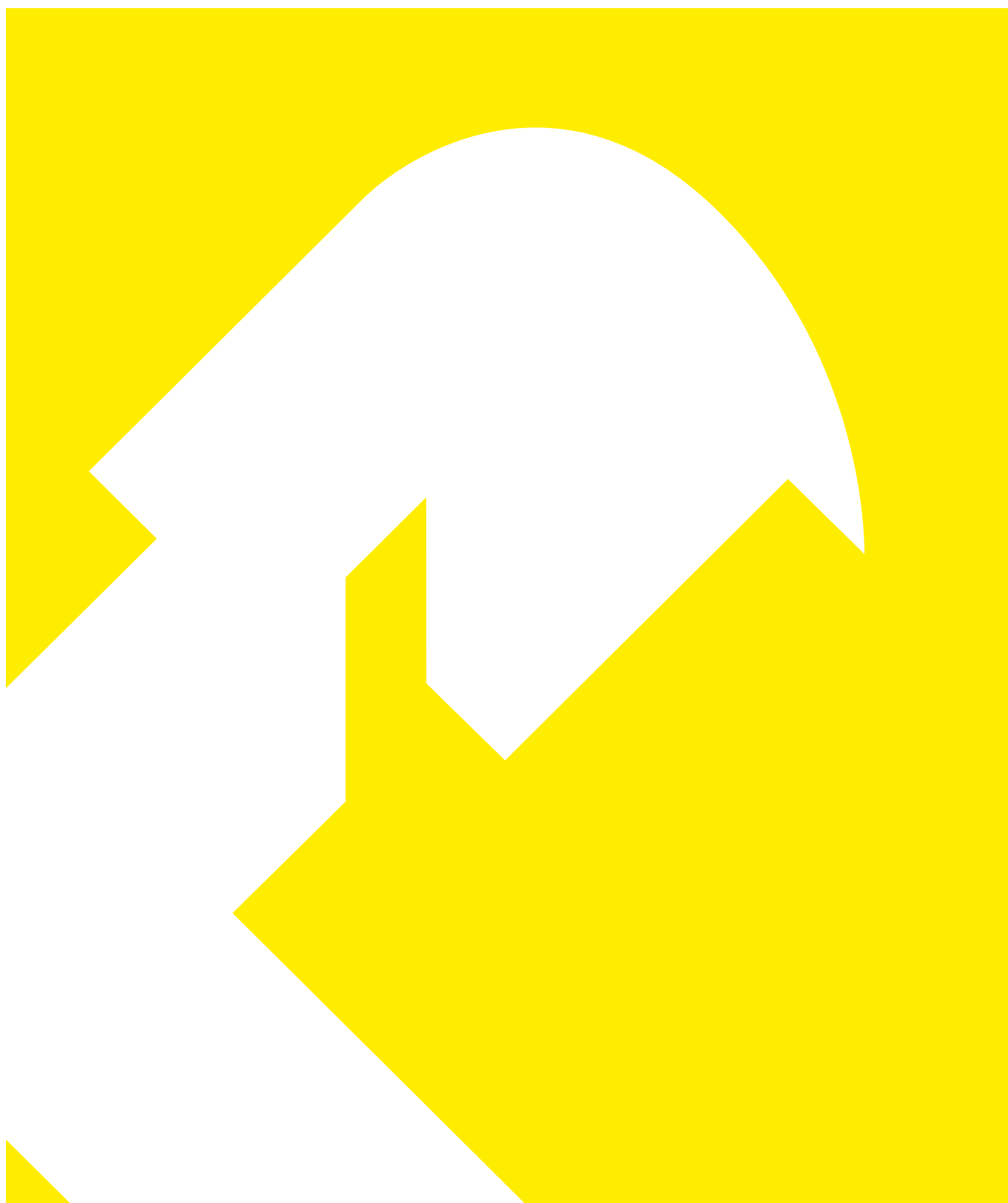
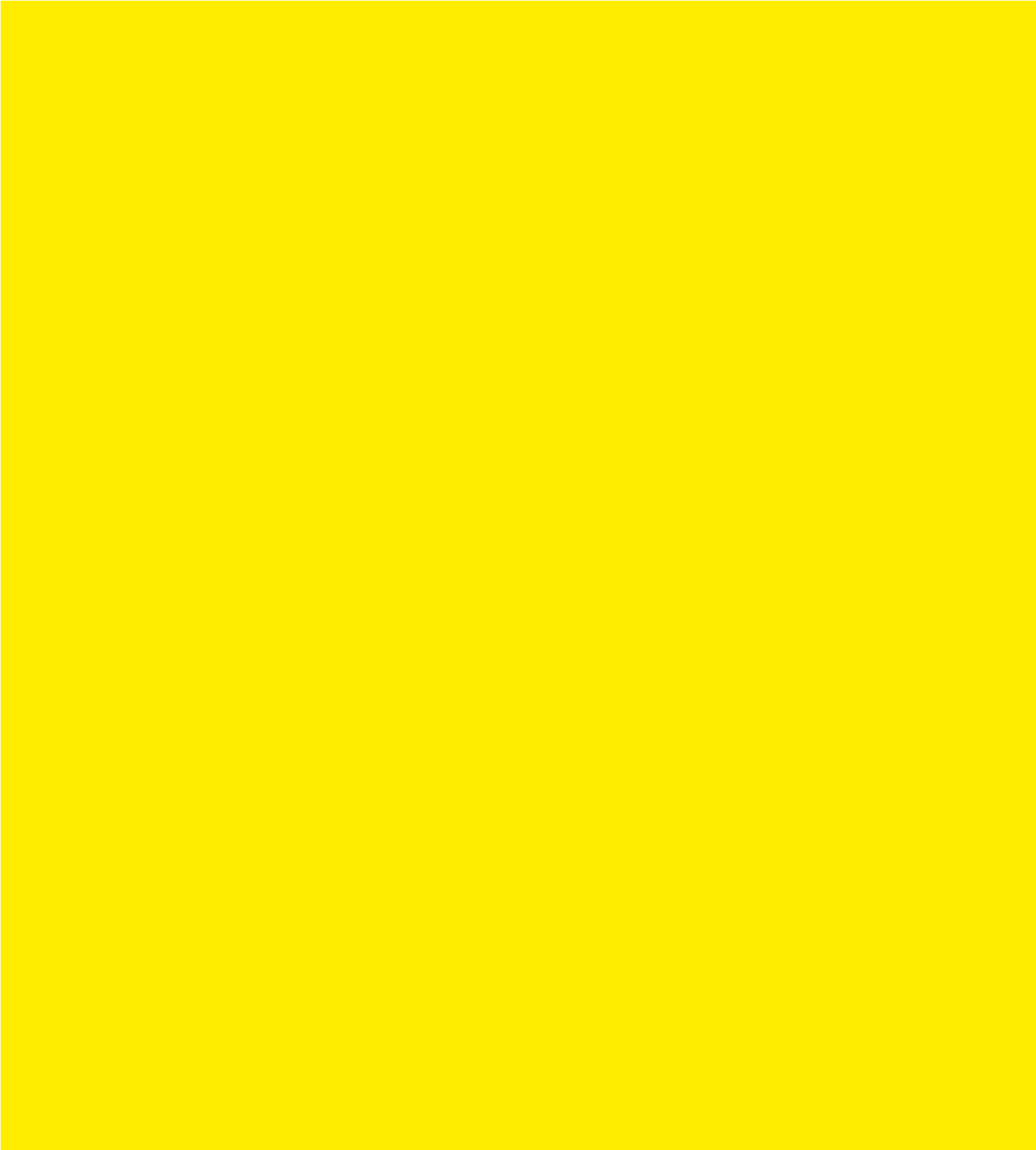

Éves Jelentés 2022

Konzolidált pénzügyi kimutatások

Tartalom

Az Igazgatóság jelentése	5
A vezérigazgató előszava	7
Áttekintés a 2021-es üzleti évről	8
A Raiffeisen Bank Zrt. részvényese	18
Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai	18
A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje	19
A Raiffeisen Bank International – dióhéjban	20
Konszolidált pénzügyi kimutatások, 2022	22
Független könyvvizsgálói jelentés	22
Eredménykimutatás	28
Kimutatás az egyéb átfogó jövedelemről	29
Kimutatás a pénzügyi helyzetről	30
Kimutatás a saját tőke változásáról	31
Cash-flow-k kimutatása	32
Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz	33

Az Igazgatóság jelentése

Hölgyeim és Uraim!

Az Igazgatóság rendszeresen és átfogóan ellenőrizte a Raiffeisen Bank üzleti teljesítményét és a kockázatok alakulását. A Managementtel rendszeresen megvitatták a tőke és a likviditási helyzet megfelelő voltát, valamint a bank üzleti és kockázati stratégiáinak irányát. Az Igazgatóság ezenkívül behatóan foglalkozott a vállalatirányítási területén belüli további fejleményekkel, és nyomon követte a megfelelő szabályzatok gyakorlati végrehajtását. Felügyeleti és tanácsadói tevékenysége során az Igazgatóság közvetlen kapcsolatot tartott fenn a Management felelős tagjaival, a könyvvizsgálóval és a belsőellenőrzési területek vezetőivel. Folyamatos információ- és vélemény cserét folytatott a felügyeleti hatóságok képviselőivel az aktuális kérdésekről.

Ezen túlmenően a Management rendszeres és részletes jelentéseket nyújtott be az Igazgatóságnak az adott üzleti területek teljesítményére vonatkozó releváns kérdésekről. Az ülések közötti időszakokban az Igazgatóság szoros kapcsolatot tartott fenn a Management elnökével és tagjaival. A Management igény szerint rendelkezésére állt az Igazgatóság tagjaival folytatott két- vagy többoldalú megbeszélések során, és adott esetben a napirendre kerülő kérdések kapcsán szakértők bevonásával segítette a munkát.

A Managementtel közösen végzett munka kölcsönös bizalmi kapcsolaton alapult, és a hatékony, konstruktív együttműködés szellemében zajlott. A viták nyíltak és kritikusak voltak, és az Igazgatóság valamennyi szempontot figyelembe véve hozta meg a határozatokat. Ahol további információra volt szükség az egyes kérdések mélyrehatóbb vizsgálatához, ezeket az információkat haladéktalanul, és az Igazgatóság tagjainak az igényei szerint bocsátották rendelkezésre.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy őszintén megköszönjem a Raiffeisen Bank Magyarország Managementjének és minden munkatársának a kitartó, kemény munkát. Köszönet jár ügyfeleinknek is, amiért továbbra is bennünket tüntettek ki bizalmukkal.

Az Igazgatóság nevében

Andreas Gschwenter
Az Igazgatóság elnöke

A vezérigazgató előszava

Hölgyeim és Uraim,

örömmel tájékoztatom Önöket, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. a 2022-es üzleti évet ismét kiemelkedő, az előző évhez képest megduplázott nyereséggel zárta. A bank piaci helyzete erős és stabil.

A hitelezési tevékenység tovább bővült az év folyamán, az ügyfélforrások növekedése a korábbi évek nagyságrendjéhez képest a jelenlegi inflációs és kamatkörnyezet következtében mérséklődött.

A nettó kamatbevétel az előző évi kétszeresére emelkedett mindenekelőtt az erős hitelezési aktivitásnak, valamint a magas szinten lévő kamatkörnyezetnek köszönhetően.

A jutalékbevételek is jelentősen javultak az előző év eredményéhez képest – köszönhetően az ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír ügyleteibe épített tranzakciós díjbevételek és a fizetési szolgáltatásokon elért díjbevétel emelkedésének.

A Vállalati és Befektetési Banki Üzletág 2022-ben is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán, tovább növelte hitelállományát, 8-10%-os piaci részesedésével a közép- és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A 2022-es év számos kihívást hozott a lakossági szegmensnek, ennek ellenére az üzletág kiemelkedő eredményekkel zárta az évet: a lakossági magánszemély ügyfelek száma 7%-kal, a Prémium Banking ügyfélszám 22%-kal haladta meg a 2021. év végi állományát, a bevételek jelentősen a tervek felett alakultak; és az univerzális bankok között a Raiffeisen Bank NPS (Net Promoter Score) mutatója is az egyik legmagasabb értéket érte el.

A Raiffeisen Bank ebben az évben is számos platformon folytatta a digitális fejlesztéseket, hogy az ügyfeleknek korszerű, magas színvonalú ügyfélélményt nyújthasson a mindennapi pénzügyeik intézése során. Digitális stratégiája középpontjában a myRaiffeisen mobilapplikáció funkcióinak, valamint az online igényelhető termékek körének folyamatos bővítése áll. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen növekedett mind az online számlanyitás, mind az online hiteligénylések száma is.

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking 2022 során rendkívül sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére meghaladta az 821 milliárd forintot, ami 7%-os növekedést jelent egyetlen év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a bank piaci pozícióját.

A pénzügyi intézményi ügyfélkör stratégiai fontosságú a bank számára. Az üzletág eszközállománya 2022-ben az előző évhez hasonló ütemben tovább bővült, megtartva a mérsékelt kockázati profilját és alacsony tőkeszükséglet jellegét.

A magyarországi Raiffeisen Bank jól tőkésített, az orosz-ukrán katonai konfliktus nincs közvetlen hatással működésére, mivel az RBI csoporton belül valamennyi leánybank teljes mértékben önfinanszírozó.

Üdvözlettel,

Zolnai György

Áttekintés a 2022-es üzleti évről

(1) Makrogazdasági környezet 2022-ben

Az év egyik legjelentősebb kihívása a fejlett és fejlődő gazdaságok számára egyértelműen a hosszú távú trendektől jelentősen elszakadó infláció volt. Az Egyesült Államokban a világválság utáni rendkívül gyorsan regenerálódó fogyasztás okozta keresleti sokk fűtötte fel az inflációt, miközben a kínálati oldal csak nagyon lassan, vagy egyáltalán nem tudott lépést tartani a helyreállással. A munkaerőpiac rendkívül feszes maradt, mindez pedig számottevő mértékben felpörgette a bérkiáramlást, amire a Fed 2022 tavaszán erőteljes szigorítási ciklusba kezdett. A fogyasztói árindex persze a 2021 közepi nyitás után már elszakadt a 2%-os közép távú jegybanki céltól, a tavalyi évet pedig már 7% felett folytatta. Júniusban 9,1%-on tetőzött az infláció, az év végére pedig 6,5%-ra süllyedt vissza. A márciusban még 0,25%-os irányadó kamatot hét lépésben 2022 decemberére 4,5%-ra emelte a Fed, ahhoz azonban, hogy az infláció visszarendeződése folytatódjon, 2023-ra további szigorító intézkedéseket helyezt ki látásba. 2022 végén a piac úgy számolt, hogy 5% körül tetőzhet az irányadó kamat 2023 derekán, miközben a fogyasztást a növekedési lendület visszaesése is hűti majd. Az amerikai gazdaság a 2021-es 5,9%-os erőteljes fellendülést követően 2022 során 2,1%-kal, még mindig a várakozások feletti mértékben bővült, a következő években azonban ettől rendre elmarad majd a lendülete. 2023-ra a növekedési konszenzus a piacon már bőven 1% alatti.

Az Európai Unióban, azon belül is a 2023-tól már 20 tagországot magában foglaló euróövezetben a gazdaság hasonlóképpen megsínylette a világválság utáni túleresletet és alulkínálatot, amit az ukrán háború keltette bizalmi és energiaválság is nehezített az év során. A költségoldali infláció az Egyesült Államokban látottnál is jóval szélesebb léptékben terítette le a gazdaságot a földgáz és az elektromos áram árának megsokszorozódásán keresztül, ami az inflációt a térségben októberre 10,6%-ra nyomta fel. Az EKB a Fed-hez hasonlóan ugyancsak kamatemelésbe kezdett, de nem olyan lendülettel, mivel fő különbségnek a két régió inflációja között éppen az európai energiaválságot tekintette. Az irányadó kamat az év második felében vette felfelé az irányt a rekordalacsony -0,5%-os szintjéről, az évet pedig négy korábban soha nem látott mértékű emelést követően 2%-on zárta, ami a piaci árazások alapján még mindig 150 bázisponttal elmarad a 2023 közepére várható tetőzés becsült szintjétől. A fogyasztás az év során kellően ellenállóan bizonyult a magas infláció ellenére is, ami a megtakarítások átlag feletti szintjével magyarázható. Ez nem egyedi jelenség, világszerte ez figyelhető meg a koronavírus járványt követően. Az euróövezet növekedési lendülete ettől függetlenül 2023 során még várhatóan jócskán visszaesik majd. A 2021-es 5,3% után 2022-ben 3% feletti, de legalábbis ahhoz közeli, 2023-ban azonban már csupán 0-1% közötti GDP-bővülés valószínű.

(1.1) Magyar gazdaság

Magyarország gazdasági kibocsátása lényegében az év egészében az előzetes várakozások feletti ütemben alakult. 2022 első három negyedévében a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 6,1%-kal emelkedett éves alapon a GDP. Negyedéves összevetésben a volumen az első negyedévben még 1,6%-kal, a második negyedévben már csupán 0,8%-kal bővült, a harmadik negyedévben pedig 0,4%-kal zsugorodott. A harmadik negyedéves visszaesés és az egész éves lassulás mögött jelentős szerepet játszott a kontinentst nagy átlagban jellemző energiaválság, valamint a rendkívüli aszály, amely a mezőgazdaság növekedési hozzájárulását már az elsőben is, de a második és a harmadik negyedévben aztán egyre nagyobb mértékben fékezte. Az első három negyedév 6,1%-os kibocsátás-növekedése mögött a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat GDP-változáshoz való hozzájárulása -1,1 százalékpontos volt. Az ipar 1,2%-kal, ebből a feldolgozóipar 1,1 százalékponttal, az építőipar 0,2 százalékponttal, a szolgáltatások összesen pedig 5 százalékponttal támogatták az éves bővülést. Az agrárrium 2018 óta nem tudja érdemben támogatni a magyar gazdaság növekedési lendületét, a 2022 január-szeptemberi időszakban látott teljesítménye azonban az elmúlt évtizedekben is példátlanul számító mértékben fékezte azt. A felhasználási oldalon a 6,1%-os GDP-növekedéshez a háztartások fogyasztása 4,6, a közösségi fogyasztás 0,2, a beruházások 1,7, a külkereskedelem pedig ugyancsak 0,2 százalékponttal járult hozzá. A munkaerőpiacot 2022 során is feszesség jellemezte. A szűkös keresztmetszetek mentén a munkanélküliségi mutatók a csökkenő gazdasági lendület mellett minimálisan emelkedtek ugyan, de még ezzel együtt is a sokéves átlaguk alatt maradtak. A 15-74 éves korosztály munkanélküliségi rátája 2022 júniusában három havi átlagban 3,3%-ra süllyedt, ami közel rekord alacsony érték. Innen az év második felében emelkedett ugyan, de nem számottevő mértékben. Az október-decemberi átlag 3,9% volt, ami mindössze 0,2 százalékponttal magasabb, mint 2021 hasonló időszakában volt. Az aktivitási arány az év végén 66,9, a foglalkoztatási ráta pedig 64,3%-os volt, amely 0,6, illetve 0,4 százalékpontos emelkedést jelent egy év alatt. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 2022 novemberében 16,8%-kal, a január-novemberi időszak egészében pedig 17,5%-kal haladta meg egy évvel korábbi szintjét. Ilyen erőteljes bérkiáramlásra az elmúlt két évtizedben nem volt példa.

Hasonlóan rég nem látott növekedési ütem jellemezte 2022-ben a fogyasztói árakat is. Az európai energiaválságnak, illetve a rendkívüli szárazságnak és a kifejezetten kedvezőtlen terméshozamoknak köszönhetően 2022 során nemcsak az egyébként is hektikusabban változó, de szinte valamennyi fogyasztási fősoport inflációja jelentősen megugrott. A fogyasztói árindex 2022 decemberében már 24,5%-os volt. Emögött az élelmiszerek ára éves szinten 44,8%-os, a háztartási energia ára 55,5%-os, a tartós fogyasztási cikkek ára 13,6%-os, a szeszesitaloké és a dohányáraké pedig átlagosan 13,4%-os drágulást tükrözött. A

szolgáltatások inflációja 9,5%-ra rúgott. A maginfláció 24,8%-os volt. Mindezek együttesen 2022 egészében éves szinten 14,5%-os inflációt és 15,7%-os maginflációt eredményeztek. Magyarország államadóssága 73,5%-ra, költségvetési hiánya pedig 6,1%-ra mérséklődött 2022 végére a kormány által becsült 2022-es GDP arányában. A Raiffeisen Bank előrejelzése szerint a magyar gazdaság a 2021-es 7,1% után a tavalyi évben még 4%-ot meghaladó mértékben bővíthetett, 2023-ban azonban 1% közelébe eshet a GDP-növekedés üteme, mielőtt 2024-ben ismét lendületet venne.

A forint 2022-ben jelentős mértékben tovább gyengült valamennyi főbb devizával szemben, amelynek főbb okai az energia-válság, Magyarország különösen magas kitétsége az Oroszországból származó energiahordozók felé, a cserearány és a külső egyensúly átmeneti jelentős romlása, valamint a külső finanszírozási képesség alakulása körüli kockázatok erősödése voltak. Az EUR/HUF árfolyama az évet 370-nél kezdte, majd 400-nál fejezte be, éven belül azonban ennél is szélesebb, 350 és 430 közötti sávban mozgott. A leértékelődés mérséklését az energiapiac normalizálódásának elindulása, de főképp a hazai effektív kamatszintek rendkívüli mértékű (az alapkamat esetében 10,6 százalékpontos, október közepétől az új irányadó eszközben pedig további 500 bázispontos) megemelése, valamint a magyarországi energiaimportőrök devizaigényének jegybanki devizatartalék-ból történő fedezése támogatták. Az irányadó kamatszint 2022 végén 18% volt, ami 2023 végére a piac és a Raiffeisen várakozása szerint az inflációval párhuzamosan visszatérhet az egyszámjegyű tartományba, 2024-2025 során pedig tovább süllyedhet.

(1.2) A bankszektor

A bankszektor 2022 első három negyedében konszolidált szinten 562 milliárd Ft-os adózás utáni eredményt könyvelt el az MNB adatai szerint, ami az előző évi eredmény 88%-a. A kamateredmény 45%-kal lett magasabb az egy évvel korábbi szintnél, a díj- és jutalékeredmény ennél kisebb mértékű, 23%-os növekedést mutatott.

A működési költségek 32%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A nettó értékvesztés és a kockázati céltartalék képzés az egy évvel korábbi értéknek majdnem négyszeresére nőtt, ezzel jelentősen hozzájárulva a szektor eredményének csökkenéséhez.

A szektor mérlegfőösszege 82.710 milliárd Ft, mely 24%-os növekedést jelent 2021 azonos időszakához képest az adatok alapján. A vállalatoknak nyújtott hitelek állománya 29%-kal, a háztartásoknak nyújtott hiteleké 15%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az ügyfélbetétek állománya is jelentősen növekedett, a háztartások és a nem pénzügyi vállalkozások betétei együttesen 22%-kal bővültek az előző év azonos időszakához képest.

A nemteljesítő hitelek aránya mérsékelten ugyan, de nőtt az előző év azonos időszakához képest 3,0%-ról 3,4%-ra.

A költség/bevétel hányados (CIR) értéke 2022 első három negyedében 59,8% lett, az előző évi 58,8%-hoz képest kicsit kedvezőtlenebb. Romlottak a szektor tőkearányos (RoE) és eszközányos (RoA) jövedelmezőségi mutatói is: előbbi 10,1%-ra (12,8%-ról), utóbbi 0,9%-ra (1,3%-ról) csökkent. A szektor likviditási helyzete és tőkefelelőse megfelelő.

(*Az adatok az MNB által publikált <https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/felugyeleti-statisztikak/penz--es-hitelpiaci-szevzetek/hitelintezeti-aktualis-publikaciok> oldalán is megtalálhatók.)

(2) Az üzleti területek teljesítményének bemutatása

(2.1) Vállalati és Befektetési Banki üzletág

A Csoport Vállalati és Befektetési Banki Üzletága 2022-ben is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán, tovább növelte hitelállományát, 8-10%-os piaci részesedésével a közép- és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A Csoport projektfinanszírozás és szindikálás területén a piaccal összhangban lévő portfólió növekedést ért el. 2022-ben az eszközállomány bővülést elsősorban a nem ingatlan célú projekt- és szindikált finanszírozási tevékenység indukálta. A hitelportfólió bővülése konzervatív üzletpolitika és kockázatvállalás mellett valósult meg. A hitelportfólió összességében kiváló minőségű maradt a pandémia során is.

A Csoport Kereskedelem- Export és Agrárfinanszírozási területe (TFA) 2022-ben is kiváló eredményeket ért el, a piaci nehézségek (orosz-ukrán háború, energiakrízis, nyersanyagár és egyéb költségemelkedés) ellenére is. Bár a korábbi támogatott programok az év során kifutottak, érvényüket veszítették vagy felfüggesztésre kerültek, ezek ellenére is megtartotta piacvezető helyét az Eximbank által refinanszírozott és kamattámogatott konstrukciók terén. A kedvezőtlen tendenciák az agrárpiacon sem kímélték (rendkívüli aszály, áremelkedés), de megtartotta piaci részesedését ezen a területen is. Mindezen nehézségek ellenére a TFA terület 15% felett növelte eszköz állományát és magasán terveit felett zárt.

Okmányos területen tovább folytatódott garancia és akkreditív állományok növekedése, év/év alapon idén is 20% feletti növekedést ért el. Az eredményeket néhány nagy okmányos ügyfél akvizíciójával és gyors, rugalmas, konstruktív ügyfél kiszolgálási gyakorlattal érte el, melyet a visszajelzések alapján ügyfelek nagyra értékelték.

A Csoport Faktor területe gyakorlatilag megismételte előző évi teljesítményét. Miután ügyfelek zöme forint finanszírozással rendelkezik, a jelentős HUF kamatemelés következtében érezhető volt a faktorkeretek kihasználtságának csökkenése. Miután az előző években a hazai faktori piac legnagyobb arányú növekedését produkálta, az előző évi szint fenntartása meglepésre ad okot.

A Csoport kiszolgálási modelljének fontos részét képezi a települési önkormányzatok, önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, non-profit cégek, társulások, társulatok, társasházak és egyéb közösségek finanszírozása, valamint az ügyfélkör részére teljes körű, fejlett pénzügyi szolgáltatások nyújtása. Szolgáltatások hangsúlyos részét képezi a beruházási, fejlesztési és projekt hitelek nyújtása önkormányzatoknak, társulásoknak, társulatoknak és társasházaknak. Az ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét a digitális csatornák folyamatos fejlesztésével, azonnali fizetési rendszer működtetésével és QR kódos fizetési lehetőség kialakításával támogatja. Digitális fejlesztések biztosítják az említett ügyfélkör hatékony kiszolgálását és elősegítik az ASP szolgáltatások önkormányzati felhasználását.

A Pénzügyi Intézmények és Letétkezelés terület 2022-ben folytatta a korábbi évekre jellemző növekedési trendjét különösen a betét- és hitelállományban, valamint az aktív ügyfelek tekintetében, továbbá a negatív piaci hatások és a fokozódó verseny ellenére is stabilan tartotta a letétkezelt állományát.

A Csoport Pénz-, Deviza- és Tőkepiaci Főosztálya - a Magyar Nemzeti Bank statisztikái alapján - 2022-ben is a legnagyobb devizaforgalmat bonyolította a bankok között Magyarországon, míg a Budapesti Értéktőzsde derivatív szekciójának ismét a legnagyobb szereplője lett. A Raiffeisen Bank a 7. legnagyobb elsődleges magyar állampapír forgalmazó volt 2022-ben.

(2.2) Lakossági ügyfelek

A 2022-es év számos kihívást hozott a lakossági szegmensnek (orosz-ukrán háború, dinamikus növekvő infláció, magas volatilitás a devizapiacra, stb.), ennek ellenére az üzletág kiemelkedő eredményekkel zárta az évet: a lakossági magánszemély (Mass) ügyfelek száma 7%-kal, a Prémium Banking ügyfélszám 22%-kal haladta meg a 2021. év végi állományt, a bevételek jelentősen a tervek felett alakultak; és az univerzális bankok között a Raiffeisen Bank NPS (Net Promoter Score) mutatója is az egyik legmagasabb értéket érte el (2022 H1 NPS: 33).

A magas akvizíciós eredmények részben külső piaci körülményeknek, részben a sikeres marketing kampányoknak, illetve a szolgáltatások folyamatos fejlesztésének köszönhetőek. A Csoport egész évben nagy hangsúlyt helyezett a különféle csatornákon történő, ügyfélszerzést támogató marketing tevékenységekre, melyek közül érdemes kiemelni a bankszámlanyitási promóciókat, a megújult ügyfélszolgálati programokat, továbbá a fiatal korosztálynak (18-25 év) szánt Yelloo számlánk speciális promócióit. Ezen túl számos edukációs kampányt is folytatott, melyek hozzájárultak ahhoz, hogy az ügyfelek egyre aktívabban használják számláikat és a digitális szolgáltatásokat. Egyre népszerűbbé vált a Csoport Hűségprogramja is, amelynek segítségével a meglévő ügyfelek számos kedvezményt kaphatnak a kereskedelmi és szolgáltató partnereknél.

2022-ben felértékelődtek a megtakarítási és befektetési termékek is lakossági ügyfelek körében. Az ügyféligények kiszolgálása érdekében a Csoport 2022 novemberében megújította a rendszeres megtakarítási termékét, Reflex Megtakarítási Program néven; és elindította további megtakarítási termékek kialakítását is. 2022. április 1-től a biztosítási termékek értékesítését a Bank függő egyes ügynökként látja el és bevezette a Jövedelempótló csoportosbiztosítási termékét, amelyet sikeresen értékesített.

A Csoport ebben az évben is számos platformon folytatta a digitális fejlesztéseket, hogy az ügyfeleknek korszerű, magas színvonalú ügyfélményt nyújthasson a mindennapi pénzügyeik intézése során. Digitális stratégiája középpontjában a myRaiffeisen mobilalkalmazás funkcióinak, valamint az online igényelhető termékek körének folyamatos bővítése áll. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen növekedett mind az online számlanyitás, mind az online hitelkérelmek száma is.

A befektetői étvágy az ügyfelek körében 2022. április végén kezdett visszatérni. A piaci kamatkörnyezet változásával összhangban, az év második felében szignifikánsan megnőtt a befektetési alapok iránti érdeklődés, miközben az állampapírok esetében kisebb mértékben csökkent a kereslet.

Az üzletág 2022-ben tovább folytatta sikeres üzleti tevékenységét a lakossági hitelezés területén is. A lakossági jelzáloghitelek, illetve személyi kölcsönök iránt az év első felében jelentős kereslet volt, amelynek egyik fő mozgatórugója a MNB Zöld Hitelprogramja volt. A Babaváró hitel iránti kereslet folyamatosan stabilan alakult, míg decemberben - a termék jövőjének bizonytalansága miatt - a kimagasló ügyféligény rekord összegű folyósítást eredményezett. A makrogazdasági körülmények kedvezőtlen változása természetesen nem volt elkerülhető, így az év második felében már jelentősen csökkent a hitelek iránti igény, elsősorban a magas kamatszint, illetve a csökkenésnek indult reálberek miatt.

A hitelezés terén minden külső nehezítő körülmény ellenére továbbra is kiemelt cél azon ügyféligények maximális kiszolgálása, ahol a fő szempont a biztonság és a kiszámíthatóság. Másik fő stratégiai fókusz a digitalizáció, ahol a személyi kölcsön kapcsán ki kell emelni a teljesen online igénylési folyamat elindítását új banki ügyfelek részére is. Meglévő ügyfelek számára már hosszabb ideje elérhető ezen csatorna, amelyet hónapról hónapra egyre nagyobb arányban vettek igénybe az ügyfelek. A teljesen online igénylési folyamat már a bankszámlahitel termék vonatkozásában is elérhető élő banki kapcsolattal rendelkező ügyfelek részére, amelynek sikere szintén reális elvárás a jövőre vonatkozóan.

Összességében erős évet zárt a Csoport lakossági hitelezésben, jelentősen előrelépett a digitális hitelezés területén. A Csoport bízik abban, hogy a nehezebb külső feltételek ellenére ez a következő időszakban is tartható, bár ezt az esetlegesen magas szinten stagnáló hozamkörnyezet megnehezítheti.

A Csoport piaci részesedése enyhén, de tovább emelkedett a lakossági hitelállomány vonatkozásában, ami 2022 végén 5,6% volt.

2022-ben a kisvállalati szegmens kiemelt üzleti céljai voltak az új ügyfelek akvizíciója, az innovatív fizetési megoldások és új hitelezési termékek bevezetése. A kisvállalati ügyfélkapcsolatok minőségi kiszolgálási színvonalon való fenntartása, partneri viszony kiépítése továbbra is a kisvállalati szegmens stratégia fókuszában volt 2022-ben. Ennek eredményeként 29%-kal nőtt a mikro új ügyfelek száma, ezzel a Csoport 3. helyet érte el a kisvállalati akvizíciós rangsorban, amely fiókhálózat méretéhez viszonyítva kiváló eredménynek tekinthető. Ez hozzájárult a bevétel kétszempjegyű növekedéséhez. Az akvizíciós siker részben külső körülménynek (pl. piaci események, egyéni vállalkozások adózását érintő változások), részben a Bank sikeres ügyfélszerzést támogató tevékenységének (emelt összegű MGM program, akvizíciós kampányok) volt köszönhető.

A Csoport a piacon az elsők között vezette be a Széchenyi-kártya MAX program hiteltermékeit 2022 augusztusában, és harmadik volt a KAVOSZ statisztikája szerint a Széchenyi termékek értékesítésében.

A kisvállalati ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét a digitális csatornák folyamatos fejlesztésével (VideoBank szolgáltatás/ myRaiffeisen mobilapplikáció, SME On számlanyitás), innovatív fizetési megoldások biztosításával (Scan&Go mobilfizetési alkalmazás, QR-kódos fizetés és fizetési kérelem) és a kártyaelfogadói szolgáltatás bővítésével (myPOS bankkártya-elfogadás) támogatta a Raiffeisen Bank, biztosítva a kisvállalati ügyfelek hatékony és kényelmes kiszolgálását. Ezt támasztja alá, hogy a kisvállalati ügyfelek elégedettsége az NPS felmérés alapján 2022-ben az univerzális bankok között az egyik legmagasabb értéket érte el.

(2.3) Private Banking Ügyfelek

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking célja ügyfelei családi vagyonának megőrzése, gyarapítása és nemzedékről nemzedékre örökítése. A Csoport tapasztalt tanácsadóinak szakértő munkájával ügyfelei részére biztonságot, kényelmet, diszkréciót és személyre szabott egyedi megoldásokat biztosít.

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking 2022 során rendkívül sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére meghaladta az 821 milliárd forintot, ami 7%-os növekedést jelent egyetlen év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a Csoport piaci pozícióját.

A kiemelt magánügyfelek elégedettségének megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen személyre szabott megoldások és a legmagasabb szolgáltatási színvonal nélkül. Ennek megfelelően a Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking 2022 során is jelentős összeget investált új termékek és szolgáltatások bevezetésére, valamint az IT rendszerek és a banki tanácsadói tudásbázis fejlesztésére. Az elmúlt időszakban kiemelt fókuszot kapott a digitalizáció, aminek következtében nemcsak az ügyfelek intézhetik zavartalanul és önállóan a pénzügyeiket, de a munkatársak is rendelkezésre tudnak állni mindenben – akár távoli elérési pontokról is. 2022 során nagy hangsúlyt kapott az adminisztrációs terhek csökkentése, aminek következtében a Csoport jelentősen mérsékelte papírfelhasználását és az aláírandók számát.

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking kiszolgálási modell négy alapvető pillérből áll: aktív befektetési tanácsadással összekötött hosszú távú pénzügyi megoldások kínálásából, dedikált, magasan képzett tanácsadók rendelkezésére állásából, a befektetési tanácsadók munkájának korszerű IT eszközökkel való támogatásából, illetve hozam- és kockázat optimalizáció alapuló eszközallokáció megvalósításából.

(2.4) Pénzügyi intézmények

A pénzügyi intézményi ügyfélkör stratégiailag kiemelt fontosságú a Csoport számára. Az üzletág eszközállománya 2022-ben az előző évhez hasonló ütemben tovább bővült, megtartva a mérsékelt kockázati profilját és alacsony tőkeszükséglet jellegét. A betétállomány a piaci változások megfelelő kezelésének köszönhetően jelentősen növekedett. A kamatbevétel mellett a jutalékok növekedése is hozzájárult a terv feletti eredményekhez. Az üzletágot továbbra is a biztos forrásállomány és a stabil, hosszú távú ügyfélkapcsolatok jellemzik. A terület rizikóköltése rendkívül mérsékelt, költség/bevétel aránya rekord alacsony szinten van.

Az üzletág kiemelt célcsoportja változatlanul a hazai biztosítók, befektetési alapkezelők, pénztárak, illetve hazai és nemzetközi pénzügyintézetek és befektetési szolgáltatók, melyeket új, innovatív megoldások, termékek segítik ügyfeleik cash management és fizetési forgalmi tevékenységük magas szintű, gyors és biztonságos kiszolgálásában. Az említettek mellet ugyancsak fókuszban állnak a magyar és nemzetközi bankkapcsolatok, valamint a Csoport stratégiájának figyelembevételével, továbbá szigorú compliance elvek érvényesítésével a nemzetközi fizetési szolgáltatók és a Raiffeisen Bank Zrt. szerződött pénzváltó közvetítői. 2021 óta a Raiffeisen Bank Zrt. Pénzügyi Intézmények üzletága látja el a pénzforgalmi szolgáltatók (PSP-k) bankcsoporton belüli szakmai koordinációját.

A Csoport bécsi központjában megerősített csoportszintű vezetés támogatásával egyedülálló letétkezelési piaci megoldást kínál az ügyfelek Közép-Kelet-Európába irányuló befektetéseinek letétkezelésére és elszámolására. 2022-ben a Csoport letétkezelési területe is eredményes évet zárt, negatív piaci hatások és a fokozódó verseny ellenére is sikeresen kezelte és stabilan tartotta a letétkezelési állományát mind ügyfélkapcsolat, mind volumen tekintetében.

Az emelkedő kamatok és a változó szabályozói környezetben az intézményi befektetői ügyfélkörben rendkívül erős igény mutatkozott a befektetések, és forrásállományok megfelelő kezelésére. A partnerek, ügyfelek körében a megnövekedett piaci volatilitás hatására tovább nőtt az igény a Pénz-, Deviza- és Tőkepiaci Kereskedési Főosztály által kínált szolgáltatásokra. A Csoport több belső és az egész magyar tőkepiacot érintő projektben vállalt vezető szerepet. Mind az ügyfelek, mind pedig a szakma egyértelmű pozitív visszajelzései bizonyítják, hogy a Raiffeisen Bank a regionális pénz- és tőkepiacokon, valamint a pénzügyi intézmények kiszolgálásában az egyik legerősebb márkanév.

(3) Felelős Társaságirányítási Nyilatkozat

A felelős társaságirányítás a Bankcsoport legfőbb céljainak alapvető eszköze, a hosszú távú értékteremtés előfeltétele. A társaságirányítás feladata a megfelelő egyensúly, működési rend kialakítása a tulajdonosok, az ügyfelek, a munkavállalók, az üzleti partnerek és a szélesebb közönség között. A Raiffeisen Csoport működése során maradéktalanul betartja a rá vonatkozó jogszabályokban és MNB rendelkezésekben, ajánlásokban foglaltakat. A Bankcsoport felépítését és működési feltételeit az Egyedüli Részvényes által elfogadott Alapító Okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A Csoport a társaságirányítási gyakorlatát folyamatosan felülvizsgálja, fejleszti.

(4) A pénzügyi instrumentumok hasznosítása

Az IFRS és a Számviteli törvény előírásainak megfelelően a Bankcsoportnak 2018-tól - az IFRS9-cel összhangban - a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kell besorolnia:

- a Csoport által a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződésből eredő cash flow-jellemzői alapján.

A pénzügyi eszközt amortizált bekerülési értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash flow-k beszedése érdekében történő tartása; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amely szerződéses cash flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni, kivéve, ha azt a fentebbiek alapján amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeli.

A Bankcsoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy az egyébként az eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyes tőkeinstrumentumokba történő befektetés valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be.

A Csoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik.

A Bankcsoportnak valamennyi pénzügyi kötelezettséget amortizált bekerülési értéken kell besorolnia, kivéve azokat a standardokban részletesen leírt eseteket, amikor azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekként kell kezelni.

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat, ahol a tranzakciós költségek közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra). A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig az eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A Bankcsoport a valós érték meghatározására az alábbi módszertant alakította ki:

a) derivatív ügyletek:

- A határidős deviza forward és futures ügyletek valós értéke az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejáratú időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke.
- A devizaswap ügyletek valós értéke a határidős lánknak az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejáratú időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke. Az értékelő hozamgörbénél figyelembe vesszük az aktuális piaci kamatfelárat.
- A kamat-swap ügyletek és határidős kamatláb megállapodások (FRA) valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.
- A plain vanilla és egzotikus deviza opciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.
- A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke, ahol az értékeléshez használt hozamgörbébe beépítjük az ezen ügyletek piacára jellemző (országkockázati felárat is megtestesítő) kamatfelárat (basis swap spread).
- A tőzsdei határidős részvény- és indexügyletek valós értékét a tőzsdei ár és a kötési ár különbsége alapján határozzuk meg.

b) értékpapírok:

Az eredménnyel szemben vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok valós értékének megállapítása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árakon történik. Azon papírok esetében, amelyeknél ilyen rendelkezésre áll: a tőzsdei záróárfolyam. Amely értékpapírok esetében tőzsdei ár nem áll rendelkezésre, azoknál a valós érték az értékpapír várható jövőbeni cash-flow-jának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.

c) hitelek

A hitelek alapvetően amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra, amely egyenlő a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értékével, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.

Egyes fix kamatozású hitelügyletek valós érték változásának fedezetére a Csoport kamatláb swap ügyleteket kötött. Az ilyen IRS ügyletekkel fedezett hitelek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a kimutatásokban.

d) betétek

A Csoport a betéteit amortizált bekerülési értéken tartja nyilván. Egyes strukturált betétek beágyazott derivatívát tartalmaznak, melyet a Csoport a betétről leválaszt. A beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

A Csoport egyes fix kamatozású betéteket fedezeti elszámolásba von be. Ezen betétek valós értékelése a várható jövőbeni cash-flow-ok mérlegfordulónapra diszkontált nettó jelenértékének meghatározásával történik.

e) kibocsátott kötvények

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőbeni cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Fedezeti elszámolás

A Bankcsoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügylet(ek) és a fedezett ügylet(ek) közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait el- lentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

(5) Kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika alapelvei

A Bankcsoportban az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik, a Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes felügyelete alatt. Az ügyfelek hitelkockázat elemzése és kezelése a Hitelkockázati Főosztály ill. a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály; a piaci, működési és csalás kockázatok elemzése, valamint a Bázis III. szabályoknak való megfelelés, tőkeszámítás, portfólió szintű hitelkockázati kockázati modellek fejlesztése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály feladata.

(5.1) Hitelkockázatok kezelése (Credit Risk)

A nem lakossági ügyfelek kockázati értékelése, hitelbírálata egyedi elemzésen és minősítésen alapul, jellemzően negyedéves pénzügyi monitoring és éves limit-felülvizsgálat mellett. A lakossági, illetve mikrovállalati hitelezésben automatizált, scorecard alapú bírálat történik.

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport tulajdonosa és vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport hitelpolitikai irányelveinek keretei között.

A koronavírus okozta gazdasági válság 2021-ben nem okozott szisztematikus, tömeges növekedést a nem teljesítő hitelek állományában, csak kevés számú ügyfél vált nemteljesítővé, köztük egy-egy relatív nagyobb kitéttiséggel. A vállalati nem teljesítő ráta így 2% körül alakult, a lakossági 5% körül stabilizálódott, a középtávú stratégiai cél alatt maradván. Az egészséges szintet elősegítették a 2021-ben tovább folytatódó nem teljesítő hiteltisztítási lépések is a standard workout eszköztár alkalmazása mentén. 2022 -ben továbbra sem tapasztalt a Csoport szisztematikus portfólióromlást a vállalati szegmensben, az NPE ráta tovább a korábbi alacsony szinten maradt, sőt a lakossági szegmensben tovább csökkent 4% körüli szintre, míg a teljes banki portfólióban az hitelkockázatot megtestesítő banki könyvi értékpapírokat is figyelembe véve csak 1,9%. Ugyanakkor a várakozások szerint a jelenlegi alacsony csődvalószínűsége a jövőben várhatóan emelkedni fognak. Ennek okai az üzleti környezet romlása, az ellátási láncok problémái, az energiaválság, a magas inflációs környezet, a keresleti oldal szűkülése lehetnek, ezért a Csoport már 2021 októbertől megerősített és intenzív monitoring tevékenységet végez ezen dimenziók vonatkozásában. Lakossági oldalon alacsony default ráták mellett továbbra is stabil a portfólió, azonban a Csoport felkészült elsősorban az infláció, energiaárak növekedése, illetve a kamatkörnyezet változásából való kockázatok kezelésére.

A fizetési moratóriumban történő részvétel az EBA vonatkozó állásfoglalásának megfelelően 2020 során nem jelentett automatikusan nemteljesítést és pénzügyi nehézséget, ezért a Csoport a moratórium ideje alatt is kiemelt figyelmet fordít a vélelmezhetően fizetési nehézséggel küzdő adósok azonosítására. A 2021-ben indult moratórium2-be, majd 3-ba és 4-be, illetve a 2022 második felében indult agrármoratóriumba belépett ügyfelek kapcsán a Csoport vállalati oldalon egyedi rendkívüli kockázati felülvizsgálatot végzett a romló kockázati profil felismerésére és az esetlegesen szükséges átstrukturálások és nemteljesítés megállapítására. A vizsgálatok eredményeképpen kevés számú, relatív alacsony kitéttiségű új átstrukturált portfóliót azonosított. A csekély portfólió, amely a moratórium4-ben még részt vett, 2022 végével a vonatkozó új hitelütemezésnek megfelelően kezdi újra a törlesztéseit. A Csoport lakossági szegmensben is megvizsgálta a moratórium2-be belépő ügyfeleket. Azok az ügyfelek, akiknél a Csoport pénzügyi nehézséget azonosított, nem teljesítő státuszba kerültek átsorolásra. Amennyiben az ügyfélnek nem volt pénzügyi nehézsége, viszont már több, mint 9 hónapot moratóriumban töltött, Stage 2-be került átsorolásra, illetve szoros monitoring van a moratórium2-ből kilépett ügyfelek problematikus voltára, fizetési nehézségeire vonatkozóan. A Csoport a moratórium 3 és 4 induláskor újfent megismételte a belépő ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és indokolt esetben, ha azóta merült fel információ az ügyfél megrendült anyagi helyzetéről, akkor defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket.

A Csoport kockázatkezelési folyamatai a Bázis III. és IFRS9 elvárásainak megfelelően működnek. A kockázatok szofisztikált méréséhez szükséges alapadatokat strukturált formában korszerű adattárház tartalmazza. 2012 májusától kezdve már a teljes banki portfólió (vállalati, lakossági és KKV) tőkekövetelményét a fejlett, belső minősítésen alapuló (IRB) módszer alapján számszerűsíti a Bank. 2017 során az önkormányzati portfólió visszakerült sztenderd módszertan alá. Ugyanezt az átalakítást kezdte el a Csoport 2018-ban a magánszemélyek legfelső szegmensének hitelezése tekintetében, amely 2019 utolsó negyedében le is zárult.

A babaváró, private banki és dolgozói hitelek, illetve lakossági oldalon a krízisgaranciához kapcsolódó mikroszegmensben lévő termékek tőkekövetelménye sztenderd módszertan alapján kalkulálódik.

A kockázatok mérése és riportolása havi és negyedéves szinten történik a Csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A Csoport a kockázati modellek eredményeit széleskörűen alkalmazza az árazás, a hitelezési döntések, illetve a stratégiai irányok meghatározása során, ezzel biztosítva a hosszú távú tökemegfelelést, kockázatok tekintetében is stabil, eredményes portfólió kialakítását, illetve a rendelkezésre álló tőke hatékony felhasználását.

A Csoport a hitelezési politikájában is reagált a koronavírus okozta változásokra: az iparágak kockázatoságának megítélésében nagyobb granularitás mellett a rövid távon várható hatások és a közép távú kilátások mértéke/valószínűsége is kiemelt szerepet játszik. A hitelezési aktivitás a jobb adottságú iparágakban és erősebb ellenállóképességgel rendelkező ügyfeleket célozza, míg a portfólió sérülékenyebb részére óvatosabb megközelítés indokolt. Utóbbiak tekintetében a Csoport az értékvesztés megálapítása során is különös gondossággal járt el és szükség esetén addicionális értékvesztést számolt el. 2022-ben vállalati oldalon az addicionális értékvesztés-képzési modell által lefedett legfontosabb kockázatok az energiaárak drasztikus emelkedése, az energiaforrások (különös tekintettel a gáz-tartalékokra) korlátozott rendelkezésre állása, a magas kamatkörnyezet indukálta refinanszírozási kockázat és az infláció, de emellett számol az ellátási láncok válságával, szabályozói kockázattal és szűkülő kereslettel, mint további kockázati tényezőkkel. A kapcsolódó tartalékok adekvát szintjét a Csoport rendszeresen felülvizsgálja és indokolt esetben esetén kiigazítja.

A vállalati kockázatkezelés során 2022-től a Csoport fokozottabban veszi majd figyelembe a környezeti fenntarthatósági szempontokat, melyek érvényesülését a mind a vonatkozó szektorszintű hitelezési politika szabályzatok, mind az ügyfélminősítési szempontok ezirányú kiegészítése fogja biztosítani.

Lakossági oldalon a Csoport 2020 márciusában a megnövekedett kockázatok az ügyfél munkáltatójának iparági besorolása alapján azonosította, magas/közepes/alacsony kockázatra kategorizálva a várható gazdasági visszaesés alapján. Ezenkívül az MNB által kiadott „Vezetői körlevél az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről” figyelembevételével 2020 novemberében a portfóliósintű menedzsment korrekciók, ún. overlay-ek alkalmazása mellett döntött. Ennek értelmében a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken addicionális értékvesztést számolt el, amit minden moratórium meghosszabbításakor revidált. Fontos továbbá, hogy 2021 és 2022 során a Csoport teljeskörűen megvizsgálta az ügyfelek jövedelmi helyzetének változását, ezzel is előremutatóan felkészülve a potenciális problémákra. Az energiapiaci kockázatok hatása, a növekvő likviditási és profitabilitási nehézségek miatt a Csoport portfóliósintű management korrekciókat hajtott végre mikro- és kisvállalati szegmensben is több alkalommal 2022 során.

(5.2) Működési kockázatok kezelése (Operational Risk)

A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázati szint csökkentésében minden szervezeti egység tevékenyen részt vesz (főosztály, régió, leányvállalat). A Csoport komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelési szervezet fejlesztése és a kockázattudatosság növelése érdekében, ami magába foglalja a Csoport üzleti céljainak elérését fenyegető működési kockázatok azonosítását, gyűjtését, értékelését, riportolását, monitorozását és kezelését is. A kockázatok azonosításához használt fő eszközök a veszteség-adatgyűjtés, a kockázat indikátorok, a forgatókönyv elemzések, valamint a kockázati önértékelések. Ennek a munkának a keretében minden megismert működési kockázati esemény gyökérokai feltárásra és a folyamatjavítási döntésekben felhasználásra kerülnek.

A működési kockázatkezelési tevékenység további erősítése érdekében a Csoport implementálta azon standardokat, amelyek a fejlett mérési módszer által támasztott követelményeknek is megfelelnek.

A Csoport továbbra is hatékonyan működteti a 2016-ban bevezetett AMA (Advanced Measurement Approach) működési kockázati keretrendszerét.

(5.3) Piaci és likviditási kockázatok kezelése (Market Risk)

A piaci és likviditási kockázatok kezelése a Csoportban több szinten, fejlett módszerek és infrastruktúra felhasználásával történik, a monitoring az üzleti területektől függetlenül zajlik. A kockázatok mérése és riportolása napi/heti/havi és negyedéves szinten történik – a Csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A kockázatok csoportosítása, mérése, kezelése és a gazdasági tőke képzése a Csoport ICAAP folyamatainak keretében történik.

A kockázatok mérése és kontrollja összetett pozíciók, kockázati, stop loss és VaR limitrendszeren keresztül valósul meg, melynek módszertana összhangban van az anyabanki és szabályozói elvárásokkal. A banki tevékenységhez kapcsolódó piaci és likviditási kockázatok kezelése az alábbi részterületekre terjed ki: kereskedési könyvi és banki könyvi kamatláb-kockázat; a Csoport likviditásának kockázata going concern és stressz szemléletben is; a piaci pozíciók illikviditásából eredő kockázat; részvényárfolyam kockázat; devizaárfolyam kockázat; opciós kereskedés kockázata; az OTC derivatív ügyletek partnerkockázata. Mindemellett a Csoport ezen területe biztosítja a különféle pénzügyi instrumentumok független árazását is, összhangban az Anyabank és az IFRS 9 által megkövetelt szabályozással. Ezen túlmenően a Market Risk terület felelős a tőke- és pénzügyi üzletkötések piakonformitásának ellenőrzéséért is.

(5.4) Csalási kockázatok kezelése (Fraud Risk)

A csaláskockázat meghatározó eleme a működési kockázatoknak. A csaláskockázat-kezelés hatékonyságának növelése érdekében a Csoport 2014 folyamán centralizálta a hitelezési csaláskezelést az Integrált Kockázatelemzési Főosztályon, a jelenlegi Csaláskockázat Kontrolling Csoportban. Az integráció folytatásaként 2015–2017 között a nem hitelezési csaláskezelést is az Integrált Kockázatelemzési Főosztály végezte, majd 2017 végétől a nem hitelezési csaláskezelés az újonnan megalakításra került Bankbiztonsági Főosztály tevékenységi körébe került. 2019-től a nem hitelcsalás kezelési terület magába foglalja a bankkártya csaláskezelési és charge back ügyintézési feladatokat, valamint szintén ez a terület kezeli, illetve felügyeli a Csoport fraud tranzakció monitoring rendszerét is. A hitelcsalás-kezelési terület kiemelt figyelmet fordít valamennyi hitelezési csalási eseményre, melyek tapasztalatai minden esetben beépítésre kerülnek a hitelezési tevékenység alap- vagy monitoring folyamataiba, valamint az oktatási anyagokba.

(6) Környezetvédelem

A Csoport közös használatú autóparkjának még zöldebbé tétele 2022-ben folytatódott, hiszen 2 db új plug-in hibrid, és 2 db full hibrid gépjármű beszerzése valósult meg. Az RBSC épületére egy 42 kWp beépített teljesítményű fotovoltaikus napelempark került telepítésre. A napelemek beüzemelésük után az RBSC éves áramszükségletének mintegy negyedét fogják megtermelni, melyet – az előzetes számítások szerint – teljes mértékben felhasznál majd a szolgáltató központ. A fiókhálózati gépészeti berendezések cseréje, az energiahatékonyságot is növelő gépészeti és világítástechnikai beruházások (LED-esítés) 2022-ben is folytatódottak, és 2023-ban sem állnak le, többek között a fiók redesign-hoz kapcsolódóan. Jelen körülmények között, amikor az energiahordozók ára eddig nem tapasztalt magasságokba emelkedett, az energiahatékonyság növelése még fontosabbá vált.

Az AGORA székház villamosenergia-ellátását a Csoport 2023. évben tisztán zöld áram vásárlásával biztosítja, ezzel is hozzájárulva a Csoport karbonlábnymának csökkentéséhez. Ugyanezen célt szolgálja az idén 6 db új plug-in hibrid, és 2 db full hibrid gépjármű bedállítása a flottába.

A Csoport területén 2023-ban bevezetésre került az ISO14001 szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszer (KIR), melynek segítségével még megbízhatóbb alapot teremt a fenntartható fejlődés irányába teendő kezdeményezéseknek. Ez évi tervek között szerepel a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése is a fiókhálózat valamennyi tagjára.

(7) Foglalkoztatáspolitikai

A Csoport a pénzügyi szektor egyik meghatározó foglalkoztatója: 2022. december végén az átlagos statisztikai létszám 2.945 fő volt. A Csoport számára kifejezetten fontos, hogy tisztességes és korrekt munkáltatóként végezze tevékenységét, egyrészt maximálisan figyelembevéve és betartva a magyar Munka Törvénykönyve előírásait, másrészt kedvező munka- és karrierlehetőségeket, valamint folyamatos szakmai és vezetői fejlődést biztosítva munkavállalóinak.

A toborzás-kiválasztás központilag, a HR tevékenységének keretein belül történik, figyelmet fordítva a befogadó kultúra alapelveire és ügyelve arra, hogy a diverzitás része legyen a napi kiválasztási gyakorlatában. A Csoport kiválasztási gyakorlata a képzett és kvalifikált munkaerőt célozza meg, ugyanakkor a pályakezdő diplomások számára is lehetőséget biztosít az intenzív szakmai fejlődésre.

A Csoport figyelmet fordít és törekszik arra, hogy a magyar munkaerő-piachoz viszonyítva méltányos és versenyképes jövedelmet biztosítson dolgozói számára. A béren kívüli juttatások a Cafeteria rendszer keretein belül nyújtanak széles választási lehetőséget a munkatársak számára a személyes igényeikhez leginkább igazodó béren kívüli juttatások kiválasztásában.

Minden munkavállalóra kiterjed a Csoport által működtetett teljesítménymenedzsment folyamat, ami keretet biztosít az egyértelmű célkitűzések, építő visszajelzések és megalapozott teljesítményértékelések megvalósulásához. A teljesítménytől függő, anyagi és erkölcsi elismerések a munkatársakat kimagasló teljesítmény elérésére ösztönzik.

A Csoport komplex képzés-fejlesztési tevékenységet folytat, amelynek fókuszában a szakmai tudás és készségek fejlesztése mellett személyes, vezetői, nyelvi és számítástechnikai készségfejlesztési programok állnak. Év végén a Csoport munkavállalói átlagosan 5,71 napot töltenek képzés-fejlesztési eseményeken, programokon, e-learning nélkül 1,13 napot. A képzési és fejlesztési portfólióban kiemelt szerepet kap a munkavállalók digitális képességeinek folyamatos fejlesztése, amelyet számos szakmai képzés mellett 2021-től kezdődően évente megrendezésre kerülő Digitális Tanulás Hete rendezvénysorozattal is támogatunk. A Csoport közösséget építő és munkavállalói jóllét programokkal támogatja a munkatársakat abban, hogy minél sikeresebben és eredményesebben tudjanak megbirkózni a mindennapok teljesítmény kihívásaival, stresszhelyzeteivel.

A Csoport átfogó és tudatos utánpótlás-tervezés gyakorlatot működtet, melynek célja egyfelől a vezetői és kulcs szakértői pozíciókban dolgozók megtartása, másrészt az utánpótlás tervezése és fejlesztése.

A Csoport szervezeti keretein belül végzi tevékenységét a Munkahelyi Tanács, biztosítva a dolgozói érdekek figyelembevételét.

A rugalmas munkavégzés keretrendszerének 2020-as bevezetésével a Csoport az üzletileg kritikus területeket kivéve megszervezte a dolgozók home office-ből történő munkavégzését, amely a járványhelyzet után, új normaként, a működés szerves része marad és munkaköralapon meghatározott konstrukciókban és keretrendszer mentén működik tovább.

(8) Compliance tevékenység

A jogszabályi előírásoknak és MNB elvárásoknak megfelelően a Bankcsoport a compliance kockázatok feltárására és kezelésére - a belső védelmi vonalak részeként - önálló szervezeti egységet működtet, amely az alábbi funkciókat látja el:

- Az etikai szabályok betartásának ellenőrzése, az ezzel kapcsolatos kérdésekben iránymutatás kibocsátása, bejelentések vizsgálatainak lefolytatása.
- Érdekkonfliktusokra (összeférhetlenségekre) vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja.
- A korrupció elleni intézkedések csoporton belüli megszervezése és működtetése.
- A pénzmosás - és a nemzetközi terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint a nemzetközi szankciós intézkedések betartásának csoporton belüli megszervezése, irányítása és koordinálása, az ehhez kapcsolódó monitoring rendszer működtetése; bejelentési és ellenőrzési rendszer működtetése, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A pénzügyi-, és befektetési szolgáltatások elkülönítésére, az információáramlás korlátozására, a bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás tilalmára, valamint a dolgozói ügyletkötésekre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos jogszabályoknak (pl. Bszt.) való megfelelés biztosítása, kontrollja, ügyféleszköz védelmi feladatok ellátása.

A compliance funkció szervezeti elhelyezkedése és tevékenységi köre mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, a védelmi vonalak rendszerétől szóló MNB és a mögöttes EBA (GL44) ajánlásnak.

(9) Kutatás és kísérleti fejlesztés

A Csoport pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó alkalmazásfejlesztések, valamint üzleti, kockázatkezelési modellezések megvalósítása során végez K+F tevékenységet.

Részvényes

Raiffeisen-RBHU Holding GmbH 100%

Igazgatóság

Elnök

Andreas Gschwenter
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Zolnai György
(igazgatósági tag, vezérigazgató),
Raiffeisen Bank Zrt.

Kementzey Ferenc
(igazgatósági tag, Vállalati, Tőkepiaci
és Befektetési Banki Divízióért felelős
vezérigazgató-helyettes),
Raiffeisen Bank Zrt.

Valerie Brunner
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Daniel Rath
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Hannes Andreas Cizek
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Elena Valeria Filipidescu
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Petro Merkulov
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Felügyelőbizottság/Audit Bizottság

Elnök

Georg Feldscher
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Igaz Katalin
dr. Tóthné dr. Szabó Mercedes
Raiffeisen Bank Zrt.

A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje

Zolnai György
vezérigazgató

Bányai Ervin
vezérigazgató-helyettes

Željko Obradović
vezérigazgató-helyettes

Radovan Dunajsky
vezérigazgató-helyettes

Ralf Cymanek
vezérigazgató-helyettes

Kementzey Ferenc
vezérigazgató-helyettes

A Raiffeisen Bank International - dióhéjban

A Raiffeisen Bank International (RBI) hazai piacának Közép-Kelet Európát (KKE) tekinti, valamint Ausztriát, ahol a legnagyobb vállalati és befektetési banknak számít. Leányvállalatai a térség 12 piacán működnek. Emellett a Csoporthoz tartozik még számos további pénzügyi szolgáltató, amelyek a lízing, a vagyonkezelés és a vállalatfúziók és akvizíciók területén tevékenykednek.

Az RBI összesen körülbelül 44 000 alkalmazottja szolgál ki 17,6 millió ügyfelet közel 1 700 fiókon és képviseleten keresztül, amelyek túlnyomó része a CEE-régióban működik. 2022 végén az RBI mérlegfőösszege hozzávetőleg 207 milliárd eurót tett ki.

Az RBI AG részvényeit 2005 óta jegyzik a Bécsi Értéktőzsdén. A térségbeli Raiffeisen bankok tulajdonában van az RBI részvények mintegy 58,8%-a, a fennmaradó 41,2%-a közkézhányad.

Deloitte Könyvvizsgáló
és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest,
Dózsa György út 84/C
Levél cím: 1438 Budapest, Pf. 471

Tel: +36 (1) 428-6800
Fax: +36 (1) 428-6801
www.deloitte.hu

Bejegyzve:
Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
Cg.: 01-09-071057

Adószám: 10443785-2-42
Közösségi adószám: HU10443785

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Raiffeisen Bank Zrt. részvényesének

Jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról

Vélemény

Elvégeztük a Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport”) 5493001U1K6M7JOL5W45-2022-12-31-hu.zip¹ digitális fájlban lévő 2022. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2022. december 31-i fordulónapra készített konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök összesen 4.320.982 millió Ft –, az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált átfogó jövedelem kimutatásból – melyben a tárgyévi nettó eredmény 72.115 millió Ft nyereség –, konszolidált saját tőke változás kimutatásból és konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2022. december 31-én fennálló pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó pénzügyi teljesítményéről és cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (az „EU IFRS”) összhangban, valamint azokat minden lényeges szempontból a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (a „számviteli törvény”) az EU IFRS-ek szerint konszolidált pénzügyi kimutatásokat készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett

¹ fent hivatkozott 5493001U1K6M7JOL5W45-2022-12-31-hu.zip konszolidált pénzügyi kimutatások digitális azonosítása SHA 256 HASH algoritmussal: 652D310CDD71281C28FDD61F08FE358951CE486829CB0CB8EB1C630AE6FFBA14

könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati terület	A területhez tartozó kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások
<i>Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések várható hitelezési vesztesége</i>	
<p>(Részletek a konszolidált pénzügyi kimutatás 6. jegyzetében)</p> <p>A Csoport 2022. december 31-én 1.709.279 millió Ft amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelést mutatott ki (bruttó érték: 1.780.044 millió Ft), amellyel szemben 70.765 millió Ft hitelezési veszteségre képzett értékvesztés került elszámolásra.</p> <p>A várható hitelezési veszteség meghatározása mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén jelentős mértékben a menedzsment szakmai megítélésén és szubjektív feltételezések alkalmazásán alapul.</p> <p>Az értékvesztés kalkulációját befolyásoló jelentős feltételezések többek között a következőkre vonatkoznak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hitelkockázat jelentős mértékű növekedésének azonosítása, - IFRS9 hitelkockázati besorolás (staging), - a hitelek bedőlésének valószínűsége, - a hitelek bedőléskori veszteségének, valamint - a hitelügyletből származó várható jövőbeli cash-flow-k becslése. <p>A jelenlegi gazdasági makrokörnyezet és volatilis energiaárak a feltételezések bizonytalanságának növekedését eredményezte. A különböző adósvédelmi intézkedések megnehezítette az ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és nyomon követését, emiatt a Bank részéről magasabb szintű becslésre volt szükség az ECL számításakor.</p> <p>A fentiekre tekintettel mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén a hitelkövetelések várható hitelezési veszteségének számítását kulcsfontosságú könyvvizsgálati területnek tekintettük.</p>	<p>Az általunk végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a következőket tartalmazták:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hitelek monitoringjával és az értékvesztés jóváhagyásával kapcsolatos, belső kontrollok kialakítottságának és bevezettségének vizsgálata, - staging besorolások megfelelőségének portfólió szintű vizsgálata, - mintavétel alapján értékeltük, hogy a staging és az értékvesztés kiváltó tényezői megfelelően vannak rögzítve, és hogy a tartalékok becslése helyesen lett megállapítva; - az értékvesztés elszámoláshoz kapcsolódó menedzsment becslések megfelelőségének vizsgálata, - a csoportos értékvesztés-modellek megfelelőségének felülvizsgálata és az alkalmazott paraméterek (nemteljesítési kockázat - PD, nemteljesítési veszteség - LGD, várható hitelezési veszteség - ECL, makrógazdasági faktorok) vizsgálata szakértőink bevonásával, az értékvesztés újrakalkulációja, - az egyedi hitelügyletek értékvesztésének kockázati profilok szerinti, véletlenszerű mintavétel alapján történő értékelése, az egyedileg értékvesztett ügyletek esetében, beleértve a fedezetek figyelembevételét és azok értékeltségének vizsgálatát, és a várható cash-flow-k becslésének vizsgálatát, - hitelportfólió átfogó elemzése, - a kiegészítő értékvesztés követelményeinek értékelése az ECL-modellek figyelembevételével, különösen a jelenlegi gazdasági makrokörnyezet és volatilis energiaárak okozta gazdasági szcenáriók rendkívüli ingadozása fényében, - közzététel pontosságának értékelése a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2022. évi konszolidált üzleti jelentéséből és Felelős társaságirányítási nyilatkozatából állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek és a Felelős társaságirányítási nyilatkozatnak a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A független könyvvizsgálói jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre és a felelős társaságirányítási nyilatkozatra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelőségünk a konszolidált üzleti jelentés és a Felelős társaságirányítási nyilatkozat átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés és a Felelős társaságirányítási nyilatkozat lényegesen ellentmond-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz.

A számviteli törvény alapján a mi felelőségünk továbbá annak megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés és a Felelős társaságirányítási nyilatkozat a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban van-e, és erről, valamint a konszolidált üzleti jelentés, a Felelős társaságirányítási nyilatkozat és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjáról vélemény nyilvánítása.

Véleményünk szerint a Csoport 2022. évi konszolidált üzleti jelentése és Felelős társaságirányítási nyilatkozata minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2022. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival. Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő további követelményeket a konszolidált üzleti jelentésre és a Felelős társaságirányítási nyilatkozatra, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben és a Felelős társaságirányítási nyilatkozatban, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a megbízható és valós képet adó konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítéséért az EU IFRS-ekkel összhangban, továbbá a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a számviteli törvénynek az EU IFRS-ek szerint éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzé tegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felelős a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást.

A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredő, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniük kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálói bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a konszolidált kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítékokat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:

A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama

A 2021. május 14-én kerültünk megválasztásra a Csoport könyvvizsgálójának, és megbízásunk 2 éve tart megszakítás nélkül.

A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja

Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, a konszolidált pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a Csoport auditbizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, amelyet 2023. március 27-én adtunk ki az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Nem könyvvizsgálati szolgáltatások nyújtása

Kijelentjük, hogy a Csoport részére nem nyújtottunk semmilyen, az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálati szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnerének a jelentés aláírója minősül.

A konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálásának az egységes elektronikus beszámolási formátumra vonatkozó rendelet követelményeinek való megfeleléséről készített jelentés

Elvégeztünk egy kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást a Csoport 5493001U1K6M7JOL5W45-2022-12-31-hu.zip digitális fájlban lévő konszolidált pénzügyi kimutatásai („ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások”) prezentálásának a Bizottság (EU) a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az egységes elektronikus beszámolási formátumot meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2019/815. (2018. december 17.) felhatalmazáson alapuló rendeletében („ESEF-rendelet”) meghatározott követelményeknek való megfelelésére vonatkozóan.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelősségei az ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős az ESEF-rendeletnek megfelelő ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálásáért. Ez a felelősség magában foglalja:

- A konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az alkalmazandó XHTML formátumban való elkészítését; és
- az ESEF-rendelet alkalmazása szempontjából releváns belső kontroll kialakítását, bevezetését és fenntartását.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért, beleértve az ESEF-rendeletnek való megfelelést.

A mi felelőségünk és a végrehajtott munka összefoglalása

A mi felelőségünk annak véleményezése az általunk szerzett bizonyítékok alapján, hogy az ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálása minden lényeges szempontból megfelel-e az ESEF-rendelet követelményeinek. Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásunkat a 3000. témaszámú, „Múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások” című (felülvizsgált) bizonyosságot nyújtó

szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standarddal (ISAE 3000) összhangban hajtottuk végre.

Az ISAE 3000 szerinti kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás magában foglalja az ESEF-rendeletnek való megfelelésre vonatkozó bizonyíték szerzését célzó eljárások végrehajtását. A kiválasztott eljárások jellege, ütemezése és terjedelme, beleértve az ESEF-rendeletben meghatározott követelményektől való, akár csalásból, akár hibából eredő lényeges eltérések kockázatainak felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függ. Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásunk magában foglalta a Csoport ESEF-rendelet követelményeinek alkalmazása szempontjából releváns belső kontrolljainak megismerését, valamint annak ellenőrzését, hogy megfelelően alkalmazták-e az XHTML formátumot.

Meggyőződésünk, hogy az általunk szerzett bizonyíték elegendő és megfelelő ahhoz, hogy megalapozza véleményünket.

Vélemény

Véleményünk szerint a Csoport 2022. december 31-ével végződő évre vonatkozó, a 5493001U1K6M7JOL5W45-2022-12-31-hu.zip digitális fájlban lévő ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatásainak prezentálása minden lényeges szempontból megfelel az ESEF-rendelet követelményeinek.

Budapest, 2023. március 30.

Molnár Gábor
A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. képviselőjeként
illetve mint kamarai tag könyvvizsgáló

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
Nyilvántartási szám: 000083

Kamarai tag könyvvizsgálói tagszám: 007239

I. Elsődleges pénzügyi kimutatások

A. Eredménykimutatás

(millió Ft)	Megjegyzés	2022	2021
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	(7, 11)	211.421	70.679
Egyéb kamatbevétel	(7, 11)	139.549	14.788
Kamatráfordítások	(7, 11, 25)	-211.964	-17.550
Nettó kamateredmény	(7, 11)	139.006	67.917
Osztalékbevétel	(11)	383	1.917
Díj- és jutalékbevételek	(8)	103.661	77.693
Díj- és jutalékráfordítások	(8)	-30.321	-19.900
Nettó díj és jutalékbevétel	(8)	73.340	57.793
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	(9, 11)	511	241
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	(10, 11)	-1.780	798
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	(11)	271	993
Egyéb működési bevétel	(12)	1.083	1.863
Egyéb működési ráfordítás	(12)	-24.431	-18.907
Személyi jellegű ráfordítások	(15)	-33.955	-29.508
Egyéb adminisztratív költségek	(16)	-23.228	-18.644
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	-11.283	-9.832
Egyéb eredmény	(13, 14)	-6.229	-1.588
Bankadó és egyéb speciális kázerhek	(17)	-25.146	-6.789
Értékvesztés	(6, 11)	-7.701	-5.607
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége		80.841	40.647
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	(18)	-8.726	-3.913
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége		72.115	36.734
Az üzleti év nyeresége		72.115	36.734

B. Kimutatás az eredményről és egyéb átfogó jövedelemről

(millió Ft)	Megjegyzés	2022	2021
Az üzleti év nyeresége		72.115	36.734
Egyéb átfogó jövedelem	(38)	6.473	-603
Eredménybe nem átsorolható tételek	(38)	34	-6
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	(38)	35	-71
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-1	65
Eredménybe átsorolható tételek	(38)	6.439	-597
Külföldi pénznemek átváltása		-19	0
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	(10, 38)	11.219	813
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(10, 38)	10.388	594
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(10, 38)	831	219
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	(38)	-4.122	-1.469
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(38)	-3.840	383
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(38)	-282	-1.852
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-639	59
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	(38)	78.588	36.131

C. Kimutatás a pénzügyi helyzetről

(millió Ft)	Megjegyzés	2022.12.31.	2021.12.31.
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	(6, 19, 46)	784.913	482.489
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	183.111	114.942
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	126.416	98.941
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	(6, 20, 42)	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 22, 23, 42, 46)	305.850	351.960
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 21, 42, 46)	2.680.830	2.670.508
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	191.077	53.286
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-24.300	-12.917
Tényleges adókövetelések	(18)	1.095	36
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	(44)	8	23
Ingatlanok és berendezések	(24)	35.950	33.706
Immateriális javak	(24)	22.607	21.037
Halasztott adókövetelések	(18)	5.101	3.466
Egyéb eszközök	(26)	8.324	7.616
Eszközök összesen		4.320.982	3.825.288
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	(6, 27, 28, 42, 46)	145.730	58.502
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6, 25, 28, 29, 30, 31, 42, 46)	3.726.217	3.450.738
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	242.488	76.099
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-177.653	-57.868
Tényleges adókötelezettségek	(18)	5.704	1.599
Céltartalékok	(6, 33)	11.526	9.034
Halasztott adókötelezettségek	(18)	8	4
Egyéb kötelezettségek	(32)	12.176	7.498
Kötelezettségek összesen		3.966.196	3.545.606
Jegyzett tőke	(6, 35)	50.000	50.000
Tőketartalék	(6, 36)	113.445	113.445
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	(37)	31.445	31.445
Halmazott egyéb átfogó jövedelem	(6, 38)	8.853	2.380
Eredménytartalék	(6, 40)	56.713	30.686
Egyéb tartalékok	(6, 39)	22.215	14.992
Tárgyévi eredmény	(6)	72.115	36.734
Saját tőke összesen		354.786	279.682
Kötelezettségek és saját tőke összesen		4.320.982	3.825.288

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőke- tartalék	Kibocsá- tott AT1- instru- mentum	Ered- ménybe át nem sorolható OCI*	Eredménybe átsorolható OCI*				Egyéb tartalék	Összesen	
				Tulajdoni részese- dést meg- testesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék			
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg 2022.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	-3	545	1.819	19	67.420	14.992	279.682	
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	72.115	0	72.115	
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	34	10.209	-3.751	-19	0	0	6.473	
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	34	10.209	-3.751	-19	72.115	0	78.588	
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	-3.527	
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	-3.527	
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-7.223	7.223	0	
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	43	0	43	
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	0	0	0	0	-7.180	7.223	43	
Záró egyenleg 2022.12.31-én	50.000	113.445	31.445	31	10.754	-1.932	0	128.828	22.215	354.786	

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőke- tartalék	Kibocsá- tott AT1- instru- mentum	Ered- ménybe át nem sorolható OCI*	Eredménybe átsorolható OCI*				Egyéb tartalék	Összesen	
				Tulajdoni részese- dést meg- testesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék			
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg 2021.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	3	-195	3.156	19	37.330	11.336	246.539	
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	36.734	0	36.734	
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	-6	740	-1.337	0	0	0	-603	
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	-6	740	-1.337	0	36.734	0	36.131	
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	-3.127	
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	-3.127	
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-3.656	3.656	0	
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	139	0	139	
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.517	3.656	139	
Záró egyenleg 2021.12.31-én	50.000	113.445	31.445	-3	545	1.819	19	67.420	14.992	279.682	

*OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

E. Cash-flow-k kimutatása

(millió Ft)	Megjegyzés	2022	2021
Az üzleti év nyeresége/vesztése		72.115	36.734
Működési tevékenységből származó cash-flow			
Módosító tételek:			
Értécsökkenés és amortizáció	(24)	11.283	9.832
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(13)	2	34
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(11)	6.227	6.489
Nettó kamateredmény	(11)	-139.006	-67.917
ebből: amortizáció, elhatárolás és értékvesztett eszközök kamatkorrektója		-741	5.046
Nem pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/vesztés, nettó	(12)	-16	4
Egyéb		8.051	2.090
Nyereségadó-ráfordítás	(18)	8.726	3.913
		-104.733	-45.555
Működési tevékenység eszközeinek és forrásainak változása:			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-51.738	-29.110
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-27.625	-31.089
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	40.826	159.547
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	208.643	-288.492
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (eszköz) állományváltozása	(10)	-64.381	-41.037
Egyéb eszközök állományváltozása	(26, 34)	2.116	659
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(27)	75.195	7.590
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(29)	74.810	573.505
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (kötelezettség) állományváltozása	(10)	90.081	57.917
Kamatlábokkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10)	-108.402	-46.978
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok állományváltozása	(32, 33, 34)	7.171	542
		246.696	363.054
Kapott kamatbevétel	(7, 11)	272.043	88.518
Fizetett kamatok	(7, 11)	-133.779	-15.555
Kapott osztalék		383	1.917
Fizetett nyereségadó	(18)	-7.951	-3.904
Működési tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		344.774	425.209
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Értékpapírok beszerzése	(20, 22)	-253.135	-137.936
Értékpapírok értékesítése	(20, 22)	9.319	86.178
Egyéb részesedések beszerzése		-450	0
Egyéb részesedések értékesítése	(44)	463	650
Ingatlanok és berendezések beszerzése	(24)	-6.274	-3.022
Ingatlanok és berendezések értékesítése	(24)	1.744	11
Immateriális javak beszerzése	(24)	-6.619	-6.138
Immateriális javak értékesítése	(24)	0	1
Befektetési tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		-254.952	-60.256
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow			
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavásárlása	(30)	199.118	0
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	-2.800	-2.328
Fizetett osztalék	(35)	-3.527	-3.127
Finanszírozási tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		192.791	-5.455
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek nettó növekedése/csökkenése		282.613	359.498
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év elején		482.489	121.791
Árfolyamhatás		19.811	1.200
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év végén	(19)	784.913	482.489

II. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz

(1) Általános megjegyzések

A Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank”) 1987-ben kezdte meg működését, mint Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank. A Bank székhelye Magyarországon, a 1133 Budapest, Váci út 116-118. szám alatt található.

A Bank internetes honlapjának az elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/raiffeisen-bank-zrt>.

A Bank a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) teljes körű kereskedelmi banki engedélyt kapott és pénzügyi tevékenységek széles körét végzi.

A Bank 2021. évi konszolidált pénzügyi kimutatásai a Bankra és annak leányvállalataira (a továbbiakban együtt: a „Csoport”) vonatkoznak. A konszolidált leányvállalatokról további információ a (44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban kiegészítő megjegyzésben található. A pénzügyi kimutatások elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/sajtoszoba/penzugyi-adatok>.

A Bankot a Raiffeisen CEE Region Holding GmbH ellenőrzi. A Csoport végső anyavállalata a Raiffeisen Bank International A.G. (RBI).

A pénzügyi kimutatások aláírására Zolnai György István vezérigazgató (elérhetőség : 1133 Budapest, Váci út 116-118.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett. A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére Gáspár Tibor jogosult (regisztrációs szám: 168480, elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.).

(2) A pénzügyi kimutatások összeállításának alapja

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatása a vállalkozás folytatásának elvével készült.

(2.1) Megfelelőségi nyilatkozat

A Raiffeisen Bank Zrt. a vonatkozó törvényi rendelkezések alapján 2017. január 1-től induló üzleti évtől a nemzetközi számviteli standardokat választotta az egyedi beszámolási célokra is a Számviteli törvény (továbbiakban Szt.) 177.§ (55) alapján. A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készültek.

Az IFRS-ek a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és annak jogelőd testülete által kibocsátott számviteli elveket, valamint a IFRS Értelmezési Bizottság és annak jogelőd testülete által kiadott értelmezéseket foglalják magukban.

Az Igazgatóság 2023. március 30-án hagyta jóvá a pénzügyi kimutatások közzétételét.

(2.2) Az értékelés alapja

A pénzügyi kimutatások alapvetően az eredeti bekerülési érték figyelembevételével készültek, kivéve az alábbi esetekben:

- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéken szerepelnek,
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik,
- minősített valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek,
- minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség, valamint minden nem pénzügyi eszköz és kötelezettség amortizált bekerülési értéken vagy – ahol értelmezhető –, halmozott értékcsökkenéssel és/vagy értékvesztéssel módosított eredeti bekerülési értéken jelenik meg.

A pénzügyi kimutatások készítése megköveteli, hogy a vezetőség olyan megítéléseket, becsléseket és feltételezéseket alkalmazzon, amelyek befolyásolják a számviteli elvek alkalmazását és az eszközök, források, bevételek és ráfordítások összegét. A tényleges értékek eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A vezetőség egyezteteti a Csoport felügyelőbizottságával a kritikus számviteli politikai irányelveinek és becsléseinek kidolgozását, kiválasztását és közzétételét, valamint a politika és becslések alkalmazását.

A becslések bizonytalanságának fő forrásai a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés melyet a (6) Pénzügyi kockázat kezelés fejezet részletez, a valós érték meghatározása melyet a (42) Valós érték meghatározása fejezet részletez, továbbá a Covid19-járvány miatti jelentős becslési bizonytalanságok, amelyeket a (6) Pénzügyi kockázatkezelés fejezet tartalmaz.

A becslések és feltételezések folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek. A számviteli becslések felülvizsgálata során feltárt eltérések a feltárás időszakában, illetve azt követően kerülnek megjelenítésre, ha későbbi időszakot is érintenek.

(2.3) Funkcionális és bemutatási pénznem

A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, amely a Bank és a leányvállalatainak a funkcionális pénzneme. Hacsak nincs eltérően jelölve, az adatok millió forintra kerekítve kerülnek bemutatásra.

(3) A számviteli politikák változása

A 2022-ben alkalmazásra került standardmódosítások és -értelmezések nem, vagy elhanyagolható hatást gyakoroltak a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(4) A számviteli politika lényeges elemei

A számviteli politika a pénzügyi kimutatások elkészítése során a Csoport által alkalmazott sajátos elveket, alapelveket, konvenciókat, szabályokat és gyakorlatokat foglalja magában. Az alábbiakban közzétett számviteli politika a pénzügyi kimutatásokban megjelenített minden időszakra következetesen alkalmazásra került.

(4.1) A pénzügyi kimutatások prezentálása

A jelen pénzügyi kimutatások a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásait foglalják magukban. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és kötelezettségei a megfelelő kimutatás sorokon szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az egymás közötti egyenlegek és tranzakciók kiszűrését követően.

(4.2) A konszolidáció alapja

A Csoport részesedései között azokat a tőkeinstrumentumokat mutatja ki, amelyek megszerzésére a Csoport hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az így megszerzett tulajdoni részesedések és üzletrészek között lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások és egyéb befektetések.

i. Leányvállalatok

A leányvállalatok azok a gazdálkodó egységek, amelyek a Bank ellenőrzése alatt állnak. Ellenőrzés fennállásáról akkor beszélünk, ha a Bank közvetlenül vagy közvetve ki van téve a befektetést befogadóban való részvételéből származó hozamoknak, illetve rendelkezik az azokra vonatkozó jogokkal és a befektetést befogadó felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. Annak megítélésakor, hogy a Bank ellenőrzést gyakorol-e egy adott gazdálkodó egység fölött, a jelenleg gyakorolható vagy átváltható potenciális szavazati jogok létezését és hatását kell figyelembe venni. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés létrejöttének kezdetétől annak megszűnéséig képezik a konszolidált pénzügyi kimutatások részét.

A leányvállalatok Bank általi akvizíciójának elszámolása az akvizíciós módszer alkalmazásával történik. A Bank az akvizícióhoz kapcsolódó költségeket a felmerülés időpontjában ráfordításként számolja el. Amennyiben a leányvállalatért fizetett ellenérték meghaladja a felvásárolt cég azonosítható eszközeiből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedés valós értékét, a különbözet goodwillként kerül elszámolásra. Amennyiben az kevesebb, mint a Bank felvásárolt azonosítható eszközökből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedésének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jeleníti meg a felvásárolt eszközök azonosításának és értékelésének újbóli meghatározását követően. A felvásárolt társaság azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek értékelése a felvásárlás napján számított valós értéken történik.

ii. Társult vállalkozások

Társult vállalkozás az az entitás, amely fölött a Csoport jelentős befolyással bír anélkül, hogy kontrollal rendelkezne. A társult vállalkozásokat nem konszolidáljuk. 2022-ben és 2021-ben a Csoport nem rendelkezett ilyen részesedéssel.

iii. Nem kereskedési célú tőkeinstrumentumok

Azokat a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumait, amelyek olyan gazdálkodó egységekben való befektetést testesítenek meg, amelyek felett a Csoport sem közös ellenőrzéssel, sem jelentős befolyással nem bír, az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron mutatja be. Ezeket a tőkeinstrumentumokat nem konszolidáljuk.

iv. Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely szűk, pontosan körülhatárolt cél – például egy konkrét hitelügylet – végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek. A speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásait akkor tartalmazzák a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai, ha a Csoporttal fennálló kapcsolatuk tartalmának, valamint az adott gazdálkodó egység kockázatainak és hasznainak értékelése alapján a speciális célú gazdálkodó egység a Csoport ellenőrzése alatt áll.

v. Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a befektetési alapoknak a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak abban az esetben, ha a Csoport ellenőrzi a befektetési alapot. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 45. számú kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

vi. Ellenőrzés

A konszolidációnak egyetlen alapfeltétele van, mégpedig a kontroll gyakorlása. Kontrollról akkor beszélünk, ha a befektető az alábbi három feltétel mindegyikével rendelkezik: (a) joga van a befektetés hozamaira, (b) a befektető ki van téve a befektetés hozamai változékonyságának, továbbá (c) a befektető hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A kontroll fogalma a Nemzetközi Számviteli Sztenderdek (IFRS) 10-ben került meghatározásra. A Bank alkalmazta a kontroll fogalmát és a releváns hatások figyelembevételével konszolidálta a leányvállalatokat.

vii. A konszolidáció során kiszűrt tranzakciók

Az egymás közötti egyenlegek, valamint a csoporton belüli tranzakciók realizált és nem realizált bevételei és ráfordításai kiszűrésre kerülnek a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során. A nem realizált veszteségek ugyanúgy kiszűrésre kerülnek, mint a nem realizált nyereségek, de csak amennyiben nincs értékvesztésre utaló bizonyíték. A konszolidált számviteli politikával összehangban nem kerülnek konszolidálásra a szabályzat alapján (pl. materialitás miatt) a konszolidáció alól mentesíthető cégek.

(4.3) Társult vállalkozások

A társult vállalkozás olyan gazdálkodó egység, amelyben a Csoport jelentős befolyással bír, de azt nem ellenőrzi az IFRS 10 előírásai alapján.

A társult vállalkozások elszámolása a tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag a közeljövőben történő elidegenítés céljából tartják. Ilyen esetekben a társult vállalkozásban lévő befektetést a könyv szerinti érték és az eladási költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken értékelik.

A tőkemódszer szerint a befektetést kezdetben valós értéken tartják nyilván, és a könyv szerinti értéket növelik vagy csökkentik a Csoportnak a befektetést befogadó társaság felvásárlás utáni eredményéből való részesedésének megjelenítése céljából. Az eredmény változásai a konszolidált egyéb átfogó jövedelemben jelennek meg, de a társult vállalkozás tartalékaiban a megszerzés után bekövetkező változásokat közvetlenül a saját tőke változásainak konszolidált kimutatásában jelentik meg. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségéből a Csoportra jutó rész egyenlő vagy meghaladja a Csoport részesedését a társult vállalkozásban, beleértve az egyéb, biztosítékkal nem fedezett hosszú lejáratú követeléseket is, a Csoport nem számol el további veszteségeket, kivéve, ha kötelmei keletkeztek vagy fizetéseket teljesített a társult vállalkozás nevében.

A Bank és társult vállalkozásai közötti tranzakciókból származó nyereség a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig kiszűrésre kerül. A veszteségek a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ügylet az átruházott eszköz értékvesztésére szolgáltató bizonyítékot.

(4.4) Külföldi pénznemben bonyolított ügyletek

A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A funkcionális pénznemtől eltérő bármilyen más pénznemben végrehajtott ügyletek külföldi pénznemben végrehajtott ügyletnek számítanak. Az ilyen ügyleteket a Csoport az ügylet napján érvényes árfolyamon számítja át a funkcionális pénznemre. A külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a Csoport a fordulónapon érvényes MNB középárfolyamon számítja át magyar forintra.

A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték, valamint az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékeltként megjelölt, külföldi pénznemben lévő nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átszámítása a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik.

Az átszámításból eredő árfolyamkülönbsétek az eredményben kerülnek elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt tőkebefektetések átszámításából származó különbsétek kivételével, ami az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban szerepel a valós értékelés részeként.

(4.5) Immateriális javak

Az immateriális javak olyan azonosítható, nem monetáris, fizikai megjelenés nélküli eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

i. Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk során merül fel - ideértve leányvállalatok akvizícióját és társult vállalkozásokban való részesedésszerzést -, amikor az átadott ellenérték meghaladja a Csoport által a cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben szerzett részesedésének a valós értékét. Amennyiben a megvásárolt cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben való részesedés valós értéke meghaladja az átadott ellenértéket, a különbség azonnal az eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

A goodwill felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken van kimutatva. A goodwill könyv szerinti értéke minden fordulónapon felülvizsgálatra kerül az esetleges értékvesztésre utaló jelek meghatározása érdekében. Ilyen jel esetén becslés készül a goodwill megtérülő értékére. Értékvesztés miatti veszteség akkor kerül kimutatásra, ha a goodwill nettó könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét. A goodwillre képzett értékvesztés az eredménykimutatás terhére kerül elszámolásra és a későbbiekben nem visszairható.

A társult vállalkozásban való részesedésszerzés során keletkezett goodwill a „Tőke módszerrel elszámolt befektetések” soron kerül kimutatásra.

ii. Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

Értékvesztés esetében a megtérülő érték meghatározása az újraelőállítási érték alapján történik.

Az egyéb immateriális javakat lineáris módszerrel amortizálják hasznos élettartamuk alatt, amely nem haladja meg a 6 évet a használatbavételtől kezdődően. Az értékcsökkenés megszüntetésére a következő dátumok közül a korábbi időpontban kerül sor: amikor az eszközt az IFRS 5-tel összhangban értékesítésre tartott eszközként sorolják be (vagy értékesítésre tartottként besorolt elidegenítési csoportba foglalják), vagy amikor az eszköz kivételre kerül. Az értékcsökkenési módszerek és a hasznos élettartamok minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

Az immateriális javak létrehozása érdekében felmerült személyi jellegű ráfordítások aktiválásra kerülnek, majd értékcsökkenést számolnak el utána. A későbbiekben felmerülő egyéb ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítás a felmerülés időpontjában az eredményben kerül elszámolásra.

(4.6) Ingatlanok és berendezések

i. Saját használatú ingatlanok

Az ingatlanok és berendezések értékelése, beleértve a bérelt ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték részét képezik a közvetlenül az eszköz beszerzéséhez kapcsolódó költségek. A karbantartási és javítási költségeket a Csoport azok felmerülésekor az eredménnyel szemben számolja el. Az ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó főbb fejlesztéseket akkor jelenítik meg az adott eszköz könyv szerinti értékében, ha valószínű, hogy az adott részben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznok befolyanak a Csoporthoz és annak költsége megbízhatóan mérhető.

Az értékcsökkenés a becsült hasznos élettartam alatt lineáris módszerrel kerül elszámolásra és az eredménykimutatás „Értékcsökkenés és amortizáció” során mutatja ki a Csoport.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- saját tulajdonú ingatlanok: 50 év,
- bérelt ingatlanok: a bérelt ingatlan szerződéses feltételeinek figyelembevételével történik,
- berendezések: 3-7 év.

Földterület után nem számol el a Csoport értékcsökkenést.

Az értékcsökkenési módszerek, a hasznos élettartamok és a maradványértékek minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek. A Csoport az ingatlanokat, gépeket és berendezéseket értékvesztési vizsgálatnak veti alá, bizonyos események vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

Az ingatlanok és berendezések értékesítéséből származó nyereség és veszteség az értékesítés bevétele és a könyv szerinti érték alapján kerül meghatározásra és az „Egyéb működési bevétel” vagy az „Egyéb működési ráfordítás” sorokon kerül bemutatásra az eredményben.

ii. Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanok olyan ingatlanok, amelyeket a Csoport bérleti díjbevétel szerzése vagy értéknövelés céljából tart. A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza a befektetési célú ingatlanjaira. A Csoport a befektetési célú ingatlanokra is lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaz, az ingatlanok hasznos élettartama 20 év. A befektetési célú ingatlanok valós értékét az IAS 40 szerint közzéteszi, azt külső független szakértő állapítja meg, és negyedévente felülvizsgálatra kerül. A valósérték piaci adatokkal van alátámasztva.

iii. Lízingelt eszközök

A Csoport az IFRS 16 Lízing standard előírásainak megfelelően a szerződések megkötésekor megvizsgálja, hogy az adott szerződés lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e. A szerződés lízing, vagy lízinget tartalmaz, ha egy időszak tekintetében ellenérték fejében átadja a jogot egy azonosított eszköz használatának ellenőrzése felett. Annak megállapítására, hogy a Csoportnak egy szerződés alapján joga van-e egy azonosított eszköz használatának ellenőrzésére, az IFRS 16 standard előírásait alkalmazza. Ezt az irányelvet a Csoport a 2019. január 1-jén vagy azt követően megkötött vagy módosított szerződésekre alkalmazza.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard által megengedett rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozó megjelenítési kivételeket, melyek esetében a mögöttes eszköz kis értékű. Az ezekkel kapcsolatosan felmerült lízingdíjak a lízingfutamidő alatt lineáris módszerrel ráfordításként kerülnek elszámolásra.

A Csoport mint lízingbevevő

A Csoport mint lízingbevevő egy olyan szerződés esetében, amely egy lízing összetevőn kívül további egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésen meghatározott ellenértéket a lízing összetevő relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendelni hozzá az egyes lízing összetevőkhöz.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén egy használatijog-eszközt és egy lízingkötelezettséget jelenít meg. A használatijog-eszköz bekerülési értéken kerül megjelenítésre, mely magában foglalja lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskori értékét, a lízingfutamidő kezdetén vagy azt megelőzően fizetett lízingdíjakat, csökkentve a kapott lízingösztönzőkkel, a Csoport kezdeti közvetlen költségeit, valamint a mögöttes eszköz leszerelésével, illetve a lízingfeltételekben előírt állapotra történő helyreállításával kapcsolatban becsült költségeket.

A Csoport, mint lízingbevevő a kezdőnap után a használatijog-eszköz bekerülésiérték-modell alkalmazásával értékeli, csökkentve bármely halmozott értékcsökkenéssel és bármely halmozott értékvesztés miatti veszteséggel; valamint kiigazítva a lízingkötelezettségnek újraértékelésével.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidó kezdetén a lízingkötelezettséget az addig a napig ki nem fizetett lízingdíjak jelenértékéent határozza meg. A lízingdíjak a járulékos lízingbevevői kamatlábbal kerülnek diszkontálásra, mely a szerződések devizanemének megfelelő kamatswap görbék alapján meghatározott alapkamat növelve a Bloomberg által publikált európai bankok fedezetlen és likvid (kereskedett) kötvényeiből származtatott felárral.

A lízingfutamidó kezdetén a lízingkötelezettségben figyelembe vett lízingdíjak a mögöttes eszköz lízingfutamidó alatti használati jogáért járó, a kezdőnapig ki nem fizetett következő összegekből állnak:

- fix díjak, csökkentve az esedékes lízingösztönzőkkel;
- változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek, kezdeti értékelésük alapja a kezdőnap index vagy ráta;
- a lízingbevevő által a maradványérték-garanciák keretében várhatóan kifizetendő összegek;
- a vételi opció lehívási ára, ha a lízingbevevő észszerűen biztos abban, hogy lehívja az opciót; és
- a lízing megszüntetése miatti kötbérek, ha a lízing futamideje egy lízingmegszüntetési opció lízingbevevő általi lehívását is tükrözi.

A lízingkötelezettség a későbbiekben amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre az effektív kamatláb módszer alkalmazásával.

A lízingkötelezettség újból meghatározásra kerül, amennyiben a lízingdíjak változnak. Ennek oka lehet, hogy a lízingdíjak meghatározásának alapját képező index vagy ráta megváltozik, vagy a maradványérték-garancia keretében várhatóan kifizetendő összegek megváltoznak, vagy a Csoport megváltoztatja az értékelését a vételi, a hosszabbítási, illetve a megszüntetési opciók lehívására vonatkozóan vagy amennyiben a fix lízingdíjak felülvizsgálatra kerültek.

A Csoport a lízingdíj újbóli meghatározásának összegét a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. Amennyiben a használatijog-eszköz könyv szerinti értéke nullára csökken és a lízingkötelezettség értékelésében további csökkenés következik be, a fennmaradó újra meghatározott összeg az eredményben kerül megjelenítésre.

A Csoport a mérlegben a használatijog-eszközöket a „*Ingatlanok és berendezések*” soron, a lízingkötelezettségeket az „*Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek*” soron jeleníti meg.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard azon módosítását, mely a koronavírus-járvány közvetlen következtében adott eredményekre vonatkozó egyszerűsített módon való elszámolását lehetővé teszi.

Rövid futamidejű lízingek és a kisértékű eszközök lízingje

A Csoport úgy döntött, hogy a standard követelményeit nem alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű. Az érintett lízingekhez kapcsolódó lízingdíjak lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra a lízingfutamidó alatt.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport mint lízingbeadó a lízingeket a lízing kezdetekor vagy lízingnek, vagy pénzügyi lízingnek minősíti. Egy lízing akkor minősül pénzügyi lízingnek, ha lényegében a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és hasznon átadásra kerül. Egy lízing akkor minősül operatív lízingnek, ha lényegében nem kerül átadásra a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és hasznon. A lízing minősítése a kötési napon történik, újraértékelésére csak lízingmódosítás esetén kerül sor.

A nettó lízingbefektetésre az IFRS 9 standard kivezetésre és értékvesztésre vonatkozó követelményei kerülnek alkalmazásra

(4.7) Követelések fejében szerzett eszközök

Amennyiben a Csoport a fedezetként bevont ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal rendelkezik, jogosult azt bírósági végrehajtás útján vagy anélkül értékesíteni, a saját nevében végrehajtott értékesítési eljárás keretében. Az ingatlan kényszerértékesítés tárgya is lehet, amennyiben az ingatlan tulajdonosa felszámolási eljárás alá vont gazdasági társaság.

Amennyiben a Csoport vételi joggal rendelkezik az ingatlan felett, a Csoport követelése érvényesíthető az ingatlannal szemben. A Csoport jogosult ez esetben megvásárolni az ingatlant az opciós szerződésben meghatározott vételáron, és a vételárat a követelésével szemben beszámítani, vagy egy harmadik személyt kijelölni a vételi jog gyakorlására, és a harmadik személy által fizetett vételárat beszámítani a követelésével szemben.

A hitel- és lízingügyletek felmondásakor visszavett eszközöket szakértő által meghatározott áron értékeli. A lízingből visszavett eszközöknél az értékesítést megelőzően a Csoport csak a követelésre képezi meg az értékvesztést, mert később a követelést az

eszközértékesítés bevételeivel csökkenti. Kölcsönszerződések esetében a visszavett eszközökre az értékesítés éves veszteséghányada és a jövőbeni kilátások alapján képeznek értékvesztést.

Az értékvesztés a mérlegben az „Egyéb eszközök” között, az eredménykimutatásban az „Egyéb ráfordítások”, a feloldás összege az „Egyéb bevételek” között kerül bemutatásra.

(4.8) Készpénz és készpénz-egyenértékesek

A készpénz és készpénz-egyenértékesek tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejáratát három hónapnál rövidebb, amelyek valós értéke változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A készpénz és készpénz-egyenértékesek amortizált bekerülési értékük kerülnek a mérlegben kimutatásra a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek” soron.

A kötelező tartalék készpénzként történő besorolását a (19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

(4.9) A valós érték meghatározása

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja az eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig a piacon megfigyelhető eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték meghatározása feltételezi, hogy az eszköz értékesítésére vagy a kötelezettség átruházására irányuló ügylet az eszköz vagy kötelezettség elsődleges piacán, vagy ennek hiányában az eszköz vagy kötelezettség szempontjából legkedvezőbb piacon megy végbe.

Az elsődleges piac az értékelendő eszköz vagy a kötelezettség tekintetében a legnagyobb volumennel és aktivitási szinttel rendelkező piac.

A legkedvezőbb piac az a piac, amely maximalizálja azt az összeget, amelyet az eszköz értékesítéséért kapnának, vagy minimalizálja azt az összeget, amelyet a kötelezettség átruházásáért fizetnének a tranzakciós költségek és a szállítási költségek figyelembevételét követően.

A valós érték meghatározása részletesen a (42) Valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzésben szerepel.

(4.10) Pénzügyi instrumentumok

(4.10.1) Megjelenítés és kezdeti értékelés

A pénzügyi eszközök szokásos módon történő vételét és eladását a Csoport a kötési időpontban jeleníti meg, amikor az eszköz vételére, illetve eladására elkötelezi magát. Szokásos módon történő vétel, illetve eladás egy pénzügyi eszköz megvásárlása vagy eladása olyan szerződés alapján, amelynek feltételei az eszköz átadását az érintett piacon érvényben lévő szabályozás vagy szokványok által általában meghatározott időtávon belül írják elő.

Minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség (beleértve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is) kezdeti megjelenítésére akkor kerül sor, amikor a Csoport az instrumentumra vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálya alá kerül. Pl. a bankokkal vagy ügyfelekkel szembeni kölcsönökből eredő követeléseket akkor jelenítik meg, amikor a készpénz folyósításra kerül a hitelfeltevő részére.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként – azon tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

Egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor sok esetben a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke).

Ha a kezdeti megjelenítés során az adott instrumentum Csoport által meghatározott valós értéke eltér a tranzakciós ártól – például nem piaci kamatozású követelések (ún. off-market interest rate loans) esetében – akkor a különbözetet az instrumentum kezdeti megjelenítésekor a Csoport ekképp számolja el:

- ha a fent említett valós értéket az azonos eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó aktív piaci jegyzett ár bizonyítja, vagy olyan értékelési technikán alapul, amely kizárólag megfigyelhető piacokról származó adatokat használ, a valós érték és a tranzakciós ár különbözetét a Csoport az eredményben számolja el a „*Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény*” eredménykimutatás-soron,
- minden más esetben a kezdeti megjelenítéskori valós értéket a Csoport a valós érték és az üzleti ár különbözetének elhalasztása érdekében módosítja. A kezdeti megjelenítést követően a Csoport csak annyiban jeleníti meg a halasztott különbözetet nyereségként vagy veszteségként, amennyiben az valamely tényező (ideértve az időt is) olyan változásból származik, amelyet a piaci szereplők figyelembe vennének az eszköz vagy a kötelezettség árazásakor. A hitelek esetében a halasztott különbözet elszámolása az effektív kamatláb segítségével történik, míg a származékos ügyletek esetében a különbséget lineárisan számoljuk el.

(4.10.2) Besorolás és későbbi értékelés

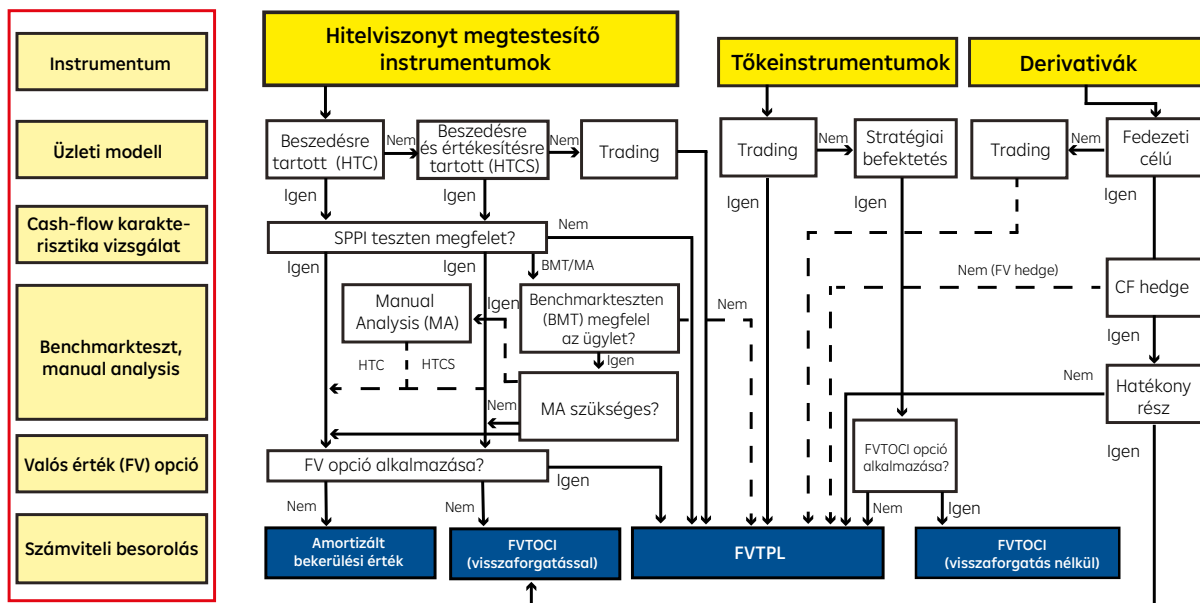
i. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése

Kezdeti megjelenítéskor a Csoport a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Az adott eszköz számviteli besorolását egy két lépcsős értékelési metodológia biztosítja, amely megadja, hogy az egyes instrumentum típusokat mely számviteli értékelési kategóriákba kell sorolni. A két fő lépés:

- az üzleti modell meghatározása,
- a szerződéses pénzáramok karakterisztikájának vizsgálata (Solely Payment of Principal and Interest, SPPI-teszt)

A fentieket összefoglalóan alábbi ábra mutatja be:

A pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell

A Csoport üzleti modellje portfólió szinten kerül meghatározásra, mivel az tükrözi leginkább, hogy a pénzügyi eszközök csoportjait hogyan kezeli együtt egy adott üzleti cél elérése érdekében, és a management is ilyen szinten kap információkat a pénzügyi eszközökről. Az üzleti modell meghatározása során a Csoport az alábbi információkat mérlegeli:

- hogyan értékeli az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben lévő pénzügyi eszközöket), és hogyan jelentik a Csoport vezetőségének,

- milyen kockázatok befolyásolják az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben található pénzügyi eszközöket) és ezen kockázatok kezelésének módját,
- hogyan ösztönzik az üzleti vezetőket – az ösztönzés a kezelt vagyon valósértékén vagy a realizált szerződéses pénzáramokon alapuljon,
- a korábbi időszakok értékesítéseinek gyakorisága, értéke és időzítése, az értékesítés okai, valamint a jövőbeli értékesítési tevékenységre vonatkozó elvárások; és
- az értékesítési tevékenység és a szerződéses cash-flow-k beszédése mindegyike integráltan vagy járulékosan tartozik-e az üzleti modellhez (beszedésre tartott vagy beszedésre és értékesítésre tartott üzleti modell).

Beszedésre tartott (hold to collect) üzleti modell

Az üzleti modell célja a pénzeszköz vagy vagyon tartása és szerződéses cash-flow megszerzése, még akkor is, ha bizonyos eszközök értékesítésre kerülnek, vagy az értékesítés előfordulhat a jövőben.

A lentiek összeegyeztethetők a beszedésre tartott üzleti modellel, amennyiben:

- az értékesítés a pénzügyi eszköz hitelezési kockázata növekedésének következménye,
- az eladások nem gyakoriak (még ha jelentős is), vagy külön-külön és összességében is inszignifikánsak (még ha gyakori is az eladás),
- az értékesítés a pénzügyi eszköz lejáratához közel történik és az eladási bevételek megközelítőleg megegyeznek a hátralévő szerződéses cash-flow-k összegével.

Az IFRS 9 nem határoz meg számszaki útmutatást a beszedésre tartott portfólióból történő értékesítések mértékére és gyakoriságára vonatkozóan. A Csoport akkor tekinti az adott portfólióból történő értékesítéseket a beszedésre tartott üzleti modellel konzisztensnek, ha 3 éves periódus alatt a portfólió könyv szerinti értékének kevesebb, mint 10%-át értékesítik. Lejárathoz közelinek tekinti a Csoport az értékesítést, amennyiben az a lejárat előtt legfeljebb 3 hónappal történik.

Beszedésre és értékesítésre tartott (hold to collect and sell) üzleti modell

A modell elsődleges célja a napi likviditás biztosítása. A portfólióba tartozó instrumentumokból eredményrealizálás egyaránt történhet a szerződéses cash-flow elemek gyűjtéséből és az instrumentumok értékesítéséből.

Egyéb üzleti modellek

- Trading portfólió: elsődleges célja a rövidtávú nyereség szerzése.
- Stratégiai célú befektetések portfólió: célja, hogy az ebbe a kategóriába kerülő tőkeinstrumentumokat hosszú távon megtartsa és az azokból származó pénzáramokat (pl. osztalék) beszedje.
- Fedezeti portfólió: olyan derivatív ügyletek, melyek fedezeti elszámolásba kerültek bevonásra, mint fedező instrumentumok.

A szerződéses cash-flow jellemzőinek vizsgálata

A Csoport a pénzügyi eszköz szerződéses feltételeit elemzi annak megállapítására, hogy azok olyan cash-flow-kat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI teszt), azaz konzisztensek-e egy alapvető kölcsönmegállapodás feltételeivel, illetve, hogy a tőke megegyezik-e a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értékével. A kamat a pénz időértékének, egy meghatározott időszak alatt kint levő tőkeösszeggel kapcsolatos hitelkockázatnak, továbbá egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak (például likviditási kockázat) és költségeknek (például adminisztratív költségek) az ellenértékét, valamint a nyereségrátát tartalmazza. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy a pénzügyi eszköznek van-e olyan szerződéses feltétele, amely módosíthatja a szerződéses cash-flow-k ütemezését. Ennek értékelésekor a Csoport az alábbiakat mérlegeli:

- olyan feltételes események, amelyek megváltoztathatják a cash-flow-k összegét és ütemezését,
- tőkeáttétel,
- előtörlesztés és meghosszabbítási feltételek,
- olyan feltételek, amelyek a Csoport követelését az adós bizonyos eszközeire vagy bizonyos eszközökből származó cash-flow-kra korlátozzák (pl. nemteljesítés esetén nem végrehajtható pénzügyi eszközök), és
- olyan feltételek, amelyek módosítják a pénz időértékével kapcsolatos elemet – például, ha a pénzügyi eszköz kamatlába rendszeres időközönként újra megállapításra kerül.

A pénzáram-karakterisztikák vizsgálata során a Csoport a pénz időértékében bekövetkező torzulásokat is vizsgálja kvantitatív (Benchmark-test – a fenti ábrán BMT) és kvalitatív (Manual Analysis – a fenti ábrán MA) módszerekkel.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálatát a Csoport elsősorban a pénzügyi eszközök csoportba sorolásával (klaszterezés) hajtja végre. A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálata klaszterbe nem sorolható szerződések esetén egyedileg történik.

A Csoport alábbi három portfóliójában azonosított olyan szerződéses feltételeket, melyek nem felelnek meg az IFRS 9 standard szerinti alapvető kölcsönmegállapodás feltételeinek.

Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek)

E magánszemélyeknek nyújtott, lakásvásárlást finanszírozó hitelek közös jellemzője, hogy a felszámított szerződéses kamat egy meghatározott részét általában a magyar állam fizeti meg a hitelt felvevő magánszemély helyett, egy meghatározott időszakon keresztül. Szintén közös jellemzője e hiteleknek, hogy a szerződéses kamat meghatározott időszakonként árazódik át (ez az időszak 3, 5 és 10 év lehet) és az Államadósság Kezelő Központ Zrt. („ÁKK”) által rendszeresen közzétett, államkötvény, illetve diszkontkincstárjegy aukciókon kialakuló hozamok átlagának („ÁKK átlaghozamok”) a függvénye. A szerződéses kamat megállapítására szolgáló képletben az ÁKK átlaghozamokat 1,3-del szorozza a Csoport, majd az így kapott értékhez egy kockázati felárat ad hozzá. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért az otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Hitelprogramok

A hitelprogramok kapcsán adott vállalkozási hitelek kamatának közös jellemzője, hogy a hitel devizaneme és a báziskamat megállapítására szolgáló ráta devizaneme eltér (currency mismatch). Az IFRS 9 szerint az eltérő devizák miatt a hitelekből adódó szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőkét, illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetéseket tartalmazzák.

Babaváró kölcsön

A babaváró kölcsön a magyar kormány családvédelmi akciótervének része. A program 2019 júliusában indult és eredetileg 2022 decemberében zárult, de a zárás előtt 2024 év végéig meghosszabbításra került.

A program keretében a házaspárok maximum 10 millió forint állami támogatású hitelt vehetnek fel azzal a feltétellel, hogy öt éven belül legalább egy gyermekük születik. További állami támogatás jár tartozáselengedés formájában a második gyermek születése után (30% tartozáselengedés) és a harmadik gyermek után (teljes tartozáselengedés). A kölcsön a kölcsönfelvevő számára kamatmentes, ők csak a tőkét és a garanciadíjat fizetik. Az állami kamattámogatás az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 2 százalékponttal növelt értéke. Szerződésesség esetén az ügyfélnek 120 napon belül vissza kell fizetnie a kamattámogatást és a kölcsön kamatozóvá válik, a kamat mértéke pedig az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 5 százalékponttal növelt értéke lesz. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért a babaváró kölcsön esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

Számviteli besorolás

Amortizált bekerülési értéken értékel

A Csoport a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken (AAC, At Amortized Cost) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása (beszedésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI).

Egy pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvánartott összegével.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékel

Az adósságinstrumentum típusú pénzügyi eszközeit a Csoport az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI, at Fair Value Through Other Comprehensive Income) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját (beszedésre és értékesítésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései.

A kezdeti megjelenítéskor a Csoport visszavonhatatlanul dönthet amellel, hogy egy nem kereskedési célú és leányvállalatba, közös vezetésű vállalkozásba, társult vállalkozásba történő befektetésnek nem minősülő tőkeinstrumentum valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be. Ezt a döntést instrumentumonként külön-külön hozza meg a Csoport.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Minden egyéb – tehát nem amortizált bekerülési értéken, vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt – pénzügyi eszközt a Csoport eredménnyel szemben valós értéken értékeltként (FVTPL, at Fair Value Through Profit and Loss) sorol be.

A Csoport emellett a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszűntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek).

ii. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és későbbi értékelése

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket, a pénzügyi garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek kivételével, amortizált bekerülési értéken, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartoznak a kereskedési célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek, a számvitelileg fedezeti kapcsolatba nem vont származékos pénzügyi kötelezettségek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítést követő valós érték változásait a Csoport az eredményben jeleníti meg.

Amortizált bekerülési értéken értékelt

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek bekerülést követő értékelése az effektív kamatláb módszerrel számított amortizált bekerülési értéken történik.

iii. Átsorolások

A Csoport akkor, és csak akkor sorolja át az érintett pénzügyi eszközeit, ha megváltoztatja a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modelljét.

Amennyiben a Csoport átsorolja pénzügyi eszközeit, az átsorolást az átsorolás időpontjától kezdve, a jövőre nézve kell alkalmaznia. A Csoport az átsorolás időpontjának az üzleti modell megváltozását követő első negyedéves beszámolási időszak első napját tekinti. A Csoport nem állapítja meg újra a korábban már megjelenített nyereségeket, veszteségeket (az értékvesztés miatti nyereségeket és veszteségeket is beleértve) és kamatokat.

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

(4.10.3) Származékos termékek

A származékos pénzügyi instrumentumok közé tartoznak a határidős devizaszerződések, a kamatlábswapok, a határidős kamatláb-megállapodások, a futures és a (vásárolt és kiírt) opciós szerződések. A származékos termékek kezdeti megjelenítése és későbbi értékelése valós értéken történik.

A Csoport egyrészt kereskedési céllal, másrészt kamat- és devizakockázat fedezésére köt ilyen ügyleteket. A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitétségei kezeléséhez. A használt instrumentumok közé kamatlábswapok, különböző valuták kamatlábra kötött kamatcsere-ügyletek, határidős szerződések és opciók tartoznak. A Csoport a fedezeti ügyletek elszámolására az IAS 39 előírásait alkalmazza.

A Csoport rendelkezik olyan strukturált kibocsátott kötvénnyel, amely egyszerre tartalmaz kötelezettségelemet és beágyazott származékos terméket, amelyek értéke kölcsönösen összefügg egymással. A beágyazott származékos termékeket elkülönítik, amennyiben azok gazdasági jellemzői és kockázatai nincsenek egyértelmű és szoros kapcsolatban az alapszerződés jellemzőivel és kockázataival; a beágyazott származékos termék kondíciói megfelelnek egy önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lennének; továbbá a kombinált szerződést nem valós értéken értékeli. Az ilyen beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökbe beágyazott származékos termékek soha nem kerülnek elkülönítésre. Ebben az esetben a hibrid instrumentum egésze kerül értékelésre az SPPI teszt részeként.

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat.

A Csoport a származékos ügyletek kamatait – függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a „Nettó kamateredmény” soron számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron mutatja ki.

(4.10.4) Fedezeti elszámolás

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügyletet vagy ügyleteket és a fedezett ügylet vagy ügyletek közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

A Covid19-járvány okozta gazdasági károk miatt esetlegesen fellépő likviditási nehézségek enyhítésére moratórium elrendelésére került sor a kormányzat részéről. A moratórium hatálya alá tartozó és egyúttal fedezeti elszámolásba bevont hitelek esetében az új cash-flow profil megváltozott kamatkockázatát a Csoport derivatív eszközökkel menedzseli. A cash-flow profil módosulásából eredő valóértékváltozást a Csoport a fedezési költség változásának tekinti és ilyen értelemben ez nem befolyásolja a fedezeti kapcsolatokat retrospektív hatékonyságát.

Valósérték-fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség valós értékében bekövetkezett változásoknak való kitettség fedezésére, amely a nettó eredményt érintheti, akkor a származékos ügylet elhatárolt kamattal csökkentett valós érték változása közvetlenül elszámolásra kerül az eredményben, a fedezett ügyleten keletkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változással együtt a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A valóérték-fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésre kerül vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja. Az effektív kamatláb módszerrel értékelt fedezett ügyleteknek addig elszámolt módosítását a hátralévő futamidő során az eredményben kell amortizálni az újrászámolt effektív kamatláb alkalmazásával.

A Csoport fix kamatozású hiteleket, betéteket, fix kamatozású kibocsátott, valamint vásárolt kötvényeket fedez valóérték-fedezeti egy- és kétdevizás kamatcsere-ügyletekkel. A fedezeti kapcsolat megvalósul mikro, illetve makró, azaz portfólió szinten is. Az utóbbi esetben modellezett folyószámla-állományt, valamint fix kamatozású hitelportfóliót von be fedezeti kapcsolatba a Csoport.

Cash-flow fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség pénzáramainak változékonyaságából eredő olyan kitettség fedezésére, ami a fedezett tétellel kapcsolatos beazonosítható kockázatnak tulajdonítható, akkor a származékos ügyleten képződött, elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési nyereségnek vagy veszteségnek azt a részét, amely hatékony fedezetként került meghatározásra, az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, a nem hatékony részt pedig a nettó nyereségben vagy veszteségben kell szerepeltetni a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A cash-flow fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti egy- és kétdevizás kamatcsere-ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésére kerül, vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja attól az időponttól, amikor a fedezeti kapcsolat hatékonysága megszűnt. A Csoport az átfogó jövedelemben felhalmozódott nyereség vagy veszteség komponenseket azon időszakokban vezeti át, melyek során az eszköz vagy kötelezettség hatással van az eredményre, illetve, ha nem látja annak a lehetőségét, hogy az átfogó jövedelemben elszámolt veszteség egésze vagy egy része megtérüljön, akkor azt egy összegben átvezeti az eredménybe és a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutatja ki.

Hatékonytalanság

Hatékonytalanság a következő elemekből származhat mind a valós érték, mind a cash-flow fedezeti ügyletek esetében:

- A kamatkockázat swap ügyletekkel való fedezése miatt származhat hatékonytalanság derivatív ügyfél hitelkockázatából, amely a fedezett ügyletben nem jelenik meg. Ezt a kockázatot a Csoport azzal minimalizálja, hogy magas hitelminősítésű ügyfelekkel köti meg a fedező swapokat.
- Különböző amortizációs tulajdonságok a fedezett és fedező ügyletek esetében, illetve eltérő névérték.
- Esetlegesen eltérő diszkontgörbével való kiértékelése a fedezett és a fedező ügyletnek a valós érték meghatározásában.
- Hatékonytalanság származhat a fedező és a fedezett ügylet eltérő indulási/lejárati dátuma miatt.

A referencia-kamatlábak reformja

A referencia-kamatlábak, pl. a bankközi kamatlábak (IBOR hozamok) reformja következtében változtak az IFRS standardok szerinti pénzügyi jelentések szabályai.

A reform első fázisában bizonyos fedezeti elszámolási szabályokat módosítottak, ahol bizonytalanság léphet fel a tranzakció bekövetkezése előtt. Ezek a módosítások bizonyos fedezeti elszámolási szabályokat érintettek és megengedték a fedezeti kapcsolat folytatását a bizonytalanság időszakában, mielőtt a fedezett vagy a fedezeti ügylet a referencia-kamatlábak reformja miatt módosul.

A Csoport úgy véli, hogy az IBOR reform akkor érinti közvetlenül egy fedezeti kapcsolatot, ha a reform következtében fellépő bizonytalanságoknak ki van téve:

- a fedezett kockázat a reformmal érintett referenciakamat, és/vagy
- a fedező ügyletnek a referenciakamathoz kötött cash-flow-i időben vagy összegben bizonytalanok.

A Csoportnak nincs olyan fedezett ügylete, aminek a kamatozása a referencia-kamatlábak reformjában érintett A Csoport nem azonosított sem 2022. december 31-én, sem 2021. december 31-én a fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban IBOR reform miatti bizonytalanságot.

A reform második fázisa a bankközi kamatlábak módosulásakor vagy lecserélésekor felmerülő lehetséges pénzügyi beszámolási kérdéseket kezeli. Amikor az IBOR reform miatt változik a fedezett vagy fedező ügylet szerződéses pénzáramainak meghatározási alapja, és emiatt a fedezett és fedezeti ügylet pénzáramaival kapcsolatos bizonytalanság megszűnik, akkor a Csoport módosítja a fedezeti dokumentációt, hogy az tükrözze az IBOR reform miatt szükséges változásokat. Mivel a Csoportnak nincs olyan fedezett ügylete, melynek kamatát az IBOR reform érinti, a fedezeti dokumentációban csak a reformmal érintett fedező ügylet leírása módosul. A Csoport a fedezeti dokumentációt abban a beszámolási időszakban módosítja, amelyben az IBOR reform miatt szükséges változás bekövetkezik a fedező ügyleten. A fedezeti dokumentációnak ezen módosításai nem jelentik a fedezeti kapcsolat megszűnését vagy egy új fedezeti kapcsolat létrejöttét.

(4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteségek meghatározása olyan számviteli becsléseket igényel, amelyek definíció szerint ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel.

A Csoport a várható hitelezési veszteségeket a teljes futamidő alapján vizsgálja az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott és az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra, a hitelkeretből eredő kitétségekre, a lízingkövetelésekre és a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozóan. A Csoport ezekre a várható veszteségekre valamennyi beszámolási időpontra értékvesztést (pénzügyi eszközök esetén) vagy céltartalékot (hitelkeretek, pénzügyi garancia szerződés esetén) képez.

A Csoport nem jelenít meg értékvesztést a tőkeinstrumentumokra vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése

A Csoport a várható hitelezési veszteségek tekintetében az alábbi értékelési kategóriákba sorolja az eszközeit:

Teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta (Stage 1 besorolás)

A Stage 1 besorolású pénzügyi instrumentumokra 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges, amely az élettartam alatti várható hitelezési veszteség része: azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a pénzügyi kimutatások fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nemteljesítési eseményekből ered.

Teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok (Stage 2 besorolás)

Olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett vagy egyéb jelentős kockázatot jelző minőségi kritériumok állnak fenn. A Stage 2 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges. Az élettartam alatti várható hitelezési veszteség a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség.

Értékvesztett pénzügyi instrumentumok (Stage 3 besorolás)

Értékvesztett minősítést kap az a kitétség, amely esetében fennáll annak objektív bizonyítéka, hogy az adós nem fog tudni eleget tenni a Csoport felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének. A Stage 3 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges (lásd ennek meghatározását fentebb).

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI besorolás)

POCI pénzügyi eszközök azok, amelyek a könyvekbe való bekerülésükkor értékvesztettnek minősülnek. A Csoport esetében vásárlással, vagy olyan szerződés módosítás esetén kerülhetnek POCI pénzügyi eszközök a könyvekbe, amely szerződésmódosítás az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésével, és egyidejűleg a módosított pénzügyi eszköz könyvekbe való felvételével jár. POCI pénzügyi eszközök esetében azok bekerülésétől a könyvekből való kivezetésükig élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges.

Alacsony hitelkockázatú pénzügyi eszközök

A Csoport a befektetési fokozatú állampapírok esetén alkalmazza csak ezt a besorolást, melyre a Csoport 12 havi várható hitelezési veszteséget jelenít meg minden esetben, tehát abban az esetben is, ha azok hitelkockázata a kezdeti megjelenítésük óta lényegesen növekedett. Befektetési fokozatúnak a Csoport azon állampapírokat minősíti, amelyekre a külső hitelminősítők AAA és BBB- (Standard & Poor's, Fitch), illetve Aaa és Baa3 (Moody's) minősítést adtak.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban („Stage 2-be történő mozgás”)

A Csoport akkor tekinti a pénzügyi instrumentum hitelkockázatának jelentős növekedését a pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése óta bekövetkezettnek, amikor az alábbi mennyiségi, minőségi vagy felmondási kritériumok közül egy vagy több teljesül.

Mennyiségi kritériumok

A Csoport elsődleges indikátorként mennyiségi kritériumokat alkalmaz az összes portfólió hitelkockázatának jelentős emelkedésére vonatkozóan. A kvantitatív besoroláshoz a Csoport összehasonlítja az aktuális és ez eredeti hátralévő futamidőre vonatkozó nemteljesítési valószínűséget. A jelentősnek tekintett nemteljesítési valószínűség (Probability of Default, PD) növekmény szegmensenként eltérő, non-retail szegmensek esetében alapesetben 250%, amely egy évnél hosszabb futamidejű ügyletek esetében minimum 150%-ig csökkenhet összhangban az anyabanki előírásokkal. A lakossági (magánszemély és mikrovállalat) szegmens esetén az ügylet eredeti és aktuális hitelminősítése (ratingje), a hátralévő futamideje és a nemteljesítési görbe alapján határozódik meg a jelentős PD növekmény. A jelentős portfólióromlás (az ügylet folyósításakor a futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség és az aktuális futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség hányadosa) alapján került meghatározásra a lakossági portfólió termékei szerint megbontva.

Minőségi kritériumok

A Csoport minőségi kritériumokat használ másodlagos mutatóként az összes lényeges portfólió hitelkockázatának jelentős növekedésének meghatározásához. A Stage 2-be történő mozgás akkor történik, ha az alábbi kritériumok teljesülnek.

A szuverén, banki, vállalati, pénzügyi intézmények, a helyi és regionális önkormányzati portfóliók esetében, ha a hitelfelvevőre vonatkozóan teljesül az alábbi kritériumok közül egy vagy több:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- 30 napon túli késedelem,
- az ügyfél hitelkockázati státusza miatt megkülönböztetett kezelést igényel,
- az IFRS és az anyabanki szabályozással összhangban az olyan ügyletek, ahol a Csoport egyéb Stage 2 indikátorral nem azonosítható, statisztikai modellek segítségével nem modellezhető, jelentősen megnövekedett hitelezési kockázatot azonosít: azon ügyfelek esetében, amelyekre a (6.2) fejezetben leírt post model adjustment modell jelentős mértékű rating romlást feltételez, automatikus a Stage 2 -be való átsorolás.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének vizsgálata magában foglalja az előretekinthető információkat, amelyek negyedévente kerülnek meghatározásra a Csoport valamennyi nem lakossági portfóliójában.

Lakossági (magánszemély és mikrovállalat) portfóliók esetében, ha a hitelfelvevő az alábbi kritériumok közül egyet vagy többet teljesít:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- szakértői megítélés,
- 30 napon túli késedelem,
- nemteljesítési (default) esemény az ügyfél másik ügyletén,
- az ügylet vagy ügyfél IRB módszertan szerint minősítendő, de besorolatlan kategóriába esik.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének megítélése magában foglalja az előretekinthető információkat és a Csoport lakossági portfólióira ügylet szinten, havi rendszerességgel valósul meg.

A Covid19 miatti hitelkockázatonövekedés leírása a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben található.

Értékvesztett hitelek definíciója („Stage 3-ba történő mozgás”)

Nem lakossági ügyletek esetén összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül.

Mennyiségi kritériumok

A hitelfelvevő több mint 90 napos késedelembe van a szerződéses fizetési kötelezettségéhez képest. A több, mint 90 napot meghaladó késedelmű ügyfelek nem Stage 3-ban történő feltüntetésre nincs lehetőség.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a késedelem eléri a 165.000 Ft-ot és a késedelem az ügyféllel szemben fennálló mérlegen belüli összes követeléshez viszonyított aránya eléri az 1%-ot a teljes kitettséghez viszonyítva.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Nem lakossági ügyfelek esetében várható nemfizetés miatt defaultossá válik az ügyfél az alábbi esetekben:

- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- a Csoport a finanszírozási szerződést azonnali hatállyal felmondja,
- a Csoport a tartozást pénzügyi nehézségek fennállása miatt lényeges veszteség mellett átstrukturálja, a fent említett 1%-os lényegességi határ alkalmazása mellett,
- a Csoport az ügyfélen hitelezési veszteséget szenved el, vagy pénzügyi nehézségek és megemelkedett hitelkockázat miatt az eszközt veszteséggel értékésíti (jellemzően ezek nem elsődleges defaultok),
- pénzügyi szervezetek esetén a felügyeleti engedély visszavonásra kerül,
- fizetési moratórium egy országban.

Egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése esetén: A várható veszteség vizsgálat érdekében a Csoport a pénzügyi nehézséggel érintett ügyfelek kiszűrésére korai komplex, kvalitatív és kvantitatív jelzéseken alapuló figyelmeztető rendszert és folyamatot alkalmaz, mely során pénzügyi indikátorok segítségével vizsgálja az ügyfél várható veszteségének és várható megtérülésének viszonyát.

Minden IFRS szerint értékvesztett ügyfelet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében.

A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi nem lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan, és összhangban vannak a belső hitelkockázat-kezelési célú nemteljesítés fogalmával. A default definíció következetesen került alkalmazásra a Csoport default valószínűsítésre (Probability of Default, PD), a defaultkori kitettségre (Exposure at Default, EAD), és a nemteljesítéskor várható veszteségére (Loss Given Default, LGD) vonatkozó modelljeiben.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapos vagy az átstrukturált hitelek esetén annál hosszabb ideig, de legalább egy évig tartó időszakon keresztül.

A 2020-as, koronavírus-járvány okozta gazdasági válság miatt törvényben szabályozott adósságszolgálatra vonatkozó fizetési moratóriumban történő részvétel nem automatikus indikátora a nemteljesítésnek. A 2021-ben kezdődött két fizetési moratórium (moratórium 2 és moratórium 3), illetve a 2022-ben történt moratórium hosszabbítás (moratórium 4) és a 2022-ben újonnan indult agrárfinanszírozási kitétségekre vonatkozó moratórium, valamint a KKV kamatstop (részletesen bemutatva az 5.2-es pontban) igénybevétele esetén a Csoport egyedileg értékelt a résztvevő ügyfelek esetleges megromlott likviditási és pénzügyi helyzetét, és amennyiben ilyen helyzet állt fenn, a moratóriummal érintett ügyfeleket újratárgyaltnak tekintette és értékvesztéstesztet végzett az esetleges várható nemfizetési helyzet azonosítása céljából. Az értékvesztéstesztet azonosított ügyfelek esetében nettó jelenérték kalkulációt végzett a Csoport, és azon ügyletek esetében, ahol a jövőbeni várható törlesztések nettó jelenértéke várhatóan nem fedezi az aktuális kitétséget, nemteljesítő státuszt (default) azonosított és Stage 3-ba sorolta az adott ügyfelet. A fent részletezett vizsgálatokat a Csoport külön-külön is elvégezte az egyes (2, 3, 4 és agrárfinanszírozási) moratóriumokban és KK kamatstop programban résztvevő ügyletek esetében.

A moratórium során a késedelmes napszámítás felfüggesztésre kerül a moratórium hatálya alá tartozó kitétségek vonatkozásában.

Lakossági ügyfelek esetén a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

Az adott pénzügyi eszköz több mint 90 napos lényeges késedelembe van a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő fizetési kötelezettségéhez képest.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem eléri a 100 euró forintban meghatározott ellenértékét és az ügyleti (mikrovállalatok esetében ügyfél) teljes (késedelmes és nem késedelmes) kitétség 1%-át.

Minőségi kritériumok

A hitelfeltevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfeltevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Lakossági ügyfelek esetében várható nem fizetés miatt defaultossá válik az ügylet (mikrovállalatok esetében ügyfél) az alábbi esetekben:

- az adós elhunyt,
- az adós csalást követett el,
- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- követelést a magas hitelkockázat miatt értékesítette a Csoport,
- finanszírozási szerződés azonnali hatállyal történő felmondása,
- tartozás pénzügyi nehézségek fennállása miatti átstrukturálása,
- egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése,
- cross-default ok áll fenn, azaz egy ügyfél másik ügylete vagy egy másik ügyfél defaultja defaultot okoz egy adott ügyletnél.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapon vagy az átstrukturált hitelek esetén legalább egy éven keresztül, és az ügyfél minden egyéb kikerülési kritériumot teljesít.

Minden értékvesztett (a fogalom meghatározását lásd fentebb) ügyletet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében. A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek értékelése

A várható hitelezési veszteség az az elfogulatlan módon számszerűsített és valószínűséggel súlyozott összeg, ami tükrözi a pénz időértékét, valamint azokat az ésszerű és indokolható információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül rendelkezésre állnak múltbeli eseményekről, aktuális körülményekről és a jövőbeli gazdasági körülményekre vonatkozó előrejelzésekről.

Specifikusabban, a Csoport a következőképpen értékeli a várható hitelezési veszteségeket:

Stage 1 és Stage 2 hitelkockázati kitettségek esetén: Az adott hónapra vonatkozó várható marginális hitelezési veszteség a PD, az LGD és az EAD szorzatának összege. A fenti számítás hatékonyan becsüli a várható hitelezési veszteségek jövőbeli értékeit, amelyekből ezután jelenértéket számítunk a fordulónapra vonatkozóan. Ezután a várható hitelezési veszteségek kiszámolt értékeinek előretekintő forgatókönyv alapján történő súlyozására kerül sor.

A Stage 3-as kategóriába sorolt hitelkockázati kitettségek tartalékainak becslésére a Csoport különböző modelleket alkalmaz:

- A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzügyi, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülésekből származó pénzáramlások ügyleti effektív kamatlábbal történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több scenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés scenáriókhoz tartozó pénzáramlások valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.
- A lakossági hitelek esetében a Stage 3-as besorolásnak megfelelő várható hitelezési veszteséget a legvalószínűbb várható veszteségnek (BEEL, Best Estimate of Expected Loss) közvetett költségekkel kiigazított, konzervatív pótlékokat (add-onokat) nem tartalmazó statisztikai becslése alapján számítjuk ki.

Diszkontráta

A Csoport a várható hitelezési veszteségek számításánál a következő diszkontrátákat alkalmazza:

- nem értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (nem POCI) pénzügyi eszközök: eredeti vagy aktuális effektív kamatláb,
- értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök (POCI): hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb,
- le nem hívott hitelkeretek: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- pénzügyi garanciák: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- lízing követelések: implicit kamatláb.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végez, és meghatározza a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat az egyes portfóliók tekintetében.

Ezen gazdasági változók köre és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Az elemzés során szakértői becslést is alkalmaz a Csoport. Non-retail szegmensben ezen gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatása a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozódik meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a defaultrátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

Lakossági portfóliók esetén a Csoport ezen gazdasági változók alapján egy makromodellt használ a várható bedőlési valószínűségek becslésére, ezen makromodell alapján előre vetített PD változás hatása hároméves periódusra vonatkozik, utána egy egyéves átmeneti időszakban visszatér az eredeti PD görbéhez.

Az alap gazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, a várható eltérések megragadása érdekében. A Csoport arra a következtetésre jutott, hogy három forgatókönyv megfelelően rögzíti a várható eltéréseket. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő scenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes scenáriók súlyozása (50% az alappálya, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2022-ben változatlan maradt.

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimenetek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan. A tárgyévi és összehasonlítható időszaki várható hitelezési veszteségek meghatározásakor alkalmazott jövőbe tekintő információk a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban

A Csoport a várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztést az alábbiak szerint jeleníti meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban:

- az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében: az eszköz bruttó könyv szerinti értékéből történő levonással;
- a hitelnyújtási elkötelezettségek és pénzügyi garanciaszerződések esetében: céltartalékként;
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén: a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem jelenik meg az értékvesztés-állomány, mert ezen pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke megegyezik a valós értékkel. Ezen pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztést a valós értékelés értékelési tartalékában jeleníti meg a Csoport, valamint a kiegészítő megjegyzésekben bemutatja ennek összegét.

(4.10.6) Pénzügyi eszközök leírása

A hitelek és adósságinstrumentumok (részlegesen vagy teljes mértékben) leírásra kerülnek, amennyiben a Csoport észszerűen nem várja a pénzügyi eszköz egészének vagy egy részének megtérülését. Általában ez a helyzet, ha a Csoport úgy ítéli meg, az adósnak nem áll rendelkezésre elegendő bevételforrás, amely a leírással érintett összeg visszafizetésére alkalmas cash-flow-t generálna.

A Csoport a jogi igényérvényesítési eljárásban érintett, nem magánszemély ügyféllel szemben fennálló követelések leírásáról az alábbi szempontrendszer alapján dönt:

- a jogi igényérvényesítési eljárás (felszámolás, végrehajtás) során a követelés behajthatatlannak lett minősítve,
- a fennálló tartozásból várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit,
- vagy a felszámolási eljárásban a hitelezői besorolás alapján a Csoport várható megtérülése nulla.

A Csoport nem magánszemélyek esetén alkalmazza az IFRS 9 részleges leírásra vonatkozó bekezdéseit, amennyiben a teljes kintlévőség megtérülésére nem lehet számítani a folyamatban lévő igényérvényesítés alapján vagy az ügyfél működési pénzáramlásainak hiányában. Ebben az esetben a meglévő értékvesztés erejéig részleges leírást hajt végre. Az ügyféltől jogilag követelt érték változatlanul a részleges leírás előtti követelés bruttó értékével egyezik meg.

Nem magánszemély ügyfelek esetén lehetőség van követelések elengedésére, ami szintén kivezetési eseménynek minősül. Elengedésre az észszerű gazdálkodás követelményének teljesülése esetén kerülhet sor. Az észszerűség kritériumai között nem csak üzleti, gazdasági megfontolások állhatnak, hanem bármilyen természetű érvelés lehet észszerű, mint pl. jogi, technikai, technológiai érdekek egybeesése között.

Magánszemély esetén abban az esetben alkalmazható leírás, ha az ügyletből várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit és az ügylet behajthatatlannak lett minősítve.

A hitel leírása vagy elengedése a tárgyévi eredménykimutatásban, a hitel számviteli kategóriájának függvényében a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” (amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) vagy a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron (eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) kerül elszámolásra. A már leírt pénzügyi eszközökből származó megtérüléseket a Csoport szintén ezeken az eredménysorokon számolja el.

(4.10.7) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése – módosítások esetét kivéve

A pénzügyi eszközök akkor kerülnek kivezetésre, amikor lejárnak az eszközökből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok, vagy a Csoport átadja a pénzügyi eszköz szerződéses pénzáramainak átvételére vonatkozó jogokat egy olyan ügylet keretében, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonjogából származó összes kockázatot és hasznot átruházza. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekelttség önálló eszközként vagy kötelezettségként kerül kimutatásra.

A Csoport olyan ügyleteket is köt, amelyek során a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenített eszközöket ruház át, de teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközöknek vagy azok egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát. Amennyiben a Csoport az összes vagy lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, az eszköz nem kerül kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. Az összes vagy lényegileg összes haszon és kockázat megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például az értékpapír-kölcsönzési, -visszavásárlási ügyletek, valamint az értékpapírosítás.

Az egyidejű teljes hozamcsere-ügylet megkötésével átruházott eszközök - a repóügyletekhez hasonlóan - fedezett finanszírozási ügyletként kerülnek elszámolásra.

Olyan ügyletek során, amikor a Csoport nem tartja meg, és nem is ruházza át lényegében a pénzügyi eszköz tulajdonlásával kapcsolatos összes kockázatot és hasznot, az eszköz akkor kerül kivezetésre, ha a Csoport nem tartja meg az eszköz feletti ellenőrzést. Amennyiben lényegileg az összes kockázat és haszon a Csoportnál marad, a megtartott jogok és kötelek önálló eszközként, illetve kötelezettségként kerülnek kimutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” vagy az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron az adott ügylet irányának típusától függően. Amennyiben a tranzakció során a Csoport megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, akkor az eszköz a folytatódó részvételből következő kitétség mértékéig kerül továbbra is kimutatásra, amit az határoz meg, hogy milyen mértékben kitétt a Csoport az átruházott eszköz értékében bekövetkezett változásoknak.

Bizonyos ügyleteknél a Csoport megtartja azt a kötelemet, hogy díj ellenében kezelje az átadott pénzügyi eszközt. Az átadott eszközt teljes egészében kivezetik, ha megfelel a kivezeti kritériumoknak. A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatban eszközt kell kimutatni, amennyiben a szolgáltatási díj magasabb a szolgáltatás értékénél, illetve forrást, ha alacsonyabb annál.

A Csoport értékpapír-vásárlásokat (-eladásokat) hajt végre lényegében azonos értékpapírok bizonyos jövőbeni időpontban rögzített áron történő viszonteladására (visszavásárlására) vonatkozó megállapodások keretében. A jövőbeni időpontban történő viszonteladási elkötelezettséggel vásárolt értékpapírokat nem jelenítik meg értékpapírként. A kifizetett összegeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron jelenítik meg és úgy mutatják be, mint amelynek biztosítéka a mögöttes értékpapír. A visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok továbbra is az értékpapírok között szerepelnek és kerülnek értékelésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az értékpapírok átadásával kapcsolatos kötelezettségeket a Csoport „Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” között jeleníti meg. Az eladási és visszavásárlási ellenértékek közötti különbözetet időarányosan jelenítik meg az ügylet időtartama alatt, és az egyéb kamatbevételben vagy a kamatráfordításokban mutatják ki.

A Csoport bizonyos pénzügyi eszközöket a kapcsolódó kockázatok portfólióba történő besorolásával értékpapírosít. Az értékpapírosítás olyan ügylet, amelynél a kitétséggel vagy kitétségek halmazával kapcsolatos hitelkockázatot több ügyletrészsorozatba sorolják, és amelyre az alábbiak közül mindkettő teljesül: az ügylet keretében eszközölt kifizetések a kitétség vagy kitétségek halmazának teljesítése függvényében alakulnak és az ügyletrészsorozatok egymáshoz viszonyított alárendeltsége határozza meg a veszteségek eloszlását az ügylet futamideje alatt. A hagyományos értékpapírosítás lehetővé teszi a hitelek egy csoportjának újrafinanysziozását azáltal, hogy forgalomképes értékpapírrá alakítja át azokat. Ebben az esetben valódi követelésátruházás történik és az eszközök és a kockázatok teljesen vagy részben kikerülnek az értékpapírosítást kezdeményező mérlegéből. A szintetikus értékpapírosítás során a kockázati transzfer hitelderivatívákkal vagy garanciákkal valósul meg, és az értékpapírosított kitétségek a Csoport kitétségei maradnak.

2022. december 23-án a Csoport egy portfóliógarancia-szerződést kötött. A szintetikus tranzakció szenior, mezzanine és junior ügyletrész-sorozatra (tranche) van felosztva. A mezzanine rész hitelkockázatát intézményi befektetők garantálják, míg a junior és a szenior rész hitelkockázatát a Csoport megtartotta. Mivel a hitelekből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogokat a Csoport megtartotta, továbbá megtartotta valamennyi érintett hitel egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát, ezért az IFRS 9 alapján a hitelek nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból.

A pénzügyi kötelezettségek akkor kerülnek kivezetésre, amikor a szerződéses kötelek teljesülnek, törésre kerülnek vagy lejárnak.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetésének eredménye a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” és a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

(4.10.8) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek módosításai

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cserél, minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvételre az újratárgyaláskor érvényes valós értéken. A kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbséget az eredményben az „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

A Csoport a lényegességet minőségi és mennyiségi kritériumok mentén vizsgálja.

Minőségi kritériumok:

- devizanem változása, amennyiben nem szerepelt a szerződésben a különböző devizanemekben történő lehívás,
- pénzügyi instrumentum változása (pl. hitel kötvénnyé alakul vagy átstrukturálás során folyószámlából hitel keletkezik),
- SPPI tesztet sértő kitétel szerződésbe iktatása/eliminálása.

Mennyiségi kritériumok:

- az ügylet cash-flow-val súlyozott átlagos hátralévő futamideje kumulatíván számolva legalább 2 évvel és az eredeti futamidő legalább 50%-ával változik (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve),
- a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal és nem lakossági ügyletek esetében legalább 100.000 EUR-val, lakossági ügyletek esetében legalább 2.000 EUR-val eltér (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve).

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközökből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét és az új, valamint a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték közötti különbséget módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az eredményben. Amennyiben a módosításra az adós pénzügyi nehézségével összefüggésben került sor, a módosítás miatti nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban, a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” soron kerül bemutatásra. Egyéb esetekben, a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport.

A moratórium hatálya alá eső szerződések esetében a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke és az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékének különbsége nem haladta meg a 10%-ot, ezért a moratórium nem jelentős újratárgyalásnak tekinthető és ennek megfelelően a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport, a mérleg oldalon pedig a kitétség bruttó értéke került módosításra.

A módosítás kapcsán elszámolt, az új eszköz valós értékének meghatározása során figyelembe vett díjak és a megtérített tranzakciós költségek az új kitétség amortizált bekerülési értékét módosítják. Az egyéb tranzakciós költségek a kivezetésből származó eredményben kerülnek megjelenítésre.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek (a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport a módosítás időpontjában érvényes valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és az új, módosított pénzügyi kötelezettség valós értéke közötti különbséget a Csoport az eredményben a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi kötelezettség kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét és az új, valamint a módosítás előtti amortizált bekerülési érték közötti különbséget módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az „Egyéb eredmény” soron.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós költségek és díjak a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét módosítják, amennyiben a szerződésmódosítás nem eredményez kivezetést.

Amennyiben a szerződésmódosítás a módosított pénzügyi kötelezettség kivezetését eredményezi, a módosításhoz kapcsolódó tranzakciós költségek és díjak általában az eredményben számolandók el, azt az esetet kivéve, amikor egyértelműen bizonyítható, hogy azok kizárólag a módosítás miatt a könyvekbe felvett pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódnak.

(4.10.9) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítása

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére abban az esetben kerül sor, amennyiben jogilag érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek egymással szemben történő beszámítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség rendezése.

(4.10.10) Pénzügyi és operatív lízing

Pénzügyi lízingnek minősülnek azok a szerződések, ahol az adott eszköz tulajdonjogával kapcsolatos lényegileg valamennyi kockázat és haszon átadásra kerül a másik fél számára, de a tulajdonjog nem feltétlenül száll át. A Csoport lízingbe adóként a pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközöket követeléseként jeleníti meg a pénzügyi helyzet-kimutatásban (a bankokkal, illetve az ügyfelekkel szembeni követelések között) a lízingben lévő nettó befektetéssel megegyező összegben. A Csoport a nettó lízingbefektetésből származó pénzügyi bevételeket állandó időszakonkénti megtérülési ráta alkalmazásával mutatja ki. Az elszámolási időszakokra vonatkozó lízingfizetéseket a bruttó lízingbefektetéssel szemben kell figyelembe venni, csökkentve ezáltal mind a tőke összegét, mind pedig a nem realizált pénzügyi bevételt.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolnak be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízingbe adott eszközöket az „In-gatlanok, gépek, berendezések” között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteséget olyan mértékben számolnak el, amilyen mértékben a maradványérték nem térül meg teljesen és ezáltal a berendezés könyv szerinti értéke értékvesztett.

(4.11) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, a kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek alkotják a Csoport adósságinanszírozási forrásait.

A betétek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken, majd a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával történik.

(4.12) Céltartalékok függő kötelezettségekre

A Csoport céltartalékot mutat ki, ha múltbeli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan becsülhető, és valószínű, hogy a kötelelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja eredményezni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash-flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A függő kötelezettségek, amelyek hitelkereteket és bizonyos kibocsátott garanciákat foglalnak magukban, múltbeli események nyomán felmerülő lehetséges kötelmek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése igazolja majd.

A kiáramlások várható ütemezése a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezésétől vagy be nem következésétől függ, ami a hitelkeretek és garanciák esetén a lejáratáig bármikor, míg a peres kötelezettségek esetén a perzárást követően várható.

Minden függő kötelezettség szerepel a pénzügyi kimutatásokban függetlenül attól, hogy a kötelelem kiegyenlítésével kapcsolatos gazdasági hasznok kiáramlása valószínű vagy sem.

(4.13) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek alapján a Csoport meghatározott kifizetéseket köteles teljesíteni a garancia kedvezményezettje felé olyan veszteség kapcsán, amit a kedvezményezett miatt szenved el, hogy egy bizonyos adós nem teljesíti határidőre egy adósságinstrumentum feltételei alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

A pénzügyi garancia kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, majd a kezdeti valós értéket amortizálják a pénzügyi garancia futamideje alatt. A garancia kötelezettség ezt követően az IFRS9 előírásaival összhangban várható hitelezési veszteségre képzett céltartalék összege és az IFRS15 alapelveivel összhangban elszámolt kumulált bevétellel csökkentett bekerüléskori érték közül a magasabb értéken kerül kimutatásra. A pénzügyi garanciák a céltartalékok között kerülnek kimutatásra.

További részletek a (41) Függő és jövőbeni kötelezettségek kiegészítő megjegyzésben találhatóak.

(4.14) Kamatbevétel és kamatráfordítás

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kamatbevétele az effektív kamatláb módszer alkalmazásával az eredménykimutatás „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel” során, a Magyar Nemzeti Banknál lévő látra szóló követelésekhez, illetve a pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó negatív kamat az „Egyéb kamatbevétel” soron, a pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamat és a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó negatív kamat a „Kamatráfordítások” soron kerül kimutatásra. Ez alól képeznek kivételt az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési könyvben tartott és kereskedési célúként besorolt pénzügyi instrumentumok, valamint a kockázatkezelési célra megjelölt származékos termékek, amelyek kamatbevétele az „Egyéb kamatbevétel”, kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron kerül megjelenítésre. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek kamatbevétele szintén az „Egyéb kamatbevétel” soron, míg az eredménnyel szemben valós értéken értékelt betétek kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron jelenik meg. A derivatívák esetén a kamatok leválasztásra kerülnek a valós érték változásairól, így a kamateredmény már csak realizált és nem realizált kamateredményt tartalmaz a derivatívákat illetően.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, és a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakra való felosztására használt módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti vagy adott esetben ennél rövidebb időszak alatti becsült jövőbeni pénzkifizetéseket és pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és a későbbiekben a változó kamatozású instrumentumoknál az átárazódáskor kerül felülvizsgálatra. Az effektív kamatláb számításánál a Csoport úgy készít becslést a jövőbeli cash-flow-kra, hogy figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum összes szerződéses feltételét. Az effektív kamatszámítás tartalmaz a szerződő felek közötti minden olyan kapott vagy fizetett összeget, amely szerves része az effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségeket tartalmaznak, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez, illetve kibocsátásához kapcsolódnak.

A kamatbevétel összegének kiszámítása

A nem értékvesztett (Stage 1 és Stage 2) pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítja ki a Csoport. Értékvesztett (de nem POCI) pénzügyi eszközök esetén a kamatbevételt a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értékére (nettó könyv szerinti értékére) való alkalmazásával számítja ki a Csoport. Amennyiben e pénzügyi eszközök visszakerülnek a nem értékvesztett kategóriákba (Stage 1 és Stage 2), a kamatszámolás alapja ismét a bruttó könyv szerinti érték lesz. POCI pénzügyi eszközök esetén az eszköz könyvekből való kivételéig a kamatbevételt úgy számítja ki a Csoport, hogy a hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre (nettó könyv szerinti értékre) alkalmazza.

(4.15) Díj- és jutalékbevételek

A díj- és jutalékeredmény között kerül kimutatásra minden realizált és elhatárolt díj- és jutalékeredmény, kivéve azokat a díjakat és jutalékokat, amelyeket a pénzügyi instrumentumok effektív kamatlábjának kiszámításakor a Csoport figyelembe vett, illetve azokat, amelyek eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódnak.

A Csoport az ügyfelekkel kötött szerződésai alapján elszámolt díj- és jutalékbevételeire az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel standardot alkalmazza.

Fizetési szolgáltatások díjai és bankkártyadíjak

Fizetési szolgáltatások díjai

A Csoport számos számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatást nyújt ügyfelei részére. A számlavezetés keretében további kapcsolódó szolgáltatások igénybevételére van lehetőség, mint például átutalási, beszédési, állandó megbízási tranzakciók kezdeményezése, internet banki szolgáltatás igénybevétele, számlainformációk megadása, továbbítása.

Azon díjak esetében, amelyeknél a Csoport folyamatos szolgáltatást nyújt, a díjak havonta kerülnek utólagosan elszámolásra. A felszámított díjak jellemzően fix havi díjak, melyek ügyfélcsoportonként, valamint számlacsomagonként kerültek meghatározásra.

A tranzakciós díjakat a Csoport jellemzően a tranzakció pénzmozgásával egyidőben, vagy utólag, havonta számolja el. Ezen díjak jellemzően a tranzakciótól függően, százalékos mértékben kerülnek meghatározásra. A tranzakcióhoz kapcsolódó eseti díjakat jellemzően a szolgáltatás igénybevételének időpontjában szedi be a Csoport. Ezek a díjak lehetnek fix összegű vagy %-os mértékben meghatározott díjak.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó díjak, jutalékok

A Csoport szolgáltatásai között szerepelnek az ügyfelei részére történő bankkártya-kibocsátás és egyéb kapcsolódó tevékenységek. Ennek során többféle jutalékbevitel realizálódik díj- és jutalékeredmény fizetési szolgáltatásokhoz kapcsolódó sorain, melyek alapvetően a kibocsátással összefüggésben, valamint a kártyatranzakciók alapján kerülnek meghatározásra.

Jellemző díjbevitel az éves kártyahasználati díj, mely mértéke a bankkártya típusától függően változik. Az éves díjak jellemzően előre kerülnek betérhelésre.

A folyamatosan nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos díjak a szolgáltatásnyújtás időtartama alatt kerülnek elszámolásra. A kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó tranzakció alapú díjak vagy a tranzakció létrejöttkor, vagy utólag, havi rendszerességgel kerülnek elszámolásra. Jellemzően a tranzakcióhoz kapcsolódó díjak a következők lehetnek: ATM készpénzfelvételi, valamint befizetési díj, kereskedői jutalék. Eseti díj lehet a kártyazárlati díj, kártya pótlási díj, melyek jellemzően fix összegű díjkategóriába esnek.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Devizakonverziós és egyéb ügyletek marzsa

A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír-ügyleteibe mintegy tranzakciós díjként marzsot épít be. Bár alapvetően ezen marzsok a tranzakció végrehajtásakor árfolyameredményként könyvelődnek le, a Csoport ezeket havonta átvezeti a jutalékbevételei közé. Ilyen marzsok kerülhetnek elszámolásra a különböző csatornákon (Direktnet, Electra, fiók) beadott azonnali és határidős utalási, átváltási, bankkártyás, értékpapír-kereskedési tranzakciók kapcsán.

Kiszervezett valutaváltási tevékenység díjai

Magyarországon valutaváltási tevékenységet csak hitelintézet végezhet. A Csoport az ügyfelei részére ezt valutaváltó ügynökökön keresztül (is) végzi. Tekintettel arra, hogy ha ezt a tevékenységet közvetlenül maga végezné, a Csoportnak különféle kiadásai keletkeznének, ezért a valutaváltási tevékenység során keletkező eredmény bruttó módon kerül kimutatásra: a díjbevételek között megjelennek az ügyfelek váltásai kapcsán felszámított tranzakciókba épített, illetve a valutaváltó ügynöktől beszédett egyéb díjak, míg a díjráfordítások között a valutaváltó ügynök részére jóváírt valutaváltási üzlet eredménye. A díjak elszámolása jellemzően havonta történik.

Értékpapír-kibocsátási és transzfermegbízási díjak

A Csoport befektetési szolgáltatás keretében értékpapír-számlavezetést biztosít ügyfelei számára. Az értékpapír-számlavezetésért és kapcsolódó szolgáltatásokért díjakat számol fel. Az értékpapír-számlavezetési díj jellemzően az adott időszakban a számlán kezelt értékpapír állomány %-os mértékében kerül meghatározásra. Elszámolása negyedévente, évente, a vonatkozó időszakon belül utólag történik.

A Csoport ügyfeleinek értékpapír-tranzakcióhoz kapcsolódhatnak további díjak, jutalékok, melyek az ügylet %-os mértékében kerülnek meghatározásra. Ezek a díjak jellemzően a tranzakció lebonyolításához kapcsolódóan, illetve a tárgyhónapban kerülnek számvitelileg elszámolásra.

Alapkezelői tevékenység díj és jutalékbevételei

A Csoport befektetési szolgáltatással kapcsolatos bevételei között kerülnek megjelenítésre az alapkezelői tevékenységhez kapcsolódó díjak és jutalékok, valamint pénztáraknak, biztosítóknak nyújtott portfóliókezelési tevékenységből eredő bevételek. Ezen tevékenységek folyamatosan nyújtott szolgáltatásnak minősülnek, melyek díjai jellemzően havonta kerülnek elszámolásra a kezelt portfólió méretétől függő mértékben.

Biztosítási díjak

A Csoport ügyfelei részére biztosítási szolgáltatást közvetít. Az ügyfelektől beszédett díjakat a Csoport továbbutalja a biztosítótársaságok felé. Amennyiben ezen díjak hiteltermékekhez kapcsolódnak, a díjak nettó módon a kamatbevételek között kerülnek kimutatásra. Nem hiteltermékek díjai a jutalékok között kerülnek elszámolásra. A díj- és jutalékbevételek ügynöki szolgáltatásai között bruttón kerül kimutatásra a biztosítási szolgáltatás közvetítéséért felszámított díj is.

Folyamatosan nyújtott szolgáltatás révén a díjak jellemzően havonta kerülnek elszámolásra.

Egyéb, korábban nem említett díj- és jutalékbevételek

A letétkezelés, vállalati pénzügyek, vagyionkezelés és egyéb bevételek között a még nem említett pénzügyi jutalékok és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos tételek kerülnek megjelenítésre. Ezekben az esetekben is gyakorlat a folyamatosan nyújtott szolgáltatások (például letétkezelési, hitelfedezet-védelmi díjak, széfdíjak) tekintetében a vonatkozási időszakban, jellemzően havonta utólag történő számviteli elszámolás. Az eseti díjak, jutalékok adott időszakban, jellemzően a szolgáltatásnyújtás időpontjában kerülnek elszámolásra (például tanácsadás vállalati ügyfelek részére, információbiztosítás, egyéb pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységek).

A Csoport díj- és jutalékbevételeket eredményező lényeges szolgáltatásait a (8) Nettó jutalék- és díjbevétel pont tartalmazza.

Nem hitelintézeti szolgáltatáshoz kapcsolódó díj- és jutalékbevételek

A Csoport Egyéb működési bevételei között is szerepelnek IFRS 15 keretében elszámolt díjbevételek, ezek azonban nem kapcsolódnak a Csoport hitelintézeti szolgáltatásaihoz, így nem részei a klasszikus díj- és jutalékbevételeknek. Jellemzően ilyenek lehetnek: leánycégeknek nyújtott szakértői és számviteli szolgáltatási díjak, megtérült eljárási díjak, készletértékesítés bevételei, melyeket folyamatosan nyújtott szolgáltatások esetén havonta, egyéb esetekben a gazdasági esemény bekövetkeztekor számol el a Csoport.

A Csoport a 2022. december 31-i nyitott teljesítési kötelek értékét nem teszi közzé, mivel az ügyfelekkel kötött szerződések általában olyan határozott időtartamúak, ami egy évnél rövidebb, olyan nyílt futamidejűek, amik egy évnél rövidebb felmondási idővel rendelkeznek, vagy olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a Bank számára, hogy abban az összegben számoljon el bevételt, amit jogosult kiszámlázni.

A díjak összességében a (12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

(4.16) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

A „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” sor a kereskedési célú, valamint a fedezeti elszámolás nélküli kockázatkezelési céllal tartott eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó nyereséget és veszteséget tartalmazza és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyamkülönbötet.

(4.17) Egyéb működési bevétel és ráfordítás

Az egyéb működési bevétel és ráfordítás tartalmazza a készletek, az immateriális javak, az ingatlanok és berendezések elidegenítéséből, valamint minden máshová nem besorolható tételből származó nyereségeket és veszteségeket.

(4.18) Osztalékbevétel

Osztalékbevétel akkor kerül kimutatásra, amikor az osztalék felvételéhez való jog létrejön. A tulajdonviszonyt megtestesítő érték-papírok esetében ez rendszerint az osztalék jóváhagyásának a napja.

(4.19) Munkavállalói juttatások

A Csoport alkalmazza az IAS 19 munkavállalói juttatások standard előírásait. Munkavállalói juttatásoknak minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek a munkavállaló által nyújtott szolgáltatást cserébe keletkeznek.

Rövid távú munkavállalói juttatások közé tartoznak a 12 hónapon belül kifizetendő bérek, fizetések és kapcsolódó társadalombiztosítási járulékok, a rövid távú fizetett távollétek, jutalmak, bónuszok, valamint a nem pénzben nyújtott juttatások.

Hosszú távú juttatások közé tartoznak a 12 hónapon túl kifizetésre kerülő egyéb jutalmak, juttatások.

A munkaviszony megszűnése utáni juttatások közé az öregkori nyugdíjak fedezetét meghatározó nyugdíjjárulékok tartoznak, melyek folyamatos befizetést előíró állami nyugdíjprogramon alapulnak.

Végkielégítés címén a Csoport csak akkor mutat ki kötelezettségeket és követeléseket, ha bizonyíthatóan elkötelezte magát az adott munkaviszony megszüntetésére.

A munkavállalói juttatásokat a Csoport a „Személyi jellegű ráfordítások” között számolja el, a standardhoz kapcsolódó lényeges tételeket a (15) Személyi jellegű ráfordítások megjegyzés tartalmazza.

(4.20) Nyereségadó

Az időszakra vonatkozó nyereségadó a tényleges és a halasztott adót foglalja magában. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítik meg, az üzleti kombinációkra vagy a közvetlenül a saját tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített tételekre vonatkozó rész kivételével.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása. A Csoport a nyereségadók közé sorolja a magyar adótörvények által meghatározott társasági adót, helyi iparüzési adót, valamint az innovációs járulékot.

A halasztott adó meghatározása a mérlegmódszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek pénzügyi kimutatásokban szereplő könyv szerinti értéke és az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbségeket. A halasztott adó számítása azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbségekre azok visszafordulásakor.

Halasztott adókövetelés csak a jövőben várhatóan rendelkezésre álló adóköteles eredmény mértékéig számolható el, amellyel szemben a követelés felhasználható lesz. A halasztott adókövetéseket minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és csökkentjük azt, ha a kapcsolódó adóelőny realizálása már nem valószínű.

A halasztott adókövetések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára számolják el, és a későbbiekben az eredményben jelenítik meg, amikor a halmozott valósérték-nyereséget vagy -veszteséget megjelenítik az eredményben.

(4.21) Jegyzett tőke

A jegyzett tőke a tulajdonosok által alapításkor, tőkeemeléskor megfizetett elsőbbségi és törzsrészesvények összessége. Jegyzett tőke állományba vétele a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg történik az ott bejegyzett és a létesítő okiratban meghatározott összeggel. A jegyzett tőke értékelése historikus árfolyamon, könyv szerinti értéken történik.

(4.22) Állami támogatások

A Csoport az általa kibocsátott olyan kötvényeket (Additional Tier 1 Capital, kiegészítő alapvető tőke), melyek az IAS 32.16. bekezdésben leírtaknak megfelelően nem eredményeznek jogot fix vagy meghatározható számú pénzegység átvételére, vagy kötelmet annak átadására, tőkeinstrumentumként jeleníti meg a pénzügyi kimutatásaiban.

Amennyiben ezek a kötvények külföldi pénznemben kerülnek kibocsátásra, nem monetáris tétel lévén az IAS 21.23 b) pontja alapján azon az átváltási árfolyamon kell átszámítani funkcionális pénznemre, amely a bekerülési ügylet időpontjában érvényben volt (historikus árfolyam).

(4.23) Állami támogatások

Az állami támogatások alatt az állam (kormányzat és annak szervei) által – különféle feltételek ellenében átadott/nyújtott olyan konkrét erőforrásokat értjük, amelyek a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódnak. Ezeknek több típusa lehet, így: eszközökhöz kapcsolódó támogatások, jövedelemhez kapcsolódó támogatások, elengedhető kölcsönök és kedvező kamatozású hitelek.

Az állami támogatásokat a Csoport csak akkor mutatja ki állami támogatásként, ha kellő bizonyosság van arra, hogy a Csoport eleget tesz a támogatáshoz kapcsolódó feltételeknek és hogy a támogatást meg fogja kapni.

Az állami támogatások kezdeti megjelenítése az IAS 20 standard alapján valós értéken történik. A jövedelmi megközelítés értelmében a Csoport ezeket az eredménnyel szemben számolja el azokban az időszakokban, amikor a kapcsolódó – kompenzálendő – költségeket/ráfordításokat elszámolja.

Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatást a Csoport a bruttó elszámolás módszerével élve halasztott bevételként mutatja ki, és az eszköz élettartama alatt arányosan oldja fel az eredménnyel szemben, mintegy csökkentve így az adott időszak értékcsökkenési költségeit.

(5) A beszámolási időszakban bekövetkezett események

(5.1) Új standardok és értelmezések

A jelen beszámolási időszaktól hatályba lépő, az IASB által közzétett és az EU által elfogadott új és módosított standardok kezdeti alkalmazása

Az alábbi az IASB által közzétett és az EU által elfogadott módosított standardok léptek hatályba a jelen beszámolási időszaktól:

- **IFRS 3 „Üzleti kombinációk” módosításai** – Hivatkozás a keretelvekre – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 16 „Ingtatlanok, gépek és berendezések” módosításai** – Bevételek a rendeltetésszerű használat előtt – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 37 „Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések” módosításai** – Hátrányos szerződések – Szerződés teljesítésének a költségei – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **Különféle standardok módosításai, „Az IFRS-ek továbbfejlesztései (2018-2020-as ciklus)”** – az éves IFRS (IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 és IAS 41) továbbfejlesztési projekt elsősorban az inkonzisztenciák kiszűrésére és a szövegezés pontosítására irányul – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (Az IFRS 1, IFRS 9 és IAS 41 módosításai 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban lépnek hatályba. Az IFRS 16 módosítása egy illusztratív példára vonatkozik, így nincs hatályba lépési dátuma.)

A fenti standardok módosítása nem volt jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

Az IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott, de még nem hatályos új és módosított standardok

Jelen pénzügyi kimutatások elfogadásakor az alábbi IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott standardmódosítások még nem léptek hatályba:

- **IFRS 17 „Biztosítási szerződések” standard**, beleértve az IFRS 17 standard módosításait (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 8 „Számviteli politikák, a számviteli becslések változásai és hibák” standardok módosításai** – Számviteli becslések definíciója (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai** – Számviteli politikák közzététele (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 12 „Nyerésadó” standard módosításai** – Egyetlen ügyletből származó eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IFRS 17 „Biztosítási szerződések” standard módosításai** – az IFRS 17 és az IFRS 9 kezdeti alkalmazása – Összehasonlító információk (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

Az IASB által kibocsátott és az EU által nem elfogadott új és módosított standardok

Az EU által elfogadott IFRS-ek jelenleg nem különböznek jelentősen a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által elfogadott rendeletektől, kivéve az alábbi új standardokat, a meglévő standardok módosításait és új értelmezéseket, amelyeket az EU-ban még nem fogadtak be a pénzügyi kimutatások közzétételének napjáig:

- **IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai** – A rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek besorolása – a hatályba lépés dátuma változott, Hosszú lejáratú kötelezettségek kovenánsokkal (hatályba lép a 2024. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IFRS 16 „Lízingek” standard módosításai** – Lízingkötelezettség eladási és visszlízing ügylet esetén (hatályba lép a 2016. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

- IFRS 14 „Szabályozói elhatárolások” (hatályba lép a 2016. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban) – az Európai Bizottság döntést hozott, mely értelmében a jóváhagyás folyamatot a jelenlegi köztes standardra nem fogja alkalmazni, és megvárja a végső standardot
- IFRS 10 „Konzolidált pénzügyi kimutatások” és IAS 28 „Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések” standardok módosításai – Eszközök eladása, illetve átadása a befektető és annak társult vagy közös vezetőségű vállalkozása között (a hatálybalépés időpontját bizonytalan időre elhalasztották, amíg a kutatási projekt konklúzióra jut a tőke módszerrel kapcsolatban)

A Csoport úgy véli, hogy az új standardoknak elfogadása és a meglévő standardok módosítása nem lesz jelentős hatással a pénzügyi kimutatásaira a kezdeti alkalmazás időszakában.

(5.2) Jelentős események a beszámolási időszakban

MNB intézkedések

Az MNB Monetáris Tanácsának döntése alapján 2022. október 1-jétől módosult a kötelező tartalékokra vonatkozó szabályozás. A módosítás szerint a korábban a tartalékköteles források 1%-át kitevő kötelező tartalék mértéke érdemben növekszik, és naponta teljesítendő, illetve havi átlagban történő megfelelést egyaránt tartalmaz. A kötelező tartalékráta mértéke 5%-ra emelkedik, amely előírásnak napi szinten kell megfelelni, biztosítva ezzel a likviditás tartós lekötését. A minimális 5%-os ráta felett további, maximálisan 5%-os, százalékonként választható ráta került bevezetésre, amivel az MNB további likviditás lekötését teszi lehetővé, emellett kellő rugalmasságot biztosít a hitelintézetek számára a likviditási sokkok kezelésére. A szabadon választott tartalékszint esetében havi átlagban történő megfelelést ír elő a szabályozás. A módosítások a 2022. október 1-jén induló havi tartalékperiódussal léptek hatályba. A Bank 8%-os rátát választott.

Az MNB az alapkamatot az év eleji 2,4%-ról 2022.09.28-ig több lépésben 13%-ra növelte.

A forint jelentős leértékelődésének hatására 2022.10.14-én az MNB bejelentette, hogy az egynapos betéti gyorstender bevezetésével az irányadó kamatot 18%-ra emeli, ami 500 bázispontos azonnali kamatemelést jelentett. Az egynapos fedezett hitel kamata 25%-ra nőtt. Az egyhetes fedezett hiteleszköz felfüggesztésre került. Az alapkamat 13% maradt. A jegybank továbbá vállalta, hogy a következő hónapokban közvetlenül biztosítja az energiaiport fedezése kapcsán felmerülő jelentősebb devizalikviditási igényt.

Az MNB 2022. októberben új betéti eszközt vezetett be. Az eszköz célja a likviditás tartós, egyhetesnél hosszabb lekötésének érdekében, hogy a sterilizációs állomány átlagos futamidejének hosszabbodásán keresztül a rövid hozamok ingadozása mérséklődjön, ami erősíti a monetáris transzmissziót. A betéti eszköz legfeljebb 6 hónapos futamidejű, az MNB hiteloldali műveletei vonatkozásában elfogadható fedezetnek minősül.

Extraprofit adó

A hitelintézeteknek és pénzügyi vállalkozásoknak a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban „Htv.”) szerinti nettó árbevételük alapján szükséges 2022 és 2023 év során extraprofit adót fizetniük. A különadó alapja az adóévet megelőző adóévi éves beszámoló alapján meghatározott nettó árbevétel. A különadó mértéke 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. A 2022. adóévre vonatkozó adókötelezettséget két egyenlő részletben (2022. október 10-ig és 2022. december 10-ig), a 2023. adóévre vonatkozó különadót pedig három egyenlő részletben (2023. június 10-ig, 2023. október 10-ig és 2023. december 10-ig) kell megfizetni. Ezen rendelkezéseket a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások első alkalommal a 2021. december 31-ét követően kezdődő, 2022. július 1-jét magában foglaló teljes adóévére alkalmazzák.

Fizetési moratórium

A fizetési moratórium időtartama alatt lejáró szerződések meghosszabbodnak. A fizetési moratóriumra való tekintettel a Csoport leállította a moratórium hatálya alá tartozó szerződések esetében a törlesztőrészeket, illetve az esedékessé vált kamatok és díjak beszedését. Ezen ügyleteknél a tőke-, kamat-, és díjfizetési kötelezettség elhalasztásra kerül a moratórium utáni időszakra, és azokat majd a futamidő alatt, évente egyenlő részletekben kell megfizetni. A fizetési moratórium lejártát követően a futamidőt oly módon kell meghosszabbítani, hogy a fizetési moratórium lejártát követően esedékessé váló törlesztőrészlet ne haladja meg az eredeti szerződés szerinti törlesztőrészletek összegét.

Moratórium II 2021.11.01-től 2022.07.31-ig tartó szakasza (moratórium 3)

2021-ben a Kormány a fizetési moratóriumot meghosszabbította meghatározott társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások számára 2022.06.30-ig (536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet). 2021.11.01-től a moratóriumot csak azok vehetik igénybe, akik 2021.09.30-án aktuálisan élnek a moratórium lehetőségével és 2021.10.01. és 2021.10.31. között a jogszabályban meghatározott formanyomtatványon nyilatkoznak arról, hogy továbbra is (2021.11.01-től) élni kívánnak a moratóriummal és megfelelnek a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételeknek. A jogosultság pontos feltételeit a 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet 5. §-a határozza meg. A 216/2022. (VI.17.) Korm. rendelet 2022.07.31-ig meghosszabbította a moratóriumnak ezt a szakaszát.

Moratórium II 2022.08.01-től 2022.12.31-ig tartó szakasza (moratórium 4)

A kormány a 216/2022. (VI.17.) Korm. rendelettel meghosszabbította a hitelmoratórium határidejét 2022. december 31-ig. 2022. augusztus 1-től azok az ügyfelek maradtak moratóriumban, akik 2022. július végén is moratóriumban voltak és 2022. július 31-ig, a jogszabályban meghatározott nyilatkozatban kérték a moratórium meghosszabbítását.

2022 decemberében a kormány bejelentette, hogy a moratóriumban lévők száma jelentősen lecsökkent, így nem hosszabbítja meg a moratórium 2022 év végével lejáró hatályát. Ugyanakkor felhívta arra a figyelmet, hogy a kormány segítséget fog nyújtani a tartozások visszafizetésében, a törlesztőrészeket ugyanis a moratórium kivezetése után sem emelkedhetnek.

Agrármoratórium (2022.09.01-től 2023.12.31-ig)

A 2022. évi aszály miatt a 23/2022. (VIII.8.) Kormányrendelet 2022. szeptember 1-től 2023. december 31-ig fizetési moratóriumot biztosít a mezőgazdasági vállalkozók (agrár-vállalkozások, egyéni vállalkozók és mezőgazdasági őstermelők) részére. A fizetési moratórium a 2022. augusztus 31. napján fennálló szerződések alapján már folyósított kölcsönökre vonatkozik.

Kamatstop**Lakossági kamatstop (2022.01.01-től 2023.06.30-ig)**

2021. december 24-én megjelent a 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet, ami rögzíti a lakossági hitelek kamatát (kamatstop).

A rendelet azokra a változó kamatozású, lakossági jelzálog-fedezettű hitelszerződésekre vonatkozik, amelyek referencia-kamatlábhoz (BUBOR) árazottak, 3 évesnél rövidebb, jellemzően 3 vagy 6 hónapos kamatperiódussal. Ha egy ilyen típusú hitel moratóriumban van, akkor is vonatkozik rá a kamatmaximalizálás.

A kormányrendelet értelmében a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 17/D. § (1) bekezdésétől eltérően a referencia-kamatlábhoz kötött jelzáloghitel-szerződések esetén 2022. január 1-jétől 2022. június 30-ig

- a rendelet hatálybalépését követő szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatlábát úgy kell megállapítani, hogy a referencia-kamatláb mértéke, illetve
- a rendelet hatálybalépését megelőző szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatláb mértéke a 2021. október 27. napján érvényes, szerződésben meghatározott referencia-kamatlábánál nem lehet magasabb.

A csoport az elengedett kamat összegével nem növelheti meg sem a tőketartozását, sem a kamattartozását az érintett adósoknak. A csoport 2022.01.01-én (vagy, amennyiben az adott kamatperiódusra vonatkozó referenciakamat kedvezőbb, mint a fenti referenciakamat maximum, akkor azon a napon, amikor az esedékes kamatforduló elérkezik) a rendeletben rögzített referenciakamat alapul vételével, változatlan szerződéses kamatfelár alkalmazása mellett beállítja a jogszabályban meghatározott maximális kamatot az érintett hitelszerződésen.

A kormány a 215/2022. (VI. 17.) Kormányrendelettel 2022.12.31-ig, majd a 390/2022. (X.14.) Kormányrendelettel 2023.06.30-ig meghosszabbította a kamatstop hatályát, illetve 2022. november 1-től a legfeljebb 5 éves kamatperiódusokban rögzített hitelkamattal nyújtott, nem kamattámogatott jelzáloghitel-szerződésekre is kiterjesztette.

KKV kamatstop (2022.11.15-től 2023.06.30-ig)

A kormány a 415/2022. (X. 26.) Kormányrendelettel kamatstopot vezetett be a mikro-, kis- és középvállalkozások részére. A kamatstop a 2022. október 28. előtt kötött, állami támogatással nem érintett, változó kamatozású és forint alapú hitel- és kölcsön-szerződésekre, illetve a pénzügyi lízingszerződésekre vonatkozik. Ennek értelmében az érintett ügyletek kamatozásának alapjául szolgáló referencia-kamatláb 2022. november 15-e és 2023. június 30-a között nem lehet magasabb a 2022. június 28-án érvényes kamatlábánál.

Kamatstop a bankbetétekre (2023.03.31-ig)

A kormány a 471/2022. (XI. 21.) Kormányrendelettel maximalizálja az intézményi befektetők és a lakossági ügyfelek 20 millió Ft feletti betéteinek kamatát. A hitelintézetnél 2023. március 31. napjáig kötött, forintban elhelyezett látra szóló és legfeljebb egy-éves futamidejű betétszerződés alapján a betét összegére fizetett kamat nem haladhatja meg az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság hivatalos honlapján utoljára közzétett 3 hónapos hátralévő futamidővel forgalomba hozott diszkontkincstárjegy aukciós átlaghozamának mértékét. A rendeletet az intézményi befektetők betéteire és a lakossági ügyfelek 20 millió Ft feletti betéteire kell alkalmazni.

Hitelprogramok

A járvány miatt bevezetett hitelprogramokat a (6.2) Hitelkockázat fejezet Hitelportfólióra vonatkozó információk részében ismertetjük.

MNB körlevelek IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről (utoljára módosítva 2021.11.25) és a bankoknak a fizetési moratóriumban lévő hitelek minősítéséről (utoljára módosítva 2022.09.05-én)

2021 során az MNB többször módosította a korábban kiadott vezetői körlevelét az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről. 2022 során ez a körlevél csak az előretételezett információkra vonatkozó iránymutatásul szolgáló makró paraméterek frissítése tekintetében változott. A moratóriumban lévő hitelek minősítéséről szóló körlevelét az MNB 2022-ben kiegészítette a moratóriumban 4-ben és az agrármoratóriumban lévő hitelek kezelésére vonatkozó elvárásokkal.

A Vezetői körlevélben foglaltak való megfelelést a Csoport az alábbiak szerint értékeli.

Vállalati szegmens

A Csoport a 2021-ben indult moratórium 2-be, valamint a 2022-ben indult agrármoratóriuma belépett ügyfeleket az MNB vezetői körlevelében foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon egyedi kockázati monitoring – az esetlegesen megromlott pénzügyi helyzet egyedi vizsgálata - alapján sorolja Stage 2-es kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltek - az EBA moratóriumról szóló, decemberben frissített jelentésének megfelelően - az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a 2021-ben indult moratórium 2-be történő belépés esetén.

A 2021-ben indult moratórium 2, illetve a 2022-ben indult agrármoratórium kezdetekor résztvevő és már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyfelek eleve moratóriumban részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturáltak lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a 2020-ban indult moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan a 2021-ben indult moratórium 2-be kerültek, azon ügyletek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltként sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatta a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén Stage 2-be az ügyletet.

A Csoport a fentiek szerint azonosított pénzügyi nehézség és moratórium 2 részvétel esetén értékvesztés-tesztet (IFRS 9 standard szerinti értékvesztettséget vizsgáló teszt) is végez az esetleges várható nemfizetés megállapítása céljából.

A 2021-ben indult moratórium 3-ba és a 2022-ben indult moratórium 4-be történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltként azonosította az érintett ügyletet és legalább Stage 2-be sorolta. A defaultvizsgálat az értékvesztés-teszt elvégzésével teljesült ezen ügyletek esetében.

A 2022-ben indult moratórium 4 kezdetekor a még teljesítő ügyletek – amelyek ekkor Stage 2-be voltak sorolva, újratárgyaltként jelölve és megemelt Stage 2-es értékvesztéssel tartalékolva – visszafizetésre kerültek. A fennmaradó résztvevő ügyletek Stage 3-ban voltak minősítve, és nem teljesítő-újratárgyaltként jelölve. A Stage 3-as értékvesztésképzés egyedi minősítési (több szcenarióban történő várható megtérülési pénzáram nettó jelenérték számítása) módszerrel történt, konzervatív („banker's case”) szemléletben.

Azon kockázatok fedezetére, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre megfelelő információs bázis a hitelkockázat növekedés értékelésére, illetőleg a modellek újralibrálására, azonban a hitelkockázat jelentős növekedése valószínűsíthető, a Bank management overlay értékvesztést számolt el első ízben 2020-ban, negyedéves felülvizsgálat és értékkiegészítés mellett 2021 és 2022 során.

Lakossági szegmens

A 2021.01.21-én megjelent MNB vezetői körlevelében foglaltak alapján a lakossági szegmensben a Csoport feltételezi, hogy a több, mint 9 hónapja moratórium hatálya alatt lévő ügyfeleknek pénzügyi nehézségei vannak, vagy várhatóan lesznek, ezért Stage 2-be sorolta őket. A moratórium 3 és moratórium 4-re már nem jogosult ügyfeleket a moratóriumból való kilépés után is további 6 hónapig Stage 2-nek minősítette. Ezen kívül a Csoport a moratórium 3 és moratórium 4 induláskor a belépett ügyfelek esetében is vizsgálta az érintett kitétségek nemteljesítő kitétséggé történő besorolásának késedelmes napszámon kívüli más, a CRR 178. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott („unlikely to pay”) feltételek bekövetkezése miatti szükségességét, különös tekintettel arra az esetre, ha az ügyfeleknek megrendült anyagi helyzete munkahely elvesztések okán. Azokban az esetekben amikor a Csoport számára nem áll rendelkezésre megfelelő információ a hitelkockázat növekedés értékelésére, a kockázatok fedezetére

a Csoport management overlay értékvesztést számolt el a moratórium 3-ban és moratórium 4-ben résztvevő ügyletek esetén is, amit rendszeres negyedéves felülvizsgálat követett.

A Csoport ügyfelekkel való együttműködése a rendkívüli helyzet ellenére továbbra is zavartalan, a kapcsolattartás folyamatosan biztosított.

A referencia-kamatlábak reformja

Egy globális, alapvető referenciakamat-reform van folyamatban, melynek célja, hogy bizonyos bankközi kamatlábakat (IBOR) alternatív, majdnem kockázatmentes kamatlábakra cseréljen le („IBOR reform”). A LIBOR kamatlábak jelentős része 2021. december 31. után megszűnik, néhány USD LIBOR futamidő kivételével, melyek 2023. június 30-ig lesznek elérhetőek. Ehelyett Európa-szerte, így Magyarországon is kockázatmentes alternatív (tranzakció alapú vagy hibrid, részben egyéb árazású) bankközi kamatokot vezetnek be. A LIBOR-ral ellentétben az EURIBOR nem szűnik meg, de a számítási módszertana módosul.

A Csoportnak jelentős kitettsége van bizonyos bankközi referenciakamatokban, melyek érintettek a reformban.

A legfőbb kockázatok, amiknek a Csoport az IBOR-reform következtében ki van téve működési kockázatok: például a hitelszerződések újratárgyalása kétoldalú tárgyalások során, a szerződések aktualizálása, az IBOR hozamgörbékét használó rendszerek frissítése, a működési kontrollok felülvizsgálata a reform kapcsán, felügyeleti kockázatok. A pénzügyi kockázatok elsődlegesen a kamatkockázathoz kapcsolódnak.

A Csoport projektet indított az alternatív hozamokra való átállás lebonyolítására. Az átállás az RBI módszertana alapján történik, de két fázisban zajlik:

- 2021-ben a GBP, CHF, EUR, JPY LIBOR reformja,
- 2022-ben az overnight, 1 havi, 3 havi USD LIBOR reformja.

Az első szakaszban a vállalatok, pénzügyi intézmények, magánszemélyek voltak érintettek az átállásban (lakossági ügyfelekkel szemben nem volt érintett kitettség). Az árazási módszertanról közös döntés született az érintett üzleti területeken, de később módosításokra volt szükség az eltérő termékek és ügyféligények miatt.

Az érintett portfólióban alkalmazott új referenciahozamok az alábbiak:

- EONIA -> €STR (Euro Short-Term Rate)
- GBP LIBOR -> SONIA (Sterling Overnight Index Average), egynapos sterling indexátlag
- CHF LIBOR -> SARON (Swiss Average Rate Overnight), svájci átlagos egynapos kamatláb
- USD LIBOR -> SOFR (Secured Overnight Financing Rate), fedezett egynapos finanszírozási ráta
- JPY LIBOR -> TONAR (Tokyo Overnight Average Rate), tokiói átlagos egynapos kamatláb

Az ügyleteknél a Csoport 5 napos visszatekintési periódust alkalmazott, de credit adjustment spreadet nem vett figyelembe. A LIBOR ügyleteket az EU szabályozástól eltérően kezelte a Csoport. A Csoport a számlák esetében sem a visszatekintési periódust, sem a credit adjustment spreadet nem alkalmazta (néhány pénzügyi intézményt kivéve). Helyettesítő záradékot („fallback clause”) nem használt a Csoport, de néhány szerződést kétoldalúan módosított.

A Csoport az ügyfeleket levélben vagy internetbankon keresztül értesítette,

Az overnight, 1 havi és 3 havi LIBOR átállásnál az overnight SOFR-t alkalmazta a Csoport meglévő ügyfeles ügyletek esetén. A meglévő, USD LIBOR-ral szemben kötött kamatcsere ügyletek esetében 2023.06.30 után életbe lépő helyettesítő záradék szerint SOFR plusz felár alapján kerül meghatározásra a változó láb kamata.

Anyabanki döntés értelmében a Csoport 2022 második felétől kezdődően új változó kamatozású USD ügyletet (hitel, betét, derivatív egyaránt) már csak SOFR, illetve Term SOFR bázison köthet.

A Csoport úgy ítéli meg, hogy egy szerződés abban az esetben nem árazódott át alternatív referenciakamatra, ha szerződéses kamatláb továbbra is egy olyan referenciakamathoz van árazva, ami az IBOR reformban érintett, abban az esetben is, ha tartalmaz egy helyettesítő záradékot („fallback clause”) a meglévő IBOR referenciakamat megszűnése esetére.

(6) Pénzügyi kockázatkezelés

(6.1) Bevezetés és áttekintés

A Csoport kamat-, devizaárfolyam-, hitel- és likviditási kockázat kezelésére vonatkozó elveit a felsőbb vezetés és az Igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

A kockázatkezelés az üzleti területektől teljesen függetlenül működik. A nem sztenderd termékeket és szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek esetében a Hitelkockázati Főosztály (CRM - Credit Risk Management Department), a sztenderd termékeket igénybe vevő ügyfelek esetében a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM - Retail Risk Management Department) látja el a hitelkockázat-kezelést. Az egyedi hitelkockázat-elemzés, -minősítés, -bíráló és -monitoring a Hitelkockázati Főosztály feladata; a portfóliószintű hitelkockázat-mérést, a piaci (kamat-, árfolyam-, likviditási-) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály (IRD - Integrated Risk Department) végzi.

A Csoport az alábbi kockázatoknak van kitéve:

- i. Hitelkockázat
- ii. Piaci kockázat
- iii. Likviditási kockázat
- iv. Működési kockázat
- v. Környezeti, irányítási és társadalmi kockázatok

Ez a kiegészítő megjegyzés bemutatja a Csoport fenti kockázatokkal szembeni kitétségét, a kockázatok mérésére és kezelésére vonatkozó céljait, politikáját és folyamatait, továbbá tökemenedzsmétjét.

(6.2) Hitelkockázat

A hitelkockázat egy ügyfél vagy partner szerződéses kötelmének a nemteljesítéséből fakadó pénzügyi veszteség kockázatát jelent. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelem-finanszírozási és lízingtevékenységéből merül fel, de egyes mérlegen kívüli termékekből (például garancia) vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközökből is eredhet.

A hitelkockázat kezelése

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlyja jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelvei (Credit Policy) keretein belül.

A Csoport elsődlegesen cash-flow alapon hitelez, amikor az ügyfél alaptevékenységének előre látható cash-flow-i biztosítják a hitel visszafizetését. Esetenként nagyobb hangsúlyt kap a biztosíték értéke, vagy a finanszírozott projektek jövőbeli bevétele, egy portfólió megtérülési aránya, illetve ezek kombinációja. A hiteldöntések ennek megfelelően az igényelt összeg nagysága, futamideje, a termék típusa, az ügyfél pénzügyi helyzete, nem pénzügyi jellemzői és kilátásai, továbbá a biztosíték alapján születnek.

A hitelkockázat elsősorban a lakossági és vállalati ügyfelekkel, bankokkal és önkormányzati hitelfelvevőkkel folytatott banki tevékenységgel kapcsolatos nemteljesítési kockázatból ered. A nemteljesítési kockázat annak a kockázata, hogy az ügyfél nem lesz képes a szerződés szerinti pénzügyi köteleit teljesíteni. Hitelkockázat eredhet azonban migrációs kockázatból, a hitelezők koncentrációjából, hitelkockázat-mérséklési technikákból és országkockázatból is.

A hitelkockázat a legfőbb kockázati tényező a Csoporton belül, amit a belső és jogszabályi tőkekövetelmények is jeleznek. Így a Csoport egyedi és portfólió alapon is elemzi és figyelemmel kíséri a hitelkockázatot. A hitelkockázat-kezelés és a hitelezési döntések a vonatkozó hitelkockázati politikán, hitelkockázati kézikönyveken, valamint az e célból kifejlesztett eszközökön és folyamatokon alapulnak.

A belső hitelkockázat-ellenőrző rendszer különféle típusú monitoring-intézkedéseket foglal magában, amelyek szorosan beépültek az ügyfél hitelkérelmével kezdődő, a Csoport jóváhagyásán keresztül a hitel törlesztéséig vezető munkafolyamatba.

A hitelkockázatból eredő veszteségek elszámolása egyedi értékvesztés és csoportos értékvesztés képzésével történik. Az utóbbi esetben az értékvesztés azonos kockázati profillal rendelkező hitelekkel álló portfóliók esetében kerül elszámolásra. A lakossági üzletágban az értékvesztés képzése egyes termékportfóliók szerint történik.

Az ügyfelekkel és bankokkal szembeni követelésekkel kapcsolatos hitelkockázat kapcsán az értékvesztés elszámolása a várható veszteség összegében, a csoportszintű standardok alapján történik. Értékvesztés miatti veszteséget akkor kell elszámolni, ha a várhatóan visszafizetésre kerülő tőke- és kamatösszegek diszkontált értéke - a biztosítékok figyelembevételével - nem éri el a hitel könyv szerinti értékét. A portfólió alapú értékvesztés számítása olyan értékelési modell alapján történik, amely a múltbeli veszteségtapasztalat alapján és a gazdasági környezetet is figyelembe véve, jövőbeli gazdasági feltételekre vonatkozó előrejelzések figyelembevételével becslést ad az adott portfóliót alkotó hitelekkel kapcsolatos várható jövőbeli cash-flow-kra.

A Csoport végez integrált céltartalék- és értékvesztés-, tőkekövetelmény-, adózás utáni eredmény előrejelzéseket és stresszteszteket. A makrogazdasági környezetre vonatkozó várakozások alapján statisztikai modellek segítségével felmérjük a nemteljesítési arányokat és ezek fenti mennyiségekre gyakorolt hatását. Az előrejelzés és a stressz scenáriók időtávja 3 év, valamint vizsgáljuk az első és második pilléres tőke megfelelést mind a várható, mind pesszimista forgatókönyvek esetén.

A Csoport átstrukturálással, korai figyelmeztető folyamatok bevezetésével, valamint a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált ügyfeleinek a pénzügyi és reálgazdasági válság okozta pénzügyi nehézségeire.

A koronavírus-járvány és a megnövekedett geopolitikai és energiapiaci kockázatok hatása az átstrukturálás és a nemteljesítés felismerésének gyakorlatára

A krízishelyzet miatti gazdasági válság hatásainak mérséklésére 2021.03.31-ig eldöntött általános állami intézkedések hatálya alatti eseményeket az EBA vonatkozó iránymutatása értelmében a default vonatkozásában a következőképpen kell megítélni:

- A krízis gazdasági hatásainak mérséklésére adott állami vagy állami szerv által nyújtott garancia érvényesítése nem számít default eseménynek.
- A krízis gazdasági hatásainak mérséklése kapcsán hirdetett általános állami („public moratoria”) vagy a Csoport által meghirdetett általános fizetési moratórium („private moratoria”) nem számít fizetési nehézségnek, amennyiben az ilyen típusú programban való részvétel nem haladja meg a 9 hónapot. Ebben a vonatkozásban a Csoport által meghirdetett általános moratóriumnak az számít, amely program az ügyfelek valamely jól meghatározható csoportján belül érvényes és ezen a csoporton belül nem vizsgálja az ügyfelek pénzügyi-gazdasági nehézségeit egyedileg.
- Az előző pont szerinti moratórium hatálya alatt a fizetési késedelem nem értelmezhető, így a 90+ miatti default sem. A fizetési késedelmet a moratórium lezárultát követő új fizetési kötelezettségekhez képest kell vizsgálni.
- Az önmagukban a fentiek szerinti fizetési kötelezettség átütemezéseket a kényszerű ástrukturálások vizsgálatok nem kell figyelembe venni.
- Amennyiben a fentiek szerinti krízis esetén a Csoport kiemelt figyelmet és monitoringot vezet be valamely ügyfelek szorosabb nyomon követésére, az nem számít automatikusan rossz pénzügyi helyzetnek, és így nem eredményez automatikusan értékvesztés-teszt kötelezettséget.
- A Csoportnak ezen ügyfelek vonatkozásában is vizsgálnia kell egyedileg a nehéz pénzügyi helyzetet, az egyéb default okok fennállását, illetve a felsorolt intézkedések hatálya alá nem tartozó szerződések és szerződésmódosítások esetén az általános szabályokat. Ez a (4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzésben kerül bemutatásra.

A fenti feltételektől eltérő állami intézkedések, kiemelten a 2021-es és 2022-es év során indult fizetési haladék és kamatstop programok (moratórium 2 és moratórium 3) nem jelentenek kivételt a standard újratárgyalási és nemteljesítési vizsgálati kötelezettségek alól, ezért a Csoport ezekben az esetekben a standard azonosítási eljárások szerint járt el, összhangban a CRR, az EBA, az RBI csoport, az MNB 39/2016-os rendelete és az MNB vonatkozó körlevelének előírásaival.

Szankciós előírásoknak való megfelelés

A Bank olyan szabályozásokat és eljárásokat alkalmaz, melyek biztosítják a tevékenységére vonatkozó embargóknak és pénzügyi szankcióknak való megfelelést. Továbbá a Bank megfelelő monitoring és screening eszközöket vezetett be, hogy biztosítsa valamennyi szankció betartására vonatkozó szabályoknak való megfelelést, a teljesség igénye nélkül ideértve az UN, az EU és az USA által kivetett szankciókat is.

Lakossági szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

Lakossági szegmens

A Kormány által 2020.03.19-től bevezetett törlesztési (fizetési) moratórium 2021.10.30-ig változatlan formában, majd azt követően 2022.12.31-ig szűkített feltételek alkalmazása mellett meghosszabbításra került. A Csoport rendszeresen felülvizsgálta, illetve a Moratórium igénybevételére vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban módosította az új hitelek kihelyezését célzó hitelteljesítések során ezen ismérv figyelembevételére vonatkozó szabályrendszert. Az ún. Moratórium 3 mindössze az ügyfelek 3%-át érintette bankrendszer szinten, a Csoport lakossági ügyfélállománya tekintetében ez az arány még alacsonyabb. A Covid19 miatt kezdetben szükségessé vált hitelbírálati intézkedések fokozatosan kivezetésre kerültek a 2022 első félévéig tartó gazdasági fellendüléssel szinkronban. Az év második felére jellemző meredek inflációs hatás következményeképp az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező ügyfelek hitelígyénylése során a Csoport óvatosabb megközelítést alkalmaz.

Mikro- és kisvállalati szegmens

Általánosságban elmondható, hogy a Covid19 kapcsán kialakult helyzetre való tekintettel a Csoport óvatosan és kellő körültekintéssel igyekezett eljárni a mikro- és kisvállalati ügyfélkörben is. Rendszeresen áttekintette és felülvizsgálta ügyfélkörének érintettségét és igyekezett minél több és pontosabb információt gyűjteni. Ez a gyakorlat folytatódott a 2022-es évben is, az orosz-ukrán konfliktus és az ebből következő negatív gazdasági események kapcsán.

Az információk gyűjtését a hitelbírálat során a banki rendszerekben elérhető adatok mellett az alábbiakkal bővítettük:

- Mindkét szegmensben a gazdasági környezetre vonatkozó specifikus kérdésekkel kibővített kérdőívet készítettünk, melyeket a hitelezésterjesztésekhez kötelezően csatolni kell. A kérdőív a vállalkozás működésére, árbevétel prognózisra, saját tartalékok mértékére, vevő-szállító kapcsolatokra, finanszírozási igényekre koncentrált. 2022-ben a kérdőívet kibővítettük a vállalkozások energia költségeinek alakulására, az alapanyagok és készletek, valamint a munkaerő költségeire és rendelkezésre állására vonatkozó információkkal. A hitelbírálat során kiemelt figyelmet fordítunk annak vizsgálatára, hogy megnövekedett költségek milyen mértékben befolyásolják a vállalkozás eredményességét rövid- és középtávon, az ügyfelek hogyan tudnak reagálni az emelkedő költségekre, van-e lehetőségük energia megtakarítást elérő beruházásokat eszközölni, és ehhez milyen forrásokat tudnak igénybe venni.
- Mikroszegmensben, társas vállalkozások esetén a 20 millió Ft (egyed, jelen gazdasági környezetben kiemelten sérülékeny iparágakban 10 millió Ft) feletti hiteligényekhez főkönyvi kivonatot is bekérünk, hogy a cég évközi működéséről is megfelelően alátámasztott információkkal rendelkezünk (SE szegmensben ez eddig is része volt a kockázatelemzési dokumentációnak).

A mikro- és kisvállalati portfólió teljesítményét havi rendszerességgel mérjük és értékeljük, a fenti, jelen gazdasági környezetre vonatkozó specifikus szempontokat is figyelembe véve. A monitoring eredmények alapján magas kockázatúnak ítélt ügyfelek esetében proaktívan kezdeményezzük a finanszírozás átalakítását, a rendelkezésre álló kivezető termékek igénybevételével.

Értékvesztés-képzés

A Csoport az MNB által kiadott „Vezetői körlevél az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről” figyelembevételével 2020 novemberében a portfóliószintű management korrekciók, ún. post model adjustment alkalmazása mellett döntött. Ennek hátterében az állt, hogy a fizetési moratórium miatt befagyasztott késedelmes napszámok nem tükrözték a valós várható veszteséget a moratóriumot követő időszakokra vonatkozóan. Emiatt a Csoport a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken (átstrukturált, a moratórium bevezetése előtt már 30 napos késedelemmel rendelkező, illetve, ha az ügyfél fizetése jelentősen csökkent) 100%-os PD paraméterrel kalkulálva 3.346 millió Ft addicionális értékvesztést számolt el 2020-ban, mivel ez az ügyletkör a Csoport várakozása szerint a moratóriumot követően nagy valószínűséggel default státuszba fog kerülni.

2021 márciusában a Csoport kiértékelte a moratórium 2-be lépő ügyfelek pénzügyi helyzetét (és indokolt esetben defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket) és ezzel egyidőben megszüntette a portfóliószintű management korrekciót.

2021 novemberében a Csoport ismételten elvégezte az ügyfelek pénzügyi helyzetének elemzését a moratórium 3-ba lépő ügyfelek körében és a bizonyítottan pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfeleket defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta. Emellett a Csoport újra alkalmazta a portfóliószintű management korrekciókat, mivel azon ügyfelek esetében, akik több, mint 9 hónapot töltöttek moratóriumban és

- lakossági szegmensben nem a Banknál vezetik az elsődleges folyószámlájukat, illetve
- mikrovállalati szegmensben a 25%-nál nagyobb árbevétel-csökkenést elszenvedő ügyfeleknél a Csoport megnövekedett hitelkockázatot azonosított.

Ennek keretében a Csoport 2021-ben 2.772 millió Ft addicionális értékvesztést számolt el.

2022 augusztusában a Csoport újfent megismételte a moratórium 4-be lépő ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és indokolt esetben, ha azóta merült fel információ az ügyfél megrendült anyagi helyzetéről, akkor defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket. Mindezek mellett a Csoport a teljes lakossági moratóriumban tartózkodó ügyletekre alkalmazta a portfóliószintű management korrekciókat. A további addicionális értékvesztés mértéke 133 millió Ft.

Az energiapiaci kockázatok hatása, a növekvő likviditási és profitabilitási nehézségek miatt a Csoport portfóliószintű management korrekciókat hajtott végre mikro- és kisvállalati szegmensben is több alkalommal 2022 során. A szegmensben post model adjustment keretein belül képzett teljes addicionális értékvesztés meghaladta a 1.142 millió Ft-ot.

Vállalati szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

A vállalati szegmensbe tartozó ügyfelek esetén a Csoport rendszeresen áttekinteti és felülvizsgálja ügyfélkörének a jelen makrogazdasági és geopolitikai kockázatok kapcsán fennálló érintettségét és igyekszik minél több és pontosabb információt gyűjteni. A portfólióscreening eredményeképpen a Csoport beazonosított különösen érzékeny ágazatokat, illetve ügyfélcsoportokat (például szállodák, vendéglátás, járműgyártás, kamatérzékeny vállalatok, árfolyamváltozásra érzékeny vállalatok), ahol részletesen és egyedileg is áttekintette a kitétségeit és az iparági kilátásokat, lehetséges forgatókönyveket. A screening azóta is rendszeresen fut a vállalati portfólió vonatkozásában.

A Csoport vállalati és projektfinanszírozási portfóliójában nincs érdemi határon átvélő finanszírozás Oroszország és Ukrajna irányában. Egy ügyfélcsoportot azonosított a Csoport, amely a magyarországi tevékenységén felül részben önálló oroszországi tevékenységet is folytat, mely utóbbi tevékenység nem finanszírozott a Csoport részéről. Az így azonosított egyetlen ügyfélcsoport felé fennálló kitétség nem éri el a vállalati kitétség 1%-át. Indirekt kockázatok nem kerültek azonosításra 2022 folyamán, de teljesen nem zárható ki esetleges továbbterjedési hatások megjelenése 2023-ban (pl. jövőbeni szankciók, ellátási láncok sérülése ld. gáz, kőolaj).

Emellett az RBI csoport 2022-ben felülvizsgálta az érvényes hitelezési politikáját és az alábbi pontok mentén módosította:

1. Az iparági jól kidolgozott módszertan szerint, rövid- és hosszútávú kilátások figyelembevételével, egységes szempontrendszer részletes vizsgálata mellett történik. Ennek eredményeképpen az iparági kockázati mátrix alapján a szektorok magas/közepes/alacsony kockázati kategóriákba sorolhatók és ennek megfelelően a hitelezési politika a következők szigorításokkal él:
 - Magas kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: meglévő ügyfelekkel az új ügyletkötés, illetve hosszabbítások különös óvatossággal kezelendők és kivételes esetben jóváhagyhatóak, új ügyfelek akvizíciója kerülendő.
 - Közepes kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: hosszabbításokra sor kerülhet, azonban új ügyletek csak akkor köthetők, ha az érzékenységvizsgálat alapján az ügyfél árbevételének visszaesése esetén a Csoport nem számít az ügyfélminőség jelentős romlására. Az érzékenységvizsgálat megfelelő dokumentációja a döntéshozatal során kritikus fontosságú.
 - Alacsony kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: normál üzletmenet folytatása az érvényben lévő hitelezési politikával összhangban, azonban a kockázatelemzés és jóváhagyási folyamat kiemelt fókusszal kell, hogy bírjon az ügyfél potenciális Covid19-sérülékenységére nézve.
2. A Csoportnál érvényben lévő általános és finanszírozás típusa tekintetében specifikus vállalati hitelezési irányelvek felülvizsgálata és kiigazítása:
 - a) az általános hitelezési szabályok kiegészítése
 - az RBI által kezdeményezett és a fentiekben bemutatott változtatások alkalmazása,
 - az ügyfelek kockázati profilját vizsgálni kell a Covid19-sérülékenység szempontjából, mind a kereslet/kínálat volumenének mind az ellátási lánc potenciális sérülése tekintetében,
 - vizsgálni kell a költségstruktúra flexibilitását, melyek a következő időszakban esedékes fix költségek,
 - az ügyfél pénzügyi helyzetének elemzése során mérlegelni kell a rövid távú likviditását (képes-e fedezni a 6-9 hónap belül keletkező kiadásait),
 - vizsgálni kell a tulajdonosi helyzetét, valószínűségét,
 - amennyiben szükséges, további finanszírozás csak akkor nyújtható, ha a megnövekedett adósságszolgálat még megfelel a Csoport kockázatvállalási politikájában megtalálható eladósodottsági referenciaértékeknek és a megterülés elsődleges forrásból biztosítható,
 - ha az eladósodottsági referenciaértékek jelentősen sérülnek, akkor az PWO ügyfélstátuszt von maga után,
 - a fizetési moratórium lehetőségével élő ügyfelek esetében a szerződéses futamidő hosszabbodása miatt az előterjesztésekben szereplő limitek érvényességét és összegét meg kell vizsgálni és szükség esetén kiigazítani.
 - b) a specifikus hitelezési szabályok kiegészítése
 - tőkeáttételes tranzakciók: új MBO (management-buy-out) ill. felvásárlás/kivásárlás célú ügyletek különös körültekintéssel finanszírozhatóak,
 - árfolyam-, kamat- és hitelderivatívák limitjei: a margin-call folyamatokat be kell tartani, kieső vagy csökkenő árbevétellel rendelkező ügyfelek könnyen túlfedezetté és ezáltal az alapinstrumentum változásának ismét kitétté válhatnak, ennek felmérése a limit előterjesztések szerves részét kell, hogy képezze (különösen Covid-PWO státusz esetén), a visszafizetési moratórium által érintett ügyletek kapcsán kötött kamatswapok az ügyfél és a Csoport közötti bilaterális megegyezés alapján módosítandóak,
 - tőkepiaci ügyletekhez kapcsolódó áthidaló kölcsönök: a Csoport nem fogad be új előterjesztést,
 - nem projekthez kapcsolódó, ingatlanfejlesztők számára nyújtott fedezetlen finanszírozás: a Csoport csak különös körültekintéssel fogad be új előterjesztést,
 - ingatlanfinanszírozás: a Csoport különös körültekintéssel fogad be új előterjesztést.
3. Új ügyletekre vonatkozó előírások érvénybe léptetése:
 - a Csoport kizárólag szelektív alapon, nem a 2. pontban említett Covid19 által kedvezőtlenül érintett iparágakban finanszíroz,
 - a Csoport folyamatban lévő ügyek esetében is szelektív megközelítést alkalmaz (figyelemmel a potenciális vagy várt Covid19 hatásokra),
 - hosszabb és jó banki múlttal rendelkező ügyfelek esetében, amennyiben kockázati profiljuk stabil, hitelösszeg emelés is jóváhagyható az átmenetileg felmerülő likviditási nehézségek áthidalása érdekében,
 - más bankoknál fennálló tartozás refinanszírozása nem kizárt, azonban elsősorban alacsony kockázatú és a Covid19 által kevésbé érintett iparágak esetében jöhet szóba, figyelemmel az ügyfél hitelvisszafizető képességének Covid19 tekintetében történő alapos elemzésére.

Értékvesztés-képzés

A Csoport az értékvesztés-képzését a piaci körülmények több módon is befolyásolták. A makrogazdasági kilátások alakulása az év folyamán többször is aktualizált RBI elemzési részlegének előrejelzésein keresztül (elsősorban GDP, munkanélküliségi ráta, infláció, államkötvény-hozamok, rövidtávú kamatok, kereskedelmi ingatlanok árváltozása) közvetlenül is érintette a Stage 1 és Stage 2 értékvesztést. Sem 2021-ben, sem 2022-ben nem jelentkezett romlás az egyedi ügyletek kockázati profiljában, így értékvesztés-növekedést nem eredményezett sem a Covid19 elhúzódó hullámainak hatása, sem a környező országokban fennálló geopolitikai helyzet, illetve a hazai gazdaság lassulása.

Ugyanakkor a Csoport azzal is szembesült, hogy ezen események olyan új helyzetet teremtettek, amit a meglévő hitelkockázati modelljei nem tudnak kellő pontossággal kezelni és a várható veszteség előrejelzésére is csak korlátozottan alkalmasak. Ezért a Csoport 2022-ben újramodellezte a makrogazdasági adatok értékvesztésre gyakorolt hatását, áttérve olyan új modellre, mely sokkal realisztikusabban tükrözi a jelenlegi állapotot, és egy prudensebb tartalékolási szintet eredményez. Ezzel párhuzamosan a Csoport az értékvesztés-képzésben 2022-ben és 2021-ben is alkalmazta az úgynevezett management overlay értékvesztés, post model adjustment lehetőségét.

A post model adjustment modell különböző kockázati tényezők mentén beazonosított iparágakra modell feletti értékvesztést allokál annak függvényében, hogy azok mennyire kitettek ezen tényezőknek (pl. ellátási lánc nehézségeknél, energiaár- és anyagár-növekedésnek, munkaerőpiaci szűkösségnek, kamatpálya emelkedésének). A modell dinamikus módon, a felsorolt kockázati faktorok függvényében az ügyletenként becsül ceteris paribus várható ratingromlás valószínűségét és ehhez kapcsolódóan várható defaultvalószínűségét és várható veszteségnövekedés valószínűsítettét.

A megemelkedett hitelkockázati profil azonosítására szolgáló (Stage 2) indikátorok is kiegészítésre kerültek a nem modellezett kockázatok Covid szempontokat is figyelembe vevő indikátorral. Az iparági besorolás alapú post model adjustment alapján Stage 2-be kerültek átsorolásra azon ügyletek, amelyekre a modell szignifikáns ratingromlást valószínűsít, így esetükben a várható hitelezési veszteség a teljes futamidő alatt várható veszteséget fedi le. A moratóriumba belépő ügyletek – ha nem volt egyéb, megemelkedett hitelkockázatot jelző trigger – automatikusan nem kerültek átsorolásra Stage 2-be. Ugyanakkor, ha az ilyen ügyfél ratingje jelentősen romlott vagy, hitelkockázati státusza PWO vagy Covid-PWO volt, akkor esetükben a Stage 2 besorolás és értékvesztés-képzés került alkalmazásra.

Hitelminősítés folyamata

A vállalati ügyletek, projektcégek, áru- és kereskedelemfinanszírozással foglalkozó cégek és önkormányzati ügyletek kockázattertelése és ügyfélminősítése egyedi értékelésen és minősítésen alapul, rendszeres pénzügyi monitoringgal és éves limitmegújítással mellett. A finanszírozás hitellimiten alapul, ügyletszinten csak egyszerű jóváhagyási módszerrel.

Magánszemélyek, privátbanki ügyletek, valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

A belső ügyfélminősítési kategóriák a következők:

- **Minimális kockázatú:**
Nem lakossági portfólió: Ez a besorolás a külsőleg legjobb minősítésű (AAA) vállalatok számára van fenntartva, valamint egyéb speciális esetekre, amelyeket minimális kockázatúnak tekintenek (például a kormányhoz kapcsolódó társaságok, külső minősítő által AAA-nak minősített OECD országok).
Lakossági portfólió: Ez a besorolás a legjobb minősítésű ügyletek számára van fenntartva.
- **Kiváló minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Minden egyéb ügyfél számára ez a legjobb elérhető minősítési kategória. A kiváló jövedelmezőségre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetők. Az ebben a kategóriában szereplő vállalatoknak erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: A kiváló jövedelemre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetők.
- **Nagyon jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Nagyon erős jövedelmezőségre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó vállalatoknak szintén erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük és piaci helyzetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelmi helyzetre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó ügyleteknek megnyugtató a pénzügyi helyzetük.
- **Jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud. Jó a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelme és szociodemográfiai helyzete alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud.

- **Átlagos minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Ésszerű mérlegszerkezet kielégítő tőkebázissal.
Lakossági portfólió: Megfelelő hitelkapacitása és szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható.
- **Elfogadható minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben. Korlátozott finanszírozási rugalmasság.
Lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmi helyzet és megfelelő szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben.
- **Alacsony hitelképességű:**
Nem lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsony jövedelmezőséggel rendelkeznek és korlátozott a pénzügyi rugalmasságuk. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését. Üzleti fundamentumaik átlag alattiak és bizonyos helyeken gyengeségeket mutatnak.
Lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek és hitelkapacitásuk korlátozottabb. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését.
- **Gyenge hitelképességű/átlag alatti:**
Nem lakossági portfólió: Gyenge jövedelmezőségű és gyenge finanszírozási szerkezetű társaságok. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.
Lakossági portfólió: Alacsony a jövedelme és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.
- **Kétes / magas nemteljesítési kockázatú:**
Nem lakossági portfólió: Nagyon gyenge jövedelmezőségű és problémás finanszírozási szerkezetű társaságok. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.
Lakossági portfólió: Nagyon alacsony jövedelmezőségű és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.
- **Default:**
Nemteljesítés. A pénzügyi kötelezettségeket nem tudták vagy várhatóan nem fogják tudni teljes egészében határidőre teljesíteni.
- **Besorolatlan:**
Nem lakossági portfólió: A besorolatlan kitételek a vállalati szektorban többségükben a társasági portfóliónak a standard megközelítés alá eső alszegmense (575/2013/EU rendelet 150 cikkelye), így definíció szerint nincsen belső ügyfélminősítésük. (pl.: peresített kötelezettség).
Lakossági portfólió: A besorolatlan kitételeket a lakossági szektorban többnyire a negatív számlaegyenlegek (külön szabály szerint 100%-os értékvesztést képez rájuk a Csoport), kódolatlan ügyletek, elhanyagolható számosságban adathiba következményeképp nem minősített ügyletek és a standard megközelítés alá eső private és babaváró hitelek jelentik, illetve a mikrovállalkozások bizonyos hitelei. Másrészt a lakossági portfólióban ugyanebbe a kategóriába sorolódnak a leányvállalatok által harmadik félnek nyújtott hitelek.

A következő táblázat tartalmazza a közzétételek céljaira meghatározott pénzügyieszköz-osztályokat, illetve a hitelkereteket és pénzügyi garanciák pénzügyi instrumentum osztályok egyeztetését a megfelelő mérlegsorokkal. A „Céltartalékok” mérlegsoron a hitelkeretekre képzett és pénzügyi garanciákkal kapcsolatos várható hitelezési veszteségek jelennek meg.

2022.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakö- vetelések közpon- ti bankokkal szemben és egyéb látra- szóló beté- tek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az ered- ményel szemben valós érté- ken értékel- t, nem keres- kedési célú pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogyó jö- vedelemmel szemben valós érté- ken értékel- t pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	Céltar- talékok***	Összesen
Készpénz	52.780	0	0	0	0	0	0	0	52.780	
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	732.133	0	0	0	0	0	529.132	0	1.261.265	
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	125.450	0	0	0	1.709.279	0	1.834.729	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	20.245	388	0	0	305.785	442.419	0	768.837	
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	525	578	0	0	65	0	0	1.168	
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	0	6.237	6.237	
Származékos eszközök	0	162.341	0	0	0	0	0	0	162.341	
Összesen	784.913	183.111	126.416	0	0	305.850	2.680.830	6.237	4.087.357	

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 688.768 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

2021.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakö- vetelések közpon- ti bankokkal szemben és egyéb látra- szóló beté- tek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az ered- ményel szemben valós érté- ken értékel- t, nem keres- kedési célú pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogyó jö- vedelemmel szemben valós érté- ken értékel- t pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	Céltar- talékok***	Összesen
Készpénz	54.091	0	0	0	0	0	0	0	54.091	
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	428.398	0	0	0	0	0	1.007.462	0	1.435.860	
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	97.771	0	0	0	1.437.459	0	1.535.230	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	43.272	627	195	0	351.897	225.587	0	621.578	
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	6.141	543	0	0	63	0	0	6.747	
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	0	4.546	4.546	
Származékos eszközök	0	65.529	0	0	0	0	0	0	65.529	
Összesen	482.489	114.942	98.941	195	0	351.960	2.670.508	4.546	3.723.581	

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 399.910 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

A Csoport kitettségeinek hitelminősége

Az alábbi táblázatok eszközosztályonként tartalmaznak információt a pénzügyi eszközök, valamint a kihasználatlan hitelkeretek és garanciák hitelminőségéről. Azoknál a pénzügyi eszközöknél, amelyek amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogyó jövedelemmel szemben valós értéken értékelték, az egyes hitelminősítési kategória sorokban a bruttó könyv szerinti értékek szerepelnek. Azoknál az instrumentumoknál, amelyek az eredménnyel szemben valós értéken értékelték, a sorok a könyv szerinti értéket tartalmazzák. A garanciák és kihasználatlan hitelkeretek esetén az egyes hitelminősítési kategória sorokban a garantált összeg, illetve a hitelkeret összege szerepel.

(millió Ft)	2022.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Híteligzésekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	5.633	0	0	0	0	0	0	0	0	5.633
Kiváló minősítésű	1.068.489	0	0	0	0	0	0	0	0	1.068.489
Nagyon jó minősítésű	158.820	25.283	0	0	0	0	0	0	0	184.103
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Átlagos minősítésű	1.491	0	0	0	0	0	0	0	0	1.491
Elfogadható minősítésű	99	0	0	0	0	0	0	0	0	99
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	181	0	0	0	0	0	0	0	0	181
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	1	1.337	0	0	0	0	0	0	0	1.338
Bruttó érték	1.234.714	26.620	0	0	0	0	0	0	0	1.261.334
Értékvesztés állomány	-48	-21	0	0	0	0	0	0	0	-69
Könyv szerinti érték	1.234.666	26.599	0	0	0	0	0	0	0	1.261.265
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	3.230	425	0	0	0	0	0	0	1.476	5.131
Kiváló minősítésű	9.080	382	0	0	0	0	0	0	1.389	10.851
Nagyon jó minősítésű	408.406	11.953	0	0	0	0	0	0	10.645	431.004
Jó minősítésű	214.638	188.389	0	43	0	0	0	0	7.259	410.329
Átlagos minősítésű	276.558	137.309	0	314	0	0	0	0	5.441	419.622
Elfogadható minősítésű	100.564	155.543	0	642	0	0	0	0	1.592	258.341
Alacsony hitelképességű	36.982	87.285	0	535	0	0	0	0	601	125.403
Gyenge hitelképességű	2.108	5.693	0	0	0	0	0	0	0	7.801
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	4.673	26.864	0	909	0	0	0	0	243	32.689
Default	0	0	62.067	2.709	0	0	0	0	156	64.932
Besorolatlan	32.501	8.450	1.739	53	0	0	0	0	96.648	139.391
Bruttó érték	1.088.740	622.293	63.806	5.205	0	0	0	0	125.450	1.905.494
Értékvesztés állomány	-11.266	-31.416	-25.725	-2.358	0	0	0	0	0	-70.765
Könyv szerinti érték	1.077.474	590.877	38.081	2.847	0	0	0	0	125.450	1.834.729
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	29.223	0	0	0	388	29.611
Kiváló minősítésű	33.860	0	0	0	28.377	0	0	0	100	62.337
Nagyon jó minősítésű	376.920	0	0	0	223.127	0	0	0	19.702	619.749
Jó minősítésű	18.811	0	0	0	15.696	0	0	0	0	34.507
Átlagos minősítésű	6.636	1.207	0	0	6.904	0	0	0	88	14.835
Elfogadható minősítésű	4.825	0	0	0	93	734	0	0	355	6.007
Alacsony hitelképességű	0	583	0	0	0	0	0	0	0	583
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	1.240	0	0	0	1.240
Default	0	0	0	0	0	0	1.094	0	0	1.094
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	441.052	1.790	0	0	303.420	1.974	1.094	0	20.633	769.963
Értékvesztés állomány	-372	-51	0	0	-182	-176	-345	0	0	-1.126
Könyv szerinti érték	440.680	1.739	0	0	303.238	1.798	749	0	20.633	768.837
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	1.877	0	0	0						1.877
Kiváló minősítésű	16.945	152	0	0						17.097
Nagyon jó minősítésű	146.430	3.884	0	0						150.314
Jó minősítésű	149.441	40.151	0	0						189.592
Átlagos minősítésű	167.974	73.615	0	0						241.589
Elfogadható minősítésű	61.890	55.765	0	0						117.655
Alacsony hitelképességű	13.307	14.069	0	0						27.376
Gyenge hitelképességű	1.298	11.322	0	0						12.620
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	66	440	0	0						506
Default	1	0	15.075	0						15.076
Besorolatlan	9.077	2.554	0	0						11.631
Bruttó érték	568.306	201.952	15.075	0	0	0	0	0	0	785.333
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegágon)	-1.731	-2.405	-2.101	0	0	0	0	0	0	-6.237
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									0	0
Kiváló minősítésű									122.919	122.919
Nagyon jó minősítésű									29.391	29.391
Jó minősítésű									4.214	4.214
Átlagos minősítésű									4.053	4.053
Elfogadható minősítésű									1.105	1.105
Alacsony hitelképességű									585	585
Gyenge hitelképességű									1	1
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú									0	0
Default									0	0
Besorolatlan									73	73
Könyv szerinti érték									162.341	162.341

(millió Ft)	2021.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	2.067	0	0	0	0	0	0	0	0	2.067
Kiváló minősítésű	1.329.538	0	0	0	0	0	0	0	0	1.329.538
Nagyon jó minősítésű	88.358	15.002	0	0	0	0	0	0	0	103.360
Jó minősítésű	199	0	0	0	0	0	0	0	0	199
Átlagos minősítésű	402	0	0	0	0	0	0	0	0	402
Elfogadható minősítésű	0	301	0	0	0	0	0	0	0	301
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Bruttó érték	1.420.565	15.303	0	0	0	0	0	0	0	1.435.868
Értékvesztés állomány	-6	-2	0	0	0	0	0	0	0	-8
Könyv szerinti érték	1.420.559	15.301	0	0	0	0	0	0	0	1.435.860
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	15.181	4.032	0	0	0	0	0	0	999	20.212
Kiváló minősítésű	70.294	6.466	0	21	0	0	0	0	4.207	80.988
Nagyon jó minősítésű	287.570	48.222	0	17	0	0	0	0	5.313	341.122
Jó minősítésű	214.662	80.730	0	159	0	0	0	0	4.187	299.738
Átlagos minősítésű	300.919	104.874	0	643	0	0	0	0	2.830	409.266
Elfogadható minősítésű	93.807	48.725	0	736	0	0	0	0	782	144.050
Alacsony hitelképességű	28.549	84.231	0	398	0	0	0	0	181	113.359
Gyenge hitelképességű	3.380	12.196	0	174	0	0	0	0	45	15.795
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	1.223	6.747	0	205	0	0	0	0	109	8.284
Default	0	1	67.832	3.661	0	0	0	0	276	71.770
Besorolatlan	8.728	868	2.299	23	0	0	0	0	78.842	90.760
Bruttó érték	1.024.313	397.092	70.131	6.037	0	0	0	0	97.771	1.595.344
Értékvesztés állomány	-3.345	-22.726	-30.879	-3.164	0	0	0	0	0	-60.114
Könyv szerinti érték	1.020.968	374.366	39.252	2.873	0	0	0	0	97.771	1.535.230
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	32.103	0	0	0	0	32.103
Kiváló minősítésű	35.676	0	0	0	25.870	0	0	0	35.942	97.488
Nagyon jó minősítésű	168.127	4.462	0	0	263.179	7.772	0	0	7.662	451.202
Jó minősítésű	7.761	0	0	0	13.191	0	0	0	0	20.952
Átlagos minősítésű	6.874	0	0	0	8.650	0	0	0	117	15.641
Elfogadható minősítésű	2.873	0	0	0	1.258	0	0	0	373	4.504
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	221.311	4.462	0	0	344.251	7.772	0	0	44.094	621.890
Értékvesztés állomány	-156	-30	0	0	-86	-40	0	0	0	-312
Könyv szerinti érték	221.155	4.432	0	0	344.165	7.732	0	0	44.094	621.578
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	11.850	1.330	0	0						13.180
Kiváló minősítésű	37.859	3.357	0	0						41.216
Nagyon jó minősítésű	114.848	43.915	0	0						158.763
Jó minősítésű	112.381	16.631	0	0						129.012
Átlagos minősítésű	139.412	26.773	0	0						166.185
Elfogadható minősítésű	47.475	16.987	0	0						64.462
Alacsony hitelképességű	15.337	9.541	0	0						24.878
Gyenge hitelképességű	372	3.240	0	0						3.612
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	66	1.204	0	0						1.270
Default	0	0	15.472	0						15.472
Besorolatlan	2.089	2.973	65	0						5.127
Bruttó érték	481.689	125.951	15.537	0	0	0	0	0	0	623.177
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérleghasonlóságon)	-734	-998	-2.814	0	0	0	0	0	0	-4.546
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									1	1
Kiváló minősítésű									54.246	54.246
Nagyon jó minősítésű									2.174	2.174
Jó minősítésű									2.824	2.824
Átlagos minősítésű									5.179	5.179
Elfogadható minősítésű									378	378
Alacsony hitelképességű									627	627
Gyenge hitelképességű									0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú									4	4
Default									83	83
Besorolatlan									13	13
Könyv szerinti érték									65.529	65.529

A következő táblázat a Csoport kitétségeinek hitelminőségét mutatja be szektoronkénti bontásban:

(millió Ft)	2022.12.31.								Összesen
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	942.735	0	0	0	-5	0	0	0	942.730
Államháztartások	8.785	9.421	0	0	-6	-3	0	0	18.197
Hitelintézetek	286.769	17.293	0	0	-43	-17	0	0	304.002
Pénzügyi vállalatok	15.382	2.473	0	0	-13	-2	0	0	17.840
Nagyvállalatok	728.115	457.269	42.006	0	-3.233	-10.573	-13.915	0	1.199.669
Kis- és középvállalatok	38.861	40.238	1.427	0	-129	-238	-295	0	79.864
Lakossági									
Háztartások	284.404	104.622	16.820	5.190	-7.571	-18.328	-9.701	-2.358	373.078
ebből jelzálog	234.496	72.757	11.291	5.016	-3.419	-8.688	-6.269	-2.235	302.949
Mikrovállalatok	18.403	17.597	3.553	15	-314	-2.276	-1.814	0	35.164
Összesen	2.323.454	648.913	63.806	5.205	-11.314	-31.437	-25.725	-2.358	2.970.544

(millió Ft)	2021.12.31.								Összesen
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	1.230.193	0	0	0	0	0	0	0	1.230.193
Államháztartások	14.919	0	0	0	-1	0	0	0	14.918
Hitelintézetek	184.299	15.303	0	0	-6	-2	0	0	199.594
Pénzügyi vállalatok	31.882	0	0	0	-10	0	0	0	31.872
Nagyvállalatok	645.887	272.139	41.811	0	-1.487	-9.487	-12.605	0	936.258
Kis- és középvállalatok	50.918	15.502	1.335	0	-182	-117	-279	0	67.177
Lakossági									
Háztartások	258.288	101.099	22.349	6.037	-1.485	-12.143	-14.934	-3.164	356.047
ebből jelzálog	201.006	75.567	15.988	5.780	-796	-8.288	-10.198	-2.958	276.101
Mikrovállalatok	28.492	8.352	4.636	0	-180	-979	-3.061	0	37.260
Összesen	2.444.878	412.395	70.131	6.037	-3.351	-22.728	-30.879	-3.164	2.873.319

Hitelportfólióra vonatkozó információk

Magyar Nemzeti Bank „Növekedési Hitelprogram”

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemekeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), melynek célja kifejezetten a kis- és középvállalkozások kedvezményes hitelhez való juttatása.

2016-ban tovább bővül a program és elindult annak harmadik szakasza, mely két pillérből áll. A harmadik szakasz

II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású EUR/HUF csereügylet (CIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező kis- és középvállalatok (KKV) részére.

Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, 0%-os kamatozású fedezett hitelt nyújt, tehát előfinanszírozást nem nyújt. A maximális futamidő a beruházási hiteleknél, az EU támogatás előfinanszírozásánál és a kiváltó hitel esetében 10, a forgóeszköz hitelek esetében 1 év lehet. A bankok legfeljebb évi 2,5 százalékos hiteldíjat számolhatnak fel. A hitel igényelhető beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU támogatás előfinanszírozásra, illetve deviza hitelek kiváltására.

Az NHP keretében kapott források és folyósított hitelek nem piaci kondíciók mellett kötött ügyletnek minősülnek. Az IFRS 9.5.11A és a B5.1.2A-ban foglaltakkal összhangban, ebben az esetben a Csoport meghatározza a valós érték különbözetet, ami a futamidő alatt amortizálásra kerül a kamateredménybe.

Egyik MNB Növekedési Hitelprogram keretében sem köthető már új KKV szerződés (a legfrissebb Növekedési Hitelprogram Hajrá esetében sem, 2021.09.30. napját követően), ide nem értve az eltérő kereskedelmi banktól történő, a kiváltandó hitellel azonos Hitelprogram keretrendszerén belüli, meghatározott szabályok szerinti hitelkiváltást.

Növekedési Hitelprogram Hajrá

A koronavírus-járvány negatív gazdasági hatásainak tompítása, a hitelpiaci zavarok elkerülése érdekében az MNB 2020. április 20-án elindította a Növekedési Hitelprogram részét képező Növekedési Hitelprogram Hajrá (NHP Hajrá) konstrukciót 1.500 milliárd Ft keretösszeggel, melyet a Monetáris Tanács 2020. november 17-i döntésével 1.000 milliárd Ft-tal, 2.500 milliárd Ft-ra emelt. Az elhúzó járványhelyzet kedvezőtlen gazdasági hatásait és a konstrukció iránt, a kkv-k részéről jelentkező számottevő finanszírozási igényt figyelembe véve a Monetáris Tanács az NHP Hajrá keretösszegének 3.000 milliárd Ft-ra történő megemeléséről döntött 2021-ben.

A program keretében a jegybank 0 %-os kamatozású, legfeljebb 20 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a hitelintézeteknek, melyet a bankok fix, évi maximum 2,5%-on adhatnak tovább kölcsön, illetve pénzügyi lízing formájában a hazai KKV-k részére. A program keretében az alábbi hitelcélok finanszírozhatóak: forgóeszközhitel, beruházási hitel, támogatás-előfinanszírozás, hitelkiváltás.

2022 év végén a fent leírt NHP programok állománya 113.162 millió Ft volt (2021: 134.426 millió Ft NHP refinanszírozási állománnyal rendelkezett a Csoport).

Garantiqa Krízis Garanciaprogram

A koronavírus-járvány hazai cégekre gyakorolt negatív hatásainak enyhítésére a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. „Garantiqa Krízis Garanciaprogram” néven 2.200 milliárd Ft keretösszegű, kedvező feltételrendszerrel rendelkező programot indított a hazai KKV-k és nagyvállalatok számára, mely keretében 90 százalékos mértékű kezességvállalást biztosít. A kezességvállaláshoz 90 %-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A program 2022. június 30-ig él. 2020 októberében a Krízis Garanciaprogram egy új terméke, a Garantiqa Krízis Garanciaprogram Investment Hitelgarancia is bevezetésre került, amely maximum 10 éves futamidejű, KKV-knak nyújtott beruházási hitelekhez vehető igénybe (80%-os maximális készfizető kezességvállalással, 90%-os mögöttes állami viszontgaranciával).

Garantiqa Krízis 2 Garanciaprogram

Az orosz-ukrán konfliktus, valamint az azzal összefüggésben az EU és a nemzetközi partnerek által elfogadott szankciók, továbbá az Oroszország által hozott ellenintézkedések következtében kialakuló vállalati fizetési nehézségek és likviditási problémák kezelése, a vállalati működőképesség visszaállítása és megőrzése érdekében a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. Garantiqa Krízis 2 Garanciaprogram néven, a hazai KKV-k számára 80%-os mértékű kezességvállalási programot indított el. A kezességvállaláshoz 85%-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A Garantiqa által a Krízis 2 Garanciaprogram Investment Hitelgarancia is bevezetésre került, amely maximum 15 éves futamidejű, KKV-knak nyújtott beruházási hitelekhez vehető igénybe.

Széchenyi Kártya Plusz Program

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez az MNB biztosít refinanszírozási forrást az NHP Hajrá keretében, ennek köszönhetően, ill. a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt fix kamatozással, alacsony kamat- és költség-szint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz

A hitel célja a hiteligenylo/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Mikro- és kisvállalkozások önállóan is igényelhetik Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel igénylése nélkül. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

Széchenyi Kártya Újraindítási Program (GO)

A program a GO! termékek vonatkozásában 2022. június végén lezárult.

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel (GO)

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel (GO)

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel (GO)

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Beruházási Hitel (GO)

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fejlesztési célú beruházási hitel átmeneti támogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitelügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80% vagy 90%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor.

Széchenyi Kártya Újrindítási program (MAX)

2022. augusztus 1-jén indult a kormány új Széchenyi Kártya Program MAX néven futó finanszírozási terméke, amely állami támogatással, a jelenlegi piaci körülmények között rendkívül kedvező kamatozással elérhető, kkv-szektorra célzó hitelprogram. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással. A biztosítéki háttérrel a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezességvállalása erősíti.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel MAX

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel MAX

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel MAX (ideértve az Energiahatékonyságot javító alkonstrukciót is)

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fejlesztési célú beruházási hitel válságtámogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitelügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor. Max. 400 millió HUF összegű hitel, maximum 10 év futamidőre, állami kamattámogatás mellett fix 1,5% kamattal igényelhető.

Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) Krízisprogram

A magyar Kormány az 1195/2020. (2020.04.30-án kelt) határozatában döntött az AVHGA Krízis Agrárgarancia Program elindításáról, melynek célja az agrár és vidéki mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások hitelhez jutási feltételeinek javítása magasabb, akár 90%-os kezességvállalási mérték mellett, átmeneti támogatási jogcímen. A kezességvállaláshoz 90%-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A programban való részvételt először 2020.12.31-ig megkötött hitelügyletekhez hirdették meg, majd ezt többször módosították és jelenleg 2022.06.30-ig meghosszabbították. A Program keretében nyújtott kezességvállalás olyan hitelekhez kapcsolódhat (forgóeszközhitel, folyószámlahitel és beruházási hitel), amelyek maximum 6 éves futamidejűek és a hitelösszeg nem haladja meg a vállalkozás 2019. évi teljes árbevételének 25%-át vagy a 2019. évi éves bérköltségének kétszeresét, illetve kellően indokolt esetben a vállalkozás 18 havi likviditási szükségletét.

A program 2022.06.30-án lezárult.

Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) - KRÍZIS AGRÁRGARANCIA PROGRAM II.

Az Európai Bizottság 2022. június 17-én (SA.102986 ügyszámon) hagyta jóvá az új hitelgarancia programot. Az új orosz-ukrán átmeneti támogatási jogcímen keresztül a Bizottság nem plusz forrást biztosít, hanem az AVHGA kedvezményes díjú kezességvállalását teszi szélesebb körben lehetővé, ezzel bővülnek a finanszírozási lehetőségek. Az új jogcím a Covid19 kapcsán bevezetett átmeneti támogatási jogcím helyébe lépett és 2022. év végéig a Krízis Program II. szakasza keretében igényelhető, ezzel segítve az orosz-ukrán konfliktus okozta válság és az ahhoz kapcsolódó szankciók miatt nehéz helyzetbe került élelmiszerágazatot. Az alapítványi kockázatvállalás mértéke legfeljebb 90% (85%-os állami viszontgarancia mellett), a díj mértéke 0,25%, és maximum 6 éves futamidejű ügyletekhez kapcsolódhat. A kezességgel biztosított összeg vállalkozásonként nem haladhatja meg a vállalkozás elmúlt három lezárt üzleti évben elért átlagos teljes éves árbevételének 15%-át, vagy a támogatás iránti kérelem benyújtásának hónapját megelőző 12 hónap energiaköltségének 50%-át; de kellően indokolt esetekben a 12 havi likviditási szükségletét is elérheti.

EXIM Kárenyhítő Program

A koronavírus-járvány negatív hatásainak ellensúlyozására és a hazai gazdasági szereplők kárenyhítése céljából az EXIM Kárenyhítő Programcsomagot indított az exportáló, a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. Az EXIM Kárenyhítő program 2021. december 31-én lezárult. A programcsomag három pillérből állt.

1. EXIM Kárenyhítő Hitelprogram

A program célja forgóeszköz-finanszírozás (legfeljebb 3 évre), beruházási és befektetési hitel (legfeljebb 6 évre), valamint lízingfinanszírozás (legfeljebb 6 évre) biztosítása 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix, KKV-k esetén 2,5%, nagyvállalat esetén 2%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

2. EXIM Kárenyhítő Hitelfedezeti Program

A program keretein belül 100%-os állami viszontkezességgel biztosított készfizető kezesség igénybevételére van lehetőség 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára nyújtott hitelek biztosítékeként. Forgóeszköz-finanszírozás esetén maximum 3, beruházás finanszírozása esetén maximum 6 éves futamidejű hitel mögé nyújtanak készfizető kezességet KKV-k és small mid-cap vállalkozások (maximum 499 fő foglalkoztatott) esetén 80%-ban, ezt meghaladó méretű vállalatok esetében 50%-ban (de egyedi esetben az EXIM Hitelbizottsága 90%-os mértékű kezességet is jóváhagyhat). 300 millió Ft összeget el nem érő kezesség jóváhagyása gyorsított eljárás keretében történik.

3. EXIM Kárenyhítő Hitelbiztosítási Program

Exportőröknek nyújt segítséget rövid lejáratú, halasztott fizetésű vevőköveteléseik maximum 95%-os biztosításával. A program „újdonsága”, hogy átmeneti jelleggel piaci kockázat biztosítására is igénybe vehető.

EXIM Fordulat KKV beruházási hitelprogram

A koronavírus-járvány kitörése következtében kialakult romló üzleti körülmények utáni újraindulás támogatása, az ehhez szükséges fejlesztési igények refinanszírozására indította el az EXIM a Fordulat KKV beruházási hitelprogramot a KKV méretű exportáló, a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. A program célja beruházási hitel biztosítása (legfeljebb 10 évre) a 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került KKV méretű társaságok számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix: 2,5%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

Az EXIM Fordulat KKV beruházási hitelprogram 2022. június 30-án lezárult.

Lakossági termékek

A Kormány december végi döntésével 2024. végéig meghosszabbította a babaváró hitel igénybevételi, illetve az új lakások vásárlásához kapcsolódó ÁFA-visszaigénylés lehetőségét. Ezek mellett továbbra is elérhető a kamattámogatott lakáshitel, illetve a CSOK támogatás, amely a lakások megvásárlása során önerőként is figyelembe vehető. Változás viszont, hogy a kamattámogatott otthonfelújítási kölcsön, illetve vissza nem térítendő támogatás 2022 év végén megszűnt, illetve mindenki számára véget ért a törlesztési moratórium lehetősége is.

MNB Zöld Otthon Program (ZOP)

Az MNB zöld eszköztár-stratégiájának részeként a Növekedési Hitelprogram (NHP) keretében elindult NHP Zöld Otthon Program a zöld lakáshitel piac létrejöttét segíti elő. Ezen konstrukciót kizárólag zöld és új lakások megvásárlásának, építésének finanszírozására lehetett igénybe venni. Az MNB 300 milliárd Ft-od kamatmentes refinanszírozási forrást biztosított a hitelintézeteknek, amelyet azok maximum 2,5 százalékos kamat mellett hitelezhettek tovább. A folyósítás 2021. év végén indult és 2022.03.29-ig lehetett igényelni.

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok

A Csoport POCL eszközállományának jelentős része a 2014. évi XXXVIII. Törvény („Kúria törvény”), a 2014. évi XL. Törvény („Elszámolási törvény”) valamint a 2014. évi LXXVII. Törvény („Forintosítási törvény”) hatálya alá tartozó hitelek a 2015. évi CXLV. Törvényben elrendelt egyes fogasztóbarát kölcsönszerződések fixált árfolyamon történt forintosítása kapcsán történt devizaváltás okán került a könyvekbe.

A portfólióval kapcsolatos változások

2022-ben a hitelintézetekkel szembeni kitettség csökkent (2022: 1.261 milliárd Ft, 2021: 1.421 milliárd Ft).

2022-ben a vállalati szegmensben a portfólió növekedése mellett (2022: 1.323 milliárd Ft, 2021: 1.053 milliárd Ft) a nemteljesítő hitelek állománya is növekedett (2022: 43,3 milliárd Ft, 2021: 41,4 milliárd Ft).

A hozzávetőleges 1,3 milliárd Ft növekedést a nemteljesítő portfólión három ellentétes hatás eredője okozta: körülbelül 6,6 milliárd Ft workout tevékenységből származó megtérülés csökkentő hatása mellett kb. 4,9 milliárd Ft új nemteljesítő állományt ismert fel a Csoport, a standard azonosítási folyamatok következtében, amely növelő hatást a forint gyengülése miatt a teljes nem teljesítő portfólión elszámolt átértékelési különbözet kb. 3 milliárd Ft-tal tovább növelte. Az új nemteljesítő állomány nagyságrendjét két egyedi ügylet határozta meg (összesen 4,5 milliárd Ft), ahol a Csoport a jövőbeni pénzáram bizonytalanságai miatt döntött a nemteljesítő státusz mellett. Az események egyedi, szisztematikus portfólióromlás vagy annak jelei egyáltalán nem láthatók a nemteljesítő portfólióban.

A nemteljesítő hitelek aránya a vállalati szegmensben 2,4%-ra csökkent a 2021 év végi 2,8%-ról.

A vállalati portfólió esetében az év során felülvizsgálatra kerültek a jövőbe tekintő markogazdasági változók PD-re való hatásának tekintetében, ennek eredményeképpen a stage 2-be sorolt állomány nőtt a kapcsolódó PD romlások miatt.

A lakossági és kisvállalati portfólióban állománybővülés volt 2022-ben is (2022: 573,3 milliárd Ft, 2021: 526,3 milliárd Ft). A lakossági szektorban mind a jelzáloghitelek, mind a fedezetlen termékcsoportban nőtt az állomány, a fedezetlen termékek közül a kötelezően valós értéken értékelt babaváró hitel állomány. A nemteljesítő állományok nagysága csökkent (2022: 21,5 milliárd Ft, 2021: 30,3 milliárd Ft). A lakossági szegmensben a nem minősített (besorolatlan) állomány nőtt (2021: 130,8 milliárd Ft, 2021: 86,9 milliárd Ft), melynek legnagyobb részét a babaváró hitelek teszik ki.

Várható hitelezési veszteségek

Az amortizált bekerülési értéken, illetve egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt eszközök értékvesztésének megállapítása a számviteli politikában leírtak szerint történik, lásd a (4.11.5) A pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzést.

A kockázatkezeléshez szükséges hitelkockázati kitettség meghatározása összetett feladat és modellek alkalmazását igényli, mivel a kitettség változik a piaci feltételek, a várható cash-flow és az idő múlásának függvényében. A portfólió hitelkockázatának felmérése további becsléseket tartalmaz a default valószínűség, a default esetén várható veszteség arányok és az ügyfelek közötti nemteljesítési korrelációk valószínűségének tekintetében. A Csoport a hitelkockázatot a nemteljesítési valószínűség (PD), a kockázati kitettség (EAD) és a nemteljesítésből származó várható veszteség (LGD) felhasználásával méri. Ez az elsődlegesen használt megközelítés az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteségek mérésére vonatkozóan.

A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülésekből származó pénzáramok ügyleti effektív kamatlábbal történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több scenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés scenáriókhöz tartozó pénzáramlások valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

Az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó jövedelemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztések mérése olyan terület, amely komplex modelleket és jelentős előfeltételezéseket igényel a jövőbeni gazdasági feltételekre és a hitelek viselkedésére vonatkozóan. A várható hitelezési veszteségek számviteli követelményeinek alkalmazása során jelentős becslések az alábbiak:

- a jelentős hitelkockázat-növekedési kritériumainak meghatározása,
- megfelelő modellek és feltételezések kiválasztása a várható hitelezési veszteségek meghatározására vonatkozóan,

- megfelelő számú és súlyozású jövőbeni scenárió meghatározása az egyes terméktípusokra, piacokra, valamint a hozzájuk kapcsolódó várható hitelezési veszteségekre vonatkozóan,
- portfóliók képzése a hasonló pénzügyi eszközökből a várható hitelezési veszteségek mérésére érdekében.

A lakossági portfóliókban (magánszemély és mikrovállalati) a PD becslés alapvetően homogén szegmensek és termékportfóliók vonatkozásában történik, míg az LGD becslés ennél jellemzően granulárisabb (homogén fedezetű portfóliók).

A nem lakossági portfólió esetében a PD becslés szegmens szinten történik, míg az LGD becslés ennél több paraméterrel kalkulál (szegmens, termék, fedezettség ténye és mértéke).

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A fizetéképtelenség valószínűsége azt a valószínűséget jelenti, hogy a hitelfelvevő nem teljesíti pénzügyi kötelezettségeit az elkövetkező 12 hónap során vagy a kötelezettség fennmaradó élettartama alatt. Non-retail szegmensek esetében általánosságban elmondható, hogy a nemteljesítés élettartam- valószínűségének számítása a CRR 178. cikke szerinti nemteljesítés szabályozásának 12 hónapos időtartamú, konzervatív margintól megtisztított valószínűségéből indul ki. (A CRR. 178.cikke szerinti nemteljesítés definíciója alapján nemteljesítő minden IFRS9 szerint értékvesztett eszköz, valamint minden nemteljesítő eszköz értékvesztettnek minősül.)

Lakossági szegmensek esetében az ügyletek teljes élettartamára vonatkozó nemteljesítési valószínűség számítás történik, a havi marginális nemteljesítési és visszafizetési valószínűségek modellezésével. Negatív számlaegyenlegek esetében a Csoport a teljes követelésre értékvesztést képez, így a PD és LGD értéke is 100%.

Ezt követően különféle statisztikai módszerek kerülnek alkalmazásra annak becsléséhez, hogy az alapértelmezett jellemzők (többek között rating, késedelem) hogyan alakulnak a kezdeti felismeréstől kezdve a kölcsön vagy hitelportfólió teljes élettartama alatt. A jellemző kockázati profil historikus adatokon és paramétereken alapul.

A Csoport a következő szegmensekre használ statisztikai modelleket az előre tekintő információk beépítésére a PD-be:

- szuverén, a helyi és regionális kormányzatok, a biztosítótársaságok és a kollektív befektetési vállalkozások,
- vállalati ügyfelek, projektfinanszírozás és pénzügyi intézmények,
- lakossági (magánszemély és mikrovállalat).

A korlátozott információk esetén, amikor egyes bemeneti értékek nem állnak rendelkezésre teljeskörűen, csoportosításra, átlagolásra és összehasonlító adatok alkalmazására kerül sor a számítások elvégzéséhez.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átlagos PD-eket. Az átlagos PD-k meghatározása során a portfólió szintű management korrekció hatását nem vette figyelembe a Csoport.

2022.12.31.	Átlag PD	
	Nem lakossági	Lakossági
Minimális kockázatú	0,01%	0,23%
Kiváló minősítésű	0,04%	0,26%
Nagyon jó minősítésű	0,16%	0,54%
Jó minősítésű	0,36%	0,89%
Átlagos minősítésű	1,44%	2,35%
Elfogadható minősítésű	2,92%	4,44%
Alacsony hitelképességű	7,12%	7,93%
Gyenge hitelképességű	13,15%	13,80%
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	23,24%	34,91%
Besorolatlan	1,72%	2,44%

Nemteljesítéskor várható veszteségráta (LGD)

A nemteljesítéskor várható veszteségráta a Csoport várakozása a veszteség mértékére vonatkozóan. A nemteljesítéskor várható veszteségráta partner- és terméktípustól függően eltérő.

Non-retail szegmensek esetében tekintettel az elérhető adatok mennyiségére és a non-retail szegmensek portfólión belüli súlyára a modellezési feladatokat az RBI látja el:

- vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozás, a pénzintézetek és biztosítótársaságok, ill. a helyi és regionális kormányzatok esetében a Csoport saját LGD becsléseket használ a tapasztalt megtérülési adatok figyelembevételével,
- szuverén adósságok nemteljesítéskor várható vesztesége piaci információs források felhasználásával kerül megállapításra,
- befektetési alapok esetében tapasztalati bedőlések hiányában szakértői alapon a tőkeszámításhoz figyelembe vett fedezetlen LGD használt.

Az LGD paraméterek meghatározásához az anyavállalati modellezés adatot gyűjt a csoporttagoktól, melyet az egyes entitások küldenek ki külön-külön a központi adatbázisokba. Ezután a központi modellezés a kapott adatokat, valamint az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az LGD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

Az alkalmazott saját becsléseken alapuló LGD értékekbe a makrogazdasági előrejelzések is beépítésre kerültek, és a Csoport az LGD értékek esetében három scenárió súlyozott átlagaként kalkulált értéket használ a várható veszteség számszerűsítése során.

Lakossági szegmens esetén az LGD becslés a Csoport által gyűjtött megtérülési adatokon alapul. A modellezést a Csoport termékenként saját hatáskörben végzi az RBI által jóváhagyott módszertan alapján, a modellt az RBI validálja. Általánosságban elmondható, hogy a Csoport a CRR szerinti nemteljesítéskori veszteségráta konzervatív elemektől megtisztított értékét használja értékvesztés-képzés során. Negatív számlaegyenlegek esetében az LGD 100%.

Kockázati kitettség nemteljesítéskor (EAD)

A kockázati kitettség meghatározása azon összegek figyelembevételével történik, amelyre a Csoport követelésként tekint egy várható nemteljesítési időpontban, a következő 12 hónap vagy a teljes élettartam során. A 12 hónapos és élettartamra vonatkozó kitettség meghatározása a várható visszafizetési jellemzők alapján történik, amely terméktípusonként változik. Az amortizálódó termékek és a bullet típusú hitelek esetében a 12 hónapos vagy élethosszig tartó szerződéses visszafizetési kötelezettségeken alapul. Adott esetben a számítás során figyelembevételre kerülnek az előtörlesztésre/refinanszírozásra vonatkozó feltételezések is, ha ez releváns.

A Csoport nem lakossági szegmensek tekintetében az ún. magas bedőlési valószínűségekkel rendelkező vállalati és SMB portfólió esetében végez saját becsléseket a mérlegen kívüli tételek nemteljesítéskori várható kitettségének számszerűsítése érdekében. Az alkalmazott hitelkonverziós faktorok rülírozó és nem rülírozó kitettségek esetében különböző módszertannal vannak számszerűsítve, a kapcsolódó modellezési feladatokat az RBI végzi. Ennek folyamata megegyezik az LGD paraméterek modellezésénél már vázolt folyamattal. Azaz az egyes entitások adatot küldenek a központi adatbázisokba, majd a központi modellezés ezt és az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az EAD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

A lakossági portfóliók tekintetében a kockázati kitettség meghatározása havi szinten történik a jövőbeli várható tőketörlesztések figyelembevételével. Revolving típusú ügyletek esetében a kitettség a hitelkonverziós faktor (CCF) figyelembevételével kerül meghatározásra a következőképpen: $EAD = \text{kihasznált keret} + \text{ki nem használt keret} * CCF$. A revolving ügyletek várható élettartama statisztikai módszerekkel kerül megbecslésre, aminek segítségével ezen terméktípusok esetén is tudunk lejáratig tartó várható veszteséget kalkulálni.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végzett, és meghatározta a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat és a várható hitelezési veszteségeket az egyes portfóliók tekintetében.

Ezek a gazdasági változók és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhatnak. Ezen elemzés során szakértői becslést is alkalmaztak. E gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehetőleg legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatását a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozzák meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a default rátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

A várható veszteséget befolyásoló legfontosabb makrogazdasági feltételezések a következők:

- Vállalati portfóliók: bruttó hazai termék, munkanélküliségi ráta, hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama, kereskedelmi ingatlanok árváltozása, 3 havi referenciakamat.
- Lakossági portfóliók: bruttó hazai termék, lakásárindex, referenciakamat, inflációs ráta.

Az alapgazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, (a három forgatókönyv súlyozása: 25% optimista, 50% alap, 25% pesszimista scenárió), a várható eltérések megragadása érdekében. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő scenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes scenáriók súlyozása (50% az alappálya, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2022-ben változatlan maradt.

Bruttó hazai termék	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	2,38%	4,27%	4,27%
	Alap	1,00%	3,50%	3,50%
	Pesszimista	-1,54%	2,09%	2,09%
Munkanélküliségi ráta	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	3,37%	3,60%	3,10%
	Alap	4,80%	4,40%	3,90%
	Pesszimista	6,22%	5,19%	4,69%
Referenciakamat	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	11,21%	6,17%	4,80%
	Alap	11,71%	6,45%	5,08%
	Pesszimista	13,67%	7,54%	6,17%
Hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	6,69%	6,90%	6,73%
	Alap	7,76%	7,49%	7,33%
	Pesszimista	10,90%	9,24%	9,07%
Inflációs ráta	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	17,95%	7,05%	5,85%
	Alap	15,70%	5,80%	4,60%
	Pesszimista	13,07%	4,34%	3,14%
Lakásárindex	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	7,52%	11,07%	16,07%
	Alap	2,00%	8,00%	13,00%
	Pesszimista	-3,32%	5,05%	10,05%
Kereskedelmiingatlan-árindex	Szcenário	2023	2024	2025
	Optimista	8,80%	6,50%	6,50%
	Alap	2,50%	3,00%	3,00%
	Pesszimista	-4,64%	-0,97%	-0,97%

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulások valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak vannak kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan.

Érzékenységvizsgálat

Az alábbi táblázat a Stage 1 és Stage 2-es értékvesztés és céltartalék összegeket mutatja az egyes szcenáriók szerint súlyozva (25/50/25%) és az egyes forgatókönyvek szerinti teljes összeget:

2022.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	42.611	47.081	55.629
2021.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	28.430	26.004	27.170	31.049

Az alábbi táblázat a teljesítő kitettségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitettség Stage 1-ben szerepelne (12 havi nemteljesítés rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitettségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2022.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	40.043	-8.055
2021. 12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	28.430	20.135	-8.295

Az alábbi táblázat a teljesítő kitétségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitétség Stage 2-ben szerepelne (élettartam alatti nem-teljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitétségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2022.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	64.162	16.064
2021.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	28.430	40.787	12.357

Értékvesztések és céltartalékok alakulása

A következő táblázat a várható hitelezési veszteségekre képzett értékvesztések és céltartalékok alakulását (a céltartalék és értékvesztés állomány nyitó és záró értékének pénzügyi instrumentum osztályonként való egyeztetését) mutatja:

Várható hitelezési veszteségek tárgyévi alakulása

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2022.01.01.	Keletkeztetésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszer-tan aktuálisításából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2022.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	6	17	-7	31	0	0	1	48	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.345	5.257	-1.944	5.671	-1.225	8	154	11.266	26
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	242	109	-62	264	0	0	1	554	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.593	5.383	-2.013	5.966	-1.225	8	156	11.868	26
Stage 1 összesen	3.593	5.383	-2.013	5.966	-1.225	8	156	11.868	26
Hitelintézetekkel szembeni követelések	2	11	0	8	0	0	0	21	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	22.726	3.635	-3.474	2.756	5.241	-2	534	31.416	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	70	1	-203	359	0	0	0	227	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	22.798	3.647	-3.677	3.123	5.241	-2	534	31.664	0
Stage 2 összesen	22.798	3.647	-3.677	3.123	5.241	-2	534	31.664	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	30.879	3.661	-8.342	2.659	-3.905	-114	887	25.725	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	345	0	0	0	345	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	17.969	828	-3.961	697	-3.905	-110	-28	11.490	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	12.909	2.833	-4.382	2.307	0	-4	917	14.580	0
Stage 3 összesen	30.879	3.661	-8.342	3.004	-3.905	-114	887	26.070	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	60.434	12.691	-15.940	13.226	46	-111	1.614	71.960	26
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	734	1.597	-1.271	701	-39	0	9	1.731	0
Stage 2	998	295	-449	1.267	272	0	22	2.405	0
Stage 3	2.814	36	-436	-327	-37	0	51	2.101	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	4.546	1.928	-2.156	1.641	196	0	82	6.237	0

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2022.01.01.	Keletkezésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszertan aktualizálásából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2021.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	2	9	-5	-1	0	0	1	6	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	1.586	1.173	-894	2.173	-693	-9	9	3.345	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	47	93	-29	116	0	0	15	242	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	1.635	1.275	-928	2.288	-693	-9	25	3.593	0
Stage 1 összesen	1.635	1.275	-928	2.288	-693	-9	25	3.593	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	2	0	0	0	2	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	19.326	4.358	-5.027	4.620	-564	-2	15	22.726	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	278	0	0	-194	0	0	-14	70	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	19.604	4.358	-5.027	4.428	-564	-2	1	22.798	0
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stage 2 összesen	19.604	4.358	-5.027	4.428	-564	-2	1	22.798	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	26.674	6.221	-13.044	11.068	-4	-357	321	30.879	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	13.411	395	-4.531	8.782	-4	-101	18	17.970	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	13.263	5.826	-8.513	2.286	0	-256	303	12.909	0
Stage 3 összesen	26.674	6.221	-13.044	11.068	-4	-357	321	30.879	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	16
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	16
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen									
	51.583	11.854	-22.484	20.756	-1.261	-376	362	60.434	16
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	254	196	-142	440	-16	0	2	734	0
Stage 2	1.183	934	-898	-207	-18	0	4	998	0
Stage 3	4.019	282	-2.232	798	0	0	-53	2.814	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	5.456	1.412	-3.272	1.031	-34	0	-47	4.546	0

*A Csoport a korábban leírt összegek későbbi megtérüléseit a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” eredménykimutatás-soron mutatja be.

2022-ben és 2021-ben egyes lakossági becslési módszertanok változását a „Becslési módszertan aktualizálásából származó változás” oszlop mutatja. A módszertani változásokat a koronavírus-járvány hatása a hitelkockázat kezelésére fejezetben mutatjuk be részletesen.

A hitelezési veszteségek éves változását bemutató összes mozgás tartalmazza „Pénzügyi eszközök értékvesztése” között elszámolt értékvesztés mellett az értékvesztett (Stage 3-as) ügyletekhez kapcsolódó nettó kamatszámítás miatt a nettó kitettségben megjelenő korrekciót a hitelkockázat változásából származó változás között, amely az eredményben az „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel” soron csapódik le (2022: 6.108 millió Ft, 2021: 7.139 millió Ft). A „Pénzügyi eszközök értékvesztése” eredményrész a fentiekén kívül még tartalmazza az ügyletek eladásából, leírásából származó kivezetés összegét (2022: 3.567 millió Ft, 2021: 6.272 millió Ft), amelyek nagyvállalati nagy egyedi tételeket és lakossági csomagokat is magukba foglalnak, illetve az értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok megtérüléséből származó eredménynövekedést (2022: 1.682 millió Ft, 2021: 1.252 millió Ft).

A Csoport bizonyos leírt pénzügyi eszközeivel kapcsolatosan továbbra is végez behajtási tevékenységet. Az ilyen pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szerződéses követelés összege 2.840 millió Ft (2021: 3.495 millió Ft).

Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek

2022-ben is sor került olyan szerződésmódosításra, amely nem vezetett a pénzügyi eszközök kivezetéséhez. Az ilyen módon módosított és élettartami várható hitelezési veszteséggel érintett pénzügyi eszközök módosítás előtti amortizált bekerülési értéke 129.825 millió Ft (2021: 203.977 millió Ft) volt, nettó módosítási vesztesége 6.227 millió Ft (2021: 1.554 millió Ft) volt, ennek legnagyobb része (2022: 294 millió Ft, 2021: 726 millió Ft) a moratóriumba belépett ügyletek cash-flow-jának jelentéérték változásából eredő veszteség, továbbá a kamatstopban érintett ügyletek cash-flow-jának jelentéérték változásából eredő veszteség (2022: 6.523 millió Ft, 2021: 962 millió Ft).

A hiteltörlesztési moratóriummal érintett kitétségeket az alábbi táblázat mutatja be:

2022.12.31 (millió Ft)	Teljesítő			Nemteljesítő			Összes teljesítő és nemteljesítő
	Összes teljesítő	ebből: Stage 2	ebből: átstrukturált	Összes nem teljesítő	ebből: fizetésre valószínűsíthetően nem kerülő nem késedelmes vagy késé- delmes <= 90 nap	ebből: átstrukturált	
Háztartások	9.552	8.982	1.409	5.922	5.343	5.887	15.474
ebből: lakóingatlanl fedezett	6.218	6.218	861	4.371	3.851	4.366	10.589
Nem pénzügyi vállalatok	2.668	1.445	1.263	23.712	23.712	23.664	26.380
ebből: kis- és középvállalkozások	2.611	1.442	1.263	1.528	1.528	1.492	4.139
ebből: kereskedelmi ingatlanl fedezett	0	0	0	19.286	19.286	19.271	19.286
Egyéb	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó könyv szerinti érték	12.220	10.427	2.672	29.634	29.055	29.551	41.854
Értékvesztés	-2.235	-2.229	-388	-10.907	-10.504	-10.867	-13.142
Nettó könyv szerinti érték	9.985	8.198	2.284	18.727	18.551	18.684	28.712

2021.12.31 (millió Ft)	Teljesítő			Nemteljesítő			Összes teljesítő és nemteljesítő
	Összes teljesítő	ebből: Stage 2	ebből: átstrukturált	Összes nem teljesítő	ebből: fizetésre valószínűsíthetően nem kerülő nem késedelmes vagy késé- delmes <= 90 nap	ebből: átstrukturált	
Háztartások	14.661	14.658	1.090	8.341	22.004	8.265	23.002
ebből: lakóingatlanl fedezett	10.084	10.080	836	6.479	15.684	6.465	16.563
Nem pénzügyi vállalatok	1.376	1.349	877	21.974	23.299	21.960	23.350
ebből: kis- és középvállalkozások	859	831	428	1.817	2.625	1.802	2.676
ebből: kereskedelmi ingatlanl fedezett	71	71	20	17.375	17.443	17.374	17.446
Egyéb	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó könyv szerinti érték	16.037	16.007	1.967	30.315	45.303	30.225	46.352
Értékvesztés	-2.667	-2.667	-247	-11.900	-13.753	-11.832	-14.567
Nettó könyv szerinti érték	13.370	13.340	1.720	18.415	31.550	18.393	31.785

A teljes bruttó könyv szerinti értékből a 2022-ben a moratórium alatt meg nem fizetett összeg 21.086 millió Ft (2021: 36.468 millió Ft).

A fizetési moratóriummal érintett szektorok bruttó kitétségeit az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2022.12.31	2021.12.31
Ingatlan	228	268
Belföldi kereskedelem	550	761
Egyéb, főleg szolgáltatás	19.539	18.055
Pénzügyi tevékenység	0	242
Közigazgatás	0	0
Bányászat	0	0
Feldolgozóipar	3.066	3.328
Mezőgazdaság	2.728	52
Közlekedés, hírközlés	168	473
Építőipar	101	171
Energiaipar	0	0
Infrastruktúra	0	0
Háztartások	15.474	23.002
Összesen	41.854	46.352

A fizetési moratórium miatt megváltozott cash-flow-k hatásából eredő veszteséget az alábbi táblázat részletezi:

(millió Ft)	2022	2021
Háztartások	-172	-674
ebből: lakóingatlanl fedezett	-44	-464
Nem pénzügyi vállalatok	-122	-48
ebből: kis- és középvállalkozások	-15	-45
ebből: kereskedelmi ingatlanl fedezett	-105	-23
Egyéb	0	-4
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó összesen	-294	-726

Hitelek újratárgyalta feltételekkel

Az újratárgyalta feltételek melletti hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt. Ilyen esetekben a szerződés eredeti feltételeit azért változtatják meg, hogy segítsék az ügyfelet a pénzügyi nehézségből való kilábalásban.

A Csoport által használt újratárgyalási (forborne) definíció az EBA (EU) 2015/227 szabályozáson alapul.

Nem lakossági: A vállalati, önkormányzati ügyfelekkel és költségvetési szervekkel szembeni követelések minden típusú kitettsége lehet az újratárgyalás alapja (hitelek, folyószámlakeretek, kötvények, garanciák, faktorkeretek és egyéb pénzügyi eszközök).

A Csoport a nem lakossági hitelek esetén azon ügyleteket tekinti átstrukturáltként, amelyek esetében nehéz pénzügyi helyzet miatt az ügyletek kényszerű újratárgyalására kerül sor, melynek során az ügyfél olyan könnyítésekben (engedményben) részesül az új szerződés keretében, amit a Csoport számára a nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel a teljes megtérülést célozva nyújt, és amely intézkedést normál üzleti helyzetben más adós számára nem nyújtana.

Az engedmények (concessions) jellemző esetei: a futamidő meghosszabbítása, revolving/rulírozó hitel átalakítása amortizálódó hitellé, türelmi idő biztosítása, standstill megállapodás, kamattőkésítés, kedvező árazás, pénzügyi kötelezettségvállalástól való eltekintés, tőke- vagy kamatelengedés, régi ügylet kiváltása. A gyakorlatban a korábbi évekhez hasonlóan legtöbbször futamidő és törlesztő részlet átütemezés és amortizálódóvá alakítás fordul elő.

A Csoport a 2021-ben indult moratórium 2-be, valamint a 2022-ben indult agrármoratóriumba belépett ügyleteket az MNB vezetői körlevelében foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon egyedi kockázati monitoring – az esetlegesen megromlott pénzügyi helyzet egyedi vizsgálata – alapján sorolja átstrukturált kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltöttek – az EBA moratóriumról szóló, decemberben frissített jelentésének megfelelően – az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a 2021-ben indult moratórium 2-be történő belépés esetén.

A 2021-ben indult moratórium 2, illetve a 2022-ben indult agrármoratórium kezdetekor résztvevő és már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyletek eleve moratóriumban részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturáltként lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a 2020-ban indult moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan a 2021-ben indult moratórium 2-be kerültek, azon ügyletek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltként sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatta a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén átstrukturált kategóriába az ügyletet.

A 2021-ben indult moratórium 3-ba és a 2022-ben indult 4-be történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltként azonosította az érintett ügyletet és legalább Stage 2-be sorolta.

A 2022-ben indult moratórium 4 kezdetekor a még teljesítő ügyletek – amelyek ekkor Stage 2-be voltak sorolva, átstrukturáltként jelölve – visszafizetésre kerültek. A fennmaradó résztvevő ügyletek Stage 3-ban voltak minősítve, és nem teljesítő-átstrukturáltként jelölve.

A **lakossági hitelek** minden típusa (személyi hitelek, hitelkártyák, folyószámlakeretek, jelzáloghitelek) képezheti az újratárgyalás alapját. Az újratárgyalás két fő típusa:

- a Csoport által kívánt újratárgyalási módok, és
- kormányzati programok.

Az ügylet akkor tekintendő türelmi intézkedéssel érintettnek, azaz forborne-nak a fentiek alapján, ha

- az ügyfél nehéz pénzügyi helyzetben van és
- az adott ügylet kondícióiban, feltételeiben olyan, az ügyfél részére a lent nevesített engedmény (concessions) nyújtására vonatkozó módosítás(ok) történt(ek) (kiváltás vagy módosítás formájában), amelyeket normál pénzügyi helyzetben lévő ügyfélnek nem biztosítana a Csoport.

Forborne ügyletnek tekinthető az adott ügylet – a módosított kondícióktól, aktuális késedelmes státuszától függetlenül –, amennyiben a szerződésmódosításban engedményt nyújt a Csoport (concessions), és a szerződéskötést megelőző 3 hónapban az ügyfélnek legalább egyszer 30 napot meghaladó késedelem állt fenn vagy a szerződésmódosításkor 30 napot meghaladó késedelembe volt.

A türelmi intézkedéssel érintett (forborne) kitettségeket tekinti a Csoport az MNB 39/2016 rendelete szerinti átstrukturált követelésnek.

A Csoport átstrukturált hitelkitettséget a mérlegfordulónapon az alábbi táblázat mutatja:

2022.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kintlétségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kintlétségek	Nem teljesítő kintlétségek		Teljesítő kintlétségek	Nem teljesítő kintlétségek		
		Összesen	Összesen		Összesen	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	82.952	44.072	127.024	-6.421	-18.956	-25.377	73.443
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	82.952	44.072	127.024	-6.421	-18.956	-25.377	73.443
Ügyfelekkel szembeni követelések	137	115	252	0	0	0	245
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	137	115	252	0	0	0	245
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	8.219	1.594	9.813	-87	-268	-355	4.548
Összesen	91.308	45.781	137.089	-6.508	-19.224	-25.732	78.236

2021.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kintlétségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kintlétségek	Nem teljesítő kintlétségek		Teljesítő kintlétségek	Nem teljesítő kintlétségek		
		Összesen	Összesen		Összesen	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	87.533	50.117	137.650	-7.863	-23.473	-31.336	75.902
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	87.533	50.117	137.650	-7.863	-23.473	-31.336	75.902
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	218	229	0	0	0	161
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	11	218	229	0	0	0	161
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	6.666	3.664	10.330	-140	-1.280	-1.420	2.734
Összesen	94.210	53.999	148.209	-8.003	-24.753	-32.756	78.797

Hitelek leírása

Hitel (és a kapcsolódó értékvesztési számla) leírására rendszerint akkor kerül sor, részben vagy teljesen, ha a tőkeösszeg megtérülésére nincs reális kilátás, a biztosítékkal fedezett hitelek esetében pedig akkor, ha a biztosíték realizálásából származó bevételek már befolytak és további megtérülés a hitellel kapcsolatban reálisan már nem várható.

Biztosítékok

A Csoport hitelezési politikája szerint a hitelezés során az ügyfél visszafizetési képességét veszik figyelembe, ahelyett, hogy túlzott mértékben biztosítékokra támaszkodnának. Az ügyfél hitelképességi besorolásától és a terméktípustól függően egyes hitelek biztosíték nélküliek is lehetnek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázatot mérséklő tényező lehet.

A biztosítéki fedezettség számításakor általános elv, hogy a Csoport csak olyan biztosítékot vesz figyelembe értékkel, amely szerepel a Raiffeisen Bank Nemzetközi Csoport „Biztosítékértékelés és kezelés” című funkcionális szabályokban [Raiffeisen Bank International Group Collateral Evaluation and Management (Functional regulations)] és az összes alábbi feltételnek megfelel:

- jogi érvényesíthetőség,
- fenntartható belső érték,
- érvényesíthetőség és érvényesítési hajlandóság,
- a hitelfelvevő hitelképességi besorolása és a biztosíték értéke csak kevéssé vagy egyáltalán nem függ össze.

Az allokált súlyozott biztosítéki érték (WCV, Weighted Collateral Value) a fedezetek diszkontált valós értéke, csökkentve a megelőző terheléssel, maximalizálva a jelzálogjog összegében, korrigálva a devizapufferrel (Hfx) és lecsökkentve a fedezett szerződés szerinti kintlétségek összegére.

A főbb elfogadott biztosítéktípusok az alábbiak: ingatlan jelzálog, pénzvadékok, értékpapírok, gépeken lévő zálogjog, készleteken lévő zálogjog, áruk, kezességek és garanciák, valamint egyéb komfortfaktorok.

A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok (értékelés és rendszeres újraértékelés, ingatlan helyszíni szemle, fizikai meglét ellenőrzése, fedezettségi követelmények vizsgálata stb.) felelőse a Hitelkockázati Főosztály Biztosítékmenedzsment területe.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét - a követelések erejéig számított allokált súlyozott biztosítéki értéket - biztosíték típusok szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2022.12.31. (millió Ft)	Hitelinté- zetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzövadék	0	14.423	0	25.004	4.813	44.240
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	56.556	0	1.294	86	57.936
Államkötvények	0	11.120	0	172	86	11.378
Vállalati kötvények	0	38.811	0	177	0	38.988
Egyéb kötvények	0	6.625	0	945	0	7.570
Részvények	0	11.266	0	2.758	723	14.747
Jelzálog	0	551.783	0	46.462	0	598.245
Lakóingatlanon	0	318.627	0	2.317	0	320.944
Kereskedelmi ingatlanon	0	189.837	0	35.272	0	225.109
Egyéb jelzálog	0	43.319	0	8.873	0	52.192
Garancia	0	507.260	641	43.228	0	551.129
Állami garancia	0	361.244	93	2.005	0	363.342
Bankgarancia	0	146.016	548	41.223	0	187.787
Egyéb biztosíték	0	145.333	0	60.376	0	205.709
Összes biztosíték	0	1.286.621	641	179.122	5.622	1.472.006

2021.12.31. (millió Ft)	Hitelinté- zetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzövadék	0	13.196	0	14.926	4.480	32.602
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	45.699	0	288	0	45.987
Államkötvények	0	7.308	0	0	0	7.308
Vállalati kötvények	0	29.888	0	60	0	29.948
Egyéb kötvények	0	8.503	0	228	0	8.731
Részvények	0	13.078	0	54	1.313	14.445
Jelzálog	0	477.545	0	29.516	0	507.061
Lakóingatlanon	0	267.090	0	2.112	0	269.202
Kereskedelmi ingatlanon	0	173.657	0	19.868	0	193.525
Egyéb jelzálog	0	36.798	0	7.536	0	44.334
Garancia	0	302.258	158	47.536	0	349.952
Állami garancia	0	181.111	94	1.179	0	182.384
Bankgarancia	0	121.147	64	46.357	0	167.568
Egyéb biztosíték	0	114.483	0	40.328	0	154.811
Összes biztosíték	0	966.259	158	132.648	5.793	1.104.858

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét a kitétségek besorolása szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2022.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök			Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	760.671	379.084	23.099	2.736	0	0	0	121.031	1.286.621
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	568	63	0	0	0	0	10	0	641
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	118.556	59.190	1.376	0					179.122
Származékos eszközök								5.622	5.622
Összesen	879.795	438.337	24.475	2.736	0	0	10	126.653	1.472.006

2021.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök			Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	625.374	218.381	25.633	2.710	0	0	0	94.161	966.259
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	64	0	0	0	94	0	0	0	158
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	112.943	17.693	2.012	0					132.648
Származékos eszközök								5.793	5.793
Összesen	738.381	236.074	27.645	2.710	94	0	0	99.954	1.104.858

Az időszak alatt birtokbavétellel megszerzett biztosítékok

A fedezetértvényesítés vagy egyéb biztosíték érvényesítése során a Csoport által átvett eszközök nettó könyv szerinti értékét az alábbi táblázat mutatja:

(millió Ft)	2022.12.31	2021.12.31
Ingtalanok és berendezések	846	848
Egyéb	4	4
Átvett eszközök összesen	850	852

Koncentrációk

A Csoport szektoronként vizsgálja a hitelkockázat koncentrációját. A hitelkockázat koncentrációjának szektoronkénti bontását a mérlegfordulónapokra vonatkozóan bruttó módon az alábbi táblázatok mutatják:

2022.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtalan	0	194.997	3.113	2.508	43.992
Belföldi kereskedelem	0	189.734	3.514	194	158.409
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	308.537	9.890	457	98.726
Pénzügyi tevékenység	318.597	138.091	242.616	103.931	62.964
Nemzeti Bank	942.737	0	0	26.951	27
Közigazgatás	0	7.081	433.446	0	1.217
Bányászat	0	13.724	0	0	178.786
Feldolgozóipar	0	367.544	53.233	27.564	7.669
Mezőgazdaság	0	41.249	22.085	76	44.465
Közlekedés, hírközlés	0	74.353	0	33	160.724
Építőipar	0	25.743	637	580	3.903
Energiaipar	0	2.791	1.429	0	3.714
Infrastruktúra	0	3.016	0	0	20.737
Háztartások	0	538.634	0	47	0
Összesen	1.261.334	1.905.494	769.963	162.341	785.333

2021.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtalan	0	169.417	168	2.934	23.385
Belföldi kereskedelem	0	169.186	3.626	477	117.789
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	187.097	12.292	1.052	81.813
Pénzügyi tevékenység	205.673	94.161	224.385	35.765	68.675
Nemzeti Bank	1.230.195	0	35.047	15.195	643
Közigazgatás	0	7.692	271.885	0	835
Bányászat	0	4.568	0	2	135.258
Feldolgozóipar	0	323.739	69.193	9.123	4.370
Mezőgazdaság	0	32.882	2.439	0	31.512
Közlekedés, hírközlés	0	85.397	0	159	134.692
Építőipar	0	22.990	829	814	1.328
Energiaipar	0	1.770	2.026	0	2.340
Infrastruktúra	0	2.988	0	0	20.537
Háztartások	0	493.457	0	8	0
Összesen	1.435.868	1.595.344	621.890	65.529	623.177

Értékpapírosítás

Az értékpapírosítás a refinanszírozás és a hitelkockázat-kezelésnek egy sajátos formája, mely tranzakció során a hiteleket portfólióba csomagolják és azok tőkepiaci befektetőkhez kerülnek. Az értékpapírosítás célja szabályozói tőkekövetelmény felszabadítása és addicionális refinanszírozási források bevonása.

A szintetikus értékpapírosítás során nem történik követelésátruházás, az eszköz nem, de a kockázat kikerül az értékpapírosítást kezdeményező mérlegéből. A kockázati transzfer hitelderivatívákkal vagy garanciákkal valósul meg.

2022. december 23-án a Csoport egy portfóliogarancia-szerződést kötött. A szintetikus tranzakció senior, mezzanine és junior ügyletrész-sorozatára (tranche) van felosztva. A mezzanine rész hitelkockázatát intézményi befektetők garantálják, míg a junior és a senior rész hitelkockázatát a Csoport megtartotta.

2022.12.31. (millió Ft)	Szerződéskötés dátuma	Lejárát	Az értékpapírosított portfólió maximuma	Értékpapírosított portfólió	Portfólió kitétsége*	Portfólió	Kihelyezett ügyletrész-sorozat	Kihelyezett tranche összege
Szintetikus tranzakció	2022.12.23	2035.03.31	228.014	226.164	238.067	Jelzálog-hitelek	Mezzanine	30.482
Összesen			228.014	226.164	238.067			30.482

*Értékpapírosított és nem értékpapírosított rész

(6.3) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázatát jelenti, hogy egy pénzügyi instrumentum jövőbeli cash-flow-inak valós értéke a piaci árakban bekövetkező változások hatására ingadozni fog. A piaci kockázat három típusú kockázatból áll: devizakockázat, kamatkockázat és egyéb árfolyamkockázat.

A piaci kockázat kezelése

A piaci kockázatkezelés célja a piaci kockázati kitettségek elfogadható paramétereken belüli ellenőrzése, a hozam optimalizálása mellett.

Az RBI VaR (Value at Risk) limitrendszert működtet, amelynek keretében külön VaR limiteket határoztak meg az alábbi kockázattípusokra: kereskedési könyvi kamatláb kockázat, banki könyvi kamatláb kockázat, kereskedési könyvi részvényárfolyam-kockázat, volatilitási kockázat, továbbá a teljes banki nyitott devizapozícióra vonatkozó kockázat. Ezen kívül a kötvények és a pénzpiaci termékek közötti spread-kockázatot is külön komponensként jelenítik meg a riportok.

Az elmúlt évek során a Csoporton belüli audit és kontroll funkciók sokkal szigorúbbakká váltak. A piaci kockázatok területéhez kapcsolódóan további jelentések lettek kialakítva. A Csoport a piackonformitással kapcsolatban rendszeres napi monitoring-tevékenységet végez, melynek eredményéről a Vezetőség rendszeres beszámolót kap.

A Csoport különböző stressz teszteteket dolgozott ki, amiknek eredményei a Vezetőség számára szintén rendszeresen bemutatásra kerülnek.

A Csoport elkülönítetten kezeli a kereskedési és a nem kereskedési portfólióján belüli piaci kockázattal kapcsolatos kitettségeit.

A **kereskedési portfólió** az árjegyzésből vagy a saját számlás pozíciókból fakadó és egyéb, a Csoport által ilyen típusként megjelölt, piaci árazás módszerével értékelt pozíciókat tartalmazza. A kereskedési tevékenység a hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, devizával és származékos pénzügyi instrumentumokkal végzett tranzakciókat foglalja magában.

A **nem kereskedési (banki könyvi) portfóliók** a Csoport lakossági és kereskedelmi banki eszközeinek és kötelezettségeinek kamatkockázat kezeléséből eredő pozícióit tartalmazza. A Csoport nem kereskedési tevékenysége felölel minden tevékenységet, amely nem a kereskedési tevékenységhez tartozik, beleértve a hitelnyújtást, betétgyűjtést és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását.

A banki könyvbe sorolt lejáratlan nem rendelkező termékcsoportokra vonatkozóan speciális kamatláb-modell került bevezetésre, mely beépült a kockázati riportokba is.

Kamatkockázattal szembeni kitettség – kereskedési és banki könyv

A kamatkockázat annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A kamatláb kockázat mérése a banki könyvi nettó kamatbevétel, valamint a kereskedési könyv piaci árazási értékének a kamatlábak volatilitásával szembeni érzékenységvizsgálatával történik.

A banki és kereskedési könyvi portfóliók legjelentősebb kockázati tényezője a kamatkitettség. A Csoport szigorú bázispontérték- és VaR limiteket határoz meg, amelyeket naponta ellenőriz.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumai a mérlegfordulónapon kamattípus szerinti bontásban a következők:

Kamatozó pénzügyi instrumentumok

Fix kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
Pénzügyi eszközök	1.896.339	2.300.225
Pénzügyi kötelezettségek	776.351	462.118
Összesen	1.119.988	1.838.107

Változó kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2022.12.31.		2021.12.31.	
	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek
HUF	1.216.548	1.606.229	799.767	1.946.812
CHF	569	20.632	4.471	18.143
EUR	673.969	990.975	437.227	762.994
USD	31.664	182.607	33.590	134.167
Egyéb deviza	5.475	25.345	3.402	26.496
Összesen	1.928.225	2.825.788	1.278.457	2.888.612

A változásokat az alábbi tételek magyarázzák:

- a fix kamatozású eszközök 404 milliárd Ft-tal csökkentek (az MNB-vel szembeni követelések 429 milliárd Ft-tal csökkentek, az ügyfélhitelek 34 milliárd Ft-tal nőttek, míg a fix kamatozású értékpapírok 11 milliárd Ft-tal csökkentek),
- a fix kamatozású források esetében 314 milliárd Ft-os növekedés volt tapasztalható (az MREL-kötvények kibocsátása 195 milliárd Ft növekedést eredményezett, az MNB-vel szembeni felvételeknél 22 milliárd Ft csökkenés, a bankközi felvételek esetében 41 milliárd Ft növekedés, az ügyfélbetéteknél 126 milliárd Ft növekedés volt tapasztalható),
- a változó kamatozású eszközök állománya 650 milliárd Ft-tal nőtt (amiből a forint értékpapírok állomány-növekedése 168 milliárd Ft volt, az MNB nostro állománya 141 milliárd Ft-tal, a hitelintézetekkel szembeni forint követelések 98 milliárd Ft-tal, az ügyfelek eurós hitelei pedig 228 milliárd Ft-tal nőttek),
- a változó kamatozású források 63 milliárd Ft-tal csökkentek (ebből a legjelentősebb változás az ügyfelek betéteinél volt látható: a HUF betétek 332 milliárd Ft-tal csökkentek, az EUR betétek 213 milliárd Ft-tal nőttek, az USD betétek pedig 49 milliárd Ft-tal nőttek).

A Csoport elsődleges kockázatkezelési módszerként kamatláb-swapokat és egyéb derivatív kamatláb megállapodásokat köt annak érdekében, hogy a kamatkockázati kitettség elfogadható határokon belül maradjon.

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban megjelölt származékos termékeket használ egyes fix kamatozású hitelek, fix kamatozású betétek, kibocsátott és vásárolt fix kamatozású kötvények valós értékének fedezésére. A Csoport rendelkezik fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt szerződésekkel is kamatkockázati kitettségek kezelésére céljából. A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e - a „Nettó kamateredményben” számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a fedezeti elszámolásba be nem vont ügyletek esetén a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron, a fedezeti elszámolásba bevont ügyletek esetén pedig a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron mutatja ki.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

A cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatos információkat a (10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek megjegyzés tartalmazza.

A referencia-kamatlábak reformja

Az alábbi táblázat a 2022. december 31-én fennálló „nem megreformált”, helyettesítő záradékot tartalmazó pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek és származékos ügyletek állományát mutatja be.

2022.12.31 (millió Ft)	EURIBOR	EONIA	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Nem származékos eszközök						
Hitelek és követelések	619.331	0	23.371	0	0	0
Nem származékos eszközök összesen	619.331	0	23.371	0	0	0
Nem származékos kötelezettségek						
Betétek	129.828	0	177	0	0	0
Nem származékos kötelezettségek összesen	129.828	0	177	0	0	0
Származékos instrumentumok						
Származékos instrumentumok	345.999	0	0	0	0	0
Származékos instrumentumok fedezeti elszámolásban	599.329	0	9.542	0	0	0
Származékos instrumentumok összesen	945.328	0	9.542	0	0	0

2021.12.31 (millió Ft)	EURIBOR	EONIA	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Nem származékos eszközök						
Hitelek és követelések	27.725	775	3	0	4	0
Nem származékos eszközök összesen	27.725	775	3	0	4	0
Nem származékos kötelezettségek						
Betétek	443.748	2.396	1.298	5.061	5.327	456
Nem származékos kötelezettségek összesen	443.748	2.396	1.298	5.061	5.327	456
Származékos instrumentumok						
Származékos instrumentumok	320.207	0	0	0	0	0
Származékos instrumentumok fedezeti elszámolásban	635.350	0	24.070	0	0	0
Származékos instrumentumok összesen	955.557	0	24.070	0	0	0

Devizaárfolyam-kockázattal szembeni kitettség

A devizaárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A devizaárfolyam-kockázatnak való kitettség meghatározásakor a Csoport a teljes nyitott pozíciót figyelembe veszi.

A Csoport mérlegfordulónapon érvényes devizapozícióját mutatják be az alábbi táblázatok:

2022.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Kézpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	714.422	1.977	48.861	12.290	7.363	784.913
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	20.670	0	56	45	0	20.771
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	126.028	0	0	388	0	126.416
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	193.696	0	84.676	7.125	20.353	305.850
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.573.437	100	1.044.942	59.034	3.317	2.680.830
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	2.628.253	2.077	1.178.535	78.882	31.033	3.918.780
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	1.951	0	0	0	0	1.951
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.083.594	21.265	1.338.313	255.652	27.393	3.726.217
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	2.085.545	21.265	1.338.313	255.652	27.393	3.728.168
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	542.708	-19.188	-159.778	-176.770	3.640	190.612
Nettó származékos és spot pozíció	-349.585	19.687	112.256	176.218	-3.395	-44.819
Nettó nyitott pozíció összesen	193.123	499	-47.522	-552	245	145.793

2021.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Total
Kézpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	429.068	991	39.528	7.453	5.449	482.489
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	49.293	0	36	85	0	49.414
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	98.314	0	0	627	0	98.941
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	195	0	0	0	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	221.381	0	91.053	21.173	18.353	351.960
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.879.554	4.363	732.687	53.629	275	2.670.508
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	2.677.805	5.354	863.304	82.967	24.077	3.653.507
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	6.428	0	0	0	0	6.428
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.287.969	18.647	939.347	175.623	29.152	3.450.738
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	2.294.397	18.647	939.347	175.623	29.152	3.457.166
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	383.408	-13.293	-76.043	-92.656	-5.075	196.341
Nettó származékos és spot pozíció	36.156	13.851	73.986	92.348	4.448	220.789
Nettó nyitott pozíció összesen	419.564	558	-2.057	-308	-627	417.130

A nettó mérleg szerinti nyitott pozíció részét képezik a fedezeti kapcsolatban megjelölt fedezett tételeken elszámolt kamatkockázati valós értékelési különbözetek, míg a „Nettó származékos és spot pozíció” soron csak a derivatívák névértéke kerül bemutatásra. 2022. évben a fedezett kötvények mérlegértékében EUR-ban elszámolva összesen nettó 38 milliárd Ft valós értékelési különbözet került elszámolásra.

A Csoport szigorú korlátokat határoz meg a nyitott pozíciókra és VaR mutatókat is használ. Ezeket a limiteket naponta figyelemmel követik.

A devizaopciókhoz kapcsolódó kockázatok tükrözve vannak az FX VaR számokban, valamint az opciókra vonatkozó deriváltakra (gamma és vega) limiteket határoz meg a Csoport, melyeket naponta figyelemmel követnek.

Egyéb árfolyamkockázati kitettség – kereskedési könyv

Az egyéb árfolyamkockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak (nem a kamatláb- vagy devizakockázatból eredő) változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.

A Csoport árfolyamkockázata csak a tőzsdén forgalmazott részvényekkel szembeni kitettségekből adódik. A Csoport szigorú limiteket határoz meg a nyitott részvénykitettségekre és árfolyamkockázati VaR-t is használ. Ezeket a limiteket naponta nyomon követik.

A piaci kockázat kezelésének eszközei – kereskedési és banki könyv

Kockázatotott érték

A Csoport kereskedési és banki könyvi portfólióján belüli piaci kockázati kitettség mérésének és ellenőrzésének legfőbb eszköze a kockázatotott érték (VaR = Value at Risk) mutató. A VaR mutató azt jelzi, hogy adott időszak alatt, adott megbízhatósági szint mellett mekkora egy pénzügyi instrumentum maximális vesztesége, normál üzletmenetet feltételezve. A Csoport által használt VaR modell 99%-os megbízhatósági szintet és kereskedési könyv esetében 10 napos, banki könyv esetében 250 napos birtokban tartási időszakot feltételez. A VaR egy kockázati mutató, amelyet a pénzügyi instrumentum lehetséges veszteség-eloszlásához kell rendelni. A Csoport a Monte-Carlo VaR számítást alkalmazza. A kereskedési könyvi termékeket tekintve azok három kockázati tényezőre oszthatók – deviza, kamat és részvényárfolyam – és a kockázatok is ennek alapján vannak csoportosítva.

A VaR nem az egyes komponensek (devizakockázat, kamatláb-kockázat és részvényárfolyamkockázat) összege, mivel a komponensek között együttthatás áll fenn (diverzifikációs hatás).

A diverzifikációs hatás csökkenti a portfólió teljes kockázatát, amennyiben az egyedi kockázati komponensek nem mozognak együtt. A devizakockázat, az egyéb árfolyamkockázat és a kamatkockázat nem korrelál egymással tökéletesen, ezért létezik diverzifikációs hatás. A VaR érték az alaptényezőkre külön-külön és azok teljes csoportjára is naponta kiszámításra kerül. A tőkeigény számszerűsítése esetében a diverzifikációs hatással nem számol a Csoport.

A Csoport kereskedési és banki könyvének piaci kockázatát bemutató VaR számítást az alábbi táblázatok tartalmazzák:

(millió Ft)	2022.12.31.				2021.12.31.			
Kereskedési könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR
Árfolyamkockázat	2	7	1	78	6	95	2	396
Kamatkockázat	136	137	24	519	94	429	47	1.063
Részvény (ill. áru) kockázat	0	0	0	0	0	9	0	51
Teljes kockázat	274	300	40	928	120	324	104	569
Banki könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR
Árfolyamkockázat	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamatkockázat	14.640	9.506	2.983	21.167	1.404	892	281	3.144
Teljes kockázat	14.640	9.506	2.983	21.167	1.404	892	281	3.144

A banki könyvi VaR értékek növekedésének oka az volt, hogy Bank 2022 során jelentős mértékű stratégiai kamatpozíciót épített fel, amely az év végén is nyitottságot eredményezett.

Gap és BPV jelentés

A VaR érték mérése mellett a kamatláb-kockázatot a klasszikus tőke- és kamatlejárat elemzés módszerével is megbecsülik. A gap jelentés az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy egy adott eszköz, illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át.

Az eszközök, illetve kötelezettségek átárazódása akkor történik meg, amikor:

- esedékessé válnak,
- szerződés szerint sor kerül egy tőkerész visszafizetésére,
- a kamat a szerződés szerint egy referenciakamat alapján átárazásra kerül,
- az eszközök vagy kötelezettségek lejárat előtt visszafizetésre kerülnek.

A kamatkockázatot hordozó mérlegen kívüli tételeket névleges betétként és hitelként kezelik. Ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap” („átárazódási rés”). A gap pozitív, amennyiben az eszközök kamatkockázata magasabb, mint a kötelezettségeké, és negatív a fordított esetben. Az egyes átárazódási kategóriákhoz kamatérzékenységi mérőszámot, ún. BPV-t rendelünk. Adott kategória BPV-je (Basis Point Value) azt jelöli, hogy az oda eső pozíció jelenértéke mennyivel változik a hozamgörbe 1 bázispontos párhuzamos elmozdulásának hatására. Az egyes átárazódási kategóriákhoz devizánként az Anyabank által jóváhagyott BPV limitek tartoznak.

Az alábbi táblában látható a BPV jelentés:

(ezer Ft)	2022.12.31.				2021.12.31.			
Kereskedési könyv	HUF	EUR	CHF	USD	HUF	EUR	CHF	USD
0 - 3 hó	246	-813	-2	328	240	-597	-2	211
3 - 6 hó	-16	-337	-1	443	230	-564	0	493
6 hó - 1 év	-75	-199	-1	156	-63	-862	-1	765
1 - 2 év	-817	-5	0	-1	-55	-72	0	-8
2 - 3 év	-574	-11	0	0	-53	2	0	0
3 - 5 év	-343	-4	0	0	-903	-13	0	0
5 - 7 év	501	0	0	0	561	-3	0	0
7 - 10 év	-278	0	0	0	590	0	0	0
10 - 15 év	-24	0	0	0	74	0	0	0
15 - 20 év	0	0	0	0	659	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0	-1.613	0	0	0
Banki könyv	HUF	EUR	CHF	USD	HUF	EUR	CHF	USD
0 - 3 hó	-1.917	-1.022	-18	225	6.578	-35	93	727
3 - 6 hó	-345	-4.820	0	254	-1.018	-3.627	-1	111
6 hó - 1 év	3.849	2.221	-1	184	1.743	1.500	21	256
1 - 2 év	600	1.756	0	-405	3.417	59	0	475
2 - 3 év	3.002	-3.451	0	1.187	175	468	-16	945
3 - 5 év	5.754	748	0	144	-2.403	-5.207	-9	1.654
5 - 7 év	4.116	92	0	1	5.722	226	0	-32
7 - 10 év	3.969	2.043	0	10	4.426	3.699	0	2
10 - 15 év	77	-542	0	0	-2.214	-709	0	0
15 - 20 év	353	-41	0	0	-242	-113	0	0
20 éven túli	6	144	0	0	-9	0	0	0

(6.4) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése során.

A likviditási kockázat kezelése

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditást biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékes-ségkor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Csoport számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoport a Csoportra vonatkozó standardok átfogó együttesével és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditáskezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditáskezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Csoport vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditáskezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Likviditási Kockázatkezelése által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülészik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI naponta likviditási jelentéseket készít a Csoport által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül. A Csoport likviditási helyzete erős, likviditási kockázati kitétsége alacsony. A Csoport nem rendelkezik likviditási céllal fenntartott stand-by hitelkeretekkel, ezek nélkül is biztosított a likviditási tartalékok megfelelő szintje.

Az alábbi táblázat a Csoport nem származékos pénzügyi kötelezettségei, hitelnyújtási elkötelezettségei és a kibocsátott pénzügyi garancia- szerződések utáni, diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja be azok legkorábbi lehetséges lejáratát alapján. A táblázatban emellett szerepel a származékos pénzügyi kötelezettségek lejárat elemzése, beleértve a hátralévő szerződéses lejáratot azokra a származékos termékekre vonatkozóan, amelyek esetében a szerződéses lejáratok alapvetők a cash-flow-k ütemezése szempontjából. A táblázatban bemutatott bruttó nominális pénzáram a nem származékos pénzügyi kötelezettség és a kibocsátott pénzügyi garanciák után fizetendő hátralévő szerződéses, diszkontálás nélküli cash-flow. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a pénzáramok bruttó összegét mutatja.

2022.12.31.		Szerződéses pénzáramok időzítése					
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	52.780	52.780	52.780	0	0	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	732.133	733.311	733.311	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.363.861	2.837.496	727.029	475.996	997.587	636.884
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	768.837	884.580	21.476	36.547	329.825	496.732
Követelések összesen		3.917.611	4.508.167	1.534.596	512.543	1.327.412	1.133.616
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		108.025	29.696	-32.820	52.646	58.503
Kimenő pénzáramok			-231.471	-5.753	-110.675	-87.402	-27.641
Bejövő pénzáramok			339.496	35.449	77.855	140.048	86.144
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		192.450	7.310	8.844	82.593	93.703
Kimenő pénzáramok			-13.195	-13.195	0	0	0
Bejövő pénzáramok			205.645	20.505	8.844	82.593	93.703
Származékos termékek összesen			300.475	37.006	-23.976	135.239	152.206

2022.12.31.		Szerződéses pénzáramok időzítése					
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	3.496.528	3.613.791	2.936.071	145.311	385.420	146.989
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	1.951	1.951	1.951	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	194.100	235.158	-448	17.324	221.294	-3.012
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	35.590	39.323	8.613	3.168	13.035	14.507
Adott pénzügyi garanciák		176.790	176.790	176.790	0	0	0
Adott hitelnyújtási kötelezettségek		403.413	403.413	403.413	0	0	0
Kötelezettségek összesen		4.308.372	4.470.426	3.526.390	165.803	619.749	158.484
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-154.298	-42.275	-24.718	-25.468	-61.837
Kimenő pénzáramok			-257.605	-46.701	-101.801	-39.133	-69.970
Bejövő pénzáramok			103.307	4.426	77.083	13.665	8.133
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-246.365	-9.966	-18.785	-102.311	-115.303
Kimenő pénzáramok			-339.301	-25.875	-22.508	-151.914	-139.004
Bejövő pénzáramok			92.936	15.909	3.723	49.603	23.701
Származékos termékek összesen			-400.663	-52.241	-43.503	-127.779	-177.140

2021.12.31.		Szerződéses pénzáramok időzítése					
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	54.091	54.091	54.091	0	0	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	428.397	429.612	429.612	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.542.693	2.795.530	1.134.493	326.860	880.697	453.480
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	621.579	683.112	43.127	41.925	353.599	244.461
Követelések összesen		3.646.760	3.962.345	1.661.323	368.785	1.234.296	697.941
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		56.653	5.713	6.605	20.184	24.151
Kimenő pénzáramok			-146.946	-3.549	-45.726	-65.055	-32.616
Bejövő pénzáramok			203.599	9.262	52.331	85.239	56.767
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		53.673	-1.801	2.822	26.532	26.120
Kimenő pénzáramok			-4.219	-4.219	0	0	0
Bejövő pénzáramok			57.892	2.418	2.822	26.532	26.120
Származékos termékek összesen			110.326	3.912	9.427	46.716	50.271

2021.12.31. (millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses pénzáramok időzítése			
				0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	3.418.743	3.453.983	2.884.766	100.084	358.343	110.790
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	6.428	6.428	6.428	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	689	769	0	0	769	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	31.305	35.268	7.019	2.361	11.440	14.448
Adott pénzügyi garanciák		146.141	146.141	146.141	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		301.919	301.919	301.919	0	0	0
Kötelezettségek összesen		3.905.225	3.944.508	3.346.273	102.445	370.552	125.238
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-42.669	-3.721	-4.741	-11.548	-22.659
Kimenő pénzáramok			-110.484	-7.997	-29.854	-46.717	-25.916
Bejövő pénzáramok			67.815	4.276	25.113	35.169	3.257
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-76.728	3.428	-5.018	-35.757	-39.381
Kimenő pénzáramok			-116.180	-3.087	-15.074	-39.223	-58.796
Bejövő pénzáramok			39.452	6.515	10.056	3.466	19.415
Származékos termékek összesen			-119.397	-293	-9.759	-47.305	-62.040

A következő tábla a követelések és kötelezettségek könyv szerinti értékének éven belül és éven túl lejáró részét mutatja be:

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	183.111	28.035	155.076
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	126.416	390	126.026
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	305.850	65	305.785
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.680.830	706.405	1.974.425
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	191.077	1.024	190.053
Halasztott adókövetelések	5.101	0	5.101
Egyéb eszközök	8.324	8.324	0
Eszközök összesen	3.500.709	744.243	2.756.466
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	145.730	37.691	108.039
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3.726.217	2.959.855	766.362
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	242.488	70	242.418
Céltartalékok	11.526	11.526	0
Halasztott adókötelezettségek	8	0	8
Egyéb kötelezettségek	12.176	12.176	0
Kötelezettségek összesen	4.138.145	3.021.318	1.116.827
2021.12.31. (millió Ft)			
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	114.942	64.741	50.201
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	98.941	4.093	94.848
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	195	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	351.960	56.384	295.576
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.670.508	1.443.128	1.227.380
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	53.286	1.695	51.591
Halasztott adókövetelések	3.466	0	3.466
Egyéb eszközök	7.616	7.616	0
Eszközök összesen	3.300.914	1.577.657	1.723.257
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	58.502	22.266	36.236
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3.450.738	3.006.888	443.850
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	76.099	2.208	73.891
Céltartalékok	9.034	9.034	0
Halasztott adókötelezettségek	4	0	4
Egyéb kötelezettségek	7.498	7.498	0
Kötelezettségek összesen	3.601.875	3.047.894	553.981

A Csoport havi szinten képez gazdasági tőkét a Csoport kereskedési könyvi portfóliójában található illikvid piaci pozíciókra. Ezek alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

2022		2021	
Dátum	millió Ft	Dátum	millió Ft
2022.01.31	274	2021.01.31	243
2022.02.28	64	2021.02.28	148
2022.03.31	216	2021.03.31	173
2022.04.30	312	2021.04.30	183
2022.05.31	175	2021.05.31	99
2022.06.30	406	2021.06.30	161
2022.07.31	839	2021.07.31	184
2022.08.31	636	2021.08.31	78
2022.09.30	0	2021.09.30	118
2022.10.31	0	2021.10.31	59
2022.11.30	0	2021.11.30	147
2022.12.31	0	2021.12.31	228

2022-ben a Csoport felülvizsgálta a likviditási kockázathoz kapcsolódó illikviditási tőkekövetelmény-számítást. A kereskedési könyvben található likviditási kockázat nagy része lakossági állampapírokból fakad. Mivel a lakossági állampapírok csak átmenetileg jelennek meg a kereskedési könyvben, mert az Államadósságkezelő Központ (ÁKK) rendszeresen – havonta – visszavásárolja, és erre a rövid időszakra a prudens értékelés az ÁKK által jegyzett visszavásárlási áron történik, emiatt nem merül fel addicionális likviditási kockázat, és nem szükséges illikviditási tőkekövetelményt képezni az illikvid pozícióra.

(6.5) Működési kockázat

A működési kockázat a közvetlen vagy közvetett veszteség kockázatát jelenti, amely a Csoport folyamataival, személyi állományával, technológiájával és infrastruktúrájával kapcsolatos különböző okokból, valamint a tisztán hitel-, piaci és likviditási kockázatoktól eltérő külső tényezőkből fakad. A jogi és a szabályozási előírásoknak, valamint a vállalati kultúra általánosan elfogadott normáinak történő megfeleléssel kapcsolatos kockázat is része a működési kockázatnak. Működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és támogató területén.

A Csoport célja, hogy a működési kockázatokat költséghatékony módon kezelje, elkerülve a pénzügyi veszteségeket és a reputációs kockázatokat, továbbá a kezdeményezőkézséget és kreativitást korlátozó kontrollfolyamatokat.

A Csoportban működési kockázat-kezeléssel foglalkozó hálózat működik, amelynek része a különálló működési kockázat kontrolling csoport és a központosított csalás kockázat kontrolling csoport és az üzleti egységekben, támogató részlegeken, régiókban és leányvállalatokban dolgozó kb. 100 működési kockázat-kezelő kolléga.

A működési kockázat kontrolling számos eszközt használ a különböző területek működési kockázatainak azonosítására: kulcskockázati indikátorokat, forgatókönyveket, kontroll és kockázati önértékelést, veszteségadat-gyűjtést és külső adatbázisokat.

A fenti folyamatok segítik a kockázatok korai azonosítását és szükségesek a jövőbeli veszteséget okozó események előfordulásának csökkentéséhez. A veszteséget okozó eseményeket a működési kockázat-kezelő kollégák feltöltik a veszteség-adatbázisba, és ezen adatok, illetve más kiegészítő információk alapján (pl. kulcskockázati indikátorok, intézkedési tervek státusza) a működési kockázat kontrolling negyedéves jelentéseket készít.

A működési kockázat kontrolling erős vezetőségi támogatást kap. A működési kockázatok és a lehetséges kockázatsökkentő intézkedések megvitatására negyedévente sor kerül az Operational Risk and Fraud Committee ülése során, ahol a vezérigazgató, a pénzügyi vezérigazgató-helyettes, a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes, a bankműveletekért felelős vezérigazgató-helyettes, vállalati vezérigazgató-helyettes, lakossági vezérigazgató-helyettes és a Bizottság további tagjai (általában fősztályvezetők) vesznek részt és döntenek a kockázatsökkentő intézkedési tervek prioritásáról, az RBI CRO-ja pedig a CRO meeting keretében kerül tájékoztatásra a legfontosabb működési kockázatot érintő kérdésekről.

(6.6) Környezeti, irányítási és társadalmi kockázatok

Bolygónkat, a biodiverzitást, valamint életünk minőségét nagymértékben meghatározzák a biológiai rendszert alkotó természeti tényezők. A pénzügyi szektor üzleti tevékenysége nagy hatást gyakorol a környezetre, illetve a társadalomra, azonban ez egy kétirányú kapcsolat, a környezeti és társadalmi tényezők is erősen befolyásolják a pénzügyi szektor működését. Napjaink két legjelentősebb ilyen környezeti hatása a klímaváltozás és a biológiai sokféleség elvesztése.

Az ESG (környezeti, társadalmi és irányítási) keretrendszer egy olyan rendszer, amely a vállalatok fenntarthatósági tényezőkből, illetve adottságokból eredő kockázatainak kezelését, valamint lehetőségeinek megragadását hivatott bemutatni az érdekeltek számára.

Irányítás

A Csoport kialakította a fenntarthatósággal (ESG) kapcsolatos irányítási kereteit és felelősségi köreit, élén a Bank ügyvezető szerve által elnökölt Fenntarthatósági Tanáccsal. A Csoport kiemelt figyelmet fordít a fenntarthatósággal kapcsolatos oktatásra és az oktatási tevékenységek támogatására mind az intézmény falain belül, mind kívül. E fenntarthatósággal kapcsolatos oktatási tevékenység keretében elsősorban a releváns jogszabályi és környezeti alapokkal ismerteti meg a célközönséget. A fentiekben túl a Csoport kiemelt figyelmet fordít az ESG-elemzések növekvő adatigény-infrastruktúrájának és irányítási rendszereinek kialakítására.

Stratégia

A Csoport küldetése és stratégiája erősen beágyazott a Csoport működésébe, támogatva annak szakmai hátterével és tudásközpontjaival. A Raiffeisen Bank International aláírója az Egyesült Nemzetek felelős banki tevékenységről szóló alapelveinek (UN Principles for Responsible Banking) és elkötelezett a transzparens működés és érdekelt felekkel való aktív értékteremtés iránt. A Raiffeisen Csoport 2017 óta nyilvánosságra hozza Fenntarthatósági Jelentését, amely tudományos megalapozottságú célkitűzéseken nyugszik.

A fenntarthatóság egy alapvető érték és a vállalati siker egyik mérőszáma a Csoport számára. A Csoport mind a saját működése, mind a hitelezési tevékenysége vonatkozásában figyelembe veszi az ESG tényezőket üzleti stratégiájának kialakítás során. A Csoport számos fenntartható pénzügyi és befektetési terméket kínál, valamint napi működésében is fontos szempont a klímatudatosság és az energiahatékony megoldások használata. A Raiffeisen Csoport háromféle portfólió stratégiát (kizáró, átalakító, támogató) vezetett be a hitelezési tevékenységéhez kapcsolódóan annak érdekében, hogy a realgazdaságot felelősen tudja támogatni az átálláshoz vezető úton.

A Csoport lépéseket tett az átállási és fizikai kockázatok szektor- és kockázatkezelési szabályzatokba történő integrálása érdekében. Ezen túl nyomon követi a klímaváltozás és a biológiai sokféleség elvesztéséből fakadó kockázatokat és megkezdte portfóliójának átvilágítását a kockázatkezelés keretében.

Alkalmazás

A Csoport, illetve alapkezelői erős pozícióval bírnak a zöld hitelezés és ESG befektetések terén, amelyet a Magyar Nemzeti Bank „Zöld Bank” és „Zöld Befektetési Alapkezelő” díjjal jutalmazott 2022-ben. A Raiffeisen Befektetési Alapkezelő ESG alapjainak teljes állománya 2022. év végére elérte a 68 millió eurót, amely meghaladta a teljes kezelt állomány 7 százalékát. Az alapok portfólióját olyan vállalatok alkotják, amelyek többek között élen járnak (a) a környezetterhelés visszaszorításában, (b) a megújuló energiaforrások használatában, (c) a széndioxid-kibocsátás csökkentésében, (d) csökkentett víz és energia fogyasztásban, (e) az újrahasznosításban, (f) a nemek, vallások közti egyenlőtlenségek felszámolásában, (g) az oktatás, egészségügy fejlesztésében, (h) az emberi jogok és munkajogok betartásában, (i) a gyermekmunka tiltásában, (j) az átlátható vállalatirányításban.

A Csoport az érdekelt feleket úgy határozza meg, mint azoknak az embereknek vagy csoportoknak köre, akik - közvetlen vagy közvetett módon - üzleti tevékenységeik útján jogos érdekekkel rendelkeznek a Csoport felé. A Csoport korrekt üzleti partner minden érdekelt számára. Ebben a szerepkörben nyíltan és tiszteletteljesen járunk el minden munkavállalóval, ügyféllel, üzleti partnerrel és egyéb érdekelttel. A környezet és az éghajlat védelme a társadalmi felelősségünk részeként jelenik meg, a Csoport felelős partnerként viszonyul a környezet felé is. A fentiekben túl a Csoport kiáll a tisztességes verseny és felelős marketingtevékenység mellett, valamint a Csoport a társadalmi környezettudatosság és oktatás aktív támogatója.

(6.7) Tőkegazdálkodás

A Csoport tőkekövetelményét a Csoport helyi szabályozó hatósága (MNB) állapítja meg és követi nyomon.

2008. január 1-jétől a Csoport köteles megfelelni a Bazel II szavatoló tőkével kapcsolatos előírásainak, 2014. június 30-ától pedig a Bazel III előírásainak is.

2008 decemberében az osztrák pénzügyi felügyelő hatóság és a nyolc érintett tagállam hatóságai a Csoportnak, mint az RBI csoport tagjának közös engedélyt adtak a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására a hitelkockázat kezelés terén, egyes hitelportfóliók kivételével, amelyek kezelése az elfogadott bevezetési terv szerint a standard módszer szerint folytatódik továbbra is.

A Bazel III szabályozás fejlett módszere bevezetéséből adódó fő jellemzők az alábbiak:

- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség negatív különbözetének levonása az alapvető tőkéből,
- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének hozzáadása a járulékos tőkéhez a kockázattal súlyozott (belső minősítéssel kezelt) kitettség 0,6%-áig,
- a szavatoló tőkének fedezetet kell biztosítania a hitel- és piaci kockázat és működési kockázatokból adódó tőkekövetelményre is.

A Csoport szavatoló tőkéje két szintre bontható:

- Alapvető tőke (T1 – Tier 1 Capital):
 - o Elsődleges alapvető tőke (CET1 – Common Tier 1 Capital): magában foglalja az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokat (jegyzett tőke, árszió, felhalmozott eredmény, halmozott egyéb átfogó eredmény, egyéb tartalékok), illetve a hozzájuk kapcsolódó levonásokat, úgymint az immateriális javak, goodwill, halasztott adókövetelések utáni levonások; a hitelkockázati kiigazítások hiánya várható veszteséghez viszonyítva; az értékpapírosítási pozíciók miatt levonások; valamint a limittúllépések miatti levonások.
 - o Kiegészítő alapvető tőke (AT1 – Additional Tier 1 Capital): magába foglalja a kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumokat.
- Járulékos tőke (T-2 – Tier 2 Capital): magában foglalja az alárendelt kölcsönök állományát, valamint a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék összegének a várható veszteség feletti többletét azokra a hitelportfóliókra vonatkozóan, amelyek esetében a Bázel III szerinti belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák.

A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének járulékos tőkeben való beszámíthatósága is korlátokhoz kötött. További levonásokat kell érvényesíteni a szavatoló tőke elemeiből a más pénzügyi intézményekben szerzett minősített részesedések esetében.

A banki műveletek két csoportját alkotják a kereskedési könyvi és a banki könyvi ügyletek. A kockázattal súlyozott eszközök számítása meghatározott előírások szerint történik, amelyek célja az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitettségekhez kapcsolódó különböző szintű kockázatok tükrözése. A Bázel II/III szabályozás kiterjesztette a tőkekövetelmény számítását működési kockázat tőkekövetelmény számítására is.

A Csoport a megfelelő tőkeellátottság fenntartására törekszik a befektetők, hitelezők és a piac bizalmának a megőrzése, valamint az üzleti tevékenység jövőbeni fejlődése érdekében. A tőkeszint hatása a részvényesek hozamára szintén fontos szempont. A Csoport fontosnak tartja egy nagyobb tőkeáttétel, esetleg potenciálisan elérhető magasabb hozam és a szilárd tőkehelyzet által nyújtott előnyök és biztonság közötti egyensúly fenntartását.

A Csoport az összes szabályozói tőkekövetelménynek megfelelt 2022-ben. A Csoport tőkehelyzete egészséges szinten maradt az év során összhangban a kockázati étvágával.

A hitelintézeti szektor számára a Magyar Nemzeti Bank által 2020-ban előírt osztalékfizetési korlátozások 2022. január 1-jétől megszűntek. A Bank egyedüli részvényese 2022.12.23-án 20.132 millió Ft osztalékkelőleg fizetéséről döntött, ami év vége előtt kifizetésre került.

Szabályozói tőkekövetelmény

A Csoport folyamatosan szem előtt tartja, hogy a CRR által meghatározott szabályozási célú konszolidációs körére vonatkozóan a tőkemegfelelés meghaladja az előírt szintet és ennek biztosítása érdekében megteszi a megfelelő lépéseket időben. A Csoport a Bázel III előírásainak megfelelően kiszámítja a szavatoló (Bázel III, 1. pillér) és a gazdasági tőkét (Bázel III, 2. pillér, ICAAP) is a tőkemegfelelés meghatározásához. A Csoport 2008. december 1-jén kezdte meg a belső módszer szerinti hitelkockázati tőkekövetelményre való fokozatos áttérést, elsőként a nem lakossági szegmensre bevezetve az F-IRB módszert. 2010 július, illetve 2012 április óta a Csoport magánszemély, illetve mikroállamot ügyfeleivel szemben fennálló kitettségére belső módszerrel (A-IRB) számít tőkekövetelményt. A szabályozói tőkekövetelmény felett a tőkepuffereket is tartania kell a Csoportnak (rendszerkockázati, tőkefenntartási, rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer).

Rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2022-ben is újraértékelte a hazai hitelintézetek jelentőségét a 2021. év végi adatok alapján, és ennek eredményeképp a tavalyihoz hasonlóan hét bankcsoportot azonosított rendszerszinten jelentősként (Other Systemically Important Institutions – O-SII), köztük a Raiffeisen csoportot is.

Az MNB a koronavírus-járvány következtében kibontakozó rendkívüli gazdasági körülmények miatt feloldott, a hazai rendszerszinten jelentős intézmények vonatkozásában előírt tőkepuffereket fokozatos, 2024-ig tartó visszaépítésének megkezdését már 2022-től elvárta. A rendszerszinten jelentős bankok tőkehelyzete továbbra is megfelelő ahhoz, hogy az MNB a korábban előírányozott növekvő mértékben állapítsa meg a 2023-tól előírt tőkepuffereket. Ennek megfelelően 2023-ban is a tervezett végleges mérték egynegyedével növekednek majd az átmeneti pufferráta előírások, amelyek 2024-től érik el tervezett célértéküket.

O-SII tőkepufferráták					
	Tény			Előírt	Előirányzott
	2020	2020.07.01-től	2022	2023	2024
Raiffeisen Bank Zrt.	0,50 %	0%	0,125%	0,25%	0,5%

Anticiklikus tőkepuffer

Az MNB közleményében aktiválta az anticiklikus tőkepuffert 2022 június 30-án, hogy mérsékelje a hitel- és lakáspiaci rendszer kockázatokat. Az MNB 2022 júniusát megelőző negyedévekben érdemi és növekvő túlértékeltséget mért a lakáspiacon, amely a hitelezéssel összefüggő bankszektori kockázatok növekedésével párosult. Ezek a kockázatok akkor a korábbi hónapok háborús helyzettel összefüggő bizonytalanságával együtt sem mérséklődtek, így a bankok ellenállóképességének szabályozói eszközökkel való támogatása indokoltá vált. Az MNB Pénzügyi Stabilitási Tanácsa ezért a banki tőkekövetelmények emelése mellett döntött, és az anticiklikus tőkepufferrátát mértékét annak 6 éve való bevezetése óta először, 2023. július 1-jétől 0,5 százalékra emelte.

Tőkemegfelelés

(millió Ft)	2022	2021
Jegyzett tőke	50.000	50.000
Tőketartalék	113.445	113.445
Eredménytartalék	128.828	67.420
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	12.258	5.425
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	22.215	14.992
Elsődleges alapvető tőke módosításai prudenciális szűrők miatt	-15.672	-3.067
(-) Cégérték	-1.035	-1.035
(-) Immateriális javak	-14.088	-11.248
(-) Értékpapírosítási pozíciók	-1.336	0
(-) Halasztott adó miatti levonások	-4.764	-3.165
(-) Nemteljesítő kitétségek addicionális tőkeigénye	-4.008	-281
Elsődleges alapvető tőke	285.843	232.486
Kiegészítő alapvető tőkeként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	31.445	31.445
Kiegészítő alapvető tőke	31.445	31.445
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	6.704	1.413
Alőrendelt kölcsönként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	62.039	57.195
Járuvékos tőke	68.743	58.608
Szavatoló tőke összesen	386.031	322.539
Tőkekövetelmény	125.761	115.039
Tőkemegfelelési mutató (%)	24,56%	22,43%

*A 2022-re vonatkozó szavatoló tőke nem tartalmazza a decemberben kifizetett osztalékkelőleg levonását.

Tőkeallokáció

Az egyes üzletágak és tevékenységek közötti tőkefelosztás során elsődleges szempont, hogy egyfelől a lehetséges kockázatok fedezésére, a biztonságos banküzemhez elegendő tőke legyen biztosítva (a vállalkozás folytatásának elve), másrészt az is szükséges, hogy szélsőséges piaci körülmények során esetlegesen elszenvedett magas veszteségekre is fedezetet biztosítson. Az allokáció során szintén kiemelt szempont a Csoport tőkearányos nyereségének optimalizálása.

A kockázatok számszerűsítéséhez a Csoport meghatározza a jogszabály által előírt és a közgazdaságilag indokolt tőkeszükségletet, az optimalizáció pedig a közgazdaságilag indokolt tőkeszükséglet alapján történik.

Az egyes egységek és tevékenységek közötti tőkeallokációt az IRD Hitelkockázat és ICAAP Koordináció csoportja végzi, és azt a Csoport vezetősége ellenőrzi. Az optimális tőkeallokáció további eszköze a kockázat és tőkeköltség alapú árazás.

A Csoport tőkemenedzsmenttel és tőkeallokációval kapcsolatos elveit az igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

(7) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevételek és kamatráfordítások

(millió Ft)	2022	2021
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	211.421	70.679
Egyéb kamatbevétel	139.549	14.788
Kereskedési célú eszközök után	92.372	12.364
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.608	464
Származékos ügyletek - kereskedési célú	58.702	8.949
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	32.062	2.951
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök után	1	624
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1	624
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök után	6.109	3.565
Hitelek és előlegek	6.109	3.565
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	31.108	-2.068
Egyéb	9.959	303
Kamatbevételek összesen	350.970	85.467
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-71.626	-7.277
Egyéb kamatráfordítás	-140.338	-10.273
Kereskedési célú kötelezettségek után	-94.919	-11.722
Származékos ügyletek - kereskedési célú	-60.840	-8.613
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	-34.079	-3.109
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	-45.224	1.523
Egyéb	-195	-74
Kamatráfordítások összesen	-211.964	-17.550
Nettó kamateredmény	139.006	67.917

A Csoport nettó kamateredménye 71.089 millió Ft-tal javult az előző évhez képest. Bár a kamatráfordítások növekedése kimagasló 2021-hez képest, a kamatbevételek emelkedése még ezt is túlszárnyalja.

Kimagaslóan növekedtek az effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevételek (140.742 millió Ft növekedés), köszönhető ez a 2022-es magas kamatkörnyezetnek, leginkább a bankközi – különösen az MNB felé történő - kihelyezések kamatbevételei emelkedésének, emellett a magasabb ügyfeles folyószámla- és hitelkamat-bevételeknek.

Az effektív kamatmódszerrel elszámolt kamatráfordítás 64.349 millió Ft-os növekedés jelentős részét az ügyfélbetétek, illetve a bankközi betétek után fizetett magasabb kamat okozta.

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt értékpapírok elszámolt kamata (főleg a jelzáloglevelek és államkötvények kamata), illetve az értékpapírokhoz kapcsolódó díszkontok és prémiumok amortizációja tovább javította a kamatbevételt (10.302 millió Ft kamatbevétel-növekedés).

A nettó kamateredményt rontotta a származékos ügyleteken elszámolt kamateredmény (4.335 millió Ft kereskedési célú kamateredmény-romlás), ezen eredménycsökkenést részben ellensúlyozta az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt, illetve a kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kamateredménye (521 millió Ft kamatnövekedés).

Ugyanakkor 2.546 millió Ft-os kamatnövekedés következett be a kötelezően eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek esetén, amely a babaváró hiteleknek köszönhető.

A cash-flow és valósérték-fedezetbe bevont származékos ügyletek nettó kamateredménye csökkent (13.571 millió Ft kamatcsökkenés).

(millió Ft)	2022	2021
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	211.421	70.679
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után	18.222	7.920
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18.222	7.920
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök után	193.199	62.759
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	19.411	3.700
Hitelek és előlegek	170.866	57.431
Lízingkövetelések	2.860	1.560
Egyéb eszközök	62	68
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-71.626	-7.277
Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek után	-71.626	-7.277
Betétek	-65.206	-4.937
Hátrasorolt kötelezettségek	-2.044	-1.690
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-3.664	-40
Lízingkötelezettségek	-712	-610
Effektív kamat módszerrel elszámolt nettó kamateredmény	139.795	63.402

(8) Nettó jutalék- és díjbevétel

Az alábbi táblázat a Csoport nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyleteihez kapcsolódó díj- és jutalékeredményeket tartalmazza:

(millió Ft)	2022	2021
Jutalék- és díjbevételek		
IFRS15 szerinti bevételek		
Fizetési szolgáltatások és bankkártyák	45.053	36.725
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	22.916	15.604
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	17.606	9.772
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	5.541	5.269
Befektetési alapkezelés bevétele	3.580	2.548
Ügynöki szolgáltatás	1.056	1.044
Letétkezelés	908	859
Vállalati pénzügyek	286	399
Vagyonkezelés	16	109
Elszámolás és teljesítés	26	0
Egyéb	1.858	1.664
IFRS15 szerinti bevételek összesen	98.846	73.993
IFRS9 szerinti bevételek		
Hitelszolgálati tevékenység	272	168
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	4	4
Adott pénzügyi garanciák	4.134	2.956
Hitelnyújtás	405	572
IFRS9 szerinti bevételek összesen	4.815	3.700
Jutalék- és díjbevételek összesen	103.661	77.693
Jutalék- és díjráfordítások		
Fizetési szolgáltatások	-5.991	-4.831
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	-209	-137
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	-17.091	-9.409
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	-723	-641
Ügynöki szolgáltatás	-102	-54
Letétkezelés	-920	-725
Elszámolás és teljesítés	-86	-63
Hitelszolgálati tevékenység	-227	-295
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek	0	-12
Kapott pénzügyi garanciák	-2.487	-1.512
Egyéb	-2.485	-2.221
Jutalék- és díjráfordítások összesen	-30.321	-19.900
Nettó jutalék- és díjbevétel	73.340	57.793

A Csoport nettó jutalékeredménye 15.547 millió Ft-tal nőtt az előző évhez képest, amely elsősorban a fizetésforgalmi díjak és a valuta- és devizakonverziók kapcsán felszámolt díjak növekedésének köszönhető.

A fizetésforgalmi díjakon belül az átutalásokhoz és egyéb fizetési forgalmakhoz kapcsolódó jutalékok és bankkártyadíjak emelkedtek kimagaslóan.

A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír ügyleteibe épített tranzakciós díjai 7.240 millió Ft-tal növekedtek. Ezen belül a Csoport kimagasló eredményt realizált az egyedi áras fixingeken, spot tranzakciókon, de emellett a kártyás és a Direktneten végzett tranzakciókhoz kapcsolódó konverziók is jelentősek voltak. Az értékpapír-megbízásokon elért tranzakciókba épített tranzakciós díjeredmény tovább növelte a jutalékbevételeket.

A Csoport a befektetési jegyek forgalmazása révén 1.222 millió Ft-tal több jutalékbevételt számolt el 2022-ben.

A Csoport a nem lakossági magyar állampapírokkal és az FX spot ügyletekkel kapcsolatos kereskedési tevékenységét optimalizálási célból átadta anyabankjának. Emiatt csökkent a közvetlenül ügyfelektől származó értékpapír-forgalmazási díjbevétel, ugyanakkor ezt jelentősen kompenzálta az anyabanktól kapott portfólióátadásért kapott díj.

(9) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

Kereskedési célú pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség vagy veszteség

(millió Ft)	2022	2021
Származékos ügyletek	49.456	11.040
Kereskedési célú származékos ügyletek	9.320	2.248
Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül	40.136	8.792
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	26	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-118	-306
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-9.675	671
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség/veszteség, nettó	39.689	11.405

A kereskedési céllal tartott származékos ügyleteken elszámolt eredmény 7.072 millió Ft-tal nőtt. Ennek fő oka az FX swap, forward és futures ügyleteken elszámolt realizált és nem realizált eredmény 7.002 millió Ft-os emelkedése volt.

A „Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül” sor eredménye (gazdasági fedezési céllal kötött származékos ügyletek) 31.345 millió Ft-tal növekedett, amit egy részről az FX swap, forward és fututes ügyletek (+26.164 millió Ft) nyereség növekedése, valamint egy devizás, illetve két devizás kamatswap (FRA, IRS, CCIRS, OSP) ügyleteken elszámolt (+5.180 millió Ft) nyereség növekedése okozott.

A „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sor tavalyi eredmény csökkenését javítottuk 188 millió Ft-tal, mely a realizált árfolyam nyereség és veszteség 45%-os csökkenésének hatása, részletesen: az egyéb kötvények -163 millió Ft-tal, a kincstárjegyek -161 millió Ft-tal, míg az államkötvények +1.349 millió Ft-tal módosították az eredményt.

Az „Egyéb pénzügyi kötelezettségek” sor változását egyrészt a devizakonverziós marzs csökkenése (-4.808 millió Ft) másfelől a spot ügyleteken realizált veszteség növekedése (-5.538 millió Ft) okozta.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2022	2021
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	35	13
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	66	35
Hitelek és előlegek	-8.913	-6.364
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége, nettó	-8.812	-6.316

A „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” között a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt. befektetési jegyein elszámolt eredmény jelenik meg.

A „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” soron jelenik meg a Visa C részvény ártértékelési eredménye.

2022-ben a kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök eredményét 9.237 millió Ft-tal csökkentette a babaváró hitelek ártértékelési eredménye.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2022	2021
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-6	-614
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztesége, nettó	-6	-614

2022-ben a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sor teljes összege államkötvényeken elszámolt eredményt tartalmaz.

(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek

A következő tábla a fedezeti elszámolás alá vont derivatívák, illetve fedezett tételek valós értékelésből származó nettó eredményét mutatja be:

(millió Ft)	2022	2021
A fedezeti instrumentum valós értékének változásai [megszűnéssel együtt] valósérték-fedezeti ügyletekben	-36.203	-18.407
A fedezett tétel fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változásai valósérték-fedezeti ügyletekben	34.476	19.846
A cash-flow fedezeti ügyletekből származó eredményben megjelenített hatékonyság	-53	-641
ebből: élő kapcsolatok	777	-424
ebből: bontott kapcsolatok	-830	-217
Fedezeti elszámolásból eredő nyereségek/veszteségek, nettó	-1.780	798

A vásárolt kötvényeket fedező egydevizás és kétdevizás kamatswapok valós értékeléséből származó nettó eredmény 2022-ben 70.312 millió Ft volt (2021-ben 31.448 millió Ft). A betéteket fedező kamatswapok valós értékelési vesztesége 2022-ben 6.381 millió Ft volt (2021-ben 5.971 millió Ft veszteség). A betétportfóliót fedező kamatswapokon 120.439 millió Ft-os valós értékelési veszteség lett elszámolva 2022-ben (2021-ben 59.470 millió Ft veszteség). A nyújtott hiteleket fedező kamatswapok 2022. évi nettó valós értékelési eredménye 13.598 millió Ft volt (2021-ben 3.315 millió Ft nyereség). A fedezeti elszámolásba bevont kibocsátott kötvényállományt fedező kamatswapok kapcsán elszámolt valós értékelési veszteség 2022-ben 4.794 millió Ft volt (2021-ben 86 millió Ft veszteség), amelyből 4.728 millió Ft veszteség a 2022. évi MREL kötvénykibocsátáshoz kapcsolódik. A hitelportfóliót fedező kamatswapokkal kapcsolatban 2022-ben 11.501 millió Ft nyereség (2021-ben 12.357 millió Ft nyereség) került elszámolásra a fedezeti elszámolásból eredő eredményben.

2022-ben a fedezett vásárolt kötvényeken -70.723 millió Ft (2021-ben -29.887 millió Ft), a fedezett betéteken 6.366 millió Ft (2021-ben 5.952 millió Ft), a fedezett hiteleken -13.398 millió Ft (2021-ben -3.219 millió Ft), a fedezett 2022. év előtt kibocsátott kötvényállományon 68 millió Ft (2021-ben 78 millió Ft), illetve a 2022. évben kibocsátott MREL kötvényeken pedig 4.700 millió Ft valós értékelési eredmény került elszámolásra. A fedezett betétportfólión 2022-ben 118.848 millió Ft (2021-ben 59.272 millió Ft), a fedezett hitelportfólió kapcsán pedig -11.383 millió Ft (2021-ben -12.350 millió Ft) valós értékelésből származó eredmény került elszámolásra.

Tekintettel arra, hogy a Csoport fedezeti kapcsolatainak többsége forintban denominált, a 2022-ben is tapasztalt jelentős hozamemelkedés még jobban felnagyította a fedezeti kapcsolatok hatékonyságából eredő eredményhatást. Míg 2021 során a 3 hónapos BUBOR 0.75%-4.21% sávban mozgott, addig 2022-ben a 4.21%-16.18%-os tartományban. Az 5 éves lejáratú forint kamatswap hozama ugyanezen időszakokban 1.05%-4.72% (2021), illetve 4.72%-11.73% (2022) között mozgott.

Cash-flow fedezeti ügyletek

A Csoport 2012 decemberétől alkalmazza a cash-flow fedezeti elszámolást. A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére egydevizás és kétdevizás kamatswap ügyleteket alkalmaz a forintos és devizában denominált hitel-, illetve betétállományok esetében.

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport cash-flow fedezeti elszámolást alkalmazza:

2022.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	12.197	63.620	313.186	155.836
Átlagos fix kamatláb	1,43%	7,76%	6,50%	5,58%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	36.586	13.563
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	-	414,13	413,14
2021.12.31. (millió Ft)				
Lejárat				
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	10.584	116.700	74.313	44.065
Átlagos fix kamatláb	0,39%	1,22%	1,63%	2,14%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	8.994	17.476	0
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	363,50	367,98	-

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, BUBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cseréli el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A cash-flow fedezésbe bevont fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonysággal kapcsolatos összegeket a következő tábla szemlélteti:

2022.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2022-ben	A fedezeti ügylet egyéb átfogó megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonyság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	544.839	34.960	19.581	11.304	10.652	649	781
Kamatláb kockázat fedezése összesen	544.839	34.960	19.581	11.304	10.652	649	781
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	50.149	2.666	377	-126	-264	138	50
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	50.149	2.666	377	-126	-264	138	50
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	594.988	37.626	19.958	11.178	10.388	787	831

2021.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2021-ben	A fedezeti ügylet egyéb átfogó megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonyság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	245.662	6.575	6.095	-98	305	-375	189
Kamatláb kockázat fedezése összesen	245.662	6.575	6.095	-98	305	-375	189
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	26.470	178	181	-240	289	-49	30
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	26.470	178	181	-240	289	-49	30
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	272.132	6.753	6.276	-338	594	-424	219

A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság, illetve a fedezeti kapcsolat bontásakor az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe átsorolt összegek is a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepelnek.

A cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2022-ben	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-15.323	-19.275	0
Betétek	26.717	30.057	-4
Kamatláb kockázat fedezése összesen	11.394	10.782	-4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	-198	32	0
Betétek	-16	-60	4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	-214	-28	4
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	11.180	10.754	0

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2021-ben	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
		2021.12.31.	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-6.292	-5.337	0
Betétek	6.630	5.716	-5
Kamatláb kockázat fedezése összesen	338	379	-5
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	234	214	0
Betétek	55	-50	7
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	289	164	7
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	627	543	2

*Az itt megjelenített összegek olyan, már megszűnt fedezeti kapcsolatokról erednek, ahol a fedezett tétel bekövetkezése várható, ezért a Csoport ezeket az összegeket akkor számolja el az eredménybe, amikor a fedezett tétel bekövetkezik, vagy ismertté válik, hogy a fedezett tétel bekövetkezése már nem várható (ekkor a teljes kapcsolódó összeget átsorolja a Csoport a tőkéből az eredménybe).

A Csoport változó kamatozású éves, illetve éven belüli fizetési frekvenciával rendelkező, forintban, valamint euróban denominált hiteleket és betéteket sorol a fedezeti elszámolásban érintett ügyletek közé. A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont fedezett hitelek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron, a fedezett betétek pedig az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

2022-ben a 2022.12.30-án élő és a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatban megjelölt fedezeti ügyletek valós érték változásai hatékony részéhez kapcsolódóan 11.219 millió Ft nyereség (2021-ben 813 millió Ft nyereség) került elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben. Ezek az összegek tartalmazzák azokat az egyéb átfogó jövedelem és eredmény közötti átsorolásokat is, amelyek a 2022, illetve 2021 előtt bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokhoz tartozó fedezeti tartalék eredménybe történő szisztematikus amortizációjából származnak. 2022-ben 830 millió Ft veszteség (2021-ben 217 millió Ft veszteség) került átvezetésre az eredménybe a bontott, illetve lejárt cash-flow fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban, és ezeket az összegeket a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” között mutatta ki. 2022 folyamán a 2022.12.30-án élő cash-flow fedezeti kapcsolatban megjelölt fedezeti ügyletek hatékonysága kapcsán ugyanezen a soron 777 millió Ft nyereség (2021-ben 424 millió Ft veszteség) került elszámolásra.

Valósérték-fedezeti ügyletek

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport valósérték-fedezeti elszámolást alkalmazza:

2022.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	1.879	1.250	134.339	94.864
Átlagos fix kamatláb	0,56%	0,97%	0,90%	1,01%
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	11.607	69.797	185.067
Átlagos fix kamatláb	-	0,17%	1,63%	2,74%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	214	3.662	105.295	35.869
Átlagos fix kamatláb	-0,46%	0,62%	1,80%	2,58%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	7.650	46.088	0
Átlagos fix kamatláb	-	13,39%	1,46%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	374	192.136	0
Átlagos fix kamatláb	-	6,42%	6,96%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	36.996	217.354	575.735	390.288
Átlagos fix kamatláb	0,55%	1,46%	1,50%	2,35%
Hítelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	463	7.226	38.826	44.435
Átlagos fix kamatláb	0,41%	1,02%	1,23%	1,51%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	2.072	20.717
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	24,39	24,57
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	19.114	0
Átlagos USD/EUR árfolyam	-	-	0,96	-

2021.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	6.000	22.750	146.592	98.207
Átlagos fix kamatláb	1,06%	0,56%	1,13%	0,95%
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	37.735	101.375
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,37%	1,63%
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	2.540	6.663	90.053	33.928
Átlagos fix kamatláb	0,51%	0,33%	0,49%	1,16%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	46.088	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	1,46%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	658	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	6,19%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	90.485	64.815	603.756	367.311
Átlagos fix kamatláb	0,43%	0,62%	0,72%	1,91%
Hítelporfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	498	7.530	41.085	49.865
Átlagos fix kamatláb	0,37%	0,91%	1,12%	1,49%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	0	18.543
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	-	25,37

CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, PRIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügylet esetén a Csoport naponta változó mértékű, €STR overnight kamathoz tartozó pénzáramot cserél el naponta változó mértékű, SOFR overnight kamathoz tartozó pénzáramra.

A valósérték-fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonysággal kapcsolatos összegeket mutatja be az alábbi táblázat:

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2022-ben	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	232.332	48.912	1.703	30.344	-214
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	266.471	44.819	0	39.949	-258
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek	145.040	16.525	57	13.596	198
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	53.738	0	12.925	-6.378	-13
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	192.510	130	4.106	-4.939	-24
Kamatláb kockázat fedezése összesen	890.091	110.386	18.791	72.572	-311
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	22.789	0	710	-8	33
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	19.114	0	77	147	0
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	41.903	0	787	139	33
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	931.994	110.386	19.578	72.711	-278
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	1.220.373	16.734	201.291	-120.379	-1.531
Hítelporfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	90.950	26.331	1.661	11.492	109
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.311.323	43.065	202.952	-108.887	-1.422
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	1.311.323	43.065	202.952	-108.887	-1.422
Valósérték-fedezeti ügyletek összesen	2.243.317	153.451	222.530	-36.176	-1.700

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2021-ben	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	273.549	19.387	1.563	24.583	1.608
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	139.110	5.548	155	6.910	-38
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	133.184	2.483	95	3.316	97
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	46.088	0	5.667	-5.972	-19
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	658	21	0	-86	-8
Kamatláb kockázat fedezése összesen	592.589	27.439	7.480	28.751	1.640
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	18.543	0	494	-44	-9
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	18.543	0	494	-44	-9
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	611.132	27.439	7.974	28.707	1.631
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	1.126.367	6.936	60.999	-59.478	-206
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	98.978	12.158	850	12.358	8
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.225.345	19.094	61.849	-47.120	-198
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	1.225.345	19.094	61.849	-47.120	-198
Valósérték-fedezeti ügyletek összesen	1.836.477	46.533	69.823	-18.413	1.433

A valósérték-fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalra a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalra a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepel.

A valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2022-ben
	Eszközök	Kötelezettségek	Eszközök		Kötelezettségek		
			élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt HTCS kötvények	173.377	0	-44.532	-208	0	0	-30.518
Vásárolt HTC kötvények	215.339	0	-46.859	0	0	0	-40.207
Hitelek	119.925	0	-16.156	64	0	0	-13.398
Betétek	0	41.681	0	0	-12.117	0	6.366
Kibocsátott kötvények	0	190.582	0	0	-4.697	0	4.768
Betétportfólió	0	748.397	0	0	-177.653	0	118.848
Hitelportfólió	49.344	0	-24.300	0	0	0	-11.383
Valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	557.985	980.660	-131.847	-144	-194.467	0	34.476
2021.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2021-ben
	Eszközök	Kötelezettségek	Eszközök		Kötelezettségek		
			élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt HTCS kötvények	254.355	0	-17.955	0	0	0	-22.939
Vásárolt HTC kötvények	127.534	0	-6.472	0	0	0	-6.948
Hitelek	122.863	0	-2.445	100	0	0	-3.219
Betétek	0	40.354	0	0	-5.752	0	5.952
Kibocsátott kötvények	0	689	0	0	5	0	78
Betétportfólió	0	743.110	0	0	-57.868	0	59.272
Hitelportfólió	65.867	0	-12.917	0	0	0	-12.350
Valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	570.619	784.153	-39.789	100	-63.615	0	19.846

*A Csoport a fedezett tételeknek a fedezeti elszámolás miatti valós érték módosításait attól az időponttól kezdve amortizálja az eredménybe, amikortól a fedezett tételek könyv szerinti értékét már nem módosítja a fedezeti elszámolások miatt, azaz a fedezeti kapcsolat megszűnik.

A valósérték fedezeti kapcsolatban fedezett vásárolt kötvények könyv szerinti értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” és az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a nyújtott hitelek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a betétek és kibocsátott kötvények az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepel. A fedezett hitel- és betétportfólió elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelésből származó értékelési különbözetei a pénzügyi-helyzet kimutatásban elkülönítetten, a „Kamatláb-kockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása” sorokon jelennek meg, eljeljeltől függetlenül a hitelportfólióhoz kapcsolódó tételek eszközoldalon, míg a betétportfólió valós értéke a forrásoldalon.

2022-ben a valósérték-fedezeti kapcsolatba bevont fedezett tételek fedezett kockázat miatti valós érték változása 34.476 millió Ft nyereség (2021-ben 19.846 millió Ft nyereség), amelyet a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutat ki.

A valósérték-fedezeti kapcsolatba bevont származékos ügyletekkel kapcsolatban a Csoport 2022-ben 36.203 millió Ft veszteséget (2021-ben 18.407 millió Ft veszteséget) számolt el a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron.

(11) A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázat az előző megjegyzésekben bemutatott pénzügyi instrumentumokból származó eredményeket összegzi.

(millió Ft)	Megjegyzés	2022	2021
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		37.215	12.119
Nettó kamateredmény	(7)	-2.547	642
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	39.689	11.405
Osztalékbevétel		73	72
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek		-15.896	253
Nettó kamateredmény	(7)	-14.116	-545
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(10)	-1.780	798
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		-2.700	-2.748
Nettó kamateredmény	(7)	6.109	3.565
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-8.812	-6.316
Osztalékbevétel		3	3
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok		-5	10
Nettó kamateredmény	(7)	1	624
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-6	-614
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		17.889	9.114
Nettó kamateredmény	(7)	18.222	7.920
Értékvesztés	(6)	-578	196
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		245	998
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		109.047	46.636
Nettó kamateredmény	(7)	120.897	54.879
Értékvesztés	(6)	-5.650	-6.684
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		-6.200	-1.559
A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége		145.550	65.384

(12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások

(millió Ft)	2022	2021
Tárgyi eszköz eladás nyeresége	14	-1
Készletértékesítés nyeresége	72	252
Üzemeltetési díjbevételek	48	48
Káreseményekből származó bevételek	7	16
Kapott bérleti díj	88	50
Szakértői díjak bevétele	88	113
Számviteli szolgáltatások bevétele	73	81
Egyéb nem banki tevékenységek bevételei	396	207
Egyéb	297	1.097
Egyéb működési bevételek összesen	1.083	1.863
Tranzakciós illeték és egyéb adók	-23.556	-18.278
Káreseményekből származó ráfordítások	-180	-86
Szakértői díjak	-68	-75
Egyéb céltartalékok	148	-173
Egyéb nem banki tevékenységek ráfordításai	-404	-126
Egyéb ráfordítások	-371	-169
Egyéb működési ráfordítások összesen	-24.431	-18.907

Az egyéb működési bevételek 780 millió Ft-tal csökkentek. Az egyéb működési ráfordítások növekedését a tranzakciós illeték 5.278 millió Ft-os növekedése okozta.

A Csoport egyéb bevételei között 2022-ben 317 millió Ft (2021: 520 millió Ft) vevői szerződésekből származó bevételt számolt el (IFRS 15).

(13) Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Nem pénzügyi eszközök értékvesztésének alakulása:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg		Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg
	2022.01.01.	2022.12.31.			
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-37	-21	36	-22	
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-37	-21	36	-22	

(HUF million)	Nyitó egyenleg		Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg
	2021.01.01.	2021.12.31.			
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-62	-34	59	-37	
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-62	-34	59	-37	

Az „Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése” soron a követelés fejében átvett ingatlanok értékvesztése szerepel.

(14) Egyéb eredmény

(millió Ft)	2022	2021
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó	-6.227	-1.554
Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése	-2	-34
Egyéb eredmény	-6.229	-1.588

A „Módosítás miatti nyereség/(veszteség), nettó” sor olyan szerződésmódosítások eredményhatását tartalmazza, mely nem vezetett az eszközök kivezetéséhez. Ezeknél a nem lényeges szerződésmódosításoknál egyszeri bruttó könyv szerinti érték módosítást számol el a Csoport az eredménnyel szemben, melyből -294 millió Ft (2021: -725 millió Ft) fizetési moratóriumhoz kapcsolódó módosítás miatti veszteség jelent meg az eredményben. A kamatstop miatti módosítási veszteség 6.532 millió Ft (2021: 962 millió Ft) volt.

A fizetési moratórium miatt megváltozott cash-flow-k hatásából eredő veszteségét a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzés Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek részében mutatjuk be.

Az MNB 2022 decemberében határozott arról, hogy a Raiffeisen Autó Lízing Kft. is kerüljön a konszolidációban teljes bevonásra, így a mérlegben ezen leánycég adatai is szerepelnek már. A bevonás hatása közvetlenül a tőkében került elszámolásra.

(15) Személyi jellegű ráfordítások

(millió Ft)	2022	2021
Béreköltség	-28.290	-23.896
Bérfelrakások	-4.290	-4.310
Személyi jellegű egyéb kifizetések	-1.375	-1.302
Összesen	-33.955	-29.508

(HUF million)	2022		2021	
	Létszám (fő)	Béreköltség	Létszám (fő)	Béreköltség
Teljes munkaidős	2.689	-27.067	2.640	-22.498
Részmunkaidős	236	-1.101	234	-1.304
Nyugdíjas	22	-122	15	-94
Összesen	2.947	-28.290	2.889	-23.896

(16) Egyéb adminisztratív költségek

(millió Ft)	2022	2021
Irodaház költségei: bérlet, karbantartás, egyéb	-3.724	-2.735
IT költségek	-5.100	-4.945
Szakértői díjak	-3.925	-3.441
Hirdetések és PR tevékenység ráfordításai	-3.418	-2.761
Betétbiztosítási díjak	-3.810	-1.325
Kommunikációs költségek	-1.782	-1.610
Irodai beszerzések	-248	-185
Gépkocsik költségei	-355	-252
Biztonsági költségek	-283	-158
Üzleti utazási költségek	-84	-44
Oktatási költségek	-284	-272
Lízingköltségek	-224	-318
Egyéb	9	-598
Összesen	-23.228	-18.644

Az IT költségek emelkedésének oka a projekt leszállítás felgyorsításához kapcsolódóan, több és komplexebb rendszerek miatt a karbantartás és támogatás költségek növekedése. A Covid miatt bevezetett intézkedések hatására az egyéb adminisztratív költségeken belül 27 millió Ft került elszámolásra (2021: 203 millió Ft).

(17) Bankadó és egyéb speciális közterhek

(millió Ft)	2022	2021
Pénzügyi szervezetek különadója	-23.717	-4.811
Szanálási alap	-1.429	-1.978
Bankadó és egyéb speciális közterhek	-25.146	-6.789

A pénzügyi szervezetek különadóját a Csoport az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszege után fizeti. A különadó mértéke 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó adóalap részre 0,15% (2021: 0,15%), illetve az azt meghaladó részre 0,20% (2021: 0,20%). A módosított mérlegfőösszeg számításánál bizonyos bankközi hitelek és bizonyos pénzügyi szervezetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok levonhatók.

A Csoport a 2022-es és 2023-as nettó árbevétele után extraprofit adót fizet. A különadó alapja az adóévet megelőző adóévi éves beszámoló alapján meghatározott nettó árbevétel. A különadó mértéke 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. A 2022. adóévre vonatkozó adókötelezettséget két egyenlő részletben (2022. október 10-ig és 2022. december 10-ig), a 2023. adóévre vonatkozó különadót pedig három egyenlő részletben (2023. június 10-ig, 2023. október 10-ig és 2023. december 10-ig) kell megfizetni. Ezen rendelkezéseket a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások első alkalommal a 2021. december 31-ét követően kezdődő, 2022. július 1-jét magában foglaló teljes adóévre alkalmazzák. Az extraprofit adó összege 2022-ben 17.648 millió Ft volt.

A szanálási törvény alapján a Csoport rendszeres éves díjat fizet a Szanálási Alapba, amelynek európai uniós szinten egységes és transzparens számítási módszertanát európai bizottsági rendelet határozza meg. A rendelet alapján az intézmények által fizetendő rendszeres éves díjakat a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről minden év május 1-jéig értesíti az intézményeket. Az intézmények rendszeres éves díját úgy kell meghatározni, hogy a Szanálási Alap eszközei 2024. december 31-ig – ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézetek biztosított betétállománya

kártalanítási összeghatárt (100.000 EUR) meg nem haladó betétrezéneinek legalább 1 százalékát (célszint). A Csoport kockázatalapú díjat fizető intézménynek minősül. A kockázatalapú díjak úgy kerülnek kiszámításra, hogy a korlátozott tevékenységet végző befektetési vállalkozások fix díjaival és a sávós fix díjakkal csökkentett éves célszint kerül felosztásra a kockázatalapú intézmények között, a kockázatkiigazítási szorzó segítségével korrigált díjalapjuk arányában.

A Csoport a fizetendő járványügyi extra különadót egy összegben kötelezettségként jelenítette meg, majd azt 2020-ban megfizette, ezért év végén ezzel kapcsolatos kötelezettség nem szerepel a pénzügyi kimutatásokban. Mivel 2025-ig a Csoportot megilleti a következő években a normál banki különadóval kapcsolatos adóvisszatartási jog, ezért a járványügyi extra különadó miatti kötelezettséggel szemben a Csoport nem ráfordítást, hanem egy eszközt jelenített meg (ld. a (26) Egyéb eszközök megjegyzést). Az adóvisszatartási jogot figyelembe véve a befizetés a normál banki különadó befizetett előlegét testesíti meg.

(18) Nyereségadó

Az eredménykimutatásban szereplő nyereségadó

(millió Ft)	2022	2021
Tényleges adóráfordítás	10.997	5.736
Társasági adó	3.452	1.578
Iparüzési adó	6.558	3.614
Innovációs járulék	987	544
Halasztott adóráfordítás/-bevétel	-2.271	-1.823
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	55	136
Negatív adóalapok adóhatásának változása	-2.326	-1.959
Nyereségadó	8.726	3.913

A társasági adó 2022-ben és 2021-ben is az adóalap 9%-a, az iparüzési adó 2022-ben és 2021-ben is az adóalap 2%-a, az innovációs járulék 2022-ben és 2021-ben is az adóalap 0,3%-a. A társasági adó alapja eltér az iparüzési adó és az innovációs járulék közötti adóalapjától.

Az effektív adókulcs levezetése

	2022		2021	
	(%)	(millió Ft)	(%)	(millió Ft)
Adózás előtti eredmény		80.841		40.647
A Társaság nyereségadókulcsával számított nyereségadó	9,00%	7.276	9,00%	3.658
Adóalap-módosító tételek adóhatása	1,68%	1.357	-9,60%	-3.903
Veszteségelhatárolás felhasználása:				
- tárgyévben érvényesített korábbi években képződött felhasznált negatív adóalap hatása, amelyre korábban nem lett halasztott adókövetelés képezve	-4,00%	-3.231	-3,65%	-1.483
- korábbi években képződött veszteségre a tárgyévben megjelenített halasztott adókövetelés változása	-2,88%	-2.326	-4,82%	-1.959
Egyéb	8,55%	6.914	-1,13%	-461
Egyéb nyereségadó – helyi iparüzési adó, innovációs járulék	0,12%	93	10,23%	4.158
Összesen	10,79%	8.726	9,63%	3.913

Egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó

	2022			2021		
	Adózás előtt	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után	
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe						
Valós értékelés tartalékának változása (tőkeinstrumentumok)	35	-1	34	-71	65	-6
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe - összesen	35	-1	34	-71	65	-6
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe						
Fedezeti ügyletek tartalékának változása						
A valós érték változásának hatékony része	10.390	-935	9.455	594	-53	541
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	831	-75	756	219	-21	198
Valós értékelés tartalékának változása (adósságinstrumentumok)						
A valós érték változása	-3.843	346	-3.497	383	-34	349
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	-282	25	-257	-1.852	167	-1.685
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe - összesen	7.096	-639	6.457	-656	59	-597
Külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos deviza átszámítási különbözetek			-18			
Összesen	7.131	-640	6.473	-727	124	-603

A halasztott adó egyenlegének változása

	Nettó egyenleg 2022. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2022. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingtatlanok és berendezések; immateriális javak	2	-17	0	-15	0	-15
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	-4	-3	0	-7	0	-7
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-181	0	370	189	189	0
Származékos ügyletek*	-54	0	-1.010	-1.064	0	-1.064
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	253	-34	0	219	219	0
Elhatárolt veszteség	3.443	2.325	0	5.768	5.768	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	3	0	0	3	3	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				5.093	6.179	-1.086
Beszámítás					-1.078	1.078
Adókövetelések /Adókötelezettségek	3.462	2.271	-640	5.093	5.101	-8

	Nettó egyenleg 2021. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2021. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingtatlanok és berendezések; immateriális javak	36	-34	0	2	2	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	-3	-1	0	-4	0	-4
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-378	0	197	-181	0	-181
Származékos ügyletek*	19	0	-73	-54	0	-54
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	352	-99	0	253	253	0
Elhatárolt veszteség	1.484	1.959	0	3.443	3.443	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	5	-2	0	3	3	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				3.462	3.701	-239
Beszámítás					-235	235
Adókövetelések /Adókötelezettségek	1.515	1.823	124	3.462	3.466	-4

*A származékos ügyletek nettó módon kerülnek megjelenítésre.

2022-ben 5.101 millió Ft (2021: 3.466 millió Ft) halasztott adókövetelés került felvételre, mely a következő tételekből tevődik össze:

- 258 millió Ft (2021: 258 millió Ft) a társasági adóalapot módosító, átmeneti különbségeket okozó visszaforduló tételek miatt került megképzésre,
- 5.768 millió Ft (2021: 3.443 millió Ft), mely a korábbi évekről hozott elhatárolt veszteségek egyenlegéből várhatóan a jövőben felhasználható lesz a Csoport megítélése szerint,
- -1.078 millió Ft (2021: -235 millió Ft), mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

2022-ben 8 millió Ft (2021: 4 millió Ft) halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

Elhatárolt veszteség, melyre nem került halasztott adókövetelés felvételre lejárat szerinti bontásban

Lejárat	2022	2021
2030.12.31	22.990	93.411
Összesen	22.990	93.411

2022. december 31-én a Csoport 22.990 millió Ft (2021: 93.411 millió Ft) összegű jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal rendelkezik, melyet a 2030. december 31-et magában foglaló adóévben lehet utoljára érvényesíteni. A korábbi évek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékáig számolható el csökkentő tételként.

A Csoport jelenleg 3 éves üzleti tervet készít, mely alapján 5.101 millió Ft halasztott adókövetelés került elszámolása a 2023-ases, illetve a 2024-es évek tekintetében.

(19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek

	2022.12.31.			2021.12.31.		
	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	Összesen
Pénztár és csekk	39.958	12.822	52.780	25.381	28.710	54.091
Magyar Nemzeti Bank	669.554	19.214	688.768	399.910	0	399.910
Egyéb bank	4.909	38.456	43.365	3.776	24.712	28.488
Összesen	714.421	70.492	784.913	429.067	53.422	482.489

A Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett folyószámla a kötelező tartalékot tartalmazza. Az előírt átlagos tartalék egyenlege 84.667 millió Ft volt (2021: 25.362 millió Ft). A kötelező tartalék összege a tartalékköteles források és a kötelező tartalékráta szorzata.

A 2022. október 1-jétől módosult szabályozás naponta teljesítendő, illetve havi átlagban történő megfelelést egyaránt tartalmaz. A kötelező tartalékráta mértéke 5 %, amely előírásnak napi szinten kell megfelelni, A minimális 5 %-os ráta felett további, maximum 5 %-os, százalékonként választható ráta került bevezetésre, A szabadon választott tartalékszint esetében havi átlagban történő megfelelést ír elő a szabályozás. A Raiffeisen Bank Zrt. 8%-os rátát választott.

Kötelező tartalékot kell képezni az alábbi források után:

- két éven belüli eredeti lejáratú betétek és felvett hitelek és
- két éven belüli eredeti lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.

Nem kell tartalékot képezni a más tartalékköteles hitelintézettől származó források és a Magyar Nemzeti Bank által nyújtott hitelek igénybe vett állománya után.

A kötelező tartalékot a Csoport a napi tevékenysége során felhasználhatja, amíg a tartalék napi, illetve havi átlagos egyenlege a törvényben meghatározott limitet eléri. Ebből kifolyólag a Csoport a kötelező tartalékot a cash flow kimutatásban készpénznek tekinti.

(20) Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

2022.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	1.605.060	162.340
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	477.954	73.945
Kamatláb	700.135	122.511
Részvény	0	3
Deviza	904.925	39.826
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		525
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		20.246
Államkötvények és kincstárjegyek		19.399
Vállalati és egyéb kötvények		801
Banki kötvények		46
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen		183.111

2021.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	1.522.473	65.527
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	393.409	29.622
Kamatláb	552.641	43.412
Részvény	0	92
Deviza	969.832	22.023
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		6.141
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		43.274
Államkötvények és kincstárjegyek		42.219
Vállalati és egyéb kötvények		977
Banki kötvények		78
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen		114.942

A Monetáris Tanács 2017. november 21-én egy újabb nem-konvencionális eszközök 2018. januári bevezetéséről döntött. Ezen eszközök egyike az általános hatáskörű, feltétel nélküli monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz (MIRS). Az eszköz bevezetésének célja, hogy a laza monetáris kondíciók a hozamgörbe hosszabb szakaszán is érvényesüljenek, valamint segítse a hosszú kamatfixálású hitelek arányának növekedését.

Az általános hatáskörű monetáris politikai eszközként bevezetett 5 és 10 éves futamidejű MIRS igénybevételére az MNB által kiírt tendereken pályázhattak a bankok, mérlegfőösszegük arányában. A korábbi jegybanki IRS-programokhoz képest eltérés, hogy a MIRS használata nem feltételhez kötött. A Csoport kihasználta az igénybevehető keretet. Az eszköz igénybevétele lehetőséget biztosított a Csoport fix kamatozású hitelezésének erősítésére.

A MIRS rendelkezésre bocsátása az MNB által meghirdetett kondíciókon történt, mely kedvezőbb volt az aktuális piaci kondícióknál. Ezen derivatívák kezdeti valós értékének meghatározása a tender meghirdetésének időpontjában jegyzett (különböző lejáratú) IRS ügyletek áraiból felépített hozamgörbéken alapuló diszkontálással valósult meg. A Csoport a pénzügyi instrumentum felvételénél a piaci árhoz viszonyított kezdeti valósérték különbözetet eredményként számolta el.

2018 folyamán a Csoport 95.136 millió Ft névérték összegben kötött MIRS kamatswapokat, azóta nem voltak új ügyletek. Ezen swapok 2022.12.31-én fennálló eszközoldali könyv szerinti értéke 26.127 millió Ft (2021.12.31-én 11.946 millió Ft). A MIRS-ek kapcsán 2022. évben elszámolt 12.070 millió Ft-os valós értékelési nyereség (2021-ben 13.618 millió Ft-os nyereség) a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron jelent meg.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök

2022.12.31.					A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott nemteljesítő kitétségek
(millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	összege
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	493	0	85	578	0
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.259	0	-871	388	0
Banki kötvények	1.259	0	-871	388	0
Hitelek és előlegek	139.023	235	-13.808	125.450	-376
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	140.775	235	-14.594	126.416	-376

2021.12.31.					A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott nemteljesítő kitétségek
(millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	összege
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	493	0	50	543	0
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.091	0	-464	627	0
Banki kötvények	1.091	0	-464	627	0
Hitelek és előlegek	102.495	183	-4.907	97.771	-370
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	104.079	183	-5.321	98.941	-370

A Csoport a nem kereskedési célú, eredménnyel szemben valós értéken értékelt Hitelek és előlegek között olyan nyújtott hiteleket jelenít meg, amelyek pénzáramlásai nem kizárólag tőke- illetve kamatfizetéseket testesítenek meg.

A lakossági szektorban a fedezetlen termékcsoportban jelentősen nőtt az állomány, a kötelezően valós értékre sorolt babaváró hitel állomány az év végére elérte a 96 milliárd Ft-ot (2021: 79 milliárd Ft).

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

A Csoportnak nem volt eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszköze 2022.12.31-én.

2021.12.31.					A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott nemteljesítő kitétségek
(millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	összege
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	202	1	-8	195	0
Államkötvények és kincstárjegyek	202	1	-8	195	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	202	1	-8	195	0

A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére kamatswap ügyleteket alkalmaz, melyek az eredménnyel szemben valós értéken kerülnek megjelenítésre. Ezekkel az ügyletekkel kapcsolatos értékelési inkonzisztenciának csökkentésére kerültek az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök közé sorolásra államkötvények és kincstárjegyek.

(21) Bankközi kihelyezések

(HUF million)	2022.12.31.					2021.12.31.				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
Magyar Nemzeti Bank	253.874	0	0	0	253.874	830.183	0	0	0	830.183
Egyéb bank	758	51.537	0	7.726	60.021	1.952	41.966	0	12.773	56.691
Értékvesztés	-3	0	0	-2	-5	0	-1	0	-1	-2
Bankközi kihelyezések	254.629	51.537	0	7.724	313.890	832.135	41.965	0	12.772	886.872

A bankközi kihelyezések a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepelnek.

A Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló egyenleg legnagyobb részét a rövid lejáratú kihelyezések tették ki 253.874 millió Ft (2021 830.144 millió Ft). Az egyéb bankközi kihelyezések állománya 3.327 millió Ft-tal nőtt 2022 során az előző évhez képest.

(22) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

Ez a megjegyzés a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhoz tartozó jegyzett értékpapírokat mutatja be. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTPL) papírok a (20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök megjegyzésben, míg a nem jegyzett értékpapírok a (23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokból megjegyzésben kerülnek részletezésre.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhoz tartozó jegyzett értékpapírok állományából 442 milliárd Ft az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegsoron, 306 milliárd Ft pedig „Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepel.

A Csoport kötelezettségei fedezetére 2022-ben 159 milliárd Ft értékben (2021: 152 milliárd Ft) adott biztosítékba az értékpapír-befektetésekből.

2022-ben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírokkal kapcsolatban 3.834 millió Ft ráfordítást számolt el a Csoport az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban (2021: 1.599 millió Ft ráfordítás), és 282 millió Ft veszteség került átsorolásra az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe (2021: 87 millió Ft veszteség).

Az MNB 2019. július 1-jén elindította a Növekedési Kötvényprogramot (NKP), melynek célja, hogy a döntően banki hitelezés formában megvalósuló vállalatfinanszírozás mellett a hazai vállalati kötvény-piac is bővüljön. A programon beleül az MNB 1.550 milliárd forintos keretösszegben vásárolható értékpapírokat. A program 2021 decemberében lezárult. A Csoport 2022-ben és 2021-ben is vásárolt NKP-kötvényeket.

Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapír-befektetések

2022.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség*	Dizkont/ prémium	Érték- vesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	321.390	5.744	-15.529	-1.393	-137	310.075
Vállalati és egyéb kötvények	87.994	1.102	-26.443	1.007	-271	63.389
Banki kötvények	72.903	807	-4.887	148	-16	68.955
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	482.287	7.653	-46.859	-238	-424	442.419

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség*	Dizkont/ prémium	Érték- vesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	125.060	1.069	-1.055	-2.343	-8	122.723
Vállalati és egyéb kötvények	76.327	581	-5.178	201	-175	71.756
Banki kötvények	31.291	60	-239	-1	-3	31.108
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	232.678	1.710	-6.472	-2.143	-186	225.587

*Az itt szereplő összegek fedezeti elszámolásból származnak.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

2022.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Diszkont/premium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	35	0	30	0	0	65
Üzletrészek	16	0	33	0	0	49
Részvények	19	0	-3	0	0	16
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	351.253	2.928	-46.867	-826	-704	305.785
Államkötvények és kincstárjegyek	144.666	1.841	-21.014	-1.302	-40	124.151
Vállalati és egyéb kötvények	36.746	230	-12.674	447	-529	24.221
Banki kötvények	169.841	857	-13.179	29	-135	157.413
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	351.288	2.928	-46.837	-826	-704	305.850

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Diszkont/premium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	39	0	24	0	0	63
Üzletrészek	20	0	23	0	0	43
Részvények	19	0	1	0	0	20
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	367.487	2.025	-15.958	-1.532	-125	351.897
Államkötvények és kincstárjegyek	145.006	1.158	-2.496	-1.728	-10	141.930
Vállalati és egyéb kötvények	36.753	867	-6.478	196	-115	31.223
Banki kötvények	185.728	0	-6.984	0	0	178.744
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	367.526	2.025	-15.934	-1.532	-125	351.960

A Csoport úgy döntött, hogy az egyéb, kontroll alatt nem lévő részesedéseinek értékelését az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelési és ennek megfelelően a valós érték változását sosem jeleníti meg az eredményben. A választás mögött az az ok áll, hogy ezek a részesedések nem a Csoport jövedelemtermelését, nyereségszerzését szolgálják, hanem különböző banki szolgáltatások nyújtását (pl. bankkártya-, pénzforgalmi tevékenység stb.) teszik lehetővé.

(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban

(millió Ft)	Tulajdoni részesedés % 2022.12.31.	Tulajdoni részesedés % 2021.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2022.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2021.12.31.
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	20,00%	20,00%	1	5
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	0,16%	0,16%	15	15
SWIFT	0,01%	0,01%	49	38
Pannon Lúd Mezőgazdasági és Szolgáltató Kft.	-	0,89%	0	5
Befektetések nem jegyzett értékpapírokban összesen			66	63

A befektetések nem jegyzett értékpapírokban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérleghorizonton kerülnek bemutatásra.

(24) Tárgyi eszközök, immateriális javak és goodwill

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték		
	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2022.12.31	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2022.12.31	2022.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	41.864	6.029	-1.504	-70	46.319	-15.796	-3.877	1.504	7	-18.162	28.157
Gépek, berendezések	20.724	4.204	-3.007	67	21.988	-13.087	-2.356	1.256	-8	-14.195	7.793
Tárgyi eszközök összesen	62.588	10.233	-4.511	-3	68.307	-28.883	-6.233	2.760	-1	-32.357	35.950
Immateriális javak											
Szoftverek	64.035	6.616	-30	4	70.625	-44.086	-5.029	30	0	-49.085	21.540
Egyéb immateriális javak	1.750	0	-10	0	1.740	-662	-21	10	0	-673	1.067
Immateriális javak összesen	65.785	6.616	-40	4	72.365	-44.748	-5.050	40	0	-49.758	22.607

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték		
	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2021.12.31	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2021.12.31	2021.12.31
	Tárgyi eszközök										
Ingtatlanok	39.719	2.625	-483	3	41.864	-12.915	-3.362	482	0	-15.795	26.069
Gépek, berendezések	19.288	2.352	-909	-7	20.724	-12.295	-1.681	889	0	-13.087	7.637
Tárgyi eszközök összesen	59.007	4.977	-1.392	-4	62.588	-25.210	-5.043	1.371	0	-28.882	33.706
Immateriális javak											
Szoftverek	59.002	6.135	-1.106	4	64.035	-40.425	-4.765	1.104	0	-44.086	19.949
Egyéb immateriális javak	1.750	0	0	0	1.750	-638	-24	0	0	-662	1.088
Immateriális javak összesen	60.752	6.135	-1.106	4	65.785	-41.063	-4.789	1.104	0	-44.748	21.037

Az immateriális javak könyv szerinti értékében a Csoport az eszköz előállításának során 1.977 millió Ft értékben számolt el ráfordításokat 2022-ben (2021: 1.722 millió Ft értékben). 2022. december 31-én az Ingatlanok között 23.163 millió Ft (2021: 22.324 millió Ft), a „Gépek, berendezések” soron pedig 68 millió Ft (2021: 129 millió Ft) kerül megjelenítésre, mint használatijog-eszköz. A Csoport 2022-ben 1.035 millió Ft (2021: 1.035 millió Ft) goodwillt mutatott ki könyveiben az immateriális javak között. Ebből a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-hez 1.023 millió Ft és az SCT Kárász utca Kft-hez pedig 12 millió Ft üzleti vagy cégérték kapcsolódott. Értékvesztés nem lett elszámolva az üzleti vagy cégértékre vonatkozóan.

(25) Lízingek

A Csoport, mint lízingbe vevő (IFRS 16)

A Csoport lízing keretében ingatlanokat, jellemzően irodahelyiségeket és fiókokat, valamint gépjárműveket vesz bérbe. Az ingatlanlízinggel kapcsolatos szerződések jelentős része 3 vagy 5 éves bérleti idővel rendelkezik, melyek esetében 3, illetve 5 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. Az ennél rövidebb bérleti idővel rendelkező szerződések esetében 1 vagy 2 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. A határozatlan idejű szerződések 1 év felmondási idővel rendelkeznek.

A Bank 2020-ban új székházba költözött. A kapcsolatos szerződés 10 éves eredeti futamidővel plusz 5 éves hosszabbítási opció figyelembevételével került felvételre 2020. júniusában összesen 15.295 millió Ft értékben. A jelentéérték számításához 2,28%-os járulékos lízingbevevői kamatlábbal számolt a Csoport.

A gépjárművek minden esetben 6 éves bérleti idővel rendelkeznek, hosszabbítási opció nem került rögzítésre a szerződésekben.

A Csoport továbbá számítástechnikai eszközöket is bérbe vesz, azonban ezek rövid futamidejű lízingeknek minősülnek vagy a mögöttes eszköz kis értékű, így a Csoport választása alapján ezekkel kapcsolatban nem került használatijog-eszköz és lízingkötelezettség felvételre.

A Csoportnak nincsenek visszlízing ügyletei.

Használatijog-eszköz

Az ingatlanokkal és gépjárművekkel kapcsolatos használatijog-eszközök az ingatlanok, gépek és berendezések között kerülnek megjelenítésre (lásd 24. megjegyzést):

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték	
	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.12.31.	
Használatijog-eszköz										
Ingtatlanok	28.949	3.950	-240	32.659	-6.625	-3.111	240	-9.496	23.163	
Gépjárművek	350	8	-40	318	-221	-59	30	-250	68	
Használatijog-eszköz összesen	29.299	3.958	-280	32.977	-6.846	-3.170	270	-9.746	23.231	

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték	
	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.12.31.	
Használatijog-eszköz										
Ingtatlanok	26.992	1.973	-16	28.949	-3.779	-2.861	15	-6.625	22.324	
Gépjárművek	434	-17	-67	350	-208	-67	54	-221	129	
Használatijog-eszköz összesen	27.426	1.956	-83	29.299	-3.987	-2.928	69	-6.846	22.453	

Lízingkötelezettségek

A Csoport a mérlegben a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron jeleníti meg, melyek lejárat szerinti bontása a következő (nem diszkontált cash flow-k):

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
1 éven belül	4.224	3.050
1 - 5 év között	15.966	11.446
5 éven túl	12.451	14.448
Összesen	32.641	28.944

Cash-flow-ban elszámolt tételek

2022-ben 3.534 millió Ft (2021: 2.938 millió Ft) volt a teljes pénzáramlás a lízingszerződésekkel kapcsolatosan, mely a cash-flow kimutatásban a „Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések”, illetve a „Fizetett kamatok” sorokon kerülnek megjelenítésre.

Eredményként elszámolt összegek

Az IFRS 16 standardnak megfelelően az eredményben megjelenített összegek:

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
Lízingkötelezettségből eredő kamatráfordítások	712	610
Rövid futamidejű lízingekhez kötődő ráfordítások	200	231
Kisértékű eszközök lízingjeihez kötődő ráfordítások, kivéve a kisértékű eszközök rövid futamidejű lízingjeihez kötődő ráfordításokat	42	65
Összesen	954	906

A 2022-es évben a Csoport 954 millió Ft (2021: 906 millió Ft) ráfordítást számolt el lízingekkel kapcsolatban az adminisztratív költségek között.

A Csoport, mint lízingbeadó

A lízingtársaság fő tevékenysége pénzügyi lízing, melynek keretében gépjárművek, ingatlanok és egyéb gépek, berendezések lízingbeadása történik.

A pénzügyi lízingbe adott eszközök lízingtevékenységek jellege szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2022.12.31	2021.12.31.
Gépjárműlízing	45.201	39.090
Ingatlanlízing	1.051	6.834
Egyéb gépek és berendezések lízingje	13.630	15.284
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	59.882	61.208

2022-ben 2.801 millió Ft (2021: 1.563 millió Ft) került az „Egyéb kamatbevétel” soron kimutatásra az eredménykimutatásban. A pénzügyi évben nem volt olyan változó lízingdíjakhoz kötődő bevétel, amely nem szerepelt a nettó befektetés értékelésében.

A pénzügyi lízingből származó követeléseket (IFRS 9) az alábbi táblázat mutatja be:

2022.12.31 (millió Ft)	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 és 4 év között	4 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingkövetelés	23.001	17.397	13.777	8.514	5.457	1.327	69.473
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	3.617	2.506	1.484	714	263	43	8.627
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	19.384	14.891	12.293	7.800	5.194	1.284	60.846
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	345	287	153	102	71	6	964
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	19.039	14.604	12.140	7.698	5.123	1.278	59.882

2021.12.31 (millió Ft)	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 és 4 év között	4 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingkövetelés	19.892	18.062	11.505	8.279	3.446	4.714	65.898
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	1.657	1.151	702	371	157	195	4.233
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	18.235	16.911	10.803	7.908	3.289	4.519	61.665
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	123	146	87	64	27	10	457
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	18.112	16.765	10.716	7.844	3.262	4.509	61.208

A mögöttes eszközökben megtartott jogokkal kapcsolatos kockázatot többek között a finanszírozott eszközök Hitelbiztosítéki Nyilvántartásba bejegyzésével, eszközre vonatkozóan előírt biztosításokkal, biztosítéki elemekkel, valamint maradványérték-garancia és visszavételi megállapodás megkötésével kezeli a Csoport.

(26) Egyéb eszközök

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
Elhatárolások	4.240	2.953
Anyagok és készletek	258	226
Követelés fejében átvett készletek és ingatlanok	849	852
Adókövetelések	2.592	3.453
Egyéb eszközök	385	132
Egyéb eszközök összesen	8.324	7.616
ebből: értékvesztés	-22	-37

2022-ben mindössze 708 millió Ft-tal nőtt az egyéb eszközök állománya, amely elsősorban az aktív időbeli elhatárolások növekedésének és az azt ellensúlyozó adókövetelések csökkenésének tudható be. A költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolásainak 983 millió Ft-os növekedését részben csökkentette csak a bevételek elhatárolásának csökkenése.

2020-ban a pandémiás helyzetre való tekintettel a kormány bevezette a hitelintézetek különadóját, amelyet akkor három egyenlő részletben meg is kellett fizetni. Ugyanakkor ezzel a követelésként kimutatott összeggel a következő öt évben adóvisszatartás formájában csökkentheti a hitelintézet által a különadó törvény alapján megállapított, fizetendő „normál” banki különadójának összegét. Ez okozza 2022-ben az adókövetelések csökkenését.

Ezen túlmenően a szállítóknak adott előlegek csökkenését (-337 millió Ft) ellensúlyozta a spot és FRA ügyletek elhatárolt árfolyamnyereségének emelkedése (537 millió Ft).

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 3.991 m Ft (2021: 3.504 m Ft).

(27) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

2022.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.835.497	143.779
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	299.149	56.199
Kamatláb	475.494	96.366
Részvény	0	11
Deviza	1.360.003	47.402
Származékos ügyletek összesen	1.835.497	143.779
Rövid pozíciók		1.951
Rövid pozíciók összesen		1.951
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.835.497	145.730

2021.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.257.638	52.074
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	272.781	17.082
Kamatláb	471.569	33.345
Részvény	1	103
Deviza	786.068	18.626
Származékos ügyletek összesen	1.257.638	52.074
Rövid pozíciók		6.428
Rövid pozíciók összesen		6.428
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.257.638	58.502

A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitétségei kezeléséhez. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a fenti táblázat mutatja. Szintén a fenti táblázatban szerepelnek a kereskedési céllal kötött származékos ügyletek.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt fenti kötelezettségeket a Csoport a mérlegben a „Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek” között mutatja ki.

(28) Pénzügyi kötelezettségek egyeztető táblája a mérlegsorokhoz

A következő táblázat a közzétételek céljaira a meghatározott pénzügyi kötelezettség osztályokat egyeztetése a megfelelő mérlegsorokkal.

2022.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	525.218	525.218
Ügyfélbetétek	0	2.909.023	2.909.023
Hátrasorolt kötelezettségek	0	62.287	62.287
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	194.100	194.100
Származékos kötelezettségek	143.779	0	143.779
Rövid pozíciók	1.951	0	1.951
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	35.589	35.589
Összesen	145.730	3.726.217	3.871.947

2021.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	491.295	491.295
Ügyfélbetétek	0	2.870.117	2.870.117
Hátrasorolt kötelezettségek	0	57.333	57.333
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	689	689
Származékos kötelezettségek	52.074	0	52.074
Rövid pozíciók	6.428	0	6.428
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	31.304	31.304
Összesen	58.502	3.450.738	3.509.240

(29) Bankbetétek és ügyfélbetétek

Bankbetétek

(millió Ft)	2022.12.31.					2021.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	63.578	43.139	249.773	150.476	506.966	30.888	17.869	285.875	136.205	470.837
Devizakülföldi	14.256	3.996	0	0	18.252	19.705	128	0	625	20.458
Ügyfélbetétek összesen	77.834	47.135	249.773	150.476	525.218	50.593	17.997	285.875	136.830	491.295

Ügyfélbetétek

(millió Ft)	2022.12.31.					2021.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	1.633.622	1.131.280	5.547	875	2.771.324	1.888.765	873.766	5.366	830	2.768.727
Devizakülföldi	70.935	66.757	0	7	137.699	54.736	45.579	0	1.073	101.388
Ügyfélbetétek összesen	1.704.557	1.198.037	5.547	882	2.909.023	1.943.501	919.345	5.366	1.903	2.870.115

A bankbetétek és ügyfélbetétek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek.

Az ügyfélbetétek esetén mind a lakossági, mind vállalati szektorban jelentősen nőtt az elhelyezett állomány.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett betétállomány (kártalanítási összeg) 2022 végén 1.094 milliárd Ft volt (2021: 1.034 milliárd Ft).

(30) Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

(millió Ft)	2022.12.31		2021.12.31	
	Névérték	Könyv szerinti érték	Névérték	Könyv szerinti érték
Amortizált bekerülési értéken értékelt	195.849	194.100	627	689
fix	195.849	194.100	627	689
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	195.849	194.100	627	689

A kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

2022-ben a Csoport 195 milliárd Ft névértékű MREL-kötvényt bocsátott ki. Az MREL (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities) kötvénykibocsátás célja, hogy a Csoport összhangban az Európai Unió bankhelyreállítási és szandási irányelvével, megfelelő mennyiségű és minőségű forráselemet tarthasson. A kötvények visszahívhatóak, a kamatozásuk kezdetben fix, majd később változó kamatozásra válhatnak.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett kibocsátott kötvényállomány (kártalanítási összeg) 2022 végén 724 millió Ft volt (2021: 684 millió Ft).

(31) Hátrasorolt kötelezettségek

2022.12.31.	Összeg eredeti devizában				Könyv szerinti érték	
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	(millió EUR)	Devizanem	Kamatláb (%)	Lejárat	(millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	5.08	2032.02.27	16.082
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	4.95	2031.02.28	20.101
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	4.83	2030.02.28	20.098
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	5.33	2032.03.31	6.006
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155				62.287

2021.12.31.	Összeg eredeti devizában				Carrying amount	
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	(millió EUR)	Currency	Interest rate %	Maturity	(HUF million)
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	3.13	2032.02.27	14.802
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	3.00	2031.02.28	18.499
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	2.88	2030.02.28	18.497
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	3.13	2027.03.31	5.535
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155				57.333

A hátrasorolt kötelezettségek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek. Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasoroltak.

(32) Egyéb kötelezettségek

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
Elhatárolások	7.079	4.210
Adókötelezettségek	4.986	3.251
Egyéb kötelezettségek	111	37
Egyéb kötelezettségek	12.176	7.498

Az egyéb kötelezettségeken belül elsősorban az elhatárolások állománya nőtt, azon belül is a díjbevételek passzív időbeli elhatárolása (1.639 millió Ft). Ezt a nagy növekedést a nem lakossági értékpapírok és spot ügyletek kereskedési tevékenységének anyabank részére való átadása kapcsán elhatárolt díj okozta. Emellett növekedett a spot és FRA ügyletek elhatárolt árfolyamvesztése is (628 millió Ft).

Az adókötelezettségek 1.859 millió Ft-tal nőttek 2021-hez képest, köszönhető ez a magasabb áfa-kötelezettségnek.

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 1.460 millió Ft (2021: 50 millió Ft).

(33) Céltartalék

A következő táblázat a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékon kívüli céltartalékokat részletezi:

(millió Ft)	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2022.01.01.	120	1.027	3.341	4.488
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	250	4.150	4.400
(-) Felhasznált összegek	0	0	-2.497	-2.497
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	-616	-410	-1.026
Egyéb mozgások	0	0	-75	-75
Záró egyenleg 2022.12.31.	120	661	4.509	5.290

(millió Ft)	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2021.01.01.	128	1.238	2.236	3.602
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	72	510	4.635	5.217
(-) Felhasznált összegek	-80	-1	-3.490	-3.571
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	-720	-40	-760
Egyéb mozgások	0	0	0	0
Záró egyenleg 2021.12.31.	120	1.027	3.341	4.488

(34) Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek, valamint megszűnt tevékenységek

Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek

A Csoport 2022-ben és 2021-ben nem rendelkezik értékesítésre tartott eszközökkel és kötelezettségekkel.

Megszűnt tevékenység nyeresége/vesztesége

A megszűnt tevékenység a Csoportnak olyan része, amelyet vagy elidegenített, vagy értékesítésre tartottá minősített. A Csoportnak nem volt jelentős megszűnt tevékenysége 2022-ben.

(35) Jegyzett tőke

2022. december 31-én és 2021. december 31-én a Csoport részvényesi struktúrája az alábbi volt:

Tulajdonosok	2022.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

Tulajdonosok	2021.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

A Csoport jóváhagyott, kibocsátott és befizetett jegyzett tőkéje 10.000 Ft névértékű törzsrészvényekből áll. Az alaptőke a pénzügyi kimutatásokban bemutatott időszakban nem változott.

2022. és 2021. december 31-én a Csoport nem rendelkezett visszavásárolt saját részvényt.

2022. december 21-én a Csoport egyedüli részvényese 20.132 millió Ft összegű osztalékfelőleg fizetéséről döntött, melyet a Csoport 2022. december 28-án kifizetett. A Csoport a 2021-es eredményéből nem fizetett osztalékot.

(36) Tőketartalék

A Tulajdonos által a jegyzett tőkén felül, a tranzakciós költségek levonása után a Csoport rendelkezésére bocsátott összeg a tőketartalékba kerül elhelyezésre. 2017-ben 176.649 millió Ft összegű pozitív tőketartalék került átvezetésre az eredménytartalékba. Ezt követően már nem történt változás az adott tőkeelemben.

(37) Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke

2022.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kölcsöntőke összesen		100				31.445

2021.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kölcsöntőke összesen		100				31.445

A Bank Igazgatósága 2019.03.04-én 100 millió EUR az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő kötvények zártkörű forgalomba hozataláról döntött.

Az 500 darab egyenként 200.000 EUR névértékű dematerializált kötvény ellenértéknek megfizetésére 2019.03.13-án került sor. A kötvény lejárat nélküli, változó kamatozású, a kamat mértéke 12 hónapos EURIBOR + évi 9%. A kamatot a kötvény devizanemében kell megfizetni, minden év május 30-án. Tekintettel arra, hogy a kötvény lejárat nélküli és a kötvénytulajdonos nem jogosult azt visszaváltani, valamint a kötvény alapján történő bármely kifizetés, ideértve a kamatokat és bármely, a szerződésben részletezett visszahívási vagy visszaváltási esemény kapcsán bekövetkező kifizetést is, a Bank kizárólagos diszkréciójába tartozik, tehát a Banktól nem követelhető, a kibocsátás révén megkapott ellenérték tőkeinstrumentumnak, a kifizetett kamat pedig osztaléknak tekintendő. A tőkeelem a könyvekben Ft-ban kerül kimutatásra. A kötvények visszahívására vagy visszavásárlására a Bank szerződésben rögzített feltételek esetén jogosult. 2022-ben a Bank 3.527 millió Ft-ot (2021: 3.127 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az AT1-es tőkeállománya után.

(38) Halmazott egyéb átfogó jövedelem

A halmazott egyéb átfogó jövedelem az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt befektetések valós értékének halmazott nettó változását tartalmazza.

Hitelviszonyt megtestesítő befektetések esetében addig szerepel ezen a mérleghelyen a nem realizált valós érték, amíg a befektetést ki nem vezetik, vagy nem válik értékvesztetté, ezt követően a kivezetés eredménye az eredménykimutatásban jelenik meg.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok esetén a kivezetést követően a kivezetéskor keletkezett eredmény közvetlenül a saját tőkén belül realizálódik.

Itt jelenik meg továbbá a cash-flow fedezeti elszámolásba bevont fedezeti ügyletek nyereségének vagy veszteségének hatékony része, illetve mindezen tételekhez kapcsolódó halasztott adó is.

(39) Egyéb tartalék

A Csoport az Egyéb tartalékok között szerepelteti a 2013. évi CCXXXVII. törvény 38. fejezet 83.§ alapján képzett általános tartalékot. Ezen előírások szerint a hitelintézet az adózott nettó eredmény 10 %-át köteles általános tartalékba helyezni. Így a felhalmozott eredmény elkülönítéseként 2022-ben 7.223 millió Ft (2021: 3.656 millió Ft) összegben megtörtént a tartalékképzés.

(40) Mérlegben felhalmozott eredmény

A „Mérlegben felhalmozott eredmény” az adott és a korábbi üzleti évek fel nem osztott nyereségeit és veszteségeit foglalja magában.

(41) Függő és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a hitelnyújtásra vonatkozó jövőbeni kötelezettségvállalásokkal rendelkezik, ügyfelei részére folyószámla- és egyéb hitelkereteket biztosít.

A Csoport garanciákat és akkreditíveket is nyújt ügyfelei számára, hogy a harmadik fél felé garantálja az ügyfelek teljesítését.

A függő és jövőbeni kötelezettségek szerződés szerinti összegét az alábbi táblázat tartalmazza kategóriák szerinti bontásban. A táblázatban szereplő adatok a hitelnyújtási elkötelezettségek teljes összegét mutatják. A garanciák és egyéb adott elkötelezettségek esetében a bemutatott összeg azt a maximális veszteséget jelzi, amit a Csoport a mérleg fordulónapján számolna el, amennyiben a felek nem teljesítenék a szerződésben vállalt kötelezettségeket.

2022.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék*		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási elkötelezettségek	323.529	77.752	2.132	1.373	1.718	468
Adott pénzügyi garanciák	117.671	49.237	9.881	234	441	363
Egyéb adott elkötelezettségek	127.106	74.963	3.062	124	246	1.270
Összesen	568.306	201.952	15.075	1.731	2.405	2.101
2021.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék*		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási elkötelezettségek	213.874	84.412	3.632	508	895	1.430
Adott pénzügyi garanciák	118.346	18.817	8.978	97	59	421
Egyéb adott elkötelezettségek	149.469	22.722	2.927	129	44	963
Összesen	481.689	125.951	15.537	734	998	2.814

* a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő elkötelezettségek esetében

A függő és jövőbeni kötelezettségvállalások mérlegen kívüli hitelezési kockázatot jelentenek, ugyanis a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban csupán a kapcsolódó díjak, jutalékok, valamint a lehetséges jövőbeni veszteségekre képzett céltartalékok jelennek meg mindaddig, amíg a kötelezettséget teljesítik, vagy az le nem jár. Számos ilyen mérlegen kívüli tétel lejár anélkül, hogy részben vagy teljes egészében igénybe vennék azokat. Ebből következően az összegek nem a várható jövőbeli cash-flow-kat mutatják.

(42) Valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásához, amelyre vonatkozóan nincs megfigyelhető piaci árfolyam, értékelési technikák használata szükséges a számviteli politikában leírtak szerint. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel ritkán kereskednek és árfolyamuk kevésbé átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket igényel likviditástól, koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, árazási feltételezésektől és az adott instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd az alábbiakban a „Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia” részt.

A Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során használt kritikus számviteli döntések

Az alábbiak tartoznak a Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé:

Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia

A Csoport számviteli politikáját a valós érték meghatározására vonatkozóan a (4.9) A valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport a valós érték meghatározásánál a módszerek alábbi hierarchiáját alkalmazza:

1. szint: Adott eszköz és kötelezettség aktív piacon jegyzett módosítás nélküli árfolyamai.
2. szint: Az inputok közvetlenül vagy közvetetten, de továbbra is megfigyelhető adatokon alapulnak, azonban az eszköz vagy kötelezettség valós értékelésével már csak közvetettebb kapcsolatban állnak. Ilyen lehet:
 - a) a hasonló eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett árai
 - b) adott vagy hasonló eszköz vagy kötelezettség nem aktív piacon jegyzett árai, melyek a mérés pillanatában nem mérik megfelelően a piaci szereplők értékítéletét
 - c) a piacokon megfigyelhető minden egyéb, de nem árjellegű adat (azonos lejáratra vonatkozó hozamgörbék, kamatlábak, hitelkockázatok, volatilitási adatok stb.)
 - d) nem közvetlenül megfigyelhető adatok, melyek a megfigyelhető piaci adatokból származtathatók, illetve azok által megerősített

3. szint: Az eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó olyan inputok, melyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak (meg nem figyelhető inputok).

A Csoport a valós érték hierarchia szintjei közötti átadásokat a beszámolási időszak végén vezeti át a nyilvántartásaiban.

Az alábbi tábla foglalja össze a fordulónapon a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő, valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumokat, a valós érték hierarchia azon szintje szerint, melybe az értékelés alapjául szolgáló inputok alapján kerültek. Amennyiben a valós értéket nem megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikával állapítják meg, a valós értékek magukban foglalják a tranzakciós ár és a kezdeti megjelenítéskori valós érték közötti halasztott különbözetet.

Valósérték-hierarchia: valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2022.12.31. (millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	19.970	163.141	0	80.362	0	142	146.403	0
Származékos ügyletek	0	162.341	0	80.563	0	0	146.714	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	525	0	0	0	0	-10	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	19.445	800	0	-201	0	152	-311	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	966	125.450	-372	-8.899	0	-786	-13.819
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	578	0	35	0	0	85	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	388	0	-407	0	0	-871	0
Hitelek és előlegek	0	0	125.450	0	-8.899	0	0	-13.819
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	254.138	51.647	65	-10.147	7	-27.481	-19.387	30
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1	65	0	7	0	0	30
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	254.138	51.646	0	-10.147	0	-27.481	-19.387	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	191.077	0	125.720	0	0	180.923	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	274.108	406.831	125.515	195.563	-8.892	-27.339	307.153	-13.789
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	145.730	0	80.838	0	0	133.432	0
Származékos ügyletek	0	143.779	0	80.838	0	0	133.432	0
Rövid pozíciók	0	1.951	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	242.488	0	155.140	0	0	234.912	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	0	388.218	0	235.978	0	0	368.344	0
2021.12.31.								
(millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	48.627	66.315	0	24.956	0	96	66.040	0
Származékos ügyletek	0	65.527	0	25.062	0	0	66.150	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	6.141	0	0	0	0	24	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	42.486	788	0	-106	0	72	-110	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	1.170	97.771	4	-6.365	0	-414	-4.921
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	543	0	13	0	0	50	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	627	0	-9	0	0	-464	0
Hitelek és előlegek	0	0	97.771	0	-6.365	0	0	-4.921
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	195	0	0	0	0	-8	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	195	0	0	0	0	-8	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	295.452	56.445	63	-9.362	3	-6.718	-9.239	23
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	0	63	-77	3	0	0	23
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	295.452	56.445	0	-9.285	0	-6.718	-9.239	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	53.286	0	49.741	0	0	55.203	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	344.274	177.216	97.834	65.339	-6.362	-6.630	111.590	-4.898
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	58.502	0	14.335	0	0	52.593	0
Származékos ügyletek	0	52.074	0	14.335	0	0	52.593	0
Rövid pozíciók	0	6.428	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	76.099	0	68.453	0	0	79.771	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	0	134.601	0	82.788	0	0	132.364	0

Valósérték-hierarchia: amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	442.419	438.625	379.558	59.067	0
Hitelek és előlegek	2.179.486	2.043.253	0	0	2.043.253
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.621.905	2.481.878	379.558	59.067	2.043.253
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	3.496.528	3.461.455	0	0	3.461.455
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	194.100	200.579	0	200.579	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.595	7.595	0	0	7.595
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.698.223	3.669.629	0	200.579	3.469.050

2021.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	225.587	223.677	152.208	71.469	0
Hitelek és előlegek	2.384.597	2.411.815	0	0	2.411.815
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.610.184	2.635.492	152.208	71.469	2.411.815
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	3.418.743	3.421.637	0	0	3.421.637
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	689	710	0	710	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	6.066	5.998	0	0	5.998
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.425.498	3.428.345	0	710	3.427.635

Pénzügyi instrumentumok valós értékeinek meghatározása során alkalmazott feltevések

Számos pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak, amelyeket jelentősen befolyásolnak a becslött jövőbeli cash-flow-k és diszkont-ráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelt portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becslött valós értékeket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, valamint értékelési technikák alkalmazása esetén a használt feltevések a következők:

i. Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek (1. hierarchia szint)

A Csoport a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek esetében a könyv szerinti értéket tekinti az eszközök valós értékének, mely rövid lejáratuk miatt megfelelő megközelítés.

ii. Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések (3. hierarchia szint)

A hitelek valós értékének meghatározásakor a jövőbeni előre jelzett cash-flow-kat diszkontálja a Csoport a jelenértékekre az aktuális piaci kamatlábbal.

A Stage 1 és Stage 2 hitelezési kockázati kategóriájú hitelek valósérték kalkulációja központilag az anyavállalat által történik diszkontált cash-flow módszerrel, relevancia esetén viselkedési (Behavioral Option Modelling) és pénzügyi (Financial Option Pricing) opcionálitási modellek figyelembevételével.

A Stage 3-as tehát értékvesztett hitelek esetén szintén diszkontált cash-flow módszerét alkalmazza a Csoport. Ezen ügyleteknél a valósérték számítás alapja a céltartalék-értékvesztés rendszer által adott várható megtérülések a kockázatmentes ráta likviditási és hitelkockázati felárral eltolt értékével diszkontált jelenértéke (distressed cash-flow).

Ezen tételket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Hitelek és előlegek” sorai tartalmazzák.

iii. Értékpapírok (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott értékpapírok és jegyzett adósságinstrumentumok esetében a jegyzett piaci árfolyamot használják. A kereskedési célúként, valós értéken nyilvántartottként megjelölt, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt magyar államkötvények, illetve vállalati kötvények valós értékének meghatározása a Bloomberg információs rendszerben elérhető

piaci árak alapján történik. Az értékpapírok valós értéke a tőzsdén jegyzett piaci árfolyam (ha létezik ilyen árfolyam). Ha nincs jegyzett árfolyam, akkor vagy az OTC piacon elérhető piaci ár, ennek hiányában a valós érték a szerződéses cash-flow-k diszkontált jelenértéke az értékelés időpontjában.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” és „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sorai tartalmazzák.

iv. Befektetések nem jegyzett értékpapírokban (2. és 3. hierarchia szint)

Ezek az instrumentumok piacon nem jegyzett eszközök, melyek értékelésénél az egyéb piaci információkon túl egyéb feltételezésekkel is él a Csoport.

A 3. hierarchia szinten értékelt instrumentumok esetén a valósérték kalkulálása dividend discount model alkalmazásával történik.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” sorai tartalmazzák.

v. Származékos termékek (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott derivatívák valós értéke a jegyzett árfolyam.

Az egydevizás swapok és a határidős kamatlábügyletek valós értéke a diszkontált, előre jelzett jövőbeni cash-flow-k alapján kerül megállapításra. A számításához a Csoport a pénzügyi instrumentum hátralévő futamidejére vonatkozó piaci kamatlábakat használja.

A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értékét diszkontált cash-flow számításal állapítja meg a Csoport (a kalkulációt a front office rendszer végzi). Az értékeléshez használt hozamgörbébe az ezen ügyletek piacára jellemző, országkockázati felrárt is megtestesítő kamatfelár (basis swap spread) is be van építve.

A határidős deviza ügyletek valós értéke az aktuális határidős kamatlábakon alapszik. A plain vanilla és egzotikus devizaopciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.

Egyes hitelek, betétek, plain vanilla kötvények (vásárolt, saját kibocsátású) valós értékének változásából adódó kitétség fedezetére a Csoport kamatlábcseré-ügyleteket kötött. Az ilyen fedezett hitelek, betétek és kötvények valós értéke a jövőbeni cash-flow-k mérlegfordulónapi diszkontált jelenértéke. A pénzügyi kimutatásokban ezek a hitelek, betétek amortizált bekerülési vagy valós értéken szerepelnek.

A CVA/DVA (Credit Value Adjustment/Debit Value Adjustment) számításának a célja az IFRS 13 szabályoknak megfelelően, hogy a Csoport számszerűsítse a jövőbeni lehetséges partnerkockázati veszteségeket azokra az ügyfelekre, akikkel szemben van derivatív kitétség. A modell változó paramétere a partner esetleges bedőlési valószínűségében bekövetkező változás és nem a piaci változók mozgása. Számítása úgy történik, hogy egy ügyfél esetében megbecslésre kerül a jövőben (egy-egy időpontokban) várható kitétség-érték (Mark-to-market alapon), a bedőlési valószínűségek és ezek szorzata összegzésre kerülnek, majd a végén egy megtérülési valószínűséggel van korrigálva az eredmény.

vi. Bankbetétek, ügyfélbetétek (3. hierarchia szint)

A bank- és ügyfélbetétek valós értéke diszkontált cash-flow-k alapján, a hasonló hátralévő futamidejű betétekre ajánlott aktuális kamatok alkalmazásával kerül megállapításra. A látra szóló betétek esetében a Csoport feltételezi, hogy a valós érték a mérlegfordulónapon látra fizetendő összeggel egyenlő.

Az IFRS 13-nak megfelelően a Csoport saját kibocsátói kockázatát úgy veszi figyelembe, hogy a diszkontáláshoz használt faktorkat az adott cash-flow mozgás napjára érvényes, devizánként meghatározott likviditási prémiummal eltolja. A likviditási prémium mértéke piaci információkon alapul például: BUBOR/LIBOR mértéke, IRS, FRA ügyletek kamatai, Asset Swap Spreadek.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Betétek” sorai tartalmazzák.

vii. Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hátrasorolt kötelezettségek (2. és 3. hierarchia szint)

A kibocsátott kötvények valós értékét a mérlegfordulónapi rendelkezésre álló jegyzett piaci árak, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozza meg a Csoport. Az alárendelt kölcsöntőke esetében a valós érték a jövőbeni cash-flow-k diszkontálásával kerül meghatározásra.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőbeni cash-flow-k jelenértéke adja.

Az IFRS 13-nak megfelelően kerül értékelésre a saját kibocsátói kockázat is a következőképpen: a kötvény cashflow-it a devizane-mének megfelelő likviditási felár mértékével eltolt HUF, EUR vagy USD zéró kupon IRS görbével diszkontáljuk.

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

Valós érték – 3-as szintű közzétételek

Az alábbi tábla foglalja össze a 3. szintű inputok alapján meghatározott valós értékek nyitó és záró egyenlegének egyeztetését a releváns, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok esetén:

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2022.01.01.	Árfolyam-külön-bö-zetek	Folyósítá-sok	Értékesí-tések	Törleszté-sek	Nyeresség/vesztés az ered-ményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyeresség/vesztés OCI*-ban	Záró egyenleg 2022.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	97.771	0	43.567	0	-7.040	-8.848	-8.899	0	125.450
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	97.771	0	43.567	0	-7.040	-8.848	-8.899	0	125.450
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	63	1	0	0	0	0	0	1	65
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	63	1	0	0	0	0	0	1	65

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2021.01.01.	Árfolyam-külön-bö-zetek	Folyósítá-sok	Értékesí-tések	Törleszté-sek	Nyeresség/vesztés az ered-ményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyeresség/vesztés OCI*-ban	Záró egyenleg 2021.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	66.671	0	40.694	0	-3.314	-6.280	-6.365	0	97.771
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	66.671	0	40.694	0	-3.314	-6.280	-6.365	0	97.771
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	60	0	0	0	0	0	0	3	63
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	60	0	0	0	0	0	0	3	63

*OCI: Egyéb átfogó jövedelem

A fenti táblában bemutatott összes nyereség és veszteség az alábbiak szerint került bemutatásra az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben:

2022.12.31. (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	0	0	-2.803	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-8.913	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	1	0	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	0	0	-2.789	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-8.899	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	6.110	0	0	0

2021.12.31. (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	0	0	-2.800	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-6.364	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	3	0	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	0	0	-2.801	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-6.365	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	3.563	0	0	0

A következő táblázatok a 3. szintű valósérték-meghatározás lényeges jellemzőit mutatják a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknál, illetve azoknál a pénzügyi instrumentumoknál, amelyeket a Csoport amortizált bekerülési értéken értékelt, de valós értéküket közzéteszi).

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2022.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	125.450	a)	b)	c1)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	125.450				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	65	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	65				

2021.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékeltek, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	97.771	a)	b)	c2)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékeltek, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen					
	97.771				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltek pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	63	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltek pénzügyi eszközök összesen					
	63				

Betűjel	Leírás
a)	Teljesítő hitelek: Diszkontált Cash Flow, viselkedési alapú opcióárazás (ahol alkalmazható), pénzügyi opcióárazás: Black-Scholes modell (eltolt) (ahol alkalmazható) Nemteljesítő hitelek: Diszkontált CF
b)	Teljesítő hitelek: Retail: becsült CF a babaváró hitelekre Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költséghez) Nemteljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) - workout/retail risk által becsülve Non-retail: várható megtérülés - workout által becsülve
c1)	Teljesítő hitelek: Retail: babaváró hitelek havi átlagos tőketörlesztése 2001 ill. 783742 HUF között (modellezett pénzáram türelmi idő, állami garancia és előtörlesztési modell figyelembevételével) Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.88% - +0.60% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; 0,17% - +3,7% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor Nemteljesítő hitelek: Retail: stresszelt cash-flow (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
c2)	Teljesítő hitelek: Retail: kockázatmentes hozamgörbe: 7.55% - 14.19% Non-retail: kockázatmentes hozamgörbe: 8.62% - 16.17% finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.88% - +0.60% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; 0,17% - +3,7% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor hitelkockázati felár (CDS görbéből): +216.78 - +965.9 bp CDS-ekre beértékeléskor; +0% - +44.46 bp CDS-ekre kibocsátáskor Nemteljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
d)	Ha az átlagos tőketörlesztések súlypontja időben közelebb kerül, a valós érték csökkenhet. Ha a finanszírozási görbe felfelé tolódik, a valós érték csökken. Ha a stresszelt cash flow nő, és a várható megtérülési ráta nő, a valós érték is növekszik
e)	Osztalékalapú vállalatértékelési modell (DDM)
f)	Magas növekedési ütemű periódus hossza Növekedési ütem a stabil szakaszban Béta a stabil szakaszban
g)	Magas növekedési ütemű periódus hossza: 1-15 év Növekedési ütem a stabil szakaszban: 0-5% Béta a stabil szakaszban: 0.8-1.2
h)	A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken. Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV. A béta csökkenésével nő a FV.

*Béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2022.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfi- gyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	2.043.253	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.043.253		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	3.461.455	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.595	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.469.050		
2021.12.31. (millió Ft)			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	2.411.815	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.411.815		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	3.421.637	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	5.998	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.427.635		

(43) Kapcsolt felek

A Csoport az IAS 24 előírásaival összhangban határozza meg, hogy egy adott fél mikor minősül a Csoporttal kapcsolt viszonyban lévőnek. A Csoport kapcsolt felei közé tartozik többek között az anyavállalat, a társult vállalkozások, a közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joggal rendelkeznek.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt felekkel:

Kötelezettségek és követelések kapcsolt felekkel szemben

2022.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank fe- lett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leány- vállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióiban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	77.108	372	0	35	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	77.108	372	0	35	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	64.720	601	0	843	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	64.720	601	0	843	0
Egyéb tételek					
Adott hitelyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	2.926	750	0	7	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Kapott hitelyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	2.664	0	0	4	0
Származékos ügyletek névleges összege	5.058.773	0	0	0	0

2022.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	45.989	1.372	0	11	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	45.989	1.372	0	11	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	62.859	1.973	0	1.018	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	62.859	1.973	0	1.018	0
Egyéb tételek					
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	3.460	1.530	0	6	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	3.184	0	0	0	0
Származékos ügyletek névleges összege	4.019.887	0	0	0	0

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

Főbb változások az „Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek” oszlopban:

- A „Hitelek és előlegek” sor változását a bankközi betétek (+16.521 millió Ft) növekedése, az aktív repó ügylet (-5.382 millió Ft) állományának csökkenése, illetve a könyvelt osztalékfelvétel (19.980 millió Ft) eredménye okozta.
- „Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke” sorban a kibocsátott garanciák egyéb fedezettel állománya csökkent 534 millió Ft-tal 2022-re.
- A „Betétek” változását nagyban befolyásolta a loro számlák 2.908 millió Ft csökkenése, valamint az alárendelt kölcsöntőke (4.954 millió HUF) növekedése.
- 2022-ben a „Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek” értéke 520 millió Ft-tal csökkent az anyavállalattal szemben.
- A „Származékos ügyletek névleges összege” sorban a derivatív ügyletek pay lábának névértéke

A leányvállalatokkal szembeni betétek értéke csökkent 1.372 millió Ft-tal. Ennek a változásnak a jelentős része a leánycégek beolvadásának/megszűnésének volt köszönhető.

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletekből származó kiadások és bevételek

2022 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	88.409	4	0	0	0
Kamatráfordítások	-110.393	-1	0	-24	0
Osztalékbevétel	0	307	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	1.428	10	0	5	0
Díj- és jutalékráfordítások	-540	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nyereség vagy (-) veszteség	0	0	0	0	0
Összesen	-21.096	320	0	-19	0

2021 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	6.090	27	0	0	0
Kamatráfordítások	-5.465	-1	0	0	0
Osztalékbevétel	0	342	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	471	9	0	3	0
Díj- és jutalékráfordítások	-415	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nyereség vagy (-) veszteség	-62	0	0	0	0
Összesen	619	377	0	3	0

A kulcspozícióban lévő vezetők kompenzációjának összege a 2022-es év során 1.360 millió Ft volt (2021: 906 millió Ft), melyek rövid távú munkavállalói juttatások voltak.

Az „Osztalékbevétel” sorban a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft-től (307 millió Ft) kapott osztalék összege szerepel.

(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban

A Csoport leányvállalatait és az általuk végzett tevékenységek rövid leírását az alábbi táblázat tartalmazza:

Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	Tulajdoni részesedés 2022.12.31.	Tulajdoni részesedés 2021.12.31.	Székhely	Tevékenység
Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Pénzügyi lízing
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Ingatlankezelés
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Alapkezelés
RB Szolgáltató Központ Kft.	100,00%	100,00%	4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b	Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Építésképzési projekt szervezése

Az alábbi táblázat azon kapcsolt vállalkozásokban lévő részesedések állományváltozásait mutatja, amelyek nem kerültek teljes bevonásra a konszolidáció során:

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték			Könyv szerinti érték	Könyv szerinti érték
	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.		
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	42	0	-42	0	-27	0	27	0	15	0	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	3	0	0	3	0	0	0	0	3	3	
Összesen	50	0	-42	8	-27	0	27	0	23	8	

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték			Könyv szerinti érték	Könyv szerinti érték
	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.01.01.		
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	100	0	-100	0	0	0	0	0	100	0	
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	42	0	0	42	-27	0	0	-27	15	15	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	3	0	0	3	0	0	0	0	3	3	
Total	150	0	-100	50	-27	0	0	-27	123	23	

A Csoport számviteli és a prudenciális szempontú konszolidációja között nincs jelentős eltérés, ezért 2020-ban döntés született a konszolidációs körök egységesítéséről. Az egységesítés során de-konzolidált társaságok kihagyása nem befolyásolja a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képének megítélését. Ennek ellenére az MNB 2022 decemberében úgy döntött, hogy a Raiffeisen Autó Lízing Kft. is kerüljön az összevont alapú felügyelet és prudenciális konszolidáció alá, így 2022-ben ezen cég is teljes bevonásra került.

(45) Alapkezelési tevékenység

A Csoport 0 zárt végű (2021: 0) és 15 nyílt végű (2021: 15) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-n keresztül. Mivel magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vonta be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyek a „Nettó jutalék- és díjbevétel” soron kerülnek kimutatásra (lásd 8. számú kiegészítő megjegyzés).

2022-ben és 2021-ben az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

(millió Ft)	2022	2021
Kezelt alapok	371.940	235.722
ebből: Nyílt végű alapok	371.940	235.722
Alapoktól származó nettó díj- és jutalék bevételek	3.585	2.323
Alapoktól elfogadott betétek	20.883	37.630
Alapok betétein keletkezett kamatbevételek/-ráfordítások	-203	69

A nyílt végű alapok között az elmúlt két évben nem volt határozott futamidejű alap. Az alapoktól elfogadott betétek között a lekötött és a folyószámla betétek állománya is kimutatásra került. Amíg az alapok betétein a Csoport 2021-ben több kamatbevételét realizált, mint amennyi kamatráfordítása keletkezett az euro folyószámlák utáni negatív kamatok miatt, addig 2022-ben már jelentősebb kamatráfordítása merült fel. Ez utóbbi köszönhető annak is, hogy az alapok 2022 folyamán több rövid lejáratú betétállományra rendelkeztek.

(46) A finanszírozási tevékenységben bekövetkezett változások

Az alábbi táblázatban található a kötelezettségek változásának egyeztetése a finanszírozási tevékenységből származó cash-flow-val:

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátrasorolt kötelezettség	Lízingkötelezettség	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott AT1-instrumentum	Eredmény-tartalék	Tartalékok	Nem ellenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2022. január 1-jén		689	57.333	23.531	50.000	113.445	31.445	67.420	17.372	0	361.235
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	199.118	0	0	0	0	0	0	0	0	199.118
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-2.800	0	0	0	0	0	0	-2.800
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	0	-3.527
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		199.118	0	-2.800	0	0	0	-3.527	0	0	192.791
Devizaárfolyam-változás hatása		-3.897	4.954	2.025	0	0	0	0	-18	0	3.064
Valós érték változása		-4.703	0	0	0	0	0	0	7.130	0	2.427
Egyéb változások		-695	-80	1.936	0	0	0	0	-639	0	522
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	3.588	2.044	712	0	0	0	0	0	0	6.344
Fizetett kamat	(7)	0	-1.964	-712	0	0	0	0	0	0	-2.676
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		3.588	80	0	0	0	0	0	0	0	3.668
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	64.936	7.223	0	72.159
Záró egyenleg 2022. december 31-jén		194.100	62.287	24.692	50.000	113.445	31.445	128.829	31.068	0	635.866

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátrasorolt kötelezettség	Lízingkötelezettség	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott AT1-instrumentum	Eredmény-tartalék	Tartalékok	Nem ellenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2021. január 1-jén		727	56.732	25.628	50.000	113.445	31.445	37.330	14.319	0	329.626
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-2.328	0	0	0	0	0	0	-2.328
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	0	-3.127
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		0	0	-2.328	0	0	0	-3.127	0	0	-5.455
Devizaárfolyam-változás hatása		0	601	206	0	0	0	0	0	0	807
Valós érték változása		0	0	0	0	0	0	0	-727	0	-727
Egyéb változások		-52	-7	22	0	0	0	0	123	0	86
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	14	1.690	610	0	0	0	0	0	0	2.314
Fizetett kamat	(7)	0	-1.683	-607	0	0	0	0	0	0	-2.290
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		14	7	3	0	0	0	0	0	0	24
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	33.217	3.657	0	36.874
Záró egyenleg 2021. december 31-jén		689	57.333	23.531	50.000	113.445	31.445	67.420	17.372	0	361.235

*2022-ben a Csoport 3.527 millió Ft-ot (2021: 3.127 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) állománya után az eredménytartalékból.

(47) Számviteli törvény szerinti közzétételek

- i. A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető, ő a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult személy is (regisztrációs szám: 168480, elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.).
- ii. A pénzügyi kimutatások aláírására Zolnai György István vezérigazgató (elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett.
- iii. A Csoport, mint hitelintézet a 2000/C. tv. alapján könyvvizsgálatra kötelezett, a Csoport könyvvizsgálója a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (nyilvántartási szám: 000083); a személyében felelős könyvvizsgáló Molnár Gábor (nyilvántartási száma: 007239). A könyvvizsgáló által auditált összevont éves pénzügyi kimutatások adatait a Cégbírószék teszi közzé, valamint a Csoport honlapján található meg. A Csoport internetes honlapjának címe www.raiffeisen.hu.

Könyvvizsgáló által felszámított díjak

A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. és a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt. által az alábbi nettó összegek kerültek felszámításra 2022-ben és 2021-ben:

(millió Ft)	2022	2021
Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata	163	106
Egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatások	94	12
Egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatás	6	5
Összesen	263	123

iv. A menedzsment 20.132 millió Ft összegű osztalékfizetés jóváhagyására tett javaslatot.

(millió Ft)	2022.12.31.	2021.12.31.
Eredménytartalék + adózott eredmény	128.828	67.420
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás	128.828	67.420

A Számviteli Törvény 114/A. § 17. pontja és 39. § (3a) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető, jelen pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyása előtt elszámolt járó osztalék sem 2022-ben, sem 2021-ben.

(48) Szegmensek szerinti jelentés.

Az alábbi szegmensinformációk az IFRS 8 „Működési szegmensek” standarddal összhangban kerülnek bemutatásra, amely előírja a gazdálkodó egység működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételét. A „menedzsmentmegközelítést” követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. A Csoport kockázata és az elért hozam mértéke elsősorban a kínált termékek és szolgáltatások különbözőségétől függ, így a szegmensinformációk a Csoport üzleti szegmenseire vonatkozóan kerülnek bemutatásra. A Csoport által meghatározott üzleti szegmensek a szervezeti felépítéshez igazodnak, melyek a főbb üzleti területek mentén mutatják be a csoport jövedelmezőségét és működését.

Az alábbi összefoglaló a Csoportnak a jelentésbe bevont szegmenseinek működését mutatja be:

Lakossági, privát és KKV szegmens: a Csoport pénzügyi szolgáltatások széles választékát kínálja a lakossági, privát és KKV ügyfeleknek. Főként a hitelnyújtás és a betétgyűjtés tartozik ide. A lakossági szegmens bankkártya és befektetési szolgáltatásokat is nyújt az ügyfeleknek.

Vállalati, leányvállalati szegmens: a Csoport széles körben kínál pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat vállalatoknak és intézményeknek, a hagyományos hitelezési és betétgyűjtési tevékenységen túlmenően projekt és strukturált pénzügyi termékeket, valamint szindikált hiteleket is nyújt.

Bank és treasury szegmens: a Csoport a bankoknak pénzügyi termékek és szolgáltatások széles körét kínálja, emellett hagyományos hitelnyújtást és betétgyűjtést is végez. Ezen szegmens számára sokféle befektetési tevékenységet is nyújt (befektetési tanácsadás, ügynöki szolgáltatás, derivatív kereskedelem és más befektetési szolgáltatások).

Egyéb szegmens: különböző pénzügyi szolgáltatásokat tartalmaz a kormány, az önkormányzatok, társadalmi szervezetek számára, továbbá itt szerepelnek azok a tételek is, melyek nem sorolhatók közvetlenül meghatározott szegmenshez (főként általános igazgatási költségek, adók).

2022.12.31 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Eszközök					
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	1	0	738.916	45.996	784.913
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	0	0	183.111	0	183.111
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	3.124	122.708	0	584	126.416
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	24.294	91.812	189.744	0	305.850
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.262.473	487.763	928.527	2.067	2.680.830
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	191.077	0	191.077
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-24.300	0	-24.300
Tényleges adókövetelések	0	0	0	1.095	1.095
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	8	0	0	0	8
Ingtatlanok és berendezések	0	0	35	35.915	35.950
Immateriális javak	0	0	13	22.594	22.607
Halasztott adókövetelések	0	0	0	5.101	5.101
Egyéb eszközök	0	0	0	8.324	8.324
Eszközök összesen	1.289.900	702.283	2.207.123	121.676	4.320.982
Kötelezettségek					
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	0	0	145.730	0	145.730
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.156.857	1.666.834	641.960	260.566	3.726.217
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	242.488	0	242.488
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-177.653	0	-177.653
Tényleges adókötelezettségek	0	0	0	5.704	5.704
Céltartalékok	0	0	0	11.526	11.526
Halasztott adókötelezettségek	0	0	0	8	8
Egyéb kötelezettségek	0	0	27	12.149	12.176
Kötelezettségek összesen	1.156.857	1.666.834	852.552	289.953	3.966.196
Saját tőke	0	0	0	354.786	354.786
Saját tőke és kötelezettségek összesen	1.156.857	1.666.834	852.552	644.739	4.320.982

2021.12.31 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Eszközök					
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	147.060	0	289.514	45.915	482.489
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	0	0	114.942	0	114.942
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	1.261	97.139	0	541	98.941
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	0	0	195	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	30.731	80.187	241.042	0	351.960
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.032.822	455.061	1.175.368	7.257	2.670.508
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	53.286	0	53.286
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-12.917	0	-12.917
Tényleges adókövetelések	0	0	0	36	36
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	8	0	0	15	23
Ingtatlanok és berendezések	0	0	54	33.652	33.706
Immateriális javak	0	0	22	21.015	21.037
Halasztott adókövetelések	0	0	0	3.466	3.466
Egyéb eszközök	0	0	0	7.616	7.616
Eszközök összesen	1.211.882	632.387	1.861.506	119.513	3.825.288
Kötelezettségek					
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	0	0	58.502	0	58.502
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.198.585	1.579.747	590.100	82.306	3.450.738
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	76.099	0	76.099
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-57.868	0	-57.868
Tényleges adókötelezettségek	0	0	0	1.599	1.599
Céltartalékok	0	0	0	9.034	9.034
Halasztott adókötelezettségek	0	0	0	4	4
Egyéb kötelezettségek	0	0	3	7.495	7.498
Kötelezettségek összesen	1.198.585	1.579.747	666.836	100.438	3.545.606
Saját tőke	0	0	0	279.682	279.682
Saját tőke és kötelezettségek összesen	1.198.585	1.579.747	666.836	380.120	3.825.288

2022 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Nettó kamateredmény	48.617	58.755	15.972	15.662	139.006
Osztalékbevételek	3	307	0	73	383
Nettó díj és jutalékbevételek	21.324	44.761	5.049	2.206	73.340
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	373	-23	3.379	-3.218	511
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	-14	0	-1.702	-64	-1.780
Összes bevétel	70.303	103.800	22.698	14.659	211.460
Értékvesztés	526	-25	-246	16	271
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nettó nyereségek/veszteségek	-19.310	-61.250	-3.310	-7.944	-91.814
Egyéb működési eredmény, Működési költségek	-958	-5.275	0	4	-6.229
Egyéb eredmény	-9.659	-12.074	-3.183	-230	-25.146
Bankadók és egyéb speciális közterhek	-2.335	-5.023	-368	25	-7.701
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	6.530	80.841
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráforgatás vagy bevétel	0	0	0	-8.726	-8.726
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	-2.196	72.115
Az üzleti év nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	-2.196	72.115

2021 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Nettó kamateredmény	25.128	30.406	9.407	2.976	67.917
Osztalékbevételek	1.503	342	0	72	1.917
Nettó díj és jutalékbevételek	17.197	35.432	5.475	-311	57.793
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	-804	0	2.931	-1.886	241
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	540	0	263	-5	798
Összes bevétel	43.564	66.180	18.076	846	128.666
Értékvesztés	787	-4	210	0	993
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nettó nyereségek/veszteségek	-16.716	-50.196	-2.893	-5.223	-75.028
Egyéb működési eredmény, Működési költségek	130	-1.683	0	-35	-1.588
Egyéb eredmény	-3.466	-2.604	-495	-224	-6.789
Bankadók és egyéb speciális közterhek	-819	-4.782	18	-24	-5.607
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	23.480	6.911	14.916	-4.660	40.647
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráforgatás vagy bevétel	0	0	0	-3.913	-3.913
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	23.480	6.911	14.916	-8.573	36.734
Az üzleti év nyeresége/vesztesége	23.480	6.911	14.916	-8.573	36.734

(49) Mérlegfordulónap utáni események

2022. december 21-én a Csoport egyedüli részvényese 20.132 millió Ft összegű osztalékfelvételre döntött, melyet a Csoport 2022. december 28-án kifizetett. Az MNB 2023.02.09-én engedélyezte a Csoport számára egyedi és összevont alapon a 2022. január 1-2022. december 31. közötti időszakra vonatkozóan az év végi pozitív eredmény elsődleges alapvető tőkébe történő beszámítását a 2022. éves beszámolót elfogadó közgyűlés döntését megelőzően. A Bank igazgatósága a 2022. üzleti év eredményéből a kifizetett osztalékfelvételre megegyező, 20.132 millió Ft osztalékra tett javaslatot, amely a tulajdonos által 2023. március 30-án kerül elfogadásra. A beszámítást és az osztalékfizetést figyelembe véve a tőkemegfelelési mutató 23,28%.

2023. január 25-i értéknappal a Csoport 40.000.000 euró össznévértékű (200 darab 200.000 euró névértékű) Raiffeisen EUR AT1 Kötvény elnevezésű kötvényt (ISIN kód: HU0000362199) bocsátott ki. A kötvények zártkörűen forgalomba hozott, lejárat nélküli kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok.

(50) A pénzügyi kimutatásokban használt rövidítések, kifejezések

AAC (At Amortized Cost): amortizált bekerülési értéken történő értékelés

ALCO (Asset and Liability Committee): Eszköz-Forrás Bizottság

ÁKK: Államadósság Kezelő Központ Zrt.

BEEL (Best Estimate of Expected Loss): legvalószínűbb várható veszteségek

Béta: béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

BMT (Benchmark Test): benchmark-teszt
BPV (Basis Point Value): bázispont-érték
CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet
CF (Cash-Flow): pénzáram
CIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet
Covid-PWO (Covid-Pre-workout): olyan ügyfelek, akik a Covid19 üzleti tevékenységre gyakorolt hatása miatt már mutatják vagy a Csoport becslése szerint rövid időn belül mutatni fogják a hitelképesség romlásának első jeleit
CRM (Credit Risk Management Department): Hitelkockázati Főosztály
CRO (Chief Risk Officer): Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes
CRR: az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete
CVA (Credit Value Adjustment): Hitelértékelési kiigazítás
EAD (Exposure at Default): nemteljesítéskori kitettség
EBA (European Banking Authority): Európai Bankhatóság
ESG (Environmental, Social, Governance): környezet, irányítás, társadalom
€STR: Euro Short Term Rate
EURIBOR: Euro Interbank Offered Rate
Default: nemteljesítő, nemteljesítés
DVA (Debit Value Adjustment): Kötelezettség-értékelési kiigazítás
FRA (Forward Rate Agreement): határidős kamatláb-megállapodás
FV (Fair Value): valós érték
FVOCI (at Fair Value through Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés
FVTPL (at Fair Value through Profit and Loss): eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés
Gap: átárazódási rés
GVH: Gazdasági Versenyhivatal
Hold to collect: beszédre tartott üzleti modell, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszédese érdekében történő tartása
Hold to collect and sell: beszédre és értékesítésre tartott üzleti modell, ami pénzügyi eszközökből származó szerződéses cash-flow-k beszédesével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját
IAS (International Accounting Standards): Nemzetközi Számviteli Standardok
IASB (International Accounting Standards Board): Nemzetközi Számviteli Standard Testület
IBOR: Interbank Offered Rate, bankközi kamatlábak
ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process): tőke megfelelés belső értékelési folyamata
IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság
IFRS (International Financial Reporting Standards): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS)
IRB (Internal Rating Based Approach): belső minősítésen alapuló módszer
IRD (Integrated Risk Assessment Department): Integrált Kockázatelemzési Főosztály
IRS (Interest Rate Swap): kamatcsere ügylet
Kamatstop: a lakossági hitelek kamatrögzítése A fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény vész helyzetben történő alkalmazásáról szóló 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján, amit a 49/2022. (II. 18.) Kormányrendelet kiterjesztett a lakáslízingekre is
KKV: kis- és középvállalatok
LGD (Loss Given Default): nemteljesítéskor várható veszteség
LIBOR: London Interbank Offered Rate
Management overlay: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (post model adjustment)
MIRS (Monetary Interest Rate Swap): monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz
MNB: Magyar Nemzeti Bank
Moratórium 2: a Moratórium II 2021.01.01-től 2021.10.31-ig tartó szakasza.
Moratórium 3: a Moratórium II 2021.11.01-től 2022.07.31-ig tartó szakasza.
Moratórium 4: a Moratórium II 2022.08.01-től 2022.12.31-ig tartó szakasza.
Moratórium II: második fizetési moratórium (fizetési haladék), melyet az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvény, valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályairól szóló 637/2020. (XII.22.) Korm. rendelet rendelt el
Non-retail: nem lakossági
OCI (Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelem
PD (Probability of Default): nemteljesítési valószínűség
PL (Profit and Loss): eredmény
POCI (Purchased or Originated Credit Impaired): értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett
Post model adjustment: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (management overlay)
PRIBOR: Prague Interbank Offered Rate
PWO (Pre-workout): workout előtti
Retail: lakossági
RRM (Retail Risk Management Department): Retail Kockázatkezelési Főosztály

SARON: Swiss Average Rate Overnight, svájci átlagos egynapos kamatláb

SOFR: Secured Overnight Financing Rate, fedezett egynapos finanszírozási ráta

SONIA: Sterling Overnight Index Average, egynapos sterling indexátlag.

SPPI (Solely Payment of Principal and Interest): kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetések

Stage 1: teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta

Stage 2: teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett

Stage 3: értékvesztett pénzügyi instrumentumok

Szt.: Számviteli törvény

TONAR: Tokyo Overnight Average Rate, tokiói átlagos egynapos kamatláb

Trading: kereskedési célú

Var (Value at Risk): kockázatosított érték

WCV (Weighted Collateral Value): súlyozott biztosítéki érték

Raiffeisen Bank Zrt. Éves jelentés 2022

A kiadó felelősséget vállal azért, hogy jelen kiadványa a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, s nem hallgat el olyan tényt, mely a bank helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír. A kiadó tudatában van annak, hogy a rendszeres és rendkívüli tájékoztatás elmaradásával, illetve félrevezető tartalmával okozott kár megtérítéséért a bank felel.

Kiadja a Raiffeisen Bank Zrt. • Felelős kiadó: Zolnai György vezérigazgató

